

NAGYKANIZSA
NYOLC-UT 4. SZÁM
NÖKKIADÓHVATAL

Alapítványos és közérdeklődésű lapok közlésére és kiadására a hivatalunknak a felhatalmazás van.

ELŐFIZETÉSEK:
 Hónaposan 2. az "Egyéb" helyre
 Évesre 20. az "Egyéb" helyre
 A kiadványokért a postaköltségek a felvételhez tartoznak.

TELÉFON-SZÁMOK:
 Hivatalunk: 120
 Szerkesztőség: 120
 Nyomda: 120

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak
 helyben kiadásos havi

Egy hétre	1.00
Három hónapra	3.00
Évesre	10.00
Postaköltséggel	12.00

postai csatlakozások

Egy hétre	1.00
Három hónapra	3.00
Évesre	10.00
Postaköltséggel	12.00

Egyes szám ára 6 Hét

Előfizetési és elvételre való felhatalmazás a postai hivatalnál

A kárpáti falvakért.

Az ország minden részében hónapok óta folyik már az adakozás a vad orosz hordák által földült kárpáti községek helyreállítására. A magyar nemzet átértette, hogy azon az országrészen, amely védőbástyája volt a hazának, minden követ országos adakozásból kell helyére állítani; a régi, elpusztult otthon helyett újat kell adni a boldogtalan hajléknélkülieknek. Nagykanizsa városa tegnapelőtt elhatározta, hogy csatlakozni fog ehhez a mozgalomhoz. Megállapíthatjuk, hogy Nagykanizsa város hazafias közönsége előtt kevés akció volt olyan szimpatikus, mint az, amely szerdán indult meg. A város lakosságát teljesen áthatotta az a gondolat, hogy nekünk különösebb mértékben kell kivinnünk részünket kárpáti testvéreink segítségéből. Istennek hála, bennünk közvetlenebbül nem sujtottak a háború viharos, véres, romboló hullámai. Házaink epek, családi szentélyeink érintetlenek, ha sokból távolunk is a háborúvesztés, akkor harcba szólított a haza védelme. Nekünk nem kellett az ellenség elől futni, az ellenség gazságait, becstelenségeit végigszenvedni. Másrészt az ország éber figyelemmel kíséri, hogy kik miként, mily mértékben járultak a megpróbáltatások napjaiban az áldozati oltárok elé, hogy aszerint mérje a jutalmat a béke aranynapjaiban. Nagykanizsa városának megszámható, nagyszabású törekvései vannak, amelyeknek elérésénél föltétlenül szüksége van a kormányzó körök jóindulatára. Erre pedig csak akkor számíthat, ha büszkén elmondhatja, hogy ennek a városnak úgy a hivatalos vezetősége, mint egész társadalma minden lehetőt megtett a nagy ügy érdekében. A kormányelnök kijelentése szerint „a magyar nemzet a világháborúban megméretett és súlyosnak találott.” De a mérés tovább folyik. Mértékre kell állnia mindenkinek. S aki súlyosnak nem találta, aki hazafias kötelemét nem teljesítette, vagy nem abban a mértékben, amint módjában állt volna, — a béke napjaiban a történelmi *gyászmagyarok* sorsára jut Nagykanizsa közintézményeinek egyetlen szervét, — társadalmának egyetlen tagját nem féltjük ettől a sorstól. Ahol úgy lobog a lelkes, hazafias áldozatkészség tüze, mint nálunk, ott a hazafias jótékonyosság legteljesebb sikere az eszmével együtt születik meg. A Kárpáti gránicokra akkor építünk igazi bevethető erődöt, ha az ottlakók szívvel beültetjük a magyar haza iránti hálát.

Francia harctér

Tombol a francia offenzíva. — A Champagnei áttörési kísérlet kudarcot vallott. — Levegőbe röpitett angol állás. — Megsemmisített ellenséges dandár

Az ellenséges offenzíva tegnap az egész vonalon szünetelt, csak a Champagneban volt rendkívül heves és véres az ellenség áttörési kísérlete. Amint az alábbi hivatalos jelentésből kitűnik, az ellenség a legborzasztóbb véráldozatok dacára is csak egy magaslatunkat tudta elfoglalni, míg a mi rendkívül óvatossággal végrehajtott ellentámadásunk számbavehető áldozat nélkül haladt előre Loss környékén. Dacára az iszonyu elkeseredéssel intézett támadásoknak a rettenetes veszteségnek, a franciák és angolok minden támadása összeomlott. Ma már meg lehet állapítani, hogy Joffre ősi offenzívája is az előzőek sorsára jutott. A harc még talán hetekig fog tartani, de csak azért, hogy az ellenség az állásait megrendíthesse. Az ellenség főlegnyomulása és a németek kiverése francia földről ábránd maradt csupán. A nyugati harctér legújabb eseményeit az alábbi hivatalos jelentés mondja el:

Berlin, szeptember 30. A nagy főhadiszállás jelenté: Az ellenség áttörési kísérletét tegnap csak Champagneban folytatta. Amennyi yperni uttól délre levegőbe röpitettünk egy állást, amelyet két angol század tartott megszállva. Losstól északra ellentámadásunk lassan előrehaladt. Souchezről délkeletre sikerült a franciáknak két kisebb helyen vonalainkba bemenniük. Ott még folyik a harc. Arrástól délre a franciák egy részleges támadását könnyen visszavertük. Reims és az Argonok között elkeseredett harcok folytak. St. Marie a Pytől délre egy ellenséges dandár áttört legelső árokállásainkon és tartalékainkkal került szembe, amelyek ellentámadásban az ellenségből nyolcszáz ember elfogtak, a többi pedig megsemmisítették. A Somme Py Sonain ut és a Mallerange st. menehoudi vasút között tegnap a franciák összes támadásait részben elkeseredett közelharcokban, az ellenség súlyos veszteségével visszautasítottuk. Ma reggel erős ellenséges támadás a Maastigstól nyugatra húzódó harcvonalon összeomlott. Mastigstól északra oldalozó ellenséges tüzünk kitért százkilencvenegyes magaslat elvésett. A többi arcvonalon váltakozó erejű tüzérségi és aknaharcok folytak.

Az olasz harctér

Budapest, szept. 30. A tioli nyugati harcvonalon az elmúlt éjjel az Adamello-szakaszon voltak harcok. Az ellenségnek a Cimsa Presenától nyugatra levő szoros ellen megkísérelt támadását tüzérségünk utasította vissza. Az olaszok a Madron-háttnél is kénytelenek voltak több órai harc után visszavonulni. A Vilgereuth fensikón szintén éjjel támadták meg két ízben ugyancsak sikertelenül hadállásainkat. Hasonlóképp meghiusultak a karinthiai harcvonalon a Bombasch Grabentől (Pontafelnél) nyugatra levő megerősített állásaink el en intézett éjjeli támadásaik. Tolmeinnél és odább északra a harcok még tartanak. A Mrzi Vrh előtt az ellenség korábbi hadállásaiba vonult vissza. Dolje ellen ismételt támadást intézett, de mindig visszaverték. Az olaszok a tolmeini terület ellen intézett lüzérségi tüzelést, amely már tegnap igen élénk volt, ma reggel újra megkezdtek. *Höfer.*

Az orosz hadszíntér.

rohammal elfoglalt orosz állások. — Zúgó lövés, a gólya és 4 géppuska a zsákmány.

Berlin, szept. 30. Hindenburg tábornagy hadserege Dünaburgtól délre az ellenséget a Vesselovtól keletre fekvő keskeny tökökre szorítottuk vissza. A Drijrojtó és a Postawy vidéke között vívott lovassági harcok a hadosztályra nézve sikeresek voltak a Morgntól keletre az ellenséges állást rohammal áttörünk. Ezer orosz, közülük hét tisztet elfogtunk és hat ágyút, négy géppuskát zsákmányoltunk Morgontól délre még tart a harc. *Lipót bajor herceg tábornagy hadserege az ellenségenek az arevnal számos szakasza ellen irányuló részleges támadásait véresen visszaverte.* — Mackensen tábornak hadseregejénél a helyzet változatlan. Linsingen tábornak hadserege az oroszokat a Kormin felső folyásánál keleti irányban visszavetette. Mintegy nyolcszáz foglyot ejtettünk és két orosz légi járművet lelőttünk.

Budapest, szept. 30. Kelet-Galicában, valamint az Ikwa és a Putilowka menten a helyzet változatlan. A Kormin patak vidékén osztrák magyar és német csapatok rohammal foglaltak el több támpontot és ez alkalommal négy orosz tiszert és egyezzer löny legénységet elfogtak. Két ellenséges repülőt lelőttünk. A Litvaniában küzdő cá. és kir. csapatok az orosz támadásokat visszaverték. A harcok helyenkint kézi tusára fordultak. Az ellenség nagy veszteségeket szenvedett. *HÖFER* altábornagy.

A szerb harctéren.

Délkeleti hadszíntér: Budapest, szeptember 30. Nincs újsg. *Höfer.*

Szerbiát támogatják.

Páris, október 1. Viviani és Delcassé megerősítették az antant államok ama elhatározását, hogy Szerbiát megtámadása esetén támogatni fogják.

A román mozgósítás.

Genf, szept. 30. A „Matin” jelenti, hogy Románia befejezte a mozgósítás előkészületét és a van késze, hogy rövid időn belül megkezdje a román hadsereket. Ez irányban Pétervárott, Párisban, Londonban, Rómában, Bukarestben, Athénben és Niában folynak tárgyalások.

A Földközi tengeren.

Berlin, okt. 1. Konstantinápolyi utasok beszélik, hogy a Földközi tengeren a német buvárhajók sok angol és francia hajót súlyosztettek el. Az áldozatok rendkívüli nagyságát szigorúan titkolják.

Bulgária.

Szofia, okt. 1. A bolgár király hosszabb kihallgatáson fogadta a Bulgárián átutazó konstantinápolyi német követet.

Genf, okt. 1. A bolgár ügyvezető Delcassé külügyminiszter fogadta napján nem jelent meg. Ebből a francia-bolgár viszony szakadására következtetnek.

A franciák tulereje.

Berlin, okt. 1. A Kölnische Zeitung a francia offenzíváról ezeket írja: A németek négy-ötzötörö tulereje ellen harcoltak. Az ellenséges csapatok beruga rohamoztak. A francia és angol hadvezetőségek határozottan számítottak a Belgiumon és Luxemburgen át való gyors előnyomulásra. Az angolok irtózatos veszteségeik dacára új csapatokat vittek előre, amelyeket a német gépfegyverek a drótkadályok előtt garmadával kaszaboltak le.

A svájci határ elzárása.

Páris, okt. 1. Franciaország svájci határai a személyforgalom és a posta elől elzártak.

Háború 1916-ban is?

Kopenhága, szept. 30. A Novoje Vremja jelentése szerint Charitonov, az orosz állami számvéviszók vezetője elrendelte, hogy az állami hatóságok költségvetését és számvitelét abból az elvből kiindulva vezessék, hogy a háború az egész 1916 ik esztendőben tartani fog.

Ujrasorozás és a fölmentettek összeírása.

Budapest, október 1. A hadsajtóbizottság jóváhagyásával a honvédelmi miniszter elrendelte, az országos nélkülözhetenség című fölmentettek összeírását, továbbá üzenkilentől — negyvenháromig az ujrasorozást.

Hogyan dolgoznak a kémek?

A kémzolgálat kulisszatitkai.

A háború történetében — minden kőkötés — fontos szerepe van a kémzolgálatnak. Jól tudják azt a hadviselő felek és éppen azért mindezt szigorúan büntetik a kémeket, rendszeresen halállal. A legtöbb esetben kötély vagy golyó a kém büntetés. Minden nemzetek között az olasz büntetése a legmegvetőbb: öt hátraarcot verénylenek a tettenkapótnak és úgy lövik agyon.

A békeidőben dolgozó kémek az ártatlan ügyök címet viselik (agent secret) és ezeknek a bűnpóréi gyakran jártatónak le a nagy nyilvánosság előtt.

A kém legfőbb feladata első sorban az, hogy kitűnő szótáraszerű képességgel mind jobban elváltatassa eredeti arcát, alakját. Mert csak az a kém tud hárítani „dolgozni”, aki kényelmesen és minden feltűnés nélkül mozoghat a neki idegen környezetben. Eppen ezért legszívesebben öltözködnék a kémek pap, szerzetesi ruhába és a csalóabbjai még az apácaruhába is belemerészkednek.

A pap, vagy a szerzetesi uniformis megengedi nekik, hogy bőbeszédűek, kíváncsiak legyenek s a csúba tisztelgés meg szokot a kiváltságokat is biztosítja számukra, ami nem jár ki a polgármestereknek.

Igy érthető azután a „Berliner Lokal Anzeiger” ezen híre: Ma délután egy apácának öltözött férfi és egy kapucinus ruhába bújt idegen tisztet fogtak el, kikkel együtt fogóságba került még egy asszonynak öltözött férfi személy is. A társaságot a körüli villamoson fűllete le a rendőrség.

Ugyanezkor jelent a „Reichspost” is, hogy több pap és apácaruhás kémeket tartóztattak le Bécsben, akik részben Szerbiából, részben Oroszországból jöttek. Valamennyien bombát rejtettek a ruháik alatt és hidak, magazinok, fegyverraktárak körül ácsorogtak az eretnesz püszösök.

Régi szokás a kémeknek az ellenség uniformisába való átöltözködés is. Erre is elég példa volt a most folyó háborúban. Wahlbaknél mintegy 80 francia tiszt került így hurokra tavaly augusztusban. Nálunk orosz tiszteket fogtak Szerescs, Ungvár körül, utóbb Suvjében, akik a mi hadseregünk uniformisát viselték.

A békeidőben dolgozó kémek már kevésbé válogatósak és legtöbbször munkásoknak szegődnek be. Harmincezerre becsülik azok számát, akik előzőölték ily címen Kelet-Poroszországot s akik közül minden tízedik orosz tiszt volt térképpel, kodakkal följegyve.

Kelet-Poroszországhoz tartozik meg az első orosz betörések, hogy egy német partára beállított egy székenlő orosz lövész és azt kérdezte a porta gardájától:

- Imer ön engem?
- Nem! — volt a válasz.
- Pedig hét évvel ezelőtt házasság voltam önnel, — monodta az orosz tiszt és azonnal be is bizonyította, amit mondott, mert minden egyes tárgyának a helyét, tejtékét és mindent megnevezett, amit kicseréltek, vagy azóta hoztak.

A kémkedés nagymesterei voltaképpen a japánok. Ővük ebben a mesterségben a pálmá. Ugy alakoskodnak, úgy tűnnek, úgy elrejtik a jelentését senki fia se tudja, mint a japán az orosz-japán háború bőséges anyagjal szolgál a japán kémek kiváltságáról.

Ezek az apró hátyapapíra írt és gombostűfejnyire összegömbölyített jelentéseket botba furt lyukacskába, szőbe, nyelv alá, olykor eleven sebekbe temették bele. Gyakran pipába, cigarettahelybe és kávécsészébe bűgöbe. A kémnyestésűk szinte határtalan volt. A mostani háborúban csak a belga asszonyok járhatnak a nyomukban, akik nem csak a ruhájuk résein, de testük egyetlen pórákját sem hagyják kihasználatlanul, hogy a hollandi határra csempészésűk hírséket.

A kémek munkáján az írott hírek borsáns kiült jeladásokból is áll és szinte elszámlálha-

talán, hogy miket hallják a jeladók. Lámpát, tükröt, tőse, toronyórát, szímalomvitorlát. Sőt a mostani háborúban az is megfigyelt, hogy a belga pásztorok úgy jelették a német sebértésűket, hogy nyomába jártak legelőtől. Egy repülő megfigyelte a nyájak mozgását és rögtön jelentette a francia csapatoknak.

Kötéseket lehetne írni a kémek leleményességéről, kik közül például a francia Schulmeister, vagy az angol Baden-Powel találtak még a kiváltságos átváltó művészeket is és egy pillanat alatt úgy kivették magukból, hogy a saját embereik nem ismerték meg őket.

HIREK

A városi tanács kiegészítése.

A nagyváradi hadbavonulások miatt a városi bizottság ügyvezetői munkát a munkák, hogy hamar a tanács nem képes a háborús létünk mellett a restanciát föléldozni. Erre való tekintettel a polgármester — az ügyvezető gyorssal szemponjából — a városi mérnököket és a főerdőmestert előadók bevonata a tanácsba. Így aztán hétfő-ig végre is lett halva az új városi szabályrendelet, amelynek intézkedési szeriat jövődében a városi főerdő mint gazdasági tanácsos és a városi mérnök mint műszaki tanácsos rendszeres tagjai lesznek a városi magisztrátusnak.

Iláasi Horváth István temetése.

Borcs eszre hajló időben történt meg tegnap d. u. 3 órákor Iláasi Horváth István állami anyakönyvvezető temetése. — A gyászhalál Kádár Lajos ev. lel. lelkész hosszabb gyászbeszédbe méltatta az elhunytat, kiemelte jó tulajdonságait és Isten vigaszt kérte a gyászba botult özvegyre és rokonságra. A szertartás után megindult a gyászmenet a városi temetőbe, ahol újabb áldás után a halottat tavaly elhalt leánya mellé temették. — Nagy feltűnést keltett, hogy a városi és az állami hivatalok tisztviselői karából alig néhányan álltak meg a végítzestéséget az elhunytak, akik csakis jóbarátok és a társadalmi egyesületek képviselői kísérték el utolsó útján.

Drágább a gyufa.

Nagykanizsán néhány napja szép esőben, minden fölűnös nélkül mégis sülterre szökött föl a gyufa ára. A közönség annyira megszokta már a rohamos áremelkedést, hogy tőre sem vette a gyufa megdrágulását. A háború elején még két fillér volt a gyujtó skatulyája. Tehát egy év alatt kérek száz perccenttel szökött föl az ára. A gyárosok ezzel melegegőznek, hogy drágább a nyersanyag is. Csak az állam ellenőrizhetné, hogy igaznak van-e. Annyi tény, hogy mióta drágább a gyufa, rosszabb is. Egy-egy kis dobokban 10-20 szál hasznavehetetlen. Értékelésük szerint további áremelkedés is várható.

Bo'dog helyek.

Magyarországon vannak még boldog helyek, ahol nem vertek fényt az élelmiszercsúszások; ahol a természetben van szil is; ahol a spekulánokat kibotbrzát s így a fogyasztók valóóság eldőlőből napokat élnek. A napokban megittuk, hogy a tendörtség — mielőtt ez óriási piaci árat megállapítaná — tízenegyző környékbeli városról adatokat kért az ottani piaci átról. Néhány helyről a válasz már meg is érkezett s ezekből megtudjuk, hogy ugyancsak, amikor a szegycsúszás nálunk a tej árat 34 fere akarták fölemelni, Csurgón a tej-iterje 16 fillér, Csáktornya pedig 20 fillér, Csáktornya a zsír kilója 5 korona 20 fillér, Keszthelyen még olcsóbb: 4 korona 70 fillér. Az elsőrendű marhabús kilója Csáktornya 4 korona 40 fillér. Ugyanitt az elsőrendű sertésbús 3 ker. 80. Keszthelyen egy az elsőrendű marhabús, mint a sertésbús kilója kérek 4 korona. Ezek a helyek Nagykanizsától alig egy óra járássalra fekszenek. Tehát nálunk csak a talhatetlen kapzsiság a tőrtetetlen drágaság oka. Itt említhetjük meg, hogy egyik másik nagytermelő éppenséggel nem csopótja a határidő megállapítás. Egy uszálon csőtörtőző óráns nagykanizsai kúszásként 32 fillérre emelte föl a tej árat. Ma arról is kapunk panaszt levelek, hogy a hentesek körül néhányan a zsírt is hamisítják. Ezt abból lehet megállapítani, hogy a maír hírségben sűrűsűg és kipeleten a lásból.

— **Annakbóta vésés.** A nagykanizsai 20-ik honvédelmi lövedező-ostegának második annakbóta-teniszeját ma délután 3 órákor fejezték be nyilvános vésés keretében, amelyen a parancsnokság a nagyközönséget is szivesen látja. Az érdeklődők tájékoztatás meggyesűk, hogy a lövedező osteg a József-tőroeg-uton van, közvetlen a honvédelmi laknya mellett.

— **Az olaszok által elfoglalt plebániák lelki gondozása.** Ugy a tengerpartos, mint Tirol déli részén néhány plebániát, mely a mi első védővonalunk előtt fekszik, megszállták az olaszok. Az ottani plebániások egy része a monarchia belsőbe menekült, egy részét pedig elfoglalták és átmenetlítették az olaszok. Ez a körülmény nem kerülte el sem a szentek, sem az osztrák-magyar kormány figyelmét, mely utóbbi sem állni, sem nemzetközi jog szempontjából nem lehet közömbös szemléletű annak, hogy ez a kérdést hogyan oldják meg. Megindult tehát a tárgyalás a szentek és a külügyminisztérium között és a kérdés olyan megoldást nyert, mely mind a két felet teljesen kielégíti. Amíg a megzállás tart, osztrák állampolgári kötelekben álló papok, mint vikáriusok fogják vezetni az ottani plebániákat és minden püspök hatáson alól kivéve, egyenesen a Kuriaának lesznek alárendelve. A szentek pedig egy részről oda fog törekedni, hogy az olasz foglaltságban levő papok szabadon bocsátsák, másrészt a monarchia belsőbe menekült papok hasznátételét lehetővé tegye. A szomszédos olasz püspökök ideiglenes jurisdictioja is be lett szűkítve.

— **Borslyvántartási hivyekek,** hivatalos előírás szerint kaphatók Fischel Páló Plá könyvkereskedésben (Nagykanizsa).

— **Magas a Balaton vízállása.** A Balaton vízállása ismét oly magasra emelkedett, hogy a sekélyebb partokat az előtértszandélmé fenyegeti. Erre való tekintettel a földművelésügyi miniszter elrendelte a fölőséget víz lecsapolást. A miniszter rendelkezése szerint a Sio-ostorna szilijekt október 15-én meggyújtják a szukat március 15-ig nyitva tartják.

— **Levegő: a hadseregnek.** Tudvalevő, hogy Angliában sem sorozták a katonákat, hanem szűrtödtetik. A szerződésben ki van kötve, hogy mennyi szil, milyen kozsi a meggyebb jár a harcoknak. Az angol katonák a meggyebb melőli a hantáron se áll el s ha nem kapja meg az illóanyagot, abba hagyja a harcot. Egy francia főlegényebb bejatta az angol állásukat s most megírta, hogy a lövészárkokban milyen zavart okoz például az a kérdés is, hogy milyen lekvárt kívánnak a katonák. Ima a félrás:

Tény, hogy az angol katonák csak akkor használható, ha jól szűrt. Tervevényben Reberts lórnak az volt a legfőbb gondja, hogy az éjtelmet mindi hővégesebben szállítsák. Ha az angolok meggyették a reastbolet, akkor jól verkednek. Az ő szerveztük sem bírja el olyan jól a nélkülözést, mint a franciák. És végül Szokszák vannak és tradíciók. A parancsnokok hármát tehetnek ők mégis a hagyományuk után igesődnak. Az embereket úgy kell venni, smilyenek.

Egy itálicsi tábornak megkérdi a szolgálattevő tisztot:

- Mit mondanak az emberek?
- Több fölétket és kevesebb bust kívánnak!
- Jó. Hát még?
- Passzodnak, hogy mindig egyforma lekvárt kapnak.
- Tehát változtatni kell a lekvárt.

Nem tudtam ellepenni a megbotránkozást.

— **Hogyan —** kérdező később a tábornoktól — mindennap lekvárt kapnak? És ön még aggódik, amíg mindig csak málnalekvárt jut nekik! Hát szerényen meg barcklakvárt akar szerelni nekik?

A tábornok így felelt:

— Amikor a hadseregbe beléptek, bitöztöttek köpök arról, hogy az élelmiszer ugyanolyan lesz a harcokban is, mint a prospectusban. A kőtelenségek elcsigálták tenni.

Csoda-e, ha gyűdnék a perán és magyar állatcsék, akik a legszokásosabb élelmiszerrel le mondanak, ha az ellenséget kell itni.

— **A meggyett megyesében.** Egy katonát bűntette el az alábbi bevezetőtől: Egy szomszédgyal szerzetes fölűnösűk néhány hónappal ezelőtt katonai szolgálatra kiltak be. Csöndes, derék, jóvaló ember volt, csak éppen a fegyvert nem akarta megfogulni s hiromkodást hallott, még a fölűt is bűntette. Tekintettel arra, hogy amogy sem bírta ki a gyokolásokkal járó fáradságokat, — brosszták löpölőnek. A napokban aztán a szerzetes a kőnyestétt azzal lepte meg, hogy elkezdett kőromkodni. De ugy ám, mint a ú-poreső. Meglepetten nétek rá:

- Mi van a hazaredis vallással?
- Rosszab — mondta megyesen a magyar — nem löval vergyődő embernek való az: S azóta a fegyvert is megfogja.

— **Az „Orosz Világ” e heti (38.) száma a kővenkőd érdekes tartalommal jelent meg: Szöveg: Dr. Sebő Farkas; Petri Elek, Thomée József; Bárányfalkó alati, Várali Antal; Post szatroma, Dara-Máté; Rómsa hajnal, Mikay Erzsike; A gardag rokonok Mész János; Vízrontás az éjszakában, Szabó #5; Zsigmond; Émlőkezés, Ballat-Lajos, stb. Rendés rovatok: Szilabaz, Művészet, Iradalom, Zene, Hírek, Közgazdaság, Sport. — Képek: A Nemzeti üdültatőkészeg Szobrokat bizton sága, Rippl-Rónai József háborús festményei (3 kép), Képek a tíróli hadazirtórról (4 kép), Olasz határmenti városok és községek (8 kép), Ballat Lajos, Sillő Ferenc, Petri Elek, Köpi Kálmán, dr. Bajty Mikály, stb. — Az Orosz Világ előfizetési ára egész évre 16 korona, félvire 8 korona, negyféltre 4 korona. Kiosztóhivatal: Budapest, V., Hold-utca 7. sz.**

— **Csodásan nagyzerű** az a remek szerelmi történet, melyet csak ma, pénteken mutat be az Uránia mozgóképek piatosa „Fehérlány, fekete lány” cím alatt s a megnak főszerepelt a híres német film-diva, Wanda Treumann és szentális partnere, a német film bonvivant Viggó Larsen játszóak. E remek dráma egy herceg szerelméről szól finoman és poétikusan. Betekintést nyer a néző a magas szalonok szilijeti és társadalmi iszlálába.

— **Az orosz harctör legálékinthetőbb új térképe** olcsó kiadásban is megjelent és ára K 1.20. Kapható Fischel Páló Plá könyvkereskedésben Nagykanizsán.

Aki Budapestre utazik, nézze meg a „Pasarét Lovasárkói” Al ország egyetlen hadi látványosságát!

Szerkesztői üzenetek.

Trafikos. Értelmezésűk szerint a plerigymiszer a kész cigaretták és szilva szil nem emelt. A cigaretták-dohány áremelés nem tartjuk indokolhatónak, mert például a purziósnál töltött cigaretták még az emelés után is egy fillérrel olcsóbb lesz a Hőgyrék, amelyel pedig finomabb. — **Több kiskereskedő.** Forduljanak panaszokkal Kráky István főszilvány-helyettes orvós, aki pártatlanul logja az ellétést. Addig, míg az arra lövgött fórumról várhatunk orvoslást, töltősegen volt az ügyet leghasználhatatlanul. — **Példán szilakék.** Kőrohoják, de sem használhatják.

Ha öröme van, vagy az Isten segédelmét várja, ne feledkezzen meg a vak katonákról.

Veszek magánkönyvtárakból
 irodalmi és tudományos műveket. Cim a kiadóhivatalban

Modern 4 szobás lakás,
 mellékhelyiségekkel. Kiadó
 László-utca 8. sz. I. emelet.
 12695

Zalavármegye
 nagy falterképe vászonra huzva
 kérekel ellátva 22.— Krcna, Kapható:
 Fuchs Fülöp Fia könyvkereskedésében
 Nagykanizsán.

ALKALMI VÉTEL
ELADÓ
 egy rövid női perzszakabát.
 Bővebbet Klein női kalapüzletében
 12689

Megvételre kerestetik
 egy rézgy és réz-éjjeliszekrény
 Cim a kiadóhivatalban.

A kárpáti és lengyel szági harctér
 körében eseményt követően vállalt
 létesítettünk azon célból, hogy
 a harctéren elesett hősi halottaink
 szülőföldjén és hazaszállítottat
 mind gyorsabban eszközölhessük.
 Tervezését vállaltunk ajánlkozók
 iránt kutatásokra, végző exhumációt és
 szállítást, beszerezés szállítási en-
 gedélyeket minden célra szolgáló
 összes iratokot.
OLCSVÁRY GYULA ÉS MARCZER VIKTOR
 TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
 UNGVÁR, Kisújlak-utca 3. szám.
 Tel.: 12690. OLCSVÁRY és MARCZER UNGVÁR

Fogorvosi műtér a harctéren.

Házmester
 gyermektelen család, lehetőleg kőműves
 állást nyerhet Cim a kiadóhivatalban.

Ügyes fehérvarrónó
 azonnal felvétel. — Cim a kiadóhivatalban.
 12694

! Tűzfát !
 (Változó) kőbővel szállítva kisebb
 tételekben, hogy annál több vényemet
 szolgálhassam ki, 10 000 kg-ig a
 állomás Nagykanizsa 432 K ajánlok,
 utánvétellel 50 K foglaltó beklődése
 állományban.
KLEIN GYULA
 BARCS, Újlak-utca 3. szám.
 12696

URANIA nőgép
 palota
 ROZGONYI-UTCA 4. szám

1915. október hó 1-én, pénteken

Fehér fátyol, fekete fátyol
 dráma 4 felvonásban.

És még a remek kísérő műsor.

Szombaton és vasárnap kerül színre
A CSELSZÖVŐK
 regényes detektív dráma.

ELŐKÉSZÜLETBEN:
A Szarvasbánya, A Ripacsfalvi barbély

Az összes budapesti és wieni napilapokra továbbá hetilap- és képes folyóiratokra

előfizetéseket közvetít és hirdetéseket felvesz a **„ZALA”**

kiadóhivatala Nagykanizsán, a lapokon feltűntetett előfizetési és hirdetési árakon — akár postán küldve, akár házhoz hordva — minden postadíj vagy egyéb költség nélkül.

Vidékről előfizetési és hirdetési díjak postai költség nélkül, a „Zala” bevezetési lapjain (száma 12122) továbbíthatók.

Mindenemű cipők
 urak, hölgyek és gyermekek részére
hadicipők
 és katonai bőrfelszerelések, Gyulafűtáska, orvosi táskák, gamaschni, övök,
esőköpeny, hátzsák
 a legjobb minőségben kapható:
Miltényi Sándor és Fia
 cipőárúházában, Főu. városi bérpálota.

ZALA TÁRCAJA.

Julis asszony levelez.

Írta: **Tömörkény István.**
 Az orosz fogolytáborokból a magyar levél
 mindig legnehezebben hazra, bizonyára azért,
 mert nem tudják elolvasni a cenzúrát, hogy
 mi van belőle. Sok hivatalt kell megírnia,
 mi valahol akad egy olyan maszka, aki va-
 lami tud magyarul is, az meg bizonyosan, ha
 elszaporodik előtte a levél, könnyen csinál
 abból ötvenet. Erre rájött már a foglyok
 egy része és úgy segít a dolgón, hogy a
 levelet vagy németül írta, vagy pedig or-
 osul. Leghamarabb bizonyosan akkor ér hazra,
 ha oroszul van írva, csak hogy akkor meg az
 a baj, hogy litba nem tudják sem elolvasni
 sem megírni.
 Az orosz táborokban pedig van egyféle
 nyelv, az orosz nyelv, mert az egyik ezre-
 telük is ott volt Przemysl védői között, mikor
 a vár elesett.
 A tanyai asszony, akinek ugyancsak ott
 van az ura, szintén ilyen muszájnyelvű leve-
 lés-író. Nézi, forgatja, nem érti. Vízit
 a cenzúrdokhoz, azok sem értik.
 — Hát az urad, bizonyosan az urad,
 — mondják neki —, azt nem lehet
 mondani, hogy nem az volna, mert kilna
 mindenekelőtt más.
 — Az hát — feleli Julis — csak az
 nem lehet, mert még a tanyaszám is rá van
 írva a levele.
 — Nohát akkor... Hasonlókat a
 levelet is nem ismeri senki. Aztán ha ismeré

is, akkor se mőnsse vele számíro, mert nem
 tud azon a vedkésess nyelven.
 Julis szomoróodik. Ahogy megírta a
 levelet jöttnek, most annyira kedvelten.
 — Jaj, jaj — panaszolja — akkor most
 azt se tudom, hogy mit ír; se mást nem
 tudom küldeni a levelem.
 — Hát az körülbelül így is van, —
 mondják a szomszédokból az itthon levő
 öregek. Hanem nézd csak. Arra a rivódlósi
 szélmalom felé, a Papdi Gergő tanyáján van-
 nak muszka foglyok, próbálkoznak azokkal
 Kicsit nemzse vényegyet...
 — Nem bánom én — hevíli az asszony
 — akár milyea messzire is. Csak tudhatnám,
 hogy mit ír az uram, aztán, hogy én is
 írhatnék.
 El is megy Gergőkhöz, a harmadik
 kapitányságra Julis, bot a kezében, mert most
 az asszony az ember, tanyája a vállán vízi
 benne a levelet. De nem sok szerencsét jár.
 A Papdi tanyán van négy muszka is, de
 abból éppen a három bosszúsabb, aki már
 tud egy kicsit magyarul, „habogni”, sem
 ismer irást... A negyedik ismeri a betűt, al
 is olvassa a levelet, de ez meg olyan szótlan,
 mint kuka veszes, másfélóra nem is igen tud
 még a köszönetesen kívül egyebet magyarul.
 Szomorú tekintete fivődével az ismerős
 betűkről, bonyolult olvasása is féltékeny, de
 csak magának; de azt már nem tudja elma-
 gyarázni, hogy mi van benne. Csak a két
 karjával, a két kezével mutatgat, azt, azt,
 aztán előrelép, ahogy nagy szótlanban a
 sövénykaréng, belefogódik, lehajítja a fejét s
 megint csak a régi nyelven.
 — Kérek valami férő rágja a síve
 gyökereit — vill Papdi Gergő, — mert

mindig az egereket szeretné itatni a szőmből.
 No, így Julis dolgvégezetlen jön elő Ger-
 gőék tanyájáról. A szomszédok azt sjaálják
 neki, hogy most már ne keseregjen a tanyák
 közt a többi muszka után, hanem menjen be
 a levéllel a városba, ott hamarabb dőlőre jut.
 Menjen a városbákára, ott majd csak utba-
 gúztják valamerre.
 Julis hát utbalindult a város felé. Még be-
 sem ér azonban, már fele uton adnak neki jó
 tanácsot, hogy menjen abba a kórházba, ahol
 orosz betegeket is vannak, azok között akad
 füst is, nemcsak kétkézimunkás, ott majd elga-
 szitják az ügyét valahogy.
 — Ugy-ugy, köszönöm is, — mondja a
 férő asszony, de azért vidáman lépked to-
 vább, hogy megtudja, mit ír az ura a levél-
 ben. És hogy még „válaszol” is lehessen rá
 földesai.
 Van most elég kórház, nem kell egyéni
 fűvé tenni a várost, Julis hamar odaakad. Még
 az a szerencséje is van, hogy a kórház kapu-
 jában aki urnak elpanaszolása a baját, az éppen
 az odaváló főorvos. Aki pedig mondja:
 — No, ezen könnyen segítők. Van itt
 olyan orosz, aki elolvassa.
 — Jaj, kérem — szorog Julis, — de mit
 ér az, ha a muszka nem tud magyarul.
 — Hát az nem baj — mondja a fő-
 orvos, — majd olyant keressünk, aki németül
 is tud.
 — Németül — riad föl Julis, — hát hi-
 szen nem tudok én németül se.
 — Tudok én. Majd az orosz elmondja
 nekem németül, én meg majd elmondom ma-
 gának magyarul.
 Julis asszony elcsúszta nem tudja megírni,

hogy ez így harmadkérből is mehet, de aztán
 rájött, hogy az egészen rendben lesz.
 — A beteg orosz aztán elolvassa a le-
 velet, elmondja a főorvosnak németül, hogy mi
 van benne, ő meg elmondja Julisnak magya-
 rul. Julis elfogódva hallgatja... Itenem, mi-
 lyen messziről jön, aztán háromféle beszéd kell
 hozzá. Kérdesi is, mist illik, hogy mivel tarto-
 zik a szíveskedéért?
 — Nem arról van szó — mondja a fő-
 orvos, — hanem most majd ugyanilyen uton
 elküldjük a Mihálynak a választot. Maga mondja
 el nekem, hogy mit akar iratni, én el-
 mondom a muszkának németül, a muszka meg-
 írja oroszul, aztán ott Kabarovskában a Mihály-
 nak elmondják magyarul. Hát mit isen?
 Julis most van csak megváltva vétképp.
 Már harmadélnapja jár-kél a levéllel és az még
 az eszébe sem jutott, hogy mit kellene írni.
 Elgondolkosva szól:
 — Tudja az isten...
 — De hát csak maga tudja, hogy akar
 iratni?
 Julis mondja:
 — Jobban tudja aztat a főorvos ur. Nem
 tudok én az ilyenből.
 — De valamit mégis csak akar írni az
 urának?
 Igde, igön — feleli hírtelen és bűnkén
 Julis asszony, — tessék megírni nekí, hogy
 röndben betakarítottuk az egész termést...
 Se több, se kevesebb, az Mihálynak elég.
 Mihály ebből mindent megért, mert ez azt je-
 lentí, hogy a ház tőjéke is reigiben van. Julis
 boldog ezzel a levéllel és azonnal távozik, hogy
 ha már nem lehet itatni a szíveskedéért és a
 „jóakarattal”, akkor az Uristen aranyozás még
 a kezéket.

Levélpapírok

óriási választékban / kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv és papírkereskedésében

== Nagykánizsán. ==

Árverési hirdetmény.

Közhíré tesszük, hogy egy átvételben késedelmes vevő költségre és veszélyre kb. 240 dbr. 290 500 kg. súlyú üsző és tinó a Nagykánizsa vasútállomás alatt elfekvő bérlegelőnkön

1915. október hó 4-én délután 2 órakor

nyilvános árverésen készpénzfizetés ellenében el fog-ádatni.

Földbérlet részvénytársaság Sárvár.

Fischel Fülöp Fia

Nagykánizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papír és írószerraktár

Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorosító készülékek, írógépek, :: diszlevélpapírok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, diszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés

Nyomatványraktár :: Könyvkötészet

izléses kiállítású nyomtatványok és könyvek
== legolcsóbb árban gyorsan készülnek. ==

A ZALA kishirdetéseit

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi
üzlet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kladó lakása van,
Aki ölelmizert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérebeadni,
Aki öseledet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha
kis hirdetést közöltet a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig **1 korona.**

Videkról a kis hirdetés postautatványon köldendöbe

Nagykánizsán a kis hirdetés a kishirdetváltóban, Sugár-ut 4. adandó fel.

== A kis hirdetések mindig előre fizetendők. ==

Minden TELEFON 78.

kereskedőnek

◆ érdeke, ◆

hogy üzleti nyomtatványait izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételeivel készüldenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak, az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA

= készítse el. =

Nyomdai iroda: Nagykánizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

HIREK

Kittüntetés. Schwartz Alfréd, a Wiener Bankverrel Budapesti igazgatóját Öfel-sége közgazdasági téren szerzett bokros érde-meiről a Ferenc József-rend tisztikeresztjével tüntette ki. Schwartz Alfréd Schwartz Ignác nagykanizsai magánzó fia.

Kinevezések a honvédségnél. A 20 ik honvédszállóezred tőszeregs tiszti lét-számbában a következő kinevezések történtek: Gál Imre és Molnár Gusztáv löhadnagyokat századosokká léptették elő.

Katonagyerekek vizsgálata. Így nevezték el Tyll László alezredes a nagykaniz-sai 20. honvédszállóezrednél üdülő telepén analfabéta-katák részére rendezett tanfolyam záróvizsgálatát. Ugy megragadja lelkesen az a nagyszerűen találó elnövezés, hogy tudástalanok címűül választottam. Bizony öreg katonagyere-kek már; majdmen miadnyájan tul a harmincon és közel a negyveshez. Mindnyájának a lel-kébe egy-egy hatalmas szakasza nyomódott le annak a világtörténeli rettenetességnek, mely most a Földön a páratlanosság (kerdés) tombol. Az 5 analfabéta lelkőkből talán csak valami csendes, megnevezhetetlen fájdalom váltott ki ennek a rettenetességnek hatása. Talán csak a lelki világtalansággal járó közönyt éreik már ebből a fájdalomból is. De az a tanfolyam, melyet Tyll László alezredes rendezett számkra az üdülőtelepen, megadta a biztos eszűt ahhoz, hogy a világtörténeli rettenetességet a maga nagyságában lássák, s annak nemcsak borzasztóságait, hanem hatását, eredményét is mérlegelni tudják. Megadta nekik a lelki vilá-gosság leghatalmasabb eszközeit, az olvasni és írni tudást. A katonagyerekek október 1-én tar-tott rendkívül érdekes vizsgálatán a katonai tisztikaron kívül szakértők is voltak jelen, sőt szakértő népedagógok is, akik mindnyájan igaz gyönyörűséggel hallgatták az analfabéta-tanfolyam 20 hallgatójának szép, értelmes feleleteit, gépies készséggel való megjelölés hibátlan olvasását és bámultak, hogy 6 hét alatt milyen szépen is helyesen megtanulták írni, számolni is, sőt a földrajzban és az egészségügyi ismeretekben is mily kiváló eredményt értek el.

A vizsgálóbizottságban voltak: Tyll László alezredes, mint elnök, Jókuthy Bela őrnagy, állomásparancsnok, dr. Weltner Sándor honvéd-őorvos, dr. Hajdu Gyula, Radó Nándor, Nagy Zoltán hadnagyok; Diskay Imre segéd-őorvos. **A vendégek sorában voltak:** Farkas Vilma, Jaegerné, Pelcs Ida, állami tanítónők; Farkas Jolán; dr. Neumann Ede főorvos, Szalay Sándor, áll. igazgató-tanító, Halász Jenő, írn. tanító, Csányi László képlán. **Az írva-olvasás előadója volt:** Tibolt Boldizsár áll. tanító, a számtanú: Tóth Lajos községi tanító, a földrajzú: Polgár Jenő közs. tanító, az egészség ügyi: Binczy Dániel ref. tanító. A megkezdés szép sikerű vizsgálat után Tyll László alezredes igazán kedves közvetlenséggel intézett tartal-mas burdító beszédet a tanfolyam hallgatóihoz és kiemelte közöttük a tisztikar ajándékát. A tanfolyam halgatói nevében Kálmán István honvéd nagyon értekezési előadott, mely megelégedéssel köztönte meg az alezredes „Édes-apa” gondoskodását, mellyel az 5 lelkőbe is bevezette a tudás boldogító, embermegelőtő

Weisz Miksa női divatáruháza Nagykanizsán.

Ajánlja elsőrangú, a divat terén mérv-adó újdonságait az őszi időnyre.

- Női köppenyek,
 - Női blousok,
 - Női ruhaszövetek,
 - Menyasszonyi kelengyék,
 - Mosó áruk,
 - Chiffonok és vásznak
- a legjobb kivitelben, mérsékelt szabott árakon.

Minták vidékre küldetnek!

világosságot. A jelen voltak is hogy jöke-déssel éjlen-tek a kecskák „Édesapját”, a lelki világosság igazi apostolát.

Az élelmiszer-kérdés országos rendezése. A Zala 1866 ízben, legutóbb pedig csütörtöki vetődékekben, sürgette, hogy az élelmiszer-kérdés végleges rendezését a kormány vegye kézbe, mert a helyi ható-ágok erre vonatkozó intézkedései nem alkalma-sok az élelmiszer-üzemre megszüntetésére. — Sürgettük az országos irányműlilit a hogy ne csak a közvetítő kereskedelemre, hanem a termelőkre is szabják meg az ármaximiumot. Föl-fogásunk helyességét az bizonyítja, hogy a pesti lapok pártokai száma is erre az álláspontra helyezkedett. Az Esti Újság erőli a követke-zőket írja:

Büszkeségünknek egyre forróbb vágya, hogy jöjjen végre valaki, aki ren-det terem a drágaság dolgában. A főváros kezé nem egészen szabad, mert csak Budapestre vonatkozó intézkedéssel sem lehet segíteni a mai helyzetet. Egységes, az egész országra kiterjedő reformra van szükség. Nem csak a egyszerűkeskedő és kiskereskedő, hanem a termelő részére is meg kell állapítani a maximális árat s ha ennek nem volna meg a kellő hatása, el kell rendelni a rekvizitációt, még pedig büntetésekként, a maximális jóval alacsonyabb áron. Vessze el a pénzt és vessze el az árúját, aki a mi kiéhezhető-ségekkel akar egyszerű meggyadgodni. Ne pénzbotortással sujták az üzérkedő-ket, hanem a kényszerűen a szegény nép-ségjé javára való elkobozással! A kor-mány határozza meg e 5 sorban a termelő, egyszerűkeskedő és kiskereskedő árat és állapítsa meg azokat a helyeket, ahol a termelőnek elárulni szabad. Ezen arólan megazulnak az üzérk és árshajók lelketlen munkája és a mai drágaság nem lesz egy klick természetű keresztilvít hadjárata.

Értelmeztünk szerint a kormány is ma-gára tette ezt a fölfogást s az élelmiszer-kér-dés-országos rendezése legelőször megke-ződik. A zsr és szalonna maximális árának megállapítása napok kálkése. A zsr ért jelen-tékenyen lejjebb állított a kormány, de úgy, hogy amíg még mindig megtalálja a maga tisztességes bevétel egy a termelő, mint az előrelő.

Divathölgyek figyelmébe!
Ha elegáns és olcsó akar öltözködni, keresse föl **BARTA ÉS FÜRST** divatáruháját.

hol a legújabb felöltők, blousok, ruhakel-mék, melyek, bármennyig isz újították. Telefon 223. — Mintákat vidékre postafordultával küldünk. —

A nagykanizsai gimnázium tervel. A nagykanizsai főgimnázium új hajlékának fel-építése a legutóbbi évi feladatok közt tartunk. A tervek már régóta kézben vannak, a szük-ségen pénz is rendelkezésre áll s ha a háború kőbe nem jön, bizonyára előkezdottabb stádiumban állna az építkezés ügye. Így azo-ban hátrább vagyunk, mint voltunk, mert közeben az építkezési tervet is elavultak s új tervet kell kidolgozni. A közoktatásügyi mi-niszter ugyanis jövedőben kötelezőt tesz, hogy a főgimnáziumok legkevesebb három hold területen épüljenek, hogy a diákok magában az intézetben találhassák meg korcsolya- és teniszpályájukat, játszótérüket stb. Így természetesen az új főgimnázium helykijelölése is új megoldást igényel. Az eddig kombinációba jött tervet ugyanis szűknek lássuk. Node — véleményünk szerint — a végleges megoldásra bőségesen van még idő.

Jótekingóság. A keresztény jóté-kony ügyelet céljaira Franz Lajos részvény-társaság 500 koronát, Szabó Albertné urad pedig a ügyeleti körkár részére 20 koronát adományozott. Mindkét adományért hálás köszönetet mond dr. Szekecs József elnök.

Megbüntetett élelmiszer-hí-mők. A kihágási bíróság pénteken három élelmiszer hiását sújtott magasabb bírsággal. Egy kereskedő, aki a lisztet drágábban mérte és két péket, akik a kiflivel üzérkedtek, — fe-jenkint 200—200 koronára bírságolta a ren-dőrség.

A 42—50 évesek figyelmébe. A katonai ügyosztály fölhívja mindazos 1865—1872 születésű evfolyamu néplőkölöket, akik tárti kinevezésre igényt tartanak, — erre von-utkozó kérvényüket legelőször október 5-ig nyújtandók be.

Levegőt gyár. Borból jelentik, hogy Svajc legnagyobb léghajóra robbanás következtében legett. A romok alatt harminc ember lelte halálát, tizen életveszélyesen, negy-venen súlyosan megsérültek.

Fog-Krém
KALODONT
70 Fillér

A jó smit utak. Az ezek csator-ná nem akarnak bedugulni. Napok óta hullik a zsr, vastag patakokban a hideg őszi eső s az eget vígasztalan, vastag, sok esővel fenye-gető felhő borítja. A tartós esőzés követke-zéséből már is érezhető Nagykanizsán. Ma érvol a piac. A falások teljesen elma-vedtek, min nem is lehet esedákorai, ha tud-juk, hogy milyenek a zsal utak. Ismét keré-karig járó, állábolhatlan ár, locs-pocsa min-denfelé. A falvak közt a kötelekédés betekre löndeked. Milyen könnyű lett volna segíteni az időt-erkek az állápotokon hadfolyokkal.

Még egy, vlt elátráltak hiába. Ismét éhejtelt vlt megélőli egy katonasiet, vlt hozátartandó már elvezettünk hítek, meggyasztók, a sátráltak. Hajaal Jenő 12. ca. és kir. szállóezred zászlósról, Hajaal József dr. kir. állábolgésőségű felügyelő fiáról, aki a magyar állábolgés hitelbank elvezéselője, li-válatos éreztést küdött katonai parancsnok-sága, hogy augusztus 22-én az északi har-csótérben elvlt. Szűli megátráltak, gyáztolták szűrtelt hokat. Már nyole napig tartották a gyázt, amikor Hajaal Jenő egyik tisztára aról érteztette Hajaal József dr.-t, hogy fia é, sebesülten az oroszok fogságába kerül. Rövid időn belül kiderült, hogy a hivatalos érteztés tényleg nem fedte a valóságot. — Augusztus 26-iki kelottel Hajaal Jenő sajté-köz levelet írt szűlőnek, melyben közli, hogy orosz fogságba esett. A zsalítás a levelet egy papnak adta át: zsalítás a zsalítás, hogy ha majd az oroszok kivonulnak a faluból, adja azt pos-tára. Az oroszok zsalítás hírel vltédt tényleg kivonultak a faluból és a pap vltédt a fog-ságba jutott zsalítás sajtétköz levelet Hajaal József dr.-nak. Hajaal Jenő zsalítás ismét re-ményt mértebeok azok, akik hozzátartozóiká elvezették bírték.

Bonyliv-átráltak könyvek, hivatalos előírás szerint kaphatók Fischl Félip Pia könyvtároskodásában Nagykanizsán.

A trafik drágulása. A dohány-árak emelkedése Nagykanizsán pénteken a dél-északi irányt követve. Ekkor kábelhatású ugyanis ki a trafikosoknak az árcsökkentés vonatkozó határozatát. Reggel tehát még a régi árak voltak érvényben, ami nagyon meglepte a közönséget s sokan már arra gondoltak, hogy talán lejáratás volt az egész hí. A kábelhatású azonban hamarosan ártóléteztetett. A nagykanizsai trafikosokhoz érkezett rendőri szerint a dohányárak a következők:

Különlégségek:

	Ára eddig	Ára most
Sultan flor	6 K 50 L	10 K — L
Kiváló finom török	5 K — L	8 K — L
Király	3 K — L	5 K — L
Perticsány	2 K 60 L	4 K 60 L
Hercegovina	2 K 50 L	4 K 50 L
Rétháti, Érsekujvári) Szent Andrási)	1 K 40 L	1 K 80 L
Erdélyi	1 K 20 L	1 K 50 L

Nem különlégségek:

	Ár eddig	Ár most
Legfinomabb török	4 K — L	5 K 80 L
Finom török	2 K 40 L	3 K 60 L
Finom török kis csomag	— K 60 L	— K 90 L
Hercegovina	1 K 76 L	2 K 40 L
Hercegovina kis csomag	— K 44 L	— K 60 L
Közpfinom török	1 K 28 L	1 K 76 L
Közp. török kis ca.	— K 32 L	— K 44 L
Dráma	— K 96 L	1 K 20 L
Dráma kis csomag	— K 24 L	— K 30 L
Kiváló finom magyar	1 K — L	1 K 20 L
Legfia. magyar kis ca.	— K 16 L	— K 23 L
Cigarettos	— K 05 L	— K 06 L

Amint tehát a táblázat mutatja, sem jelentéktelen az emelkedés.

Haza. Szerbiából. Nagyszomból írják: Szerbiából hazabocsátott magyar inter-náltak egy csoportja közel tízezer fős honaj internáltság után most tért haza. Románia ú-jított. Turán-Szeverenben az osztrák magyar alkonzul várt rájuk, aki együtt utasotli velük Csejován át Vöröstoronyig. A magyar határo-hozonyig napig állottak megfigyelés alatt. Az egyik közülük, Bronicevics János, a Magyar Folyam- és Tegezhajózáti Részvételársaság Vaskapu nevű hajójának személyzetével kerül szerb fogságba. A hajó július 26-án Kladovo előtt állott; a kapitányt, négy matrózt, két kocsányost, két gépészt és a főbí Kladovába, majd Negotinába vitték.

A szerbek — mondta Bronicevics — sokat nélkülöznek. — Rossz természetű volt az idén, kukorica, árpa nem termelt. Amiként vas, Oroszországból kapták, löképpen babot is lü-tet. Az állatokat a szerb állam mind elfoglalt. Sem cladni, sem venni nem szabad. Az inter-náltak Nagyszomból tovább utaztak Kiki-ö-lönába.

100.000 korona végrendelet vállalkoztatva. Kent íván egy daszard megazó halt meg, ki végrendelettel 100.000 koronát hagyományozott közejgyzői okirata foglalt végrendelete unokahugara Kent Marg-ára, ki ez idő ávont ismeretlen helyen tartózkodik, a közejgyzőnti szonban a végrendelet elvezett. Hogy hogyan vezetett el a miké-letétek meg és hogyan kapja meg örökségt a szép öröksőnt, azt megelhatják szombaton és vasárnap az Utániában szüre kerűl „Cacl-üzérk” a hatalmas detektív drámában. Ugyan-akkor lesz egy másik detektív dráma is a „Leikiameret szava” c. és a Hadi Híradó is bemutatva.

A Malczér féle házban lévő művés és művészek szűletésben megértek a leg-újabb dok és látványos melyek legúj-nyosanban árusítandók el, Szilvós Antal művés és látványos, Kazinczy-utca 3. (Vasúti-utca.)

Pixavon hajápolás
tudományos alapon
a leghelyesebb mód a fejbőr ápolására és a haj erősítésére.
Ára üvegárat: 2.50 K. — Nénapig elvezet

Járványoknál s minden ragályos befelegsnél
kipróbált óvintézkedés.
Mattoni Gále
Giesshübler
Savanyú víz

Mozi-operatőr a tűzvonalban

A bőrkabátos német mozi-ember, aki a katonai parancsok engedélyével ide, a mi front felé fedezékünkbe jött háborút fotográfálni, idegesen látta a cigaretta füstjét és szédülten az órájára nézett. Minden mozdulata megrémített, hogy lámpaláza van. Most már először tűzvonalba, ma van a nagy nap, amikor végre alkalma lesz igazi ütközetet, "ech" rohamot, hmsistalan borzalmakat megörökíteni. Az ezredes megbíró udvarias- sággal ígerte meg támogatását és csogem meletti ki melléje, hogy segítségére legyenek.

A mutató gyorsan közeledett a két katonához, az általános támadás nevezetesen időpontjához. Körülöttük patronokat osztogattak és a legénységnek, némelyik még sietve megborotválkozott, a tiszték egy utolsó pillantást vetettek a térképekre és összeigazították az órákat.

Az operatőr möhöz munkához látott. Felállította a gépet, szírt, célzott, igazított, ezután — olyan tempóban, mint a verkiis — megkezdte a készülék fogantyúját.

— Olyan felvételt csinálók, — mondta a tiszt a közbes, — hogy ez lesz az idejünk utolsó slágere. Léptet tartok a rajvonalal, végigcsinálom az egész ütközetet; ezt se látom, ha golyót kapok: ez a kép megéri!

Imponált ez a lelkesedés, ez a hősiesség, mely minden tűzön keresztül meg akarja valósítani az eddig meg nem való- sítottat.

Az ezredes halkan jelt adott a támadáshoz. Szaggatott vezényszavak, integetések, sere a katonák nagyobb térköztökre nyitódta. Az operatőr célzó, verkiis néhánynál, újra elmozdult, azután pedig hirtelen megállott. Fejé- nek csóválja:

— Kérem, ezredes úr, azok a katonák ott jobbra zárkóznak a korábbi egymáshoz, mert így az egész kép szétesik.

Az ezredes elneveti magát:

— Szó sincs róla! Még széjjelebb kell, hogy nyitódjanak, mert különben nagy a vesz- ség.

Egyszerre két katoná kiugrik a fedezék mögül, haragvájja magát és lassan előre ku- szulnak a lejtőn. Kis idő múlva négy, azután nyolc, tizenhat, harmincketfő, végre megindul az egész rajvonal. Az operatőr szorgalmasan forgatja a kurbli. A rajvonal kuszik előre, míg egy négyen haragított vízmosásból ér, mely katonáknak elnyeli őket és valamennyit elű- zeti szemeink elől. A kurbli megáll, az operatőr egy-ét másodpercig habozik, átgondol, átkucskál a művédő fölött, aztán gondol egy merészet és az apparátussal együtt kim- zik a fedezékből.

— Mit csinál? — kérdezem.

— Innen már semmit sem látok; megyek előre. Az oroszok most ugyse jönnek. Felzár- kodok tehát arra a kis kopasz halomra. Oszon kitűnő lesz...

És már szalad is. Meghajlott derékkal fut előre, vállán cipéli háromlábú szőnyegét: — furcsa és groteszk figura a mozdulatlan katonákban. Eléri a halomot. Megáll, felállítja

az apparátust, előző, igazít és megfogja a kurbli. Ebben a pillanatban tüdői lövések dör- dülnek el.

Az operatőr felkapja a gépet és szalad visszafelé. De ekkor már sűrűn csattogtak az orosz fegyverek, szalvék ropogtak, géppuskák kuszák kelepalá és a legtöbb golyó a hal- moszka irányából fűtyölt erre. Ugylátnak, gép- puskának, vagy más tüzfegyél megfigyelő tá- vcsővének néztek a mozogó. Az operatőr ro- kán leltám, dobált, kúkdémoz, kapkodja a fejt és mákor beér a fedezékükbé, már lassó az arca az igazolatól és az fedezégtől.

— Juszt se látok! Ha török szakad, megcsinálom a felvételt.

Mikor kifújta magát, újra átkucskált a töltés felett.

— Kikerültek a vízmosásból, — mondta — most újra látok őket... Mennék felfelé a szemközti levő hegyoldalra... Lefeksznek... újra előre... min! néhányat ott maradnak... másznak visszafele... bizonyára a sebesül- tek...

Most már neki dörödtém, szakadatlanul ropogtak a fegyverek. Az operatőr felállította a gépet, célzott, igazított, kurblirozt.

— Csak hogy most kellenének ám az oroszok. Hogy az ellenség is rajta legyen. Amikor összeszapsanak... a két fel... tudja a csata... ember ember ellen... a ro- ham... Kérem, mutassa meg nekem pontos- san, hol vannak az oroszok? — nógatott.

— Hja, azt én is szeretném tudni, meg az ezredes is, meg a többi tiszt és minden katoná... mindenké. Nézzon arra, kissé föl- jobbra, ott van egy erdőparcella, annak a fái közt ásta be magát az ellenség.

Az operatőr megayıtt arccal, csalódottan bámol a messzeségbe.

— Erdőparcella?... beásta magát?... De hiszen én ott csak egy elmosódott fekete foltot látok, semmi értelme, ha azt lefotografá- lom. Hol az ellenség? Nekem az ellenség kell most ide a képre... Tudja, amit össze- csapsnak, amit öldösik egymást a szuronyokkal... Hiszen ért engem?

A puskák ropogtak, citévedt golyók szí- szegtek a fejünk körül, de az operatőr bölse- sen kurblirozt.

— Kérem, azok már nagyon messze van- nak, a képen majd nem látok egyebet, mint apró hangyákat a nagy lehé: folt közepén. Különben sem lehet tovább dolgozni, leszálit a köd, sűrű a homály...

Leült mellém és idegesen rágta a körmet.

— Mit csináljak? Kérom, mit csináljak. Adjon tanácsot! Hiszen az egész délutáni munkám egy labatka sem ér! Kétezer méter! Ez nem a háború! Ez ugratás jobbra-balra, előrekuszás a löbön, megállás, újra előre... Ezt otthon a gyakorlóterén is meg lehet csinálni. Kar ezért az életemet veszíthatom.

— Bizony, igaza van, — vizagztaltam a megbukott operatőrt. — Az a háború, ami itt előtűnk folyik, az igazi háború, amit vá- szonra projiciálódik, már nem kell a valóság illuzióját. Az "igazi" ütközet, az "ech" csata: alig látható, fedezékek mögé bejuttatott ember- csoportok — rajvonalak — véletlen és duar- tiztikus elhelyezkedése, morgása, ritkulása és összesűrűsödése. Vezérlési tiszták a rendezők, akik nem a fény- és árnyékoltok dekoratív eloszódása, az akciók drámai feszültsége szempontjából, hanem taktikai és stratégiai törvények szerint irányítják, dobálják, keverik ezeket a csoportokat. A harc nem igazodik a felvevő gép speciális látványfői szerint, sze-

Nagy választék

női és gyermek falöltők, Costüm, ruha, és Blous kelmékben, vászon árukban és szőnyegekben.

Oksón beszerezhető.

EISINGER divataruházában, Nagykanizsa, Deák-tér.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

széles, bizonytalan, véletlen alaklása, telén merőben más, mint amelyet a mozi szabályai determinálnak. Tehát ne keress a valóságot, csupán a valóság illuzióját és ne llt a hara- tőren, hanem az író fantáziájában, a rendező intencióiban és a színészek tudatos játékában. A valóság csak részleteket, népszoikat, öleto- kat, szóval: csak nyersanyagot adhat önnek; kész képet, korrekúra nélkül lejátszható filmet sohasem. Ez az én szerény véleményem. Isten bönnel!

A mozi ember alment a valószínűleg lekurblirozt egy másik háborút: statisztákkal, kulisszákkal, görögűzrel, pipiros ágyakkal; egy másik háborút, amelyben rendezői utasítá- sra csak el az emberek is sokkal hatásos- sebb, mint az a háború, amelyben láthatatlan ágyuk okdját a halált s ha pöz nélkül össze- csak valaki, nem lehet a vásznon megállapítani, hogy megboltott-e, vagy golyó furta át a szívet? Mennyivel hatásosabb a megjátszott háború és halál!

Franyó Zoltán.

Mű és látszerészeti üzlet

Keszthelyen, bevétel miatt átadó bővebb felvilágosítást ad STRASSER MARTON látszerész Nagykanizsán.

Megvételre kerestetik

egy rézagy és réz-éjjeliszekrény Cim a kiadóhivatalban.

FÉNYSZÉN
Kitűnő elsőrendű magas hőfejlesztésű, háztűzelési és ipari célokra, házhoz szállítva, kicsinyben és nagyban, jutányosan kapható
Pollák Ignác mész- és szénagykeres, kedőnél Nagykanizsa, Király-utca 49- (Berger-féle ház.) 12068

Fűszeres tanoncnak
felvétetik egy jó házból való fiu.
Maschankzer Márton Teleky-ut 47

Mindennemű cipők
urak, hölgyek és gyermekek részére
hadicipők
és katonai bőrfelszerelések, Gyulay- táska, orvosi táska, gamaschni, övzsj, **esőköpeny, hátzsák**
a legjobb minőségben kapható
Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Főut, városi bérpala.

Mindenkinek érdeke, hogy az őszi és téli szükségletét

Kisfaludi és Krausz
rőfös és divatáru üzletében az „Arany kakas“-hoz
NAGYKANIZSA, Erzsébet királyné-tér 21.
Moskowitz cipőüzlet mellett szerezz be, ahol még olcsó ár mellett az alant felsorolt cikkeket kaphatja.

Női- és gyermekkabátok
nagy választékban, kosztüm-kelmék, blouz, pongyola és alj kelmék, gyapju flanellok, pargetok, nagy és kis téli kendők, berliner kendők, selyem kendők, fejkendők, bársonyok, selymek, kreppdeschinek, ágyneműekre kanavásznak, vásznak, schiffonok, damaskok, rumburger vásznak, asztalnemű, törülköző, zsebkendő.

Hadbavonulók részére trikóing, nadrág, lábszárvédő, szvetter, keztyű, harisnya, hősapka **árendedménnyel.**

Kész **fehérneműek** nagyobb vásárlásnál eredeti gyári ár. Kész pongyolák, blouzok, aljak, gyermekruhák nagy választékban. — **Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.**

Veszek magánkönyvtárakból
szépirodalmi és tudományos műveket. Cim a kiadóhivatalban

Állandó nagy raktáru ál
vagyon és kocsirakományu
tüzifa és kőszén
kerekesedésemet bevonulásom miatt
Schmidt Zsigmondfigja kezelné.
Magyar-utca 13. Telefon 198.
12698 Tisztelettel LEHR OSZKÁR.

Csak nagyban
a legolcsóbb árak mellett áruaitok
fésűket, kefeárukat
és toilettcikkeket.
MAXIMILIAN ALTMANN
Wien VIII. Lerchenfeldstrasse 66.

Millió ember használ
KÖHÖGÉS
rekedtség, katarus, elnyálkásodás hurut és
görcsös köhögés ellen kizárólag a jószé
Kaiser-féle
Mell-karamellák
(a három fenyővel)
cukorkát. — 6100 kösnyagdíjleg hitelesített
bizonyítvány orvosoktól és magánsóktól
a biztos hatásról. Rendkívül kellemes
és jóízű bonbonok.
Csomagja: 20 és 40 fillér doboza
60 fillér.
Kapható: Neumann Aladár és Reik Oynia
Szabó Albert, Mikovényi Árpád és
Belus Lajos urak gyógyszerárában.

A kárpáti és lengyel szági harcér
közéleben elsőrendű temetkezési vállalat
létesítettünk azon célból, hogy
a csajateren elesett hős halottainak
exhumálását és hazaszállítását
minél gyorsabban eszközölhesük.
Temetkezési vállalatunk ajánlunk
sírfelkutatásokra, véger exhumálást és
hazaszállítását, beszeres szállítási en-
gjedélyeket a minden e célra szolgáló
összes iratokkal.
OLCSVÁRY GYULA ÉS HARCZER VIKTOR
TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
UNGVÁR, Kishid-utca 3. szám.
Sürgősséim: OLCSVÁRY és HARCZER UNGVÁR

URANIA mozgóképek
palota
ROZGONYI-UTCA 4. szám
Két nagy detektív dráma!
Október hó 2 és 3-án szombaton és
vasárnap kerül bemutatásra:
A cselszövők
detektív-trükk dráma 3 felvonásban.
És még a remek kísérő
műsor.
Hétlőn és kedden kerül bemutatásra:
A szarvasbunda
kinematográfiai bohózat.

Minden TELEFON 78.
kereskedőnek
éerdeke,

hogy üzleti nyomtatványai izléses
kiállításban, a modern tipográfiai
eszközök igénybevételével készül-
jenek, mert csak így lehetséges,
hogy a vásárló közönség figyelmé
üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak
az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA készítse el.

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül
berendezett nyomda, könyvkötészet,
vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

A ZALA kishirdetése

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi
ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott
szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,
az legheylesebben cselekszik, ha
kis hirdetést közöltet a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Vidékről a kis hirdetés postautatványon kétfoldos
Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. adandó fel.
A kis hirdetések mindig előre fizetendők.

! Tüzifát !

(bőkésash) októberrel szállásra kész
tételben, hogy azal 1000 kg-ot ad
szolgálatom ki, 10.000 kg-ot ad
állomás Nagykanizsa 432 K. széklet
utánvétellel 50 K foglalt beállítás
ellenében

KLEIN GYULA
BARCS, tüze nagykereskedő.

ALKALMI VÉTEL
ELADÓ
egy rövid női perzsakabát
Bővebbet Klein női kalapüzletében
12699

Az összes budapesti
és wieni napilapokra
továbbá hetilap- és
képes folyóiratokra
előfizetéseket közvetít
és hirdetéseket felvesz a
„ZALA“

kiadóhivatala Nagykanizsán,
a lapokon feltüntetett előfize-
tési és hirdetési árakon — akár
postán küldve, akár házhoz hordva —
minden postadíj, vagy egyéb
költség nélkül.

Vidékről előfizetési és hirdetési díjak
posta költség nélkül, a „Zala“ bejeltes
lapjain (száma 12122) továbbíthatók.

Vizvezeték, lakatos és
kutfurási vállalatomat

kanizsai régi állandó
megrendelőim kíván-
ságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely célra a Rozgonyi-utca 9.
szám alatti Schavel-féle műhelyt
kibéreltem.

Tizenötödik számon terén 24
éves korosztály szerzett bő
élméleti mint gyakorlati te-
pesszalatokra, és valamint számos
más vidéken teljesített munkáimat
szertel elismerésre, megköszö-
nőnek a legfeljebb garantált
nyújtásom.

Vállalatom szakmában végtől leg-
előnyösebb feladatok megvalósítása
és bármely nagyvállalat munkálatok
elkészítése, megjelölés és meg-
jelölés bevezetési díjaktól mentesen.

Érdeklődőknek tizenöt éves elő-
kelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:
ERDÉLYI JENŐ
gépész és electrotechnikus

Az ujnépi uradalom

nem szállít tejet Nagykanizsának.

Szombaton reggel kellemetlen meglepetés érte azokat a nagykanizsai családokat, amelyek tejszükségletüket értendők óta az ujnépi uradalomtól szerették be. Az uradalom ugyanis kijelentette, hogy vasárnaptól kezdve megszünteti a szállítást, mert a rendőrség nem engedte meg a tejárának fölemelését. Ez az intézkedés azonban csak a közönséget lepte meg, de a rendőrséget nem, mert ott az uradalom már egy hete bejelentette, hogy Nagykanizsának nem hajlandó a jelenlegi 28 filléres hatósági áron tejet adni. A múlt hónap vége felé ugyanis Elek Ernő ujnépi nagybirtokos fölkereste Krátky István b. főkapitányt, akitől a tej hatósági árának 34 fillérben való megállapítását kérte. A b. főkapitány, mielőtt a kérelemre érdemleges választ adott volna, kijelentte, hogy előbb megvárja vizsgálat, főnállanak-e azok az okok, amelyek a tej árának emelését indokoltá tennék, mert hasonló újjal eddig még senki se fordult a rendőrséghez. A b. főkapitány lelkiismeretes utójárás után megállapította, hogy az érvényben lévő 28 filléres ár teljesen méltányos — s erről értesítette Elek Ernőt. A nagybirtokos a választ ezzel a kijelentéssel vette tudomásul:

— Akkor a tejet máshova viszem. Nagykanizsa kedvéért nem vagyok hajlandó ezeket kidobni a zseemből.

Az uradalom ekként is cselekedett s ma, amikor a lelketlen élelmiszerüzem következtében a tej állapítkozási cikké vált, — amikor a bushányi kövekként különösen a gyermekek majdnem egyedül a tej és tejtermékek fogyasztására vannak utalva, jelenlegi tejmenyiség marad el a kanizsai piacról. Az uradalom elhatározását csak sajnálkozva fogadjhatjuk, de be kell látnunk, hogy a rendőrség nem teljesíthette, nem volt szabad teljesíteni az uradalom kívánását, mert ha az ujnépi tejjel szemben, akkor emelnie kellett volna a többi tej árát is. Már pedig azt az ujnépi uradalom kiált senkinek kívánta. Eddig az összes tejtermékek megvoltak elegendőre az árakkal. Még azok a kisebb termelők is, akik ugyancsak pár tehénkijűkből élnek. Vannak uradalmak, ahonnan a tej beszállítása sokkal költségesebb, nehezebb, mint az ujnépi uradalomból s ezek sem kérték a hatósági ár fölemelését. Az ujnépi uradalom odavállalja a tejet, akova akarja. Azonban vannak esetek amikor a vagyoni, társadalmi szereplés a hazallság és a humanizmus is kötelez valamire. Különösen olyakat, akik abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy éppen a háború következtében több mint 80000 korona évi tiszta jövedelem után fizetnek hadiadót. A kezdeményezésnek, — ami félő — hamar követésre találhat, semmiesetre sem lett volna szabad az ujnépi uradalomtól kilti dulni.

Ara: fél üveg K. 1.20. Egész üveg (hónapokig elég) K. 2.-

Odol
A világ legjobb szájvíze

Aki következetesen mindennap használja az Odolt, az mai tudásunk szerint az elképzelhető legjobb száj- és fogápolást gyakorolja.

Ha öröme van, vagy az Isten segédelmét várja, ne feledkezék meg a vak katonákról.

HIREK

Ünnepi letentéstelepek. Ma, hétén ünnepli az ország dicősegesen uralkodó királyunk nevenszját. Ebből az alkalomból ma délelőtt tíz órakor ünnepeles letentéstelet lesz a szaniferencendi templomban, amelyen a város, állami és katonai hatóságok fejei is részt vesznek. Október 6-án délelőtt tíz órakor az aradi vértanúk emlékeztére lesz hivatalos gyászletentéstelet, amelyen a város hatósága vesz részt.

Mornag bíboros a hadikölcson. A háborús áldozatkésznek gyönyörűen értékes példáját szolgáltatja a veszprémi egyházmegye, amelynek bíboros püspöke Mornag Károly báró az első és második hadikölcsonból két millió koronát, a főkapitány pedig négy millió koronát jegyzett. A veszprémi főpapság, áthatra a példásdás fontosságától a még csak ezután kibocsátandó III-ik hadikölcsonból is jelentékeny kivonati részt. A bíboros-püspök ugyanis egy millió koronát, a székesfehérvári pedig két millió koronát újabb jegyzet jelentett be.

Nagykanizsai hőök halála. Vasárnap két harctérről érkezett halálhír keltekt öszipte nagy részvétet a városban. Az egyik hír arról számolt be, hogy ifjabb Lőke Emil joghallgatót, tartalékos vadászhadnagyot, di. Lőke Emil nagykanizsai ügyvéd szép reményekre jogosított fiát a harctéren ellenséges golyó megölte. A fájdalom eseményről ifjabb Lőkenek a századparancsnoka értesítette a mélyen lesújtott apát, akinek a tehetőség, komoly, törekvő, szimpatikus fiatalember egyetlen gyermeke volt. Ifjabb Lőke Emil a mozgósításkor vonult be a most másodikban volt a harctéren. Az első alkalommal sebesülten tért vissza, mellén a hőököt megillető vitézségi éremmel. Főépülete után néhány hétig itthon üdült s nemrégiben tért vissza a harctérra, ahol hadnaggyá lépett elő. A város közönsége igaz részvétet osztokodik a gyászban. — A másik gyászhír Rátkai Lajos nagykanizsai kéményseprőmester hősi halálát jelentte be. Rátkai négy fivérével együtt vonult a harctérra, ahová nem sokára követte őket az ötven éven fölülé spa is. Rátkai Lajos derék, törekvő iparos volt. A harctéren hősiességével, kötelességtudásával vált ki a hamarosan soronkivül őrmesterré lépett elő. Huszonnyolcadikán végzett vele a halál. Életét ellenséges srapszáll elotta ki. — Apja, fivéréi jelenleg is a harctéren vannak. A törekvő iparos halála szűles körben kellett öszipte részvétet.

A költségvetés összeállítás. A város jövő évi költségvetésének ösziállításával már régen el kellett volna készülni, azonban ahhoz — értesülésünk szerint — még hozzá se fogtak. Így aztán érthető, hogy mért nem marad a képviselőtestület tagoknak elegendő idejük az előirányzat áttanulmányozására s mért kell azt mindig lóhalálban letárgyalni. Ezzel a halogató rendszerrel végre szakítani kellene, mert még sem helyes, hogy bizonyos kényelmi szempontoknak mindig a közügy léssa a kárát.

Hősi halál. Polgár József sümegi királyi könjegyősnak Tibor fia, a 37-ik gyalogezred hadaegysége szeptember tizenegyedikén a rovól dicőseges estában homlokán ellenséges golyótól találva, hősi halált halt. A fiát tiszt a szerb hadjáratot is végigkísérte s a macsai ötközetben elatveszélyesen megsebesült. Sebét szerencsésen kihágyta, s áprilisba újra a harctérra ment. Azóta folyton a fronton volt, míg most elérte hőök végrete.

Halálhír. Mily részvételt értesülünk, hogy Vegele József ösziptonyi jegyző a nagykanizsai közközbizban hosszas szenvedés után elhallozott. A vármegyeszerte ismert, becsült köszipt jegyző korai elhunya Nagykanizsán is általános részvétet kellett. Az elhunyat derék szálesen kívül hitvese, kislánya, továbbá testvérei: Vegele Károly nagykanizsai főgimnáziumi tanár és Vegele Lajos veszprémi szentszéki jegyző gyászolják. Vegele Károly tanár fivére végintézetételes se lehet jelen, mert jelenleg, mint a 20-ik bevédegyalozezred hadaegysége a harctéren van. A temetés ma, hétén dé. u. 4 órakor lesz.

Kittüntetés a halál után. A múltkorban megírtuk, hogy Blonó 20-ik bevédegyalozezredbeli kadét a harctéren hősi halált halt. Most köszipt valánk, hogy a vitéz hadapródot halála után a nagy ezet vitézségi éremmel ösziptették ki.

A megfertőzött Nagykanizsa. A kolera ismét Nagykanizsára is beköszöndött. Igaz, hogy fésket nem tudott varni, mert a hatóság a legszükségesebb óvintézkedéseket azonnal megtette, — de a veszedelem állandóan fejtak fölött lebeg. A hatóság plakátokon hívta föl a közönséget a kolera elleni védekezésre. Azonban sajnos, a mi közönségünk felegyelmeztelensége, közönye folytán ettől semmi eredményt se várhatunk. — Tapszatalati tény, hogy még a bálvárosban is állg van ház, amely meleggyáva ne válhatna a rettenetes kórnak. Az ösziptőgödrök elhanyagoltak; a kutak vízébe beazvárog a pisztok szeny; a szemetes gödrökben hőszepaszra rothad a hulladék és sok helyen trágyadombok bűszienek. A közönség tulajonóvé része egyáltalán nem respektálja a hatósági figyelmeztetést, a fenyegető veszedelmet s az óvintézkedések megételérédi addig az se sem lesz, amíg a hatóság-emberrel házó hátra jérva nem állapítják meg a mulasztásokat s a rendőrhatalóság a legszigorúbb megtorlást nem alkalmazza a bűnös közöny ellen. Amde a rendőrség mai azesélyete elégtelen a legfontosabb közbiztonsági, közrendészeti ügyek ellátására. A tisztviselők agyon strapálják magukat, a rendőrlégenység belebetegszik az emberfölötti munkába. Így tehát fölük nem várhatunk célravezető ellenőrzést. Mivel azonban az óvintézkedések végrehajtása ma nemcsak polgári, hanem fontos katonai érdek is, azt hisszük, hogy a katonai parancsnokság készséggel hozzájárul erre a célra a polgári hatóság rendelkezésére megfelelő erőt. — De bármiképpen eldja is meg a hatóság ezt a kérdést, — minden körülmények közt cselekedni kell. Még pedig azonnal.

Az orosz harctér legáttekinthetőbb új tésképe olcsó kiadásban is megjelent és ára K. 1.20. Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Nincs liszt a városban. Dicsára annak, hogy a földművelésügyi miniszter hivatalos terméscsalás szerint ebben az esztendőben jóval több gabona termelt, mint a múlt évben, — Nagykanizsán letek óta csak a legnagyobb nehézséggel a legszükségesebb mérvben lehet a közönség liszt szükségletét kielégíteni. Ennek pedig az az oka, hogy a kormány még mindig nem határozta meg, hogy ményli gabonamennyiség vásárolhat össze a város és így a vásárlási engedélyt se adta meg. A tanács több ízben, így legutóbb pár napja is távtrátiilag sürgette meg az ügy elintézését a kormánytól, azonban intézkedés még maig se történt. Ez pedig annál kellemetlenebb, mert a város lakosai tisztán a Franz malom jóvoltából juthat korlátolt — de semmi esetre sem elegendő mennyiségű liszthez. A malom kölcsönbe adja a lisztet, de ha a gabonavásárlási engedély még soká késik, — erre a sziveségre se számíthatunk. Helyén valónak tartanánk tehát, ha a város hatósága személyes közbejárás után sürgetné meg az elintézését az illetékes minisztériumban, mert a gabonavásárlás elé napról-napra több akadály háru.

Felköttem a sorjegy vásárló leletmet, hogy sorjegyjeiket folyó hó 6-ig átvenni sziveskedjenek. Miatán az idő rövidsége miatt házhöz hordani nem tudom. Kik a IV. osztályt még át nem vették, utánfizetéssel átvebetik az V. osztályt. Ifj. Hirschler Miksa tészés és orszálysorjegy árusító.

Német nyelv tanítása a magyar iskolákban. Egy német lap nyomán az egész magyar sajtót bejárta az a hír, hogy Jankovics kultuszminiszter jövődében a német nyelv intenzivebb tanítását akarja behozni a magyar iskolákba. A miniszternek ez a terve nem keltekt tulságos lelkesedést az országban, mert ilyen tervek megvalósítására sokan nem tartják alkalmasnak a mai időket. Megállapíthatjuk, hogy az esztét foglalkozni teljesen fölösleges, mert a német lapban köszipt terv két év előtti s azaz, most a közoktatásügyi miniszter semmiféle alakban nem foglalkozik.

Bornylv. tartásai könyvek, hivatalos előírás szerint kaphatók Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Az iskolák a háború beteg árváladat. A beteg gyermekekkel való gondoskodás fontos ügyét szolgálja a gróf Zichy János kormányzata alatt álló Zsófia Országos Gyermekszanatórium Egyesület, amely a háborús szerencsétlen beteg árvái részére Sétők és Hálótonvilágos körzött Balatonszabadon egy 200 ágyas gyermekszanatóriumot épít és amely a szenvedő szegény iskolaköteles gyermekek ápolását teljesítengeen nagy áldozatkésztséggel végzi az álláson működő Balatonalmádi Zsófia Gyermekszanatóriumában is. /szoktól a mártírhalált halt Hohenberg Zsófia hercegnéasszony nevére egy gyermekvédelmi alapot kíván létesíteni és ennek érdekében fordul a magyar nemzet gyermekeire, kérve azok segítségét. Jankovics Béla vallás-és közoktatásügyi miniszter ugyanis, minthogy a a gyermekek egészségügyének felkarolása olyan feladat, amelynek megoldására az államnak és a tszadalomnak karöltve kell fáradoznia és minthogy a szegénysorsú beteg gyermekek lelés, uszésének ügye a tanulóljuság felkötetéhez is legközelebb áll, engedélyt adott arra, hogy a tanulóljuság a gyermekszanatórium érdekében gyűjtés eszközölhessen. Rákosi Jenő gyönyörű szónagy fordult most a tanulóljusághoz, hogy néhány fillérel e nagy és szent célok elősegítéséhez hozzájáruljanak. A gyűjtéshez szolgáló leveket a tanítéteket tanárai és tanítóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszorgatni. Minden fillér, mellyel a gyermekszanatóriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani, mert nincs a világon irgalmasabb szegény és megatöbbs, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya fölé hajlik. Felkérjük tehát a tanulóljuságot, hogy a lejegyzésben érdeklődéssel támogassák azon törekvést, hogy a gyermekszanatóriumai gyűjtés minél eredményesebb legyen és hogy a magyar gyermekvédelem elősorban éreztessék áldását azokon a szerencsétlen beteg kiadékokon, akiknek apjuk a rettenő háboruban érteitnek elvezett!

Egy székhámos banda leleplezése. A nagyvilági és főúri körökben most egyébről sem beszélnek, mint arról, hogy miként lelepletek le egy székhámos bandát, amelyről köszipt, hogy az egész banda csupán egy személyből áll. Hogy miképpen volt lehetséges a dolg, azt ma hétfőn és holnap kedden „Szarvasbanda” cím alatt mutatja be az Urania mozgóképszínház. Aki tehát ma jól szórakozni és sokat nevetni akar, az ma menjen el az Urania moziba.

Weisz Miksa

női divatáruháza
Nagykanizsán.

Ajánlja elsőrangú, a divat terén mérvadó ujdonságait az öszi idényre.

Női köppenyek,
Női blousok,
Női ruhaszövetek,
Mengasszonyi kelengyék,
Mosó áruk,
Chiffonok és vásznak

a legjobb kivitelben, mérsékelt szabott áron.

Minták vidékre küldetnek!

Szerkesztői üzenetek. N. K. Mi is keltektünk a szíj éreztéséről. A rendőrség ezt a vizsgálatot is meg fogja folytatni. Előszöve. Ha az a pék valóban drágábbért adja a kenyert, jelentse a rendőrségnek. Nem kell bosszallástól tartania, mert a rendőrség a fölélettel nevet nem szorgosítja ki. Ő. Még mi sem tudjuk, hogy mikor lesz vége a háborúnak. Ha ügyvéd hamarabb meg tudná, legyen szives, közölje velünk is.

A repülőgép

Olaszország elleni hadjáratban.*)

A modern háború minden érdekessége a legelső mozzanata körül, kétségkívül a legnagyobbat a légi harc, valamint annak képviselői: a repülőgép és annak vezetője. Amióta ember fantáziája működik, alkot és remél, mindig a repülés elérhetetlennek látszó problémáit foglalkoztatta legélénkebben. De hát erre legyen mondva az emberi elmének, az aviatika az utolsó decésium alatt, az kitartás és szorgalom, de sajnos, sok bátorság árán, meglepő módon fellendült. Azonban a béke még sem hozta meg azt a tökéletesítést, amelyet a háború kényszerítet a világra igényelt. A mai modern hadviselés a lufi és a szárazföldi páncélos járművek, a tenger alatti működő buvárhajók után megteremtette az eddig csak képzelésben élő légi harcot is.

Számtalan sikeres repülést mutat fel már eddig is a háború krónikája, de a legnagyobb sikerem mégis csak a legújabb, azaz a délszláv harctéren működő repülőgépek érdemlik. Mielőtt rátérnénk az utóbbi névezett harctérek légi szempontból való méltatására, vesünk pillantást arra az időre vissza, mikor még a volt kilitás egy Olaszország elleni hadjáratra.

A világháború eddigi tartama alatt repülőgépek oly munkát végeztek, melyet azelőtt nem tartottunk volna lehetségesnek. Emlékeztünk csak vissza arra, hogy a háború előtt a lapok majdnem minden, csak néhány kilométernyi távrepülést is mint valami különös bösztet dícsőittek. Ha egy pilóta a Rákosról Hainyig vagy pláne Bécsbe repült, meglobett a közönség elismerése felel győzödvé. Mit jelent azonban mindezen békerepülés ahhoz a számtalan légi felderítő utbox képet, melyeket hadirepülőgépek az ellenséggel szemben végeztek. Béke idején majd minden repülés kedvező időben történt, a gép nem volt túlságosan megterhelve, elég idő állt rendelkezésre a szükséges előkészületekhez, ami azonban a legfontosabb: sem ellenséges lövedék, sem srapnelláránk nem veszélyeztette sem a gépet, sem vezetőjét. A világháború alatt minden békerepülés valószínűsített játékká törpült. Akkor repültek, amikor szükségessé vált, jó és rossz időben, viharban és szélben és az ellenséges lövedékekkel sem törődtek, mindön az ellenfél állásainak kifürkészése közben melyen leterezkedtek az utóbbi által veszélyeztetett régiókba.

Nagyban fokozódott repülőgépek feladatainak nehézsége telé idején, midőn a behavazott Kárpátok fölé kellett emelkedniük. A hideg általában nem előnyös a robbanómotorra nézve és a hegycsúcsok is bizonyos nehézségeket okoztak a repülésnek. Sok erre vonatkozó érdekes tapasztalatot szereztek pilótáink az Erdős Kárpátok felett való repülések közben. Azonban mindez csak a Kárpátokra vonatkozik. A „csak” szóval az Alpokkal szemben való utóbbi különbséget akarom kiemelni, mely utóbbiak az Olaszország elleni hadjáratban szintén harcterré váltak. Egészen új, nehezebb és veszélyesebb feladatok várnak itten a pilótákra. Emlékeztünk csak vissza, mily óvatossággal kerültek a hegycsúcsok és meddig tartott, míg az első osztrák-magyar pilóta — Nütner főhadnagy — a Semmeringet átrepülte. Ma egy hegycsúcson emelkedő emlékoszlop juttatja a szemlélőre az akkori merész tettet, de egy osztrák és akkori merész tettet, de egy hasonló vállalkozás maosság csak értetlen sőtárrepülésnek tekintetők.

Nem is ritkán vetődik fel a közönség körében a kérdés: vajon számíthatunk-e az Alpokban egyáltalán repülőgépre? Nem szorod-e azon vidék hiányt kedvező leszál ó helyeken és nem-e játszik a ritka hegyi levegő fontos szerepet? Milyen és hőmérsékletnek jogosnak kell tekintenünk, ha bár a repülés hőmérséklet mutatója, hogy már évek óta folytak az Alpokban a repülőgéppel való kísérletek és nem is mindig sikertelenül. Néhány ilyen próbálkozás még történelmi nevezetesség is vált, ami legjobban bizonyítja, mily

A beteg lovat a kórházba szállítják.

A beteg lovat operálni fogják.

nehéz követelményeket kellett repülőgépek teljesíteniük. Az illetők néha napokig időztek valamely völgyben, várva a kedvező meteorológiai híreket és csak akkor határozták el magukat a felzárásra, ha minden megfontolandó körülmény sikert látszott biztosítani.

Példa gyanánt csak Chavez Simplon feletti utját akarom említeni, akinek csakugyan sikerült a hatalmas hegycsúcsok leküzdése, de midőn már a lezárláshoz fogott, cserben hagyták az idegek és aránylag csekély magasságba való lezuhánás lett a sokat emlegetett vállalkozás vége. Chavez életveszélyes sérüléseket szenvedett, melyeknek néhány nap múlva áldozatává is esett. A háború azonban megacéloztatta bennünket és különösen repülőgépeket. Utóbbiak, akikre a halál minden egyes repülés alkalmával a legkülönbözőbb formában leselkedik, megszokták már, hogy életüket ne becsülik túlságosan és éppen, mert tudják, hogy legfőbb önmaguktól függ, nemcsak a saját életük, hanem sok ezer más embernek az élete is, azért nem is törődnek sokat a saját idegekkel. Olyanok, akik mások gondolkodnak, nem is bírnak a repülés nehéz feladatainak megfelelni. A galicai tanulóiskola és a kárpáti kemény munka után repülőgépek az örök hó birodalmában rájuk várakozó legnehezebb feladatokat is megoldják.

Ezen feladatok nehézsége régtől a felzárásnál kezdődik. A nekifutás kezdetén a levegő csak igen csekély nyomást gyakorol a kormánylapokra, úgy, hogy a manóirányítást pontosan betartani majdnem képtelenség. Ha most még oldalról is hozzájárul és a starthely keskeny, ami ezen a vidéken gyakori jelenség, akkor pár pillanat múlva darabokra szurva hever a gép valamely szakadéokban vagy meredek lejtőn. Ebből látjuk, hogy először is teljesítményes és szükséges a biztos felzárás, amely minden irányban megengedi a nekifutást, aszerint, mily irányba a légáramlatok. Vannak ugyan repülőgépek, melyek már 20 méternyi gurulás után megválnak a talajtól. Nem hasonlíthatók azonban össze a sportnak szolgáló gépek azokkal, melyeket a háborúban használnak. A hadi repülőgép mindig erősen meg van terhelve. Két személyen kívül rendszeres nagyobb áru szánt benzint, olajat, további bombákat, fegyvereket, lövedéket és még számos egyéb kiegészítést kell elbírnia. Egy ilyen súlyos nehezen megrakott bűbűn remélhetőleg lassan emelkedik. Ha tehát a startér nem biztosít

legalább 150 méter nekifutást, akkor egyáltalán használhatatlan. Ha a felzárás szél ellen történhetik, akkor lényegesen segítve van a bejón, amennyiben gép rövidebb idő múlva előlben és csigavonalban emelkedve lassan eléri a szükséges magasságot.

A következő kérdés vajon miként jutnak repülőgépek a szédítően magas hegycsúcsok fölé? Ha tekintetbe vesszük, hogy már magába véve a repülőállomással szolgáló völgyek is 1500 méter magasan vannak a tenger fölött, könnyebben el tudjuk képzelni a hegyek magasságát is. Sokkal nehezebb egy ilyen magasan fekvő völgyből egy 2500 méter magas hegőt átrepülni, mint egy 200 méternyire a tenger színe fölött lévő térségből 1200 méterre emelkedni. Mindkét esetben csak 1000 méter az emelkedés, de 1000 méter a hegységben és 1000 méter a síkságon nem jelent egyet. A ritka hegyi levegő tekintélyes szerepet játszik. A szárnyalók alatt lévő levegőpárna hordóképesége a magassághoz viszonyítva bizonyos mértékben csökken. Eahoz még azon körülmény is hozzájárul, hogy a motor teljesítőképessége sokat veszít a mindinkább ritkuló levegőben. A sportgépek meglepő rekordjai tehát csak tökéletesen képzett nyújtják a hadigépek igazi teljesítőképességeket.

A harctéren csaknem ki van zárva körvonalul a hágók és hegycsúcsok fölött elmozdítani, mert ezek rendszeres ellenséges védőművekkel vannak ellátva. Galícia és Franciaország harctéren átlag oly magasságban tartják magukat a repülőgépek, ahol már biztonságban érezhetik magukat a peskalövédékekkel szemben és a léghegyi lövedégek srapellei csak ritkán érik el őket. Mindazon tapasztalatok és ismeret alkalmazása folytán a hegységekben alkalmazott repülőgépek még ugyanannyival kellene emelkednie a magasságot fölé, mint előbb mondtuk.

Ezen felsorolt fontosabb körülményeken kívül még számtalan kisebb nagyobb akadályt kell az Alpokban harcoló repülőgépek számolnia, melyeknek felsorolása változatosságnál fogva nem illik bele ezen rövid általános áttekintés keretébe. De a figyelmes olvasó, aki némiképp érdeklődik az aviatika iránt jól tudja azt a számtalan veszély által fenyegetett idegromboló, de áldásos munkát, melyet az olasz harctéren küzdő repülőgépek is, rendíthetetlen hátszerreltetőli bízattva, végleges győzelemük reményében végeznek.

Csinosan butorozott

2 szobás lakást konyhával azonnalra keresek. — Cim a kiadóhivatalban. 1278

Ügyes elárúsító

azonnali belépésre alkalmazást nyerhet ALT és BÖHM cégnél Nagykanizsán.

ALKALMI VÉTEL
ELADÓ
egy rövid női perzszakabát.
Bővebbet Klein női kalapüzletében
12689

URANIA mozgókép palota
ROZGONYI-UTCA 4 szám
Október hó 4 és 5-én hétfőn és kedden kerül bemutatásra:
A szarvasbunda
vigjáték 4 felvonásban.
És még a remek kíséző műsor.
Szerdán és csütörtökön:
Szép Katalyn kalandjai VI. rész
Előkészületben: Ripacsalvi borbély és Pailander legújabb kreációja
Ne játssz a tüzzel.

A kárpáti és lengyelországi harctár közlében elsőrendű feladatunk az a vállalat létesítenünk azon célból, hogy a csatatéren elesett hősi halottaink exhumálását és hazaszállítását minél gyorsabban eszközölhessük.
Temetkezési vállalatunk ajánlunk sírfelkutatásokra, végez exhumálást és hazaszállítását, beszeres szállítást engedélyket minden e célra szolgáló összes iratokkal.
OLCSVÁRY GYULA ÉS HARCZER VIKTOR
TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
UNGVÁR, Kishíd-utca 3. szám.
Sürgönyös: OLCSVÁRY és HARCZER UNGVÁR

Mindenemű cipők
urak, hölgyek és gyermekek részére
hadicipők
és katonai bőrfeláruelések, Gyulaytáska, orvosi táskák, gamaschni, övszűz,
esőköpeny, hátzsák
a legjobb minőségben kapható
Miltényi Sándor és Fia
cipőruházásban, Fősi, városi bérpalota.

Zalavármegye
új nagy falterképe vászonra hozva lécekkel ellátva 22.— Korona. Kapható: Fitchel Főúti Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

* A Tiberi Újság-ból.

Az összes budapesti és wieni napilapokra továbbá hetilap- és képes folyóiratokra

előfizetéseket közvetít és hirdetéseket felvesz a

„ZALA”

kiadóhivatala Nagykanizsán, a lapokon feltüntetett előfizetési és hirdetési árakon — akár postán küldve, akár házhoz hordva — minden postadíj, vagy egyéb költség nélkül.

Videkről előfizelési és hirdetési díjak postai költség nélkül, a „Zala” befizetés díjja (száma 12122) továbbított.

Vízvezeték, lakatos és kútfurási vállalatomat

kanizsai régi által megrendeltem kútfurási, Nagykanizsán

megnyitottam,

mely célra a Rongos-utca 9. szám alatti Schavel féle helyet kibéreltem.

Tízéves szakmai terv 24 évig kezesül szerelt be előfizetési és gyakorlati tapasztalatokra, ill. valamint számos más vidéken feljött munkákkal szerelt előfizetésre, megrendelésnek a legelőnyösebb garanciát nyújtatom.

Vállalkozás szakmában vagy legközelebbi feladatok megoldására az általam megszerezett munkák elvégzésére, magától és magam felől bebiztosított állástízesre.

Erdekődőknek tiszteletes előkező referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépész és electrotechnikus

Minden kereskedőnek érdeke,

TELEFON 78.

hogyan üzleti nyomtatványai izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelmét üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA

≡ készítse el. ≡

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku papir és írószerraktár

Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorosító készülékek, írógépek, lékek, :: díszlevélpapírok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, díszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállítású nyomtatványok és könyvek
= legelőcsőbb árban gyorsan készülnek. =

A ZALA kishirdetése

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,
az leghelyesebben cselekszik, ha kis hirdetést közöltet a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Videkről a kis hirdetés postautalványon küldendőbe Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. számú hely.
= A kis hirdetések mindig előre fizetendők. =

IRVÁNYOSÍTÁS ÉS KÖZÖSSÉG:
NAGYKANIZSA
 SUBÁR-UT 4. SZÁM
KÖZKÖZÖSSÉG:
 Adószám: 123456789
 Telefon-számok:
 Helyi: 12345678
 Külső: 98765432

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési táblázat

Előfizető	Ár
Magyarország	1000 Ft
Külföld	1500 Ft
Éves előfizetés	10000 Ft
Előre fizetés	5000 Ft
Postai díj	100 Ft

A tisztulás.

A balkáni válság legkritikusabb napjai most folynak. Rövid időn belül el kell dűlnie, hogy a semleges balkáni államok melyik hatalmi csoport mellé csatlakoznak. A színvallást tovább halogtatni nem lehet Bulgária már cselekedett is. Az eddigi intézkedések senkint sem hagyhatnák kétségben a bolgár kormány elhatározását illetően. A legszimpatikusabb balkáni népfaj nem felelte el a két év előtti gazságot, amikor az antant üttötte el óriási áldozatokkal kivívott diadalnak gyümölcsét. Nem felelte el, hogy a megpróbáltatás kemény napjaiban csak Magyarország, Ausztria és Németország álltak melléje legteljesebb rokonszenvükkel. Kitörülhetlenül emlékeztetükbe vették, hogy a központi hatalmak tiltakoztak legerélyesebben a bukaresti békeszerződés ellen, amely Bulgáriát legértékesebb részeitől fosztotta meg. A központi hatalmak ígérték tettek, hogy a legelső kedvező alkalommal Bulgáriát visszasegítik elrabolt területeik birtokába. A kedvező alkalom itt van s ezt ragadta meg elismeréseméltó bölcsességgel Bulgária, amikor néhány hete a legelőreljárás dolgában az ismeretes döntést hozta. De a legrövidebb idő alatt döntenie kell Romániának és Görögországnak is. Sajnos, a viszonyok aligha alakulnak úgy, hogy ez a két állam továbbra is fonthartha semlegességét. Akár ellenünk, akár mellettünk, de cselekedniük kell. A tisztulási folyamat megindult. A balkáni semleges államok kardja még nincs kihuzva, így nem is tudhatjuk, hogy annak éle merre fog sujtani. De ha felénk sujtana is, jobb, ha előbb történik az, mint később. Összes szomszédainkkal tisztában akarunk lenni. Titkos paktálást tovább nem tűrhetünk. Nem egyezhetünk bele, hogyakár a Balkánon, akár másutt függő ügyek maradjanak fön, amelyek Európa eljövendő hékéjét továbbra is háborítsák. De nem engedhetjük meg azt sem, hogy bármelyik állam is — a semlegesség leple alatt — bizonytalanságban tartson bennünket. Ha valamelyik államnak akár ellenünk, akár ellenségünk ellen aspirációja van, — most lépjen érte sorompóba. Egész Európa érdeke ezt kívánja, mert ha az összes érdekelték végleges színt vallnak, — hamarabb érnek meg az események is a békekötésre. A mi köreinket nem igen zavarhatja meg az a körülmény sem, ha ellenségeink száma megszorodna, mert minden eshetőségre jó eleve elkészültünk. A presszió kifejtésében nem fogjuk az antantot követni. Olyan napokat élnek most a balkáni államok, amelyekben bűn volna a befolyásolásuk. Igazodjanak a saját érdekeik és bölcsességük szerint. De meg kell követelnünk, hogy mielőbb adják meg arra a kérdésre a végső választ, amely immár több mint egy éve nyitva áll.

A balkáni események.

Az összes harcban álló felek olyan előkészületeket tesznek, mintha a Balkánon akarnak megvívni döntő harcukat. Az angolok, franciák, oroszok és olaszok nagy csapatokat szállítanak részben Szerbia segítségére, részben, hogy megakadályozzák azt az összeköttetést, amelyet Németország akar létesíteni Törökországgal. Bulgária az összes harci előkészületeket megtette már. Óriási csapatok mennek a határok felé s a mozgósítás a befejezés előtt áll. Ezekkel az eseményekkel szemben nem lehetnek tétlenek az eddig semleges balkáni államok se. Görögország már tiltakozott, hogyterületén át antant-csapatokat szállítsanak. Románia egyelőre mélyszélesen hallgat. A balkáni eseményekről következő távirataink számolnak be:

Szerbia készül a bolgár háborúra.

Bécs, okt. 1. Nial jelentés szerint a Bulgária elleni szerb csapatok parancsnokságát Stjepari Stefovics tábornok vette át. Nialból a miniszteriumok, hatóságok, hivatalok, bankok elköltözték. A kormány Priastinába tette át székhelyét. A lakosság is elhagyja Nialt.

Bulgáriában őrzik az antant követéit.

Szófia, okt. 5. Az itteni szerb és orosz követségeket a rendőrség őrsi, mert az elvonuló menetszázalójak és a lakosság együtt tüntet Oroszország és Szerbia ellen.

Az antant balkáni operációja.

Luganó, okt. 5. A Secolo értesítése szerint Franciaország és Anglia Szalonikiben, Oroszország a Fekete-tengernél, Itália pedig a balkáni partvidék más pontján fogják a balkáni operációs csapatokat partra szállítani. Olaszország ötvenezer emberrel vesz részt a balkáni operációkban.

Franciák és angolok Szalonikiben.

Budapest, okt. 5. A Magyar Távirati Irodának megkésve jelentik Szalonikiből: Hamilton tábornok az egész vezérkarával, továbbá husz angol és francia tiszt és nagyszámú francia és angol katona Szalonikibe érkezett. Az idegen katonaságot a Latauche és Treville francia cirkálók és egy angol torpedónaszád hozta. A külföldi katona tiszték szállodákban kaptak lakást, míg a legényseget magánházaknál szállásolták el.

Athén, okt. 5. Venizelosz miniszterelnök az angol és francia követéseknél bejelentette tiltakozását a semlegesség megsértése ellen, amely úgy történnék, ha bármelyik görög kikötőben francia, vagy angol csapatokat szállítanának partra, amint az antant tervezi.

Bulgária hajthatatlan.

Budapest, okt. 5. Szófia hírek szerint Bulgária az orosz ultimátumban foglalt összes követeléseket visszautasította.

Olaszország és a balkáni helyzet.

London okt. 5. Római jelentés szerint Porro tábornokot az olasz kormány visszahívta a frontról s bevonta azon tanácskosasokba, amelyeket a kormány tagjai és a municionsallamtikar folytattak. A tanácskosas tárgya a balkáni helyzet.

A szerb harctér.

Budapest, október 4. A magyar hivatalos jelentés szerint a szerb harctéren, a Drina alsó folyásánál élenk csatározás folyik.

Az orosz harctéren alig történt valami.

Ilyen rövid jelentés, mint ma, több mint fél éve nem érkezett az orosz harctérről. Höfer jelentése mindössze csak azt állapítja meg, hogy „A tegnapi jelentősebb események nélkül telt el a helyzet változatlan”. — a német hivatalos jelentés pedig két heves orosz támadás visszaveréséről ad számot, amelyek közül az egyik különösen nagy veszteséggel járt az oroszokra. Ez a jelentés így szól:

Berlin, okt. 5. A nagy főhadiszállás jelenti: Hirdenburg tábornagy hadosportja: Az oroszok tegnapi bőséges tüérségi előkészítés után Pontawi és Smorgon között osaknem az egész arcvonalon sűrű tömegekben indultak támadásra, amely szokatlanul nagy veszteségük mellett összeomlott. Ugyancsak sikertelenek maradtak részleges éjjeli vállalkozásaik és a Dünamenti Lennewadentől délnyugatra is visszautasítottuk az ellenség előretörését. A többi hadosportnál a helyzet változatlan.

A belga partvidék bombázása.

Rotterdam, október 5. Harmadikán reggel hadihajók tüzeltek a belga partvidékre. A hajók, miután számos lövést leadtak, eltávoztak. A ködben a hajókat látni nem lehetett. A kód felszálása után Zeebrügge fölött sűrű füstfelhőket láttak. A part fölött röpülő ellenséges avatikusokat a németek heves agyutűz alá vették. Eközben egy francia kettefede lűt leszállásra kénszerítették s a benne ülő tisztet elfogták.

Francia harctér.

Berlin, okt. 4. A nagyfőhadiszállás jelenti: A nyugati hadszíntéren, Seebrügge előtt tegnap reggel öt monitor jelent meg, amelyek a tengerpartot hatáskülkül tűz alá vették. Három belgiumi lakos esett az agyutűz áldozatául. Parti tüérségünk eltalált egy monitort, amelyet sulyosan megsérülve el kellett vonatni. Loostól északra az angol arcvonalról, Hairnestől nyugatra levő állásaink ellen éjjel sikertelen kirohanást intéztek. Támadó műveleteink ez arcvonal ellen ismét előbrehaladtak. A franciák Souchez pataktól délre, Civenchtől északnyugatra eső magaslaton egy kis árokrendszerben meg tudták vetni lábukat. Ettől a magaslattól délre franciák támadásait visszavertük. Neuville-től északkeletre ismét elfoglaltunk negyven méter hosszú árokraézt. Champagneban a franciák tegnap délután Massigestől északnyugatra és Ville sur Tourbetől északnyugatra állásunk ellen irányított erős éjjeli támadásuk agyu és géppuska tűzünkben sulyos veszteségeik mellett összeomlott. — Chalons pályaudvari, amely a champagnei francia támadócsoport utánpótiásának főgyűjtőhelye, egyik léghajónk ma éjjel látható sikerrel bombázta.

Az olasz harctér

Budapest, október 4. A tiroli arcvonalon az olaszok élenkebb tevékenységet fejtettek ki, amely a vilgereuthi és lafrauni fensíkon nagyobb és tartós harcokká fejlődött ki. A Tonale-szakaszon az ellenségnek az Albiolo-csucs ellen intézett, heves tüérségi tüzzel előkészített támadását tegnap este véresen visszavertük. A vilgereuthi fensíkon a Tiauton a Maronia-hegységtől (északra) levő hadállásaink kora reggel óta nehéz és középső kaliberű lövegek gyorstűze alatt állott. Délélt a rohamra készen álló olasz ellenséges gyalogság kisebb csapatai eredménytelen támadást kíséreltek meg. Este az ellenség ezt a támadást nagyszámú, főképpen bersaglieri és alpini csapatokból összeállított haderővel megújította és megközelítette akadályainkat. Éjszaka sikerült egy táborserüen megerősített támpontunkat elfoglalnia, de csapataink szívós harc után, amely a reggeli óráig tartott ujra kiszorították onnan és így összes hadállásaink birtokunkban maradtak. A lafrauni fensíkon már tüérségi tüzelesünk sulyos veszteségeket okozott az olasz gyalogságnak, amelyet visszavonulása énszerítettünk. A Buchenstein-szakaszon is kisebb ellenséges csapatok előnyomulását könnyen megakadályoztuk. A többi karcvonalakon nincsenek lényegesebb események. Höfer altábornagy.

A nagykanizsai törvényszék megbélyegezte a háborus izzókat.

A háború hírére mindenki szer-
vezkedni kezd az egész tisztességes magyar
társadalom. De legelőször is már, hogy az
emberiség kötelességéből kiközösítsék mindazokat,
akik a hazafiás áldozatkészesség aszpjait is arra
használik föl, hogy embertársaikat kiuzsorá-
zák. Meg kell ezeket fosztani minden emberi
jogtól; bélyegzet kell a homlo-ukra írni, s hogy
még unokáik is szégyenkezzenek miattuk, mert
a legförtelmesebb bűnt követik el. A nemzet
színe virága a harctereken vérzik. Alig van
magyar család, amelyből a legnagyobb áldozat-
tot ne kívánna a háza s amelyet a legoda-
adóbb lelkesültséggel ne hozna meg minden
becsületessé hazafi. Nem élhetünk tehát tovább
emberi közösségben azokkal, akik lelketlen
gazsággal a saját zsebeiket tömik ugyanakkor,
mikor a nemzet vérével, munkájával, összes
nemesei érzelmével a háza mindenekfölötti való
érdekelt szolgálja. Megelégedésel tölthet el
mindenkint, hogy a nagykanizsai királyi törvény-
szék is erre az álláspontra helyezkedett abban
a becsületsértési pörben, amely szombaton
fojt le a fölébbiteli bíróság előtt s amelynek
előülte cíe nagy érdeklődéssel nézett a város
jogászvilága. Az érdekes pör előzményei a
következők:

Pollák Alfréd gráci szénbányatulajdonos
még a béke idején fölkerde **Weisz Emil** nagy-
kanizsai kereskedőt, hogy vállalja el a Dunan-
túl az ő képviselőt. Weisz vállalta a meg-
bízást s igazán értékes üzletekkel gyarapította
a gráci bányatulajdonos feneketlen zsebeit.
Pollák ur módfelel meg volt elégedve a
nagykanizsai üzlettel s nem is volt baj
módfelel, amíg a háború ki nem tört.
Ekkor egyszerűen kijelentette, hogy a Weisz
által kötött üzleteket nem tudja lebonyolítani,
mert — nincsen szese. Weisz azonban hamar-
osan megtudta, hogy csak régi árban nincs
szese, mert magasabb áron a derék gráci ur
mindenkinek anyi szentet szállított, amennyi csak
kellett. Ezen a becsületes nagykanizsai keres-
kedő módfelel fölhaborodott s erősen
követelte, hogy az eddig kötött üzleteket
haladéktalanul bonyolítsák le, mert a bánya
kapaszkodásának jövedelmével nem hajlandó föl-
áldozni üzleti jóhírnevét. A gráci ur szemér-
metlenségére annyira mélt, hogy válaszában
már sértetgetni is merészkedett a magyar
kereskedőt, kijelentve, hogy mennai tisztessé-
gtelenebb hangon ír Weisz, annál kevésbé
érteit s a bánya különben sem hajlandó az
ő esztelen igényei kielégíteni. Érthető, hogy
erre Weisz is elragyta a nyugalmát s olyan
levelet írt vissza, amelyet a gyáros nem tett
az ablakába, hanem annak alapján a nagy-
kanizsai királyi járásbíróóság előtt becsület-
sértési pört indított Weisz ellen. A tárgyalás
során a nagykanizsai kereskedő viszonyát
emelt Pollák Alfréd ellen azokért a sértések
ért, amelyeket az használt ellene az előző
levelezések idején. A járásbíróóság azonban
mindkettőjüket fölmentette, kimondván, hogy a
sértés kölcsönös volt. Főbebezés folytán
szombaton az ügy a törvényszék fölébbiteli
tanácsa elé került. A tárgyaláson Kennedy
kmre táblabíró elnökölt. Weisz Emil dr.
Tamás János ügyvéd védte. A pör anyagának
ismertetése után dr. Tamás nagyszabású figye-
lemreméltó védőbeszédében kérte védenének
fölmentését s Polláknak a elítélését, kimutat-
ván, hogy a sértést a gráci gyáros kezdte s
Weisz a sértő kifejezéseket alólotti jogos föl-
borodásában használta, amelyet a szénrel való
uzorászkodás kellett bennet. Kérte a bíróságot,
hogy az ilyen uzorásat kergesse ki az igazsá-
szolgáltatás csarnokából. A bíróság ezután
nagy érdeklődés mellett hirdette ki az ítéletet,
amely **Weisz Emil** teljesen fölmentette, **Pollák
Alfréd** ellenben bűnösnek találta a becsület-
sértés vétségében s ezért ötven korona pénz-
büntetésre s 180 korona ügyvédi költség meg-
fizetésére ítélte. Az ítélet indokolása valóság-
szennaközösamba megy s valóságilag kiközösíté-
se a háború uzorásainak a jog és igazság
mentélyéből. A bíróság ugyanis kimondta,

hogy az olyan egyén, aki a háborus állapotot
kiuzsorázza, nem követelhet olyan kritikáért
elégítést, amelyet csellekedéssel megérdemelt.
Szóval a püetoly visszafelt sült el. A háború
hírére rosz idő kezd járni.

HIREK

Miel halál. Dr. **Abonyi Andor**
dombóvári ügyvéd a harcterén hősi halált halt.
Abonyi dr.-i széles körben ismerték Nagyka-
nizsán is, ahol hosszabb ideig ügyvédjelöltö-
ködött. Burgó, tehetőséges munkatársa volt a
Zalának is. **Percek** című verses köteté, amely
Nagykanizsán jelent meg, — értékes költői
tehetségről tszuszkodott. Amikor oklevelet
szerezett, Dombóváron t lepedett le, ahol megis-
nósult. A kis, de rohamosan fejlődő városka
közéletében agilis szerepet játszott. **Dombóvár
és Vidéke** címen élénk, jószerekesztett társad-
almi lapot adott ki. Halálá Dombóváron ál-
talános részvételt keltett. — **Keszler Ignác** Zala-
vágyi lakosnak három derék fia harcot a har-
cterén. Most kapta a lesújtó értesülést, hogy
két gyermeke, a 31 éves **Móric** és a 27 éves
Oszkár, a 76-ik gyalogezred tartalékos had-
nagya, az orosz harcterén hősi halált haltak.
Keszlernek a harmadik fia is katoná.

Tanári visszahelyezés. A közok-
tatásügyi miniszter **Rácz Lajos** nagykanizsai
polgári- és kereskedelmi iskolai tanárt jelen-
legi tanári állásában saját kérelmére meghagyta,
illetőleg a késmárki áll. felsőkeresek iskolához
való áthelyeztetését visszavonta. A rendelet
bizonyára örömet fog kelteni az érdekelte szü-
lők és tanuló körében, annyival is inkább,
mert valószínű, hogy a miniszterium jövőben is
megtányólni fogja **Rácz Lajos** kiváló tanári
képességeit.

Gyászrovat. Tegnap délután 4 óra-
kor temették el a római kath. temető halottas
házából a korán elhunyt **Vegele József** orosz-
tonyi köljegyzőt. A gyászszertartáson megjelent
Pálffy László pacsai főszolgabíró vezetésével a
járás jegyzőikara, Orosztion község előjáró-
sa, **Gelse** községből **Kreutzer Dezső** plébános,
Kugler Sándor jegyző. Ott voltak még a kir-
adóhivatal tisztviselői, **Szalay Sándor** népi-
skolai igazgató és még sokan a család ismerősei
és barátai közül. A beszentelést az orosztonyi
plébános végezte teljes segédlettel.

A zalai szőlők. A tapolcai szőlé-
szeti főfelügyelő jelelt: A zalamegyei szőlők-
ben a rothadás fokozódik, bár az utóbbi me-
legebb és száraz aszok a szőlő érésére jó
hatással voltak. A szüretet néhány termelő már
megkezdte. Várható minőség alig kielégítő.
Mustot 70—80 koronával veszik.

**Rokkant katonatisztek felvé-
tele az egyetemre.** A pozsonyi egyetem
rektori hivatala a következő sorok közlésére
kérte fel a Zala szerkesztőségét: Szeptember
hó folyamán megjelent az a miniszteri rend-
elet, mely megengedi, hogy mindazon magyar
honos tisztak, katonai tisztviselők és tisztjelöl-
tek, akik a közhadsereg, haditengerészet,
honvédség vagy esendőrség tényleges állomá-
nyához tartoznak, a VIII-ik rangosztályig be-
szárolag és a jelen háborúban rokkantá valának,
erőtségi bizonyítvány és felvételi vizsga nélkül
beiratkozassanak rendszeres hallgatók gyanánt a
tudományegyetem bármelyik világi karán. E-
nek feltételre egyeztet az, hogy tényleges állomá-
nyába vételek előtt sikerrel elvégítették vala-
mely katonai intézetben a megfelelő tanfolya-
mokat, avagy valamely nyilvános középiskola
VIII. osztályát, másrészt az, hogy a katonai
hatóság által a jelen háború során beállott
testi fogyatékosság miatt mint tényleges szol-
gálatra alkalmatlanok rokkant állományba he-
lyeztettek. A felvétel iránti kérvényt október
14-ikéig kell beadni az illető egyetemhez. Csak-
tolni kell: a) anyakönyvi kivonatokat, b) a vég-
zett tanfolyamokának tényleges felolárolása kapcsán
a legutóbbi nyert bizonyítványt, c) a legutolsó
katonai kinevezési okiratot, d) az illetékes
katonai hatóság bizonyítást, hogy folyamodó
a jelenlegi háború következtében beállott rok-
kantság folytán a további tényleges szolga-
latra tartósnak alkalmatlannak találattatott és
ezért a rokkant állományba helyeztetett; hogy
továbbá elneve katonai büszád vagy becsület-
bíróosági eljárás alatt folyamában.

Uj rendőrtisztviselő. **Báthory** Józ-
sef tapolcai rendőrbírózat a zalaegerszegi
rendőrségben rendőrtisztviselő választották meg.
Báthory eddigi működésében sok szép siker
fűződik.

Uj illeték. A belügyminiszteről ma
jövőhatályig érkezett vissza a képviselőtesté-
letnek az legatlan átruházási illetékre vonat-
kozó határozata, amely szerint tudvalevőleg a
város s illetéket azed a garádt cserélő ingat-
lanok vételára utána. A tanács az új szabály-
rendeletet legközelebbi úra-kögyűlés elé ter-
jeszti s ettől számított négy nap alatt az már
érvénybe is lép.

A cukor ára Nagykanizsán. A
cukor árának országos maximumára alapján a
polgármester a cukor kiesinybeni és nagyban
árárt, továbbá a fuvarozás, címén fölzámlítandó
költséget Nagykanizsa területére a következő-
képpen állapította meg: Abban az esetben, ha
a nagykereskedő a cukrot a kiskereskedőhöz
kiszállítja, vagy címére a vasutón föladjja,
Nagykanizsán fuvarozási költség és helyi ille-
tékek elvétel mértékáránálként 1 kor. 80 fillért
számíthat föl. A kiskereskedő a cukor kilóját
1 kor. 8 fillért köteles számítani a közön-
ségnek. A kereskedő csak akkor számíthat
egy fillérről többet, ha valaki egy különél
kevesebb mennyiséget vásárol. **A lényeg az,
hogy Nagykanizsán a süveges cukor kilója 7
korona 8 fillér.** Az új árak tegnap léptek
élebe.

Felkértem a sorsjegy vásárló felel-
met, hogy sorsjegyeket folyó hó 6-ig átvevni
szíveskedjenek. Miatán az idő rövidsége miatt
házból bordan nem tudom. Kik a IV. osztályt
még át nem vették utafelzárással átvehettek az
V. osztályt. **Ifj. Hirscher Miksa** főszeds és
osztályparaszegy árusító.

A példa után. **Vajda** Antalné kis-
kanizsai asszony alapos botrányt rendezett
hétlőn délelőt a piacra. A tejért 32 fillért
köteték s amikor figyelmeltették, hogy a
hatósági ár 28 fillér, ordítva így érvelt:

Ha a nagyságos uraknak szabad föl-
emelni a tej árát, akkor a szögénynek is
szabad.

Amikor pedig egy urnó arra figye-
lmettette, hogy a nagyságos urak is csak 28
fillért kérhetnek a tejért, a barcos kofa iszonyu
szitkozódás közt föbe vágta egy kannával. A
jelen hölgyet bekisítették a rendőrségre s meg-
indították ellene a büszügyi és kihágási el-
járást.

**Hová küldhetők tábori csoma-
gok.** A kereskedelemügyi miniszter legújabb
rendelete szerint a hadműveleti viszonyok új
alakulása következtében mátol kezdve csak az
alábbi táborpostaszámokra lehet csomagot
földelni. 6., 10., 12., 13., 14., 15., 16., 17., 19., 22,
23, 24, 25, 26, 27, 29, 30, 31, 32, 33, 35, 36,
38, 40, 42, 44, 47, 48, 50, 52, 53, 54, 55, 56,
57, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68,
69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80,
81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93,
94, 96, 97, 98, 100, 101, 102, 103, 104, 105,
106, 107, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 116,
118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 127, 130,
132, 134, 135, 137, 139, 141, 143, 144, 150,
154, 155, 156, 157, 158, 160, 161, 162, 164,
165, 166, 167, 171, 173, 175, 177, 178, 179,
181, 182, 183, 184, 200, 201, 202, 204, 206,
207, 208, 209, 213, 214, 215, 216, 217, 218,
219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 251, 252,
253, 254, 255, 301, 302, 303, 304, 305, 306,
309, 310, 311, 312, 313, 314, 319, 320, 321,
322, 323, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 350,
351, 352, 353, 355, 501, 502, 503, 504, 505,
506, 507, 601, 602, 603, 604, 605, 607, 608,
609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 630. Ezen-
tábori postákhoz címzett magancsomagok he-
tetekint csak 3 napon: hatlőn, keddön és szer-
dán, a 11, 39, 51, 125, 149, 169 és 186 számú
tábori postákhoz elcubben ezután is állandóan
vehetők fel. A tábori postai csomagok a had-
műveleti viszonyokhoz képest sokszor csak
hozzász vesztésük után jutnak a címzett kezé-
hez. Eszért a m. kir. postahivatalok (postagy-
nökségek) kötelesek a csomag tartalmát szigo-
rusan ellenőrizni és az elcímzett, vagy más
könsyven romló dolgot tartalmazó csomagot
feltétlenül visszautasítani, ha pedig a tiltott
tartalom a későbbi kezelés folyamán állapítat-
nak meg, térti pertóval terelve a felelősök
viszárköltéséi.

Meleg ruhát a katonáknak. A
hosszú napok sorspár kösölöt csak állított.
Tűsüket, de a mennai harctereken már beállt
a rődög, erős szél löd s a hegyek kösölöt a ki
is lebulott. Aki állon az eső elő megfuzó-
kat és a hideg ellen védekezhet, gazdaság-
nak és átótt és didergő katonáknak, akik
érettünk, a házárt kürtösek és szövetnek,
szerelettel és panasz nélkül. Ne is engedjék,
hogy panaszra okuk legyen, hisz oly kis ál-
dattal lehetünk segítségükre. Működésben áll
védeni a új véreink: fűlünk, testvéreink épsé-
gét, egészségét, megcselelhetjük elszántságu-
kal, ébren tarthatjuk lelkesedésüket és harci
szellemüket. Szeretünk megnyilatkozásra is
van az alkalom: **meleg ruhát kér a katonák
számára a honvédelmi miniszterium Had-
segélyző Hivatala.** A kincstár el ruhát minden
katonának, de a sok vírtól, sártól bizony az
lassankint elpusztul, meg is fergesedik. Pótolni
kell másat. Ez meg is történik, de sok más
apróság van, ami megkönnyíti a nehéz szolgá-
latot, különösen a most következő erős jég
időszakban. Mily jól esik például egy pár új
gyapju-kapcát felhúzni a régi helyett. A huzal-
ról küldött jó meleg térdvédő és ármelegítő is
kütönő szolgálatot tesz! Hisz minden csalá-
nak csak néhány darabot ad, elláthatjuk az őszes
magyarországi csapatokat. Magyar asszonyok,
magyar leányok! Hozzátok sról kérésünk elő-
sorban. **Köszetek ármelegítő, térdvédő, sál.**
Aki jobban szeret varrol, mint kölni, az is
hasznára lehet a katonaságnak. Készítsenek
vizmentes szövetből **lövészkesztyűt**, jó meleg
béléselő, vagy csináljanak olyan **basztkát**, ame-
lyik nemcsak a fejet, hanem a vállakat is védi
a hó, az eső és a szél ellen. Van a basztkának
egy olyan fejtája is, amelyiket a **sapká alatti
vécinek**, ezt könnyebb csinálni, a hozzávaló
vékony flanel előkerül minden ruhatektrányból.
Kötött hósapkák most nem kellenek, részint,
mert kevés gyapju-fonal van, részint mert még
van belőle készlet. Most egy nagyon vékony,
rugalmas szövetű anyagból csinálják a hósap-
kákat; ennek olyan az alakja, mint egy zsák,
mely mindkét végén nyitva van. Egyszerű, de
jó és hasznos darab. Az is becses adományt
nyújt, aki kötött sál helyett paha, vékony
gyapjuból (gyapju-szövetből) készit sálit al-
használt, megvont, vagy divalját mult selyem
ruhadrabból is készíthető ilyen sál, a marad-
ványból pedig egypár kapca is kikerül. Hogy
mit, hogyan és milyen anyagból kell készíteni,
arra nézve minden felvilágosítást megad a
honvédelmi miniszterium **Hadsegélyző Hivatala.**
E hivatali tájékoztatást bocsájt ki, ebből minden
megtudhatnak azokat, akik érdeklődnek kato-
nánk sorsa iránt. Főispáni és főszolgabírói
hivatalok, községi előjáróságok fogják elő-
sorban megkapni ezt a rajzokkal ellátott tájé-
koztatást, de szívesen megküldik mindenkinek,
aki kéri. A Hadsegélyző Hivatal (Budapest,
Képviselőház-épület) különben is nagy kés-
séggel válaszol minden hozzá intézett érdeklő-
désre és szívesen áll rendelkezésre azoknak,
akik a jótékony munkában támogatni akarják.
A felsorolt meleg óruvákból való gyapju-
fonal nemsokára már kapható lesz. Budapestben
a **Pesti Hazai Első Takarékpénztár** és a
Magyar Lezámlító és Pénzüldő Bank ösz-
szes intézetinél, továbbá vidéken a főispáni
és főszolgabírói hivataloknál.

**Balatonszemes gyorsvonati meg-
állóhely.** A budapest—pragerből vonások
közököd 204. az 201 számú gyorsvonatok
Balatonszemes állomáson folyó évi október és
november hónapokban is fölételesen meg-
fognak állni.

**A „Ratin” bakteriologiai labo-
ratorium** részvénytársaság patkányokat és
egereket ös betegség specifikus előidézőit
tenyészt. E praeparátum, melyet Magyarorszá-
gon a „Ratin” vezérképviselőség Budapest, Rot-
tenbiller-utca 30. „Ratin” elnevezés alatt has-
znál, a patkányokat és egereket elcímző-
hatatlanul vonzza és még a legbőszesebb csap-
pás esetén is rövid idő múlva kitérja, mert egyik
rágcsáló a másikat fertőzi. A m. kir. állami
bakteriologiai intézet véleménye szerint semmi
más állatra a „Ratin” nem ártalmas. Menni eg-
rek irtására szintén sikerrel alkalmazható a
„Ratin”. Elismeréssel nyilatkoznak a legnagyobb
gazdaságok, malmo és egyéb nagy vállalatok
az ország minden részében.

A Malczner léle háiban lévő művés és
létszerész által, minden megértekent a leg-
újabb órák és létszerék, melyek legúj-
nyonásban árusítandók el, **Szabó Anna** művés
és létszerész, **Kastély-utca 3.** (Vasúti-áll.)

A pipa meg a gyufa

a harctéren.

— Egy katona feljegyzéseiből. —

A pipa.

A magyar ember azt tartja, hogy a leg-
jobb gondozás a pipa. Noha nem vagyok va-
lami nagy dohányos, de én is úgy vélem, hogy
nem lenne valami. — Itt a fronton különösen
nagy értéke van a pipának, amikor nem igen
lehet káposi és olyanok is szenvedélyes dohány-
ozók voltak, akik otthon legfeljebb csak az
üvegpipipa dohányzókat számát növelték. Mielőtt
még azelőtt is bekövetkezett a szükség,
még pedig hamar. Napjára ugyanis csak egy
pakli három krajcáros pipadohányt kaptak. Ha
ett még rendszeresen megkaptak volna, de néha
kopp, máskor meg hopp volt. Előfordult olyan
nap, amikor három-négy pakli kaptunk, de hát
nem azért szorultunk a dohányzásra, hogy azt
kiszárazzuk. — Így aztán egyik nap végén
kibújt a kis makra, míg a másik nap csendes-
en szunyókált a kesztyűs kezű katonák között,
ahol előírás szerint a dohányzó készítségét
el kellett helyezni. De mivel hogy a szükség
néha csak nagy ur, azért spórolás szempont-
jából, meg pipa hiányból igen sokan „ciga-
redő”-tettek. Igen ám, de ehhez meg papír kel-
lett volna, ami megint csak nem volt. Az az
alkotott galiciai zsidó meg nem merészkedett
újra sem nézni a lővészárknak. Nem volt
lát mit tenni, mint újságpapírba, irtalpokba,
meg a három krajcáros pipadohány takarójába
csavarni a cigaredőt. Ezért nem kellett pénz
sem, mivel a srappell által összerombolt lakó-
házban mindez fölálalható volt. Micsoda pokoli
cigaretteket sodortak a kevésbé ügyes embe-
rek, azt el sem lehet gondolni. Egyik rövid-
esebb, a másik hosszabb volt, mivel senki sem
szabta ki olyan nagyon a papírt. Volt bőven,
lát jutott is, pipadohányban levő csomák ki-
te szurkálják a maradt is. De azért csak fű-
tölt az. Hogy a finem cigaredőpapírt, ki kel-
lett vadogatni, meg készen jól megmorzsolni.
Én is idő telt, ez sem volt az utolsó szóra-
kozás. Gyakran előfordult, hogy a pipaszára,
vagy a nyaka eltört. Ennél nagyobb szeren-
csétség nem is érte volna a pipás em-
bert. Ami kifurható hajlékony sutyó volt, azt
mind végig próbálták, mert szár nélkül sehogy-
sem lehet pipálni. Drót az akadályoknál akadát,
csupán a tűskéjét kellett eltávolítani. Többször
látam zsinaggal megpántolt pipákat, minék
kattára önkéntelenül is kacagnom kellett. Ők-
ettek után, ha véletlenül bejött a pipában,
nem azon hálálkodott a károsult, hogy a ve-
szeléből szerencsésen megmenekült, hanem
kísétségbe volt esve, hogy mi lesz most már
vele, amikor oda van a pipa. Egy-egy csepp
pipának sobásan volt ilyen magas ártyolama.
A négyöt krajcáros makrapapírt három-
negyven krajcárt is adtak. A különösen drága
pipadohányok ennek az árnak a dupláján keltek
el. A legnagyobb ünnep akkor volt a táborban,
amikor decemberben mindenkinek kapott egy kis
makrapapírt a hozzá vadocatoj meggya szarat.

A gyufa.

E nélkül a főtámas pipa sem ért egy
hajótól sem. Hozott magával mindenki onnan
hazuról gyulát, még pedig finom szalonygult,
amelyik nem a nadrágszáron gyal meg, hanem
a szalonygultján. Eleinte olyan csete-pitének gon-
doltak a háborút, mint mikor otthon összevesz-
tek a legények s pár óra alatt alaposan hely-
ben hagyják egymást. De bizony nem így lett
az. — Elég az hozzá, hogy a hazuról hozott
gyufa hamar elfogyott. Az az alkotott muszka
Komarnónál annyira megszavart bennünket, hogy
nem igen volt időnk gyufaszerezésre.

Megesett, hogy negyven-ötven emberrel
nem kerülözött egy szál gyufa. Dohány az
még csak volt, mert mindig jöttek onnan ha-
zuról új emberek, akik elváltak vele látva bő-
ven. Ezeknél gyufa is találkozott. Egy szál
gyufával negyven ember is könnyen rágyújtott.
Mindig lestük, hogy a szomszédunk eldobja-e
már a cigaredő véget s ha már a kőme is
égett, akkor még ötven-hatvan rágyújtottunk. —
Később aztán egyetlen egy ember sem dobta

el a cigaredő véget, még kőmért nem tette,
hogy ég a vége. De még ilyen nagy takaré-
kosság mellett is hiányoslan fogyott a gyufa.
Mégint ki kellett emelni egy újabb dolgot,
hogy a pipázás tekintetében hiányt ne
szorodjunk. — Hiába, ha leleményes az
ember, mindene van. Ludlás előtt a konyhák-
nál egy jókora darab égyőt a kőmért alól
kilyutunk és ezt kilométereken keresztül ma-
gunkkal cipeltük. Készülékre járt az égő la-
darab és a társaság vígan pőfékelt. Utak
mellát, ha történt fálátunk, a legelső dolgunk
egy darab fa megszerzése volt. Megint csak
volt paraszunk. Megértémet, hogy egy darab
űszkősdát tovább cipeltünk hat kilométernél.
Hogy ki se aludjon a tűz, arról megint gon-
doskodott a baks, mert sűrűn fuja, s ekkor
a parázs újra éledt, tovább legelt a fában...

Sz. Gy.

A kárpáti és lengyel szági harctér
közeliében elsőrendű temetkezési váll-
alatot létesítettünk azon célból, hogy
a csataterén elesett hős halottak
exhumálását és hazaszállítását
minél gyorsabban eszközözzük.

Temetkezési vállalatunk ajánlunk
sírfe kutatásokra, végez exhumálást és
hazaszállítását, beszeres szállításai en-
gedélyeket s minden e célra szolgáló
összes iratokat.

OLCSVÁRY GYULA ÉS HARCZER VIKTOR
TEMETKEZÉSI VÁLLALATA
UNGVÁR, Kishíd-utca 3. szám.

Sürgénycím: OLCSVÁRY és HARCZER UNGVÁR.

Csinosan butorozott

2 szobás lakást konyhával azonnalra
keresek. — Cím a kiadóhivatalban. 1770

ALKALMI VÉTEL
ELADÓ
egy rövid női perzszakabát
Bővebbet Klein női kalapüzletében
12689

Mindenemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelzerések, Gyulay-
táska, orvosi táskák, gamaschni, övszaj,
esőköpeny, hátzsák

— a legjobb minőségben kapható —

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházban, Főut., városi bérpalota.

Mindenkinek érdeke, hogy az őszi és téli szükségletét

Kisfaludi és Krausz

rőfős és divatáru üzletében az „Arany kakas”-hoz

NAGYKANIZSA, Erzsébet királyné-tér 21.

Moskowitz cipőüzlet mellett szerezzé be, ahol
még olcsó ár mellett az alatt
felsorolt cikkeket kaphatja.

Női- és gyermekkabátok

nagy választékban, kosztüm-kelmék, blouz, pon-
gyola és alj kelmék, gyapju flanelok, pargetok, nagy
és kis téli kendők, berliner kendők, selyem kendők,
fejkendők, bársonyok, selymek, kreppdeschinek, ág-
neműekre kanavásznak, vásznak, schiffonok, damaskok,
rumburger vásznak, asztalnemű, törülköző, zsebkendő.

Hadbavonulók részére trikóing, nadrág, lábszárvédő,
szvetter, keztü, harisnya, hósapka árendeménnyel.

Kész fehérneműek nagyobb vásárlásnál eredeti gyári
ár. Kész pongyolák, blouzok, aljak gyermekruhák nagy
választékban. — Gyászruhák 24 óra alatt készülnek
***** saját műhelyünkben. *****

Olaj- és petroleum tartályokat

tölthető állapotban
azonnal vásárol

Elfer M. olajgyára
Wien I. Krugerstrasse 3.

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk,
mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus,
himlő és egyéb ragályos betegségek a
háboru után fokozottabb erővel lépnek fel,
mint más időkben, miért is szükséges,
hogy minden háztartásban egy megbízható
fertőtlenítő szer kéznél legyen. A jelenkor
legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti
üvegekben 90 fillérért minden gyógy-
szertárban és drogeriában kapható. Ha-
tása Löffler, Vertun, Pertik, Vas, stb.
intézetének vizsgálatai szerint gyors és
biztos, miert is az összes orvosok beteg-
ágyak fertőtlenítésére, antiseptikus köto-
zéseknel (sebekre dagantokra) kéz- és
arcmosásra és ragályok elhárítására, stb.
mindenkor ajánlják.

LYSOFORM

szappan

Finom gyenge piperezszappan, 1% liso-
formot tartalmaz és antiseptikus hatású.
Alkalmazható a legkényesebb bőrre is
széplíti, megpuhítja és illatosítja a bőrt.
Egy kisrlet és Ön a jövőben kizárólag
ezen szappant fogja használni. Ára 1-20 K.

Fodormenta Lysiform

erősen antiseptikus hatása szájon. Száj-
buzi rögtön és nyomtalanul eltünteti és
a fogakat konzerválja. Használandó
továbbá orvosi utasítás szerint torok-
lobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén
gurgulizásra. Néhány csepp elegendő
egy fél pohár vízre.

Eredeti üvege 1 Kor. 60 fill.

Az összes lisoformkészítmények
kaphatók minden gyógyszerárban, droge-
riában. Kiváratra bárkinek ingyen és
bérmentve megküldjük az „Egészség
és fertőtlenítés” cz. érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Ujpesten.

Az összes budapesti és wieni napilapokra

továbbá hetilap- és képes folyóiratokra

előfizetéseket közvetít és hirdetéseket felvesz a

„ZALA”

kiadóhivatala Nagykanizsán, a lapokon feltüntetett előfizetési és hirdetési árakon — akár postán tudva, akár házhoz hordva — minden postadíj vagy egyéb költség nélkül.

Videkről előfizetési és hirdetési díjak posta költség nélkül, a „Zala” befizetés lapjain (száma 12122) továbbíthatók.

Zalavármegye

a nagy lakóképe vászonra huva
székkel eladva 22.— Korona. Kapható:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésben
Nagykanizsán.

URANIA mozgófény
palota
ROZGONYLUTCA 4 szám

Október hó 4 és 5-én hétfőn és
kedden kerül bemutatásra:

A szarvasbanda
vigjáték 4 felvonásban.

És még a remek kísérő
műsor.

Szerdán és csütörtökön:
Szep Kathya-kalandjai VI. rész

Előszünetben: Ripacsfalvi borbély
és Psilander legújabb kreációja
Ne jatz a tüzzel.

Minden kereskedőnek érdeke,

TELEFON 78.

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA

≡ készítse el. ≡

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

F.F.F.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papír és írószerraktár

Mindenféle Irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorosító készülékek, írógépkelések, :: diszlevélpapírok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, diszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállítású nyomtatványok és könyvek
— legelőcsőbb árban gyorsan készülnék. —

A ZALA kishirdetése

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi
üzlet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha
kis hirdetést közöltet a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Videkről a kis hirdetés postautatványon küldendőbe
Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. számú Nl.

— A kis hirdetések mindig előre fizetendők. —

HIREK

— **Az első adomány a kárpáti helységek segítésére.** Egy alkalmi bizottság csak nemrég határozta el, hogy Nagykanizsa városa önálló akciót iedít a kárpáti falvak segítésére. A város tanácsának felhívása még meg se jelent, de az első összeg már befolyt a nemes célra. Kedden délután megjelent a Zala szerkesztőségében Bogay Lajos kapitány, a cs. és kir. V-ik számú lögyűjtő állomás kiváló parancsnoka s az állomás tisztikara és legénysége nevében 405 koronát adott át azzal a rendeltetéssel, hogy a tekintélyes összeg felét a kárpáti falvak fölsegélyezésére indult nagykanizsai akció céljaira, a másik felét pedig a Zala szerkesztősége által a vak katonák javára indított gyűjtés gyarapítására fordítsuk. A parancsnok ur nyomtatékosan hangsúlyozta, hogy a pénz jelentékeny részét a legénység saját elhatározásából gyűjtötte. A nemes adományt rendeltetési helyére juttattuk.

— **Nagykanizsán nincs kolera.** Az elmúlt napokban Nagykanizsán hét kolera-gyanús megbetegedés történt. A kolera-gyanúsokat természetesen rögtön zár alá helyezték, a pozsonyi bakteriológiai intézetet pedig sürgősen fölkérték annak megállapítására, hogy valóban kolerával állunk-e szemben. A bakteriológiai intézet válasza most érkezett meg. A hét eset közt egyetlen koleras megbetegedés sincs. Így tehát Nagykanizsán a veszedelem megszűntnek tekinthető, ami azonban korántsem teszi szükségtelenné az óvintézkedések megtételét.

— **Emelkedtek az újságárak.** A papír drágulása, — amelyről több ízben adtunk már hírt — ugylátszik, igen közelről érinti a nagyközönséget is. Akinek iskolába járó gyereke van, az már régebben megérezte az áremelkedést az írák, rajzpapírok, tankönyvek drágulása révén. De érinti a közönséget a papírdrágulás azon a révén is, hogy az újságok a papírgyárak többszöri áremelése következtében kénytelenek fölemelni az előfizetési díjakat. Zágrábban október elsejével az összes napilapok ára emelkedett. A horvát újságok közös nyilatkozatot tettek közre, amelyben a drágulást a nyomdai cikkeknek, különösen a festékeknek és papírnak drágulásával indokolják. Zágrábban a lapok kényszerhelyzetét annyira méltányolta a közönség, hogy az előfizetők száma az előfizetési díjak emelése után jelentékenyen meggyarapodott. A magyar vidéki lapkiadók nagy része október elsején szintén emelte az újság árát.

— **Bevonuló polgármesterek.** Profuma Béla Ujvidék polgármestere és dr. Marczekovich Imre, a város h. polgármestere a 42—50 éves népfölkelők sorozásán szintén beváltak. A két főtisztviselő elhatározta, hogy nem kéri fölmentésüket, hanem eleget tesznek katonai kötelezettségüknek. Már be is nyújtották kérvényüket régi tisztirangjuk elayeréséért.

A hanyagság, amelyet fogazatukkal szemben igen sokan tanúsítanak, gyakran meg nem bocsátható. Gondatlanságuk által elszorvasztják az emberi test egyik legszebb és leghasznosabb szervét. Megérthető volna ez a könnyelműség, hogyha a fogazat gondozása nagy munkába kerülne, de a száj ápolása végtelenül egyszerű és kényelmes.

Csak hozzá kell szoknunk, hogy szájunkat naponta kiöblítsük néhányszor **Oodallal.** Már a jó közérzet végett is, amely az Odol öblítéseket követő felrészítő hatással jár, rá kell lennünk magunkat szánni az Odol használatára. Jó lelkiismerettel és nyomatékosan ajánljuk tehát mindenkinek, aki fogait épen és szjüregget szagtalanul óhajtja tartani, hogy szokja meg az Odollal való szorgos száj polást. Odol az egyetlen szájviz, amely a lekiválóbb foghygiénikusok véleménye szerint a foghygiene mai követelményeinek teljesen megfelel.

— **Ujrasorozás Nagykanizsán.** A város tanácsához ma érkezett le a honvédelmi miniszternek az a rendelete, amellyel azon 1873-tól 1896-ig terjedő évfolyamu B) osztályú népfölkelők ujrasorozását rendeli el, akik a háború folyamán tartott sorozásokon nem váltak be. A miniszter értesíti a tanácsot, hogy a sorozás határidejét a vármege utján fogja közölni.

— **Elmarad az országos vásár.** A nagykanizsai járásban föllépett száj- és körömfájás miatt a jövő hétfői országos állatvásár Nagykanizsán elmarad. De további intézkedés, illetve a járvány megszüntéig elmaradnak a heti állatvásárok is. Ezen intézkedés következtében természetesen a környékről állatokat vidékre szállítani nem szabad. Így remélhető, hogy Nagykanizsán a busárok rövidesen lejjebb szállnak, mert vézmentes végő-állatokat csak lúthoz lehet közfogyasztás céljaira eladni és levágni.

— **Messze van Szerbia.** Muraszombatból két mezei munkára kiadott szerb fogoly megszökött s napokig a lendvai járásban csavarogtak. Tájékozódni azonban nem tudtak s így egy gyerektől kérdezték meg, hogy messze van-e még Szerbia. A gyerek vállalkozott, hogy megmutatja nekik az utat s elvezette a hálalkodó ökölevényeket a csend őrségre. Ott persze tartóztatták őket.

— **Nem lesz vasárnapi munkaszünet a vasutaknál.** Értesülésünk szerint a déli vasutak és államvasutak igazgatóságai legközelebb fölfüggesztik a vasárnapi munkaszünetet. A készülő rendelkezés szerint a rendkívüli viszonyokra való tekintettel vasárnapon és ünnepeken is föl kell venni, illetve ki kell szolgáltatni az állatokat és teherárut. Kétségtelen, hogy a teheráruforgalom sokat fog nyerni ezzel az intézkedéssel, amely Ausztriában már meg is történt.

— **Szétugrasztott rablóbanda.** A Muraközben hetek óta négy szökött katonából álló rablóbanda garázdálkodott. Tíz községben követtek el az elvetemült emberek betörést s nagymennyiségű élelmiszert, ruhaneműt s tekintélyes pénzüsszeget sikerült összeharcolniuk. A stridóvári csendőrségnek végre sikerült a banditákból egyet, Novincsák Györgyöt által matlánná tenni, a többi azonban megszökött. Novincsákot bekisérték Nagykanizsára s innen fogják csapattestéhez szállítani.

— **A besorozott községi bírák fölmentése.** A kormány rendeletileg intézkedett arról, hogy mindazok a községi bírák, akik a legutóbbi népfölkelői szemléken alkalmasnak találtattak katonai szolgálatra, ezen szolgálat alól való fölmentésüket kérelmezhetik, ha igazolnia tudják, hogy a községben tisztüket mással pótolni nem lehet.

— **A burgonya maximális ára.** A hivatalos lap keddi számában jelent meg a burgonya maximális árára vonatkozó rendelet, amely ugyancsak tegnap már életbe lépett s szóról-szóra így szól:

A burgonyaért követelhető legmagasabb ár méterezsárcént (100 kg.) tiszta súlyra a következőleg állapítatik meg: az étkezési burgonyáért, nevezetesen a Rózsa, Hópehely, Magnum bonum, Kili, továbbá a sarga héjú és husu burgonyáért 1915. évi október 31-ig bezárólag 9 korona, november 1-től 30-ig bezárólag 9 kor. 50 fillér, december 1-től 31-ig bezárólag 10 korona, 1916. évi január 1-től február 29-ig bezárólag 10 korona 50 fillér, március 1-től május 31-ig bezárólag 11 korona; minden más burgonyáért 1915. évi december 31-ig bezárólag 8 korona, azontul 9 korona. Ezt a legmagasabb árat, amely magában foglalja a rakodó állomáshoz való szállítás költségét is, szárc nélkül, készpénzfizetés mellett történő eladás esetére kell érteni. A rendelet 3-ik §-a burgonya kicsinybeni árusítására vonatkozik. Eszerint az emberi fogyasztásra szánt burgonya kicsinybeni eladásnál csak olyan árat szabad számítani, amely a főbb megállapított maximális áránál nem aránytalanul magasabb. Szerintünk a kicsinybeni árat is kormányrendelettel kellett volna megállapítani s nem az eladók lelkiismeretére bízni, hogy mit tartanak „nem aránytalanul magasabb árak”. Így éppen csak a kis existenciák nincsenek megvédelmezve az uzsora tulkapássi ellen, akik csak különként vásárolhatják a burgonyát.

— **Dlogenes lámpája.** Lukács Ádám 42 éves nagykanizsai lakos tegnap fényes nappal petróleum-lámpával járta be az utcákat. Valószínűleg olyan embert keresett, aki a közönség rovására nem használja ki a háborús állapotot. Később betért a rendőrségre, ahol rögtön megállapították, hogy őrült. Őrizetbe vették s legközelebb fölszállítják a lipótmezei elmeintézetbe.

— **A királyérem.** A háborús művészet legsikerütebb alkotásai közt is elsőrangú helyet érdemel egy történelmi becse, mint művészi tökéletessége révén a *Királyérem*, mely a Hadsegélyző Hivatal kérésében kerül forgalomba. A nagyalku bronzérem egyik oldalának domborműve a királyt magyar tábornoki díszegyeoruhában ábrázolja, másik oldalán pedig királyunk sajtókezű irásának reprodukciójában ez a történelmi nyilatkozat áll: „Bizom népsmben s ügyünk igazságában”. Az emlékérem ára díszes tartóban 22 korona. A háborús időt e gyönyörű produktumát a magyar társadalom örömmel és lelkesedéssel fogadta és már eddig is több ezren megvásárolták. A *Királyérem*, a *Hadsegélyző Hivatal gyűjtő és propoganda osztályában* (Budapest, Képviselőházi épület) rendelhető meg.

— **Mérget ivott.** Jecs Sándorné 57 éves nagykanizsai asszony öngyilkos szándékkal lúgkoldatot ivott. Beszállították a városi kórházba, ahol megállapították, hogy állapota nem veszedelmes. Kibálgatása során elmondta, hogy esztendőök óta köszvény kínozza s a szenvedések elől akart a halálba menekülni.

— **A 43—50 évesek bevonulása.** Néhány nap múlva befejezést nyer a 43—50 évesek sorozása. A legilletékesebb helyről származó információ szerint azonban egyelőre, csak rendkívüli események közbe nem jönnek, ezeknek bevonulására jó hosszú ideig nem kerül a sor. Hír szerint ugyanis nincs szándékában a kormánynak addig, amíg ezeknek tényleges katonai szolgálatára szükség nincs, ezeket behívni. — A kormány kebelében az a komoly szándék is megvan, hogy ezeknek tényleges katonai szolgálat alól való felmentése elé kevesebb nehézséget gördít, ha a felmentést gazdasági okok indokolják. A kormány ugyanis tisztában van azzal, hogy a fiatalabb korosztályokból sokat hívták be s így nagyon sok gazdaság, műhely ellátása és vezetése lett ezeknek az öregebbeknek a feladata. Miután a fiatalokat elvitték, ha most az öregebbeket is behívják tényleges szolgálatra, ezt a jövő évi termés és a gazdaságok ellátása sanylené meg. Ezért gazdasági nékülöhetetlenség címén nagyobb lesz a 43—50 évesek közt a felmenthető száma, mint volt a fiatalabb évjáratuk közt.

— **A Hadsegélyző Hivatal tájékoztatója.** A m. kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala képes tájékoztatót adott ki feladatairól, az elesett hősök özvegyeit és árváit, valamint a rokkantak alapját gyarapító jótékonyági akcióiról, továbbá a Hivatal jótékonycélú kiadványairól és propoganda cikkeiről. Az izléses gondnal összeállított tájékoztatót levélbeli kérelemre készséggel küldi meg minden érdeklődőnek a Hadsegélyző Hivatal gyűjtő és propoganda osztálya (Képviselőház.)

Weisz Miksa női divatáruháza Nagykanizsán.

Ajánlja elsőrangú, a divat terén mérvadó újdonságait az **őszi idényre.**

**Női köppenyek,
Női blousok,
Női ruhaszövetek,
Mengasszonyi kelengyék,
Mosó áruk,
Chiffonok és vásznak**
a legjobb kivitelben, mérsékelt szabott áron.

Minták vidékre küldetnek!

— **Fegyházra vetett hiénák.** Debrece nből táviratozzák: A törvényszék két napi tárgyalás után Kupfler Jenő gazdag kenyérgyárost a hadsereg részére szállított élvezhetetlen, dohos kenyéért négy évi börtönrre, négyezer korona pénzbüntetésre, öt évi hivatalvesztésre és politikai jogainak fölfüggesztésére ítélte. A törvényszék a gyárat a súlyos ítéletre való tekintettel letartóztatta. **Szegedről sürgőzük:** A szegedi királyi törvényszék csaknem két hónapig tartó főtárgyalás után tegnap hirdette ki az ítéletet abban a bűnügyben, amely a szegedi cs. és kir. katonai élelmészeti főokráktár által vásárolt élelmickek és egyéb szükséges tárgyak beszerzésére vonatkozó szerződések megkötése és teljesítése körül elkövetett visszaélések miatt tettek f olyamatba. Az ítéletben megállapítja a királyi törvényszék, hogy a terheltek a főokráktár vezető élelmészeti tisztet, valamint az annak segédkező katonai őrmestereket nagyobb összegű pénzzel és ajándékokkal megvesztegették s ily módon kieszközölték azt, hogy a katonai igazgatás a milliókra menő szállításoknál a piaci árakat messze meghaladó árakat fizetett, továbbá hogy egyes esetekben silány áruk is átvétettek, a számlázott és kifizetett mennyiségnél kevesebbet szállítottak, úgy, hogy egyesek vagyionokra menő fiktív szállításokkal károsították meg a kincstárt, végül vesztegetés útján katonai fuvarleveleket szereztek és ezeket jogtalanul a saját szállításaiknál felhasználták. A királyi törvényszék Loria Henrik szegedi kereskedőt egyévi és hathónapi börtönrre, Solti Lipót Pál szegedi kereskedőt kétféle fegyházra, Beregi Béla szegedi kereskedőt háromévi fegyházra, Bokor János szegedi gőzmalomtulajdonost hatévi fegyházra, Kárász József szegedi gazdálkodót hétévi fegyházra, Bőhm Sándor szegedi kereskedőt nyolcévi fegyházra ítélte el. Elítélte továbbá vesztegetés miatt Velisz Géza szegedi kereskedőt nyolchónapi börtönrre, Gombos Géza szegedi kereskedelmi ügynököt egyévi és hathónapi börtönrre és Holzer Ede temesvári kereskedőt egyévi fegyházra. Mellék-büntetésképp valamennyi terhelten tetemes pénzbüntetést szabott ki és megállapította valamennyi terhére a hivatalvesztést és a politikai jogok gyakorlásának fölfüggesztését is. Az ítélet ellen az elítéltek valamennyien semmisségi panaszszal éltek.

— **A pécsi társulat új művészei.** A pécsi színtársulat művészgardájának négy újonnan szerződötett elsőrendű tagja van, akik Ujvidéken most mutatkoztak be. Az Ujvidéki Hírlap a következő sorokban mutatja be őt: A naiva **Zsigmond Margit.** A mit ez a máris állandóan tapsal fogadott színésznő produkál, igaz naiva művészet: meleg színű, élénk beszédű s temperamentumu, gyerekes, bájos egyénisége bearanyozza a színpadot, melynek akár hol is fog működni, mindig egyik büszkesége lesz.

Osige Böske, régi kedves ismerősünk, néhány évi távollét után visszarepült abba az őt szerető városba, a honnai első szárnycsatogásaival a magyar művészet színes berkeibe annyi dicsőséggel röppent. **Osige Böske,** aki a magyar színészet egyik díszje, sohasem volt perfekter művésznő, mint ma: elegánsan modern a modorában, fölléptében, ilésében. Igen értelmes, intelligens színésznő, aki alkotói nemcsak akar, de tud is.

Borbély Sándor jóirű komikus, aki a közönség kegyét máris megnyerte. Beszédével lekötö a néző figyelmét s aki a színházban van, akartalanul is nevet s tapsol neki. A társulat határozottan nyert a szerződötésével.

Csanády Irmát közönségünknak újból bemutatni nem kell: nagyon jó s temperamentumos színésznő, aki izléses énektudásával mint énekesnő is kiválik. Mindig decens, mindig kiváló: a közönség méltán szereti.

— **Jubileumot ül az Uránia mozgó-gép palota,** amennyiben ma és holnap tartja 25-ik előadását. „A szép Kathlyn kalandjai” című regényes drámának. Ez a sorozat VI-ik, s egyszerűsmd az utolsó. — Közben nagyban folynak az előkészületek az Urániában a „Ripacsföldi borbély” című remek film bemutatására. — Pénteken „Zsiga formába jön” című nagy vigjáték kerül színi.

A részvét.

Egy órája már, hogy a nap lenyugodott. Az öközetek vége lett, mely egész nap tartott. Csak egy-egy ágyú lövés zavarta meg az éjszakai csendet, de ez is csak bágyadtan hallatszott, mintha a napi munkában kifáradt volna, végre ez is megszűnt.

Két őrszem áll egymás mellett egy földszintes háta mögött. Két bajor katona.

Mozdalanul nérték nyugat felé, erősen szorítva kezükkel fegyverüket: arra mint egy száz vagy kétszáz lépésre feküdt az ellenfél a lövészárkokban. Onnan hasonlóképp vigyázó szemek nérték az őrszemeket.

A bajorok jól tudták ezt és épp ezért semmire sem fordították a figyelmüket, szemük és fülük nyitva volt.

Az éj csendes volt, hogy a messze fronton még az élelmezési fuvarosok lovainak nyelését meg lehetett hallani.

De egyszerre az egyik bajor, ki a lövészárkok legészéle állt, meglepetve nézett körül.

Nyöszörgést hallott.

A közel csalitból hallatszott a nyöszörgés, mely mintegy öt méterre volt az árok mellétől.

Az ilyen hörgéshar már rég hozzá szoktak az idegek, százszor és ezereszer hallhatni ebben a véres világban.

Onnan a csalitos oldalról támadott ma az ellenség a német lövészárkok ellen, de sikertelenül, mert a bajorok vitézül védekeztek, visszavonulásokra és valószínű, hogy visszavonulásokra a nagy sietségben egyik sebesültjüket ott felejtették.

— ... Au nom de Dieu ... — Isten nevében, hallatszott a sóhaj.

A bajor szemével mérgette a távolságot. Hét-nyolc lépést kellene tennie fedezék nélkül, hogy ha a sebesültet elhozza. Nagyon elég arra, hogy tízszer is a fübe harapjon az ellenséges puska golyók zápora alatt. No de miért is hozná el, nem kár a hasznátlanért. Eggyel kevesebb. Veszekedjék meg, ahol van, mondá csendesen.

— A sebesült, aki szintén hallotta a sóhaj, fejével bólintott.

Törődtek a franciák a német sebesültekkel? Tudva levő dolog, hogy az ellenség százszor is megvette azt, hogy sebesültes fekvésén a földön, hátulról s orrova a német katonákra lövött. Most ez, ki a csalitban fekszik, bünbödjék a többiért is. Bizonyos daccal gondolt ezekre a bajor őrszem.

Oda át egy darabig csend volt.

De aztán újból hallatszott a sebesült sóhaja:

— ... Par pitié ... irgalom ... fulladórs, szeggya, mintka minden szótag közt vér csörgödzene.

A bajor önmagával küzdött a nyögések hallatára.

— Nem segíték — mondá ismét hallhatóan — vigyenek el a franciák. És szomszédja ismét bólintott.

De különös! A sóhajtás mintha meglepetést volna és hozzá csuszának. Habár sőt volt és a francia a csalitban feküdt úgy, hogy senkinek láthatva, hogy hol nyöszörög, mégis úgy tetszett a bajornak, mintha a sebesültet maga előtt látta, halálfeleletől mardt szemével.

— Ostobaság — beszélt magában, ezek a Wágner János szemei, ki tegnap úgy rám nézett, mikor mellettem elesett, és a gondolat, hogy bajtársam elestében tán a nyöszörgő sebesültek is része van s így nem méltó a számonlora, felevertette őt a számonlora ellen.

Valahogy egyszerre felmerült előtte az otthoni édes képe. — A térs udvar, az édes anyja. Bizonyosan most is a kályha mellett ül, főz és szokás szerint varrogat vagy fonogat. Egykor egy megsebzett kutya mellett ment el, melyet a ló megrugott és nyöszörögve feküdt a fűben. Akkor édes anyja jól elcsodálta és, mondogatván: „Te hasznátalan kutyák, nem sajnálod a szegény szenvedő állatot? Nem vagy te keresztény?”

Sajnátságos, hogy épen ez most eszébe jutott. Látszólag toposított, mert hideg volt az éjszaka és arra gondolt, hogy a sebesült is hisz és hogy a francia árkokhoz sem hallatszik el a halk nyöszörgés.

Készülnek a drótkadályok.

— Ah — misericorde — misericorde! — hallatszott ismét és mély csend követte a sóhajtást.

A bajor ismét kellemetlenül érezte magát, izzadásgal verte ki homlokát.

Kétségbe! Százát meg százát látott, kik szembe látásra haltak meg és ő maga is nem ölt-e meg többeket, hideg vérrrel a császárt és hazáját?

Igen, de ők nem voltak fegyvertelenek s halálosan megsebesülve. Az ilyen segítség nélkül hagyni sokkal rosszabb, mint egy sebzett eb mellett elmenni, az anyit ténne, mióta egy gyermek a vízbe esett és ki sem nyujtáná kezét, hogy kiemelje.

— Én címegek, — egymond halkan szomszédjához és bejelentem hadnagynak.

Megindult tehát a bajor és megjelent az esetet hadnagynak.

Aztán bajtársával a csalithoz ment, hogy alhozzák a sebesültet.

Tán a tuloldalon is hallották a nyöszörgést, tán tudták, hogy miért jött elő a fedezékből a két bajor, mert nem tűzeltek rájuk, mindnyájan érezték, hogy kis időre megszűntek ellenségek lenni, a részvét hidat vert egy arasznyi időre az ellenséges szívek között.

A francia nem halt meg, csak negyven ki volt mérülve és elgyengülve.

Miután a bajor letette a sebesültet a tábori orvos előtt, nagy teher esett le szívéből. Azt gondolta, hogy sohasem lett volna királyának méltó katonája, sohasem süthette volna el fegyverét nyugodtan az ellenségre, hogyha azt a szegény testvért ott a csalitban segítség nélkül elvérezni hagyja.

Az A. u. N. Welt után

Gyula J.

Káposzta eltevésre és törköly gyűjtésre alkalmas ételolajos

hordók

kemény fából jutányos árkban kaphatók a

„PÁTRIA” nagykanizsai Pótkávégyárnál.

Állandó nagy raktáru ól vagon és kocsi rakományu

tüzifa és kőszén

kereskedésemet bevonulásom miatt Schmidt Zsigmond fogja kezelni. Magyar-utca 13. Telefon 198. 12698 Tisztelettel LEHR OSZKAR.

Modern 4 szobás lakás,

őssze a mellék helyiségekkel. Kiváló Csányi László-utca 8. I. em. 12695

Csinosan bútorozott

2 szobás lakást konyhával azonnalra keresek. — Cim a kiadóhivatalban. 12701

Olaj- és petroleum tartályokat

tölthető állapotban azonnal vásárol

Elfer M. olajgyára Wien I. Krugerstrasse 3.

Nagy választék

női és gyermek felöltők, Costüm, ruha, és Blous kelmekben, vászon árukban és szönyegeken. Olcsón beszerezhetők.

EISINGER divatruházában, Nagykanizsa, Deák-tér.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Divathölgyek figyelmébe!

Ha elegánsan és olcsón akar öltözködni, látogasson el!

BARTA ÉS FÜRST

divatruházát,

hol a legújabb felöltők, blúzok, ruhakelmék, eszimek, hárszemek és színes ruhák. Telefon 325. Használható. Telefon 325. — Mintákat vidékre postafordultával küldök. —

Házvezető

ki a beépítésben is járatos azonnali belépésre kerestetik. Jelentkezni lehet ROTSCCHILD ZSIGMOND-nál Nádor-utca 6. 12705

Ügyes fehérvarrónó

azonnal felvétetik. — Cim a kiadóhivatalban. 12694

ALKALMI VÉTEL ELADÓ

egy rövid női perzszakabát. Bővebbet Klein női kalapüzletében 12689

Vizvezeték, lakatos és kútfurási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kívánóságára Nagykanizsán megnyitotta, mely célra a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt kibéreltem.

Támogatás szakmán terén 24 éven keresztül az ország mindenütt mint gyakorlati tapasztalatokra, itt valamint számos más vidéken teljesített munkáimmal szerzett ismerésekre, megrendelőimnek a legteljesebb garanciát nyújthatom.

Vállalkozom szakmámba végű legkiválóbb munkások megválasztására és bármily nagyvolumenű munkálatok elvégzésére, megülő és megújuló felül berendezések átállítására.

Érdeklődőknek tizenöt éves előkező referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel: ERDÉLYI JENŐ gépész és electrotechnikus.

Mindennemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére hadicipők és katonai bőrfelszerelések, Gyulay-táska, orvosi táskák, gamaschni, övsnij, esőköpeny, hátzsák

a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia cipőruházában, Főu., városi bérpalota.

Aki Budapestre utazik, nézze meg a Pasarelli Lövészárkot! Az ország egyetlen hadi látványossága! @

Az összes budapesti és wieni napilapokra továbbá hetilap- és képes folyóiratokra

előfizetéseket közvetít és hirdetéseket felvesz a

„ZALA”

kiadóhivatala Nagykanizsán, a lapokon feltüntetett előfizetési és hirdetési árakon — akár postán küldve, akár házhoz hordva — minden postadíj, vagy egyéb költséggel nélkül.

Videkről előfizetési és hirdetési díjak postai költség nélkül; a „Zala” beütéses lapjain (száma 12122) továbbíthatók.

URANIA mozgóképfilm pártoló
ROZSGONYI-UTCA 4. szám

Szerdán és csütörtökön:

Szép Kethlyn kalandjai VI. rész
regényes dráma VI-ik, utolsó sorozat
5 felvonásban.

És még a remek kíséző
műsor.

Pénteken kerül bemutatásra:

Zsiga formába jön
nagy vígjáték 4 felvonásban

Előkészületben: Ripacsfalvi borbély
és Pailander legújabb kreációja
Ne játssz a tüzzel.

Zalavármegye

új nagy fal térképe vászonra huzva
lécsekkel elátva 22. — Korona, Kapható:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében
Nagykanizsán.

Minden kereskedőnek érdeke,

hogy üzleti nyomtatványait izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készítenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA

≡ készítse el. ≡

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzlet-könyvgyár.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papír és írószerraktár

Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorosító készülékek, írógépek, lékek, :: diszlevélpapírok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, diszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállítású nyomtatványok és könyvek
≡ legolcsóbb árban gyorsan készülnek. ≡

A ZALA kishirdetése

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi
ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki oselédet, szakácsnőt, házmestert keres,
az leghelyesebben cselekszik, ha
kis hirdetést közöltet a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Videkről a kis hirdetés postautalványon küldendőbe
Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. számú hely.
≡ A kis hirdetések mindig előre fizetendők. ≡

A piaczi forradalom.

Fogházra ítelt városi képviselők.

— Törvényszéki tárgyalás. —

A rendőrség a múlt év november havában léptette életbe belügyminiszeri rendelkezésre a piaci árak megállapítását. Emelkeztes meg, kicsoda forradalmi állapotot teremtett ez a rendelkezés az Erzsébet-téri piacon. A kiskanzsalk sehogysen akartak beenyugodni, hogy eszentul ne egy fosztogassák a védetlen publikumot, amint nekik tetszik s a hatóság rendelkezésének nyíltan ellenszegültek. Legszomorubb a dologban az, hogy az elégedetlenséget néhány városi kültanácsos és képviselő szította s három ízben olyan botrányos rendetkez, amely a legsúlyosabb büntető megtorlást kell, hogy vonja magával. A tanácsosok és városi képviselők ugyancs egy alkalommal a rendőrt kötelesegteljesítés közben a nyílt piacon támadták meg s többszáz főnyi közönség jelenlétében egyikük leszurással is fenyegette. Más alkalommal a magukról megfeledkezett vezérférfiak a városháza udvarára törtek be egy nagyobb csoport élén s az egyik rendőri szolgálatot teljesítő népfőlké-katonát részesítették a legsúlyosabb inzultusban s ha rendőrök nem sietnek védelmére, talán nagyobb baj is történik. Harmadikban a kiskanzsalk népvézerek a nagykanizsai piacot bojkott alá helyezték s valóssággal terrorizálták a kiskanzsalkakat, hogy kerüljék a nagykanizsai piacot. Sőt vasvillával foszterelt emberek a környékbeli falvak népe elől is elzárta a piacra vezető utat. A két előbbi eset miatt aztán bünyenyűd eljárás indult meg a büntetőgatók és vezetők ellen. Sajnos, a harmadik eset nem került a bíróság elé, mert valahol valamiféleképpem elsimították az esetet. A két első ügyben ma ítékezett a nagykanizsai királyi törvényszék büntető tanácsa. A vádlottak a következő városi képviselők és tanácsosok voltak: Anek József, Plander Boldizsár, Karlovics József és Mátés József. A tárgyaláson Kneedy Imre táblabíró elnökölt. A tanács tagjai voltak: Mütenbacher Edvin és Szabady Lőrinc törvényszéki bírák. A jegyzőkönyvet Gózon Aladár jegyző vezette. A kövándt dr. Klausz Endre ügyész képviselte, a vádlottakat Remete Géza ügyvéd védte. A tárgyalás magas nívójáért s azért, hogy az egész bünyenyűd lefolytatását a mai rendkívül időkét méltányló magasabb szempontok uralták, Kneedy Imre táblabíró, a büntető tanács tagjait s a királyi ügyészséget különös elismerés illeti meg. A tárgyalás szomorú képét szolgáltatta a speciális nagykanizsai közállapotoknak. Kitént, hogy a nagykanizsai potentátokkal szemben a rendőrség majdnem teljesen tehetetlen s velük szemben még akkor sem mer hivatalos hatalmának teljes súlyával, szigorával föllepni, amikor a potentátok lázadási szitának s rendőri közegeket a városháza épületében támadták meg. Bíról székéből állapították ezt meg szerdán. A tárgyalás lefolyásáról az alábbi részletes tudósításnak számol be.

Kneedy Imre előző ismertette a vádiratot, amely teljes egészében így mondja el indoklásában a bünyenyűd megindításra szolgáló okokat:

A vádirat.

A háború okozta viszonyok folytán az élelmiszerárak nagyon megrágnak. Így Nagykanizsán is. Azonban az árakat a heti piacokon megjelent elárúsítók, köztük a Nagykanizsához tartozó kiskanzsalk lakosok, meg sem engedhető árszintre állították fel. — Nevezetesen a napi léteesszükségletek képződő tápanyagért, a tejé s oly nagy összegűt követelték, hogy teljesen kizártnak lehetett tartani, hogy azt a jómódúakban kívül mások is megszerezhesék, különösen oly mennyiségben, mint amire feltétlen szükség volt. Ezt a viszonyt megszüntetendő, a rendőrség utasította a legénységet, köztük azokat a népfőlkéket is, akik rendőri szolgálatra a rendőrséghez ki voltak vezényelve, hogy mindazon elárúsítókat, akik a tejet túlságosan sokat kérnek, az árval együtt a további eljárás végett állítsák alá a rendőrséghez. — Így történt, hogy a múlt évi november 13-án, amikor egyik rendőrmunkást Saly Kálmán népfőlkéi tanácsított rendőri szolgálatot az Erzsébet-téri heti piacon, szolgálatát közben azon ért több kiskanzsalki asszonyt, hogy az előző mátsa honot tájékat jó drágára tartották. —

Saly Kálmán erre az asszonyokat a nevük bemondására szólította fel, de ezek nemcsak, hogy ezt megtagadták, de támadó állást is foglaltak ellene. Sőt a kis székkel meg is fenyegettek. Saly Kálmán az esetet kötelesegteljesítés képepe bejelentette a rendőrségnek. Az e n-ra következő vasárnapon Saly népfőlké a délioldali őrákban a vadosház udvarán lévő rendőrségi őrszoba ajtajánál állapott, amikor Anek és Plander Boldizsár egy 40—45 főnyi, részben férfiakból, részben, nőköl csoport élén ott megjelentek s amikor egy asszony Salyra mutatott, hogy: „Ez az”, Anek József azt kérdezte tőle: „Maga az, aki a piacon dirigál?” Igenlő válasza Anek József és Plander Boldizsár fenyegetőleg azt mondották, hogy: „Ha nem pusztul el innen — érve ezalatt Nagykanizsát és a rendőrséget, illetve a rendőri szolgálatot, — és még egyszer ki mer menni a piacra, úgy ott agyon ütjük. Majd megmutatjuk, kik a kiskanzsalkiak, már több ilyen jöttmenettel is elbántunk”. Eközben a tömegből többen azt kiabálták, hogy: „Agyon kell ltni!” És abbéli veszélyes fenyegetéseket kéznek is mutatkozni kezestül vinni, ha a rendőrszobából a már szorult helyzetben lévő Saly Kálmán megvédésére rendőrök nem jelennek meg.

Rövid néhány napra, vagyis ugyanazon hó 22-én, a piacléren tartott betivásáron Beke Ferenc városi körendőr a hivatkozott hatóságí rendelet értelmében egy kiskanzsalki asszonynak 28 filléres eladási árat kifogásolta. A név bemondását ez az asszony is megtagadta, mire a rendőr a tejes edényt tőle elvette és egy lú fejére tette, hogy azt ekként a rendőrségre beállítsa. Az asszony azonban a tej után kapott, az edény a gyerek fejéről leesett s a tej a földre folyt. — Erre egy csoport verődött össze s annak élére állott a már megnevezett két gyanúsított s azon kívül Karlovics József és Mátés József és a rendőr ellen oly állást foglaltak el, amelyből az látszott, hogy képe sek lennének öt meg is támadni és bántalmazni is. Öklökkel veszélyes módon megfenyegettek, sőt Anek József a rendőrt mellbe is lökte, majd zsebéhez kapkodott, mint aki két akar elővenni. Ki is jelentette, hogy rögtön felhagyja a rendőrt. Ez a magatartásuk a gyanúsítottaknak s hogy körülük Anek József mellbe is lökte a rendőrt, sőt kéznek mutatkozott a rendőr ellen két is használni, — igazolják, hogy gyanúsítottak a rendőrt a további hivatali jogszertű eljárásában, arra akarták kényszeríteni, hogy a kérdéses rendelet érvényesítésétől elálljon, — hogy hivatali eljárása alatt cs miatt tetteleg bántalmazással fenyegettek, sőt Anek József tényleg bántalmazta is. — Ugyanezok mind a nagy gyanúsított a rendőrségi legénység testületére és ennek hivatására vonatkozóan durva módon azt a becsületsértő kifejezést használták: „Ti kenyeretlen város kutyái, mi fizetünk benneteket, nekünk nem parancsoltok” s utóbb Anek József és Karlovics József a rendőrszolgálatra és ugyancs a legénységre azt mondták: A főkapitány ép oly zaviány, mint valamennyi rendőr.

Emiatt az ügyészség Anek József és Karlovics József ellen 3 rendbeli, — Plander és Máté ellen két rendbeli vétség miatt emelt vádat.

A vádlottak és tanúk.

A vádirat ismertetése után a vádlottak kihallgatására került a sor, akik persze mindent tagadtak. Ugy állították be a dolgot, mintha a rendőrség a piaci árúkat jogtalanul zaklatta volna az ellenőrzéssel. Azt sem akarták elismerni hogy a piaci árak megállapítása jogos volt. A bírósággal is elakarták hitetni, hogy ők csak a rendőrség tulkapását akarták megakadályozni. Ezután a tanuvalamásokra került a sor.

Beke Ferenc rendőr elmondta, hogy november 22-én azzal az utasítással ment ki a piacra, hogy az élelmiszer utzórá megakadályozza. Eközben észrevette, hogy egyik tejárás lány a megállapított 24 fillér helyett 28 fillért kér a tejet. Megkérdezte tőle:

— Mirt edja a tejet 28 fillért?
— Semmi közöm hozzá, — felelte a lány, aki Karlovics kültanácsosnak usokatestvére.

Erre a főkapitány utasítása szerint be akartam kiadni a rendőrségre, de a lány ellenszegült. Eközben a tej kannástól együtt a földre esett és kifolyt. Ekkor lépett oda Anek s rámentek.

— Mi közöm magának ehhez a lányhoz?
— A főkapitány ur parancsát teljesítem.

— Hancot eszembe a főkapitány is minden rendőrével együtt.

Ekkor már óriási tömeg csoportosult össze. Anek a zsebébe nyúlt s láttam, hogy két akar elővenni sőt ki is jelentette, hogy felbontja a zsebmét. Rikáklítottam, hogy meg ne merjen szurni, mire mellbe lökött, Plander is ott volt.

Farkas Ferenc nyugalmazott alkapitány a következő tanu, aki elmondja, hogy a rendőrség legénységnek utasítása volt a piaci uszora megakadályozására s az engedetlenek bekisérésére.

Anek vádlott megjegyzi, hogy ő Farkas kapitány utasítására ment ki a piacra s ugyancs Farkas kapitány utasítására vonta felölsségre Beke rendőrt.

Farkas kapitány: Ilyen utasítást én nem adhattam.

A városháza udvarán.

Saly Kálmán rendőri szolgálatra beosztott népfőlké, tanu ezt vallja: November 15-én kivoltam vezényelve a piacra ellenőrizni a megállapított árak betartását. Észrevettem, hogy egy asszony a tojás 10 fillér helyett 14-ért árulta. Főlakartam irai a nevét, de ő nem mondta meg. A kérdésemre, hogy mi a neve, azt felelte: „Nekeresd János”. Mikor előkaptam állítan a rendőrségre, az egyik elárúsító asszony a kizsákkét akarta hozzáim vágni s kénytelen voltam legyvert használni. Ebből keletkezett a november 15-iki eset, amikor 30—35 főnyi kiskanzsalki csoport nyomult be a városház udvarára s a rendőr szoba ajtajában rántámadták. Anek ránkilított:

— Maga az a Saly?
Igenlő válaszára ezt mondta:
— Ha még egyszer ki mer menni a piacra, hát megmutatom, hogy 24 óra alatt vagy a harotéren lesz, vagy agyonütjük. Megmutatjuk, hogy kik a kiskanzsalkiak.

A többiek ezalatt azt kiáltották:
— Agyon kell ltni!

Olyan fenyegetőleg vettek körül, hogy Száry tizedes tudott csak közülni kiszabadítani. Mikor az őrszobában voltam, még akkor is fenyegettek. Plander, Karlovics szintén fenyegettek. Azt mondták, ez guszág a rendőrségtől, megmutatják, hogy többé ilyesmi nem történik meg. (Az előző napi esetre célozva.)

„Mirt képviselők.”

Száry rendőr elmondja, hogy a tömeg föllepést Salyval szemben oly fenyegető volt, hogy be kellett vezetnie az őrszobába.

Elnök: Persze, maguk a rendőrt vitték be az őrszobába, nem a képviselőket. Mirt nem tartóztatták le azokat, akik így cselekedtek? Az a baj, hogy a rendőrség tekintetbe vessi, ki a képviselő.

Kocsis Ferenc rendőr: Láttam, mikor november 15-én a kiskanzsalki tömeg a városháza udvarán Saly népfőlkérendőrt „megakarta fogdózni”. A katonát a tömeg elől be kellett rántani az őrszobába.

Elnök: Nem az lett volna a kötelesegtük, hogy a katonát rántásák be, hanem hogy az egész csoportot letartóztassák a rögtön átkeljenek az ügyészségre, akár volt köztük képviselő, akár nem.

Remete Géza védő: Kérem megállapítani tanuval, hogy vasárnap mindig nagy csoportosulás van a városháza előtt. A kiskanzsalkak ott gyűlkeznek.

Elnök: Elég baj. Ezt magam is megállapíthatom. Olyan nagy a csoportosulás, hogy elállják az egész gyalogjárót a közönség elől s a rendőrség nem gondoskodik a járda megtisztításáról.

Kocsis rendőr: Könyörgöm, nem kaptunk rá eddig parancsot.

Takács János rendőr, tanu elmondja, hogy a vádlottak november 15-én Beke rendőrt a piacon megtámadták s ezt kiabálták lenl:

— Te kenyeretlen kutyája a városház.
Erre Nygylmenttettem őket, hogy ne lészák a népet képviselő létkre. Vallja, hogy Karlovics és Anek lököttek legjobban.

Remete Géza: Ugyan mivel láttották? Tanu: Hát az nem elég, ha a rendőr megakadályozták az lntékedésben és olyan nagy tömeg előtt megtámadják?

Elnök: Meg van védő ur elégedés választással? (Derűtlenség.)

Woll Iván Jullis úszmhat é-ne lány, Karlovics tanácsosnak usokatestvére a következő tanu. Ő árulta november 15-én a tejet s megállapítottnál magasabb áron s az ő vidékben szították a képviselők a piaci lázadás elmondja, hogy azért árulta magasabb áron tejet, mert mások is úgy adták.

Elnök: Persze, egy zerre akarták min annyian a vevők bőrt lenyuzni.

Ezzel a bizonyítás véget ért.

Az ítélet.

Dr. Klausz Endre királyi ügyész tartommas, gazdag érvelésű vádbeszede követően ezután. Bizonyította lőja az jelhangzott vallomásokkal a vádlottak terbére rótt cselekmény Tekintettel arra, hogy a megbántott hatóság személyek a köz érdekében jártak el, amikor közönség kiuzorázását megakadályozták, tekintettel arra, hogy a vádlottak városi képviselők, akiknek különösebb kötelesegtük hatósági intézkedéseket tisztelgésben tartani legszigorubb büntetés kiabását kéri.

Remete Géza védő hosszabb beszéddel védelemi védelmére a jobb ügyhöz mé buzgalommal lparkodik a vád álláspontját gygitein.

A törvényszék nagy érdeklődés mel hirdette ki ítéletét, amely Anekét és Plander két-két rendbeli, — Karlovicsot és Mátét pedig egy-egy rendbeli hatóság elleni erővétségben taláta bűnösnek s ezért Anekét hónapi fogháza és 500 korona pénzbüntetésre, — Planderét másfél hónapi fogháza 400 korona pénzbüntetésre, — Karlovicsot hónapi fogháza és 200 korona pénzbüntetésre — Mátét pedig tizenegy napi fogháza 100 korona pénzbüntetésre ítélte. A bíróság egyedüli enyhítő körülménynek a vádlott büntetlen előéletét vette. Ezenben súlyosabb körülmény, hogy az amugy is lszottott hanglatot fokozták. Karlovics vádlottnál különös súlyosabb körülmény, hogy mint kültanácsos vett részt a vádbeli cselekmény elkövetésében s ez által előidézője volt annak a szomdolognak, hogy a kiskanzsalkiak bojkott helyezték a nagykanizsai piacot s a vidékieket megtámadták amialt, hogy a kanzsalki piacra akartak árúikkal menni.

A becsületsértés vétsége alul föllellett vádottakat menteni, mert a polgármester pör megindítására a rendőrközegeknek nem es meg a fölhatalmasítás s így a súlyosan megbántott rendőröket megakadályozta abbahozni, hogy a sérelmekért bírói uton hárhassanak elítélit.

Az ítélet ellen a királyi ügyészség llyosbításért, a vádlottak eljéltetésük miatt íentettek be föllebbezést.

Aki Budapestre utazik, nézze meg a Pasaréti Lovászárkól! Az ország egyetlen hadi látványossága!

HIREK

Mért nem vásárolhat Nagykanizsa gabonát.

A múltkorában megírtuk már, hogy a nagykanizsai üzletekben a lisztkereső közönséget csak a legnagyobb ügyvel-bajjal tudják kiszolgálni, mert a malom csak korlátozott mennyiségben bocsát lisztet a város rendelkezésére. Ennek pedig az oka, hogy a város a belügyminisztertől eddig csak hatvan vaggon buza bevásárlására kapott engedélyt, az pedig már el is fogyott. A mult-kori tudósításunkban azt mondtuk, hogy a liszthiánynak egyedül az az oka, hogy a belügyminiszter még mindig nem állapította meg, hogy Nagykanizsa mennyi gabonát vásárolhat s így a vásárlási engedélyt se adta eddig meg. Ezt az információt a város-határozólaptól kaptuk s most megállapítjuk, hogy az nem felel meg a valóságnak. A belügyminiszter a vásárlási engedélyt meg se adhatta, mert az erre vonatkozó kérelem még föl se lett hozzá terjesztve, mivel az Zalaegerszegen, a vármegyeházán elakadt. A vármegye ugyanis első ízben azzal az indokolással nem terjesztette föl a vásárlási kérelmet, hogy Nagykanizsa város közgyűlésének erre vonatkozó határozata még nem emelkedett jogerőre. Majd pedig azt kifogásolta, hogy a kérelem nem szokászerű formában lett kiállítva. Most pedig — értesülésünk szerint — azért nem mehetnek föl az iratok, mert bevárják, míg a vármegye területéről máshonnan is beérkeznek a hasonló kérelmek. Ime, még ezekben a nehéz napokban, harminczet ember legiszteendőbb kérdésében is a cöfpa ügyel a szent bürokratizmus. A cöfpa nem is esett sérelem. Meg van a jogerő! Szabályszerű a kérvény külalakja. Rajta van minden pont, vessző, szabályszerű a ki-bekezelés. Az aztán mellékes, hogy egy nagy város liszt nélkül áll s hogy a város valószínűleg végleg elesett attól, hogy a szükséges gabona mennyiségét beszerezhesse, mert nyílt dolog, hogy Zalában és Somogyban, a város vásárlási területén; minden termelő visszatartja a termését további spekuláció céljából. No de a közönség megnyugodhat. Most már tudja, hogy miért nincs — és miért nem lesz — elegendő kenyerünk.

Ügyészi kirendelés. A pécsi királyi ügyész dr. Klausz Endrét, a pécsi főügyészhez beosztott királyi ügyészt három helyi megbízottal a nagykanizsai királyi ügyészhez rendelté ki. Klausz dr. Kias László királyi ügyészt helyettesíti, akit ideiglenesen a mátyusfalvi ügyészséghez rendelt ki az igazságügyminiszter.

Új hadapródok. A honvédelmi miniszter Nagy Kálmán népfőlköls hadapródokká és Nagy Károly, Tasi Kálmán, Dukász Mészáros, Hegedűs József népfőlköls hadapródokat a 20-ik honvédegyezkedéshez népfőlköls társulásokba nevelte ki.

A virtuskodás áldozata. Schwabitzter Endő nagykanizsai cipészegéd majdnem idősebbé esett a saját heves temperamentumának. Tegnap ugyanis alaposan beszévelt s emelkedett hangulatában puszta öklével beszórt egy székbe. A cserepek azonban átvágták a székkeretet s ha rögtön nem érkezik az orvosi segítségem, elvérzik. Állapota így is életveszélyes. Beszállították a városi kórházba.

Dr. Mész Ferenc hadnagyáról. A Zala olvasói tudják, hogy dr. Mész Ferenc, a szentgróti polgári iskola igazgatója nemcsak a harctéren fődult már meg, hanem egy érdekes könyvet is írt arról a küzdelemről, melyben neki hőspokokon keresztül része volt. Azután a tilusz levette lábáról, de újra talpra állt és most tovább folytatja az eddigi túsit ellenelnekel, amint egy helybeli igazgatóhoz írt sorából megtudjuk. Levele így szól:

Északi harctér, 1915. IX. 30. Kedves igazgató Ur! Közel a muszka határhoz, földbe vájt kis kunyómban írom e pár sort, hogy egyrészt tudósítsam igazgató urat, hogy lételem fölöl, másrészt, ha elkéve is, köszönetet mondjak azért a meleg elismerésért, amelyben szerény igényű kis könyvemet részesítette. Néhány nap óta lemet a fronton vagyok, a legelső sorban (nem tehetek róla, de én erre büszke vagyok) és becsülettel vigyázok a huncutkodó muszkára. Bár kultura dolgában (újsg, köny) gyengén állunk, mégsem unatkozom. Hónics egyéb szórakoztató, elbeszélgetek derék magyar legényemmel, jóra való tótjaimmal az otthoni körülményekről. Beszéltek nekik a közeli békekötésokról, de hát lstenem! A lövészárkokban is szeretők a mesét... Szívélyesen üdvözöl k. igazgató Urat őszinte tisztelettel
Dr. Mész Ferenc.

Adatok az élelmiszer-üzorához. Hogy mit tesznek az élelmiszerüzorások, annak beszédes példája az alábbi megtörtént eset, amelynek szereplője egy tanulatlan, egyszerű sertésbuzáló, ki rövid félév alatt háromszázegynyolczet koronát keresett, még pedig a következő, nem is komplikált, csak lelkilismeretlen módon. A kiváló szimatu férfiú velt félv évét 600 db. egy-egy métermázsas vagy disznót darabonként 350 koronáért. Ahhoz, hogy a sertések darabját két mázsásra táplálja, kellett neki darabonként kétszáz korona áru kukorica. A kukoricát 26 koronás maximális ár helyett 40 koronáért vette. Egy 2 métermázsás hizott disznó tehát 350-200=550 koronájába került. Eladta a disznót s egy disznóért kapott 1160 koronát. Ebből vonjuk le az 580 koronát, marad haszna egy disznón csakely 580 korona, vagyis ugyanannyi, a mennyibe neki a disznócska került. Volt pedig ennek a „közepes” sertésbuzálóknak 600 darab disznója, amelyen 348.000 koronácskát keresett fél év alatt. És könyvek között panasolta el, hogy ha csak egy napig vár a disznókkal — a fene egye meg — 24.000 koronával többet kapott volna. Magában meg azt gondolta, hogy hiszen nem adott 5 40 koronát egy métermázsás kukoricáért, hanem csak 30 koronát, tehát nem ötszázötvenbe, csak ötszázba került darabja annak a 600 darab disznónak, amelyekért darabonként ezerharminchatvan koronát kapott, vagyis hatszázhatvan koronát nyert egy disznón, 600 darabon pedig összesen 396.000 koronát. Elég szép jövedelem fél esztendő alatt! Megjegyzendő: a 600 disznóból egyetlen egy sem pusztult el. Ime, ilyen pénzüket keresnek ma az intelligens, a szakadatlan inunkától görnyedő tanult, szegény emberek bórén önmagukat hizaló sertéspekulánsok, míg a kifizetésű embereket a zalogházba küldik legkedvesebb házi felszerelési tárgyaikat, hogy fél kiló zsir vásárolhassanak, mert a gyerek enni kér! — Ilyen derék sertésbuzáló és sok van az egész országban, aki minden szellemi munka nélkül többet keres egy fél év alatt, mint amekkora példának okáért a magyar önkormányt évi fizetése! És annak a derék diszertelmének még az a 24.000 korona fáj, amennyivel kevesebbet keresett, mivel nem várt az eladással másnapig.

A Hadsegélyző Hivatal tájékoztatója. A min. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala képer tájékoztatót adott ki felszólítással, az elesett hőök örvegyeit és árvaít, valamint a rokkantak alapját gyarapító jótékonyági akciókért, továbbá a Hivatal jótékonyeseti kiadványairól és propaganda elkeiről. Az értelemes gondnal összeállított tájékoztatót levélbeli kérelemre kérséggel küldi meg minden érdeklődőnek a Hadsegélyző Hivatal ügyfő és propaganda osztálya (Képviseletbáz.)

— Az orosz harctér legálkathetősbb új térképe olcsó kiadásban is megjelent és ára K 1.20. Kapható Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Mindenkinek érdeke, hogy az őszi és téli szükségletét

Kisfaludi és Krausz

rőfös és divatáru üzletében az „Arany kakas”-hoz

NAGYKANIZSA, Erzsébet királyné-tér 21.

Moskovitz cipőüzlet mellett szerezz be, ahol még olcsó ár mellett az alant felsorolt cikkeket kaphatja.

Női- és gyermekkabátok

nagy választékban, kosztüm-kelmék, blouz, pongyola és alj kelmék, gyapju flanellok, pargetok, nagy és kis téli kendők, berliner kendők, selyem kendők, fejkendők, bársonyok, selymek, kreppdeschinek, ágyneműekre kapavásznak, vásznak, schiffonok, damaskok, rumburger vásznak, asztalnemű, törülköző, zsebkendő.

Hadbavonulók részére trikóing, nadrág, lábszárvédő, szvetter, keztü, harisnya, hósapka árengedménnyel.

Kész fehérneműek nagyobb vásárlásnál eredeti gyári ár. Kész pongyolák, blouzok, aljak, gyermekruhák nagy választékban. — Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

ALKALMI VÉTEL ELADÓ

egy rövid női perzszakabát
Bővebbet Klein női kalapüzletében
12689

Házvezetőnő

ki a betegápolásban is jártas azonnali belépésre kerestetik. Jelentkezni lehet ROTSCCHILD ZSIGMOND-nál Nádor-utca 6.
12705

2 butorozott szép szoba konyhával és összes mellékkeliséggel azonnal kiadó.
12708

A Nagykanizsai Cognacgyárban nagyobb mennyiségű finom törköly pálinka aránylag olcsó árban kapható.

Altai Rexszó, A német nyelvnek szabban, írásban és olvasásban tanító nélkül való alapos elsajátítására
Ára 1.— korona.

Altai Rexszó, Német-magyar beszédgető; ak halk dónak magántanulásra
Ára 1.— korona.

Altai Rexszó, Magyar-német, Német-magyar szeszótár
Ára 1.— kor.

Megrendelhető:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésében Nagykanizsa
Vidékre postán küldve minden kötet 20 fillérral több.

Mindennemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay-táska, orvosi táskák, gamaschni, övszaj,

esőköpeny, hátzsák

a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházában, Fősi, városi bérpalota.

Olaj- és petroleum tartályokat

tölthető állapotban
azonnal vásárol

Elfer M. olajgyára

Wien I. Krugerstrasse 3.

Az összes budapesti és wieni napilapokra továbbá hetilap- és képes folyóiratokra

előfizetéseket közvetít és hirdetéseket felvesz a

„ZALA”

kiadóhivatala Nagykanizsán, a lapokon feltüntetett előfizetési és hirdetési árakon — akár postán küldve, akár házhoz hordva — minden postadíj, vagy egyéb költség nélkül.

Vidékről előfizetési és hirdetési díjak pósta költség nélkül, a „Zala” bevezetés lapjain (száma 12122) továbbíthatók.

URANIA mozgóképfaló

ROZGONYI-UTCA 4. szám

Szerdán és csütörtökön:

Szép Katalyn kalandjai VI. rész
regényes dráma VI-ik, utolsó sorozat 5 felvonásban.

És még a remek kísérő műsor.

Pénteken kerül bemutatóra;
Zsiga formába jön
nagy vígjáték 4 felvonásban

Előkészületben: Ripacsfalvi borbély és Pailänder legújabb kreációja
Ne játsza a tüzzel.

Zalavármegye

új nagy falterképe vászonra huzva lécczelkekkel ellátva 22.— Korona. Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Minden kereskedőnek érdeke,

TELEFON 78.

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelmébe üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA

≡ készítse el. ≡

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó irtézet és üzleti könyvgyár.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku papír és írószerraktár

Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorosító készülékek, írógépek, lékek, :: diszlevélpapírok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, diszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállítású nyomtatványok és könyvek
— legelőször árban gyorsan készülnek. —

A ZALA kishirdetése

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi
ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha
kís hirdetést közöltet a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Vidékről a kis hirdetés postautóvályon küldendőbe
Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. adandó fel.
— A kis hirdetések mindig előre fizetendők. —

A TEJ.

A hatóság erélyesebb intézkedéshez folyamodik. — A polgármester nyilatkozata. — Gondoskodás a betegek és gyermekek tejszükségletéről. — Egy nobilis nagybirtokos. — A város szerződik a szomszédos uradalmakkal. — Megindító jeleket a piacon. — Az ujnépi uradalom teje. — A belügyminiszter az uzsorások ellen.

A tejkérdés alkotja ma városzerte a legizgalmasabb beszéd tárgyát. Eddig valamennyire rendben voltunk ezzel az élelmiszerrel, amióta azonban az egyik uradalom megvonta ezt a várostól, számtalan család maradt tej nélkül. A város hatósága is érzi már, hogy a tejkérdést különösen a gyermekek és a betegek szempontjából sürgősen meg kell oldani, mert ezeket sújtja leginkább a tejhiány. De különben sem szabad korunknál, vagy egészségi állapotunknál fogva teje szorulókat az üzleti spekuláció meglepetésének kitenni. Amint az alábbi tudósításunkból is kitűnik, ebben a tekintetben legközelebb olyan intézkedések várhatók, amelyek sikerrel kecsegtetnek.

Dr. Sabján Gyula polgármester ugyanis kijelentette, hogy sem őt, sem Krátky István h. főkapitányt nem lehet terrorral az élelmiszer-uzsora eltűrésébe belekényszeríteni. Hiába fenyegetőzik bárki is azzal, hogy Nagykanizsától a tejet megvonja, a hatóság az eddigi álláspontját nem fogja megváltoztatni. Ha pedig ennek következtében nagyobb mennyiségű tejet vonnának el a kanizsai piacról, a hatóság összeírta a városban az összes beteget és gyermekeket s hatósági uton gondoskodik azoknak tejjel való ellátásáról, — a kávéházaikat, vendéglőket s az arra nem szoruló családokat pedig eltölti a tej használatától, hogy a betegeknek és gyermekeknek jusson.

Remélhető azonban, hogy erre nem kerül sor. Nem pedig azért, mert a környékben van bővegesen tej s csak a lelketlen spekuláció szándékozik azt önző nyereszkegészi vágyból visszatartani. — Az utóbbi napok szomorú tapasztalatai után jólesőleg megnyugtatólag hat az a levél, amelyet egy — nemcsak predikátumával hanem lelkevel is nemes — derék nagybirtokos, Keltz Sándor cs. és kir. kamarás intézett ma a rendőrséghez. — Ez a lelkes, hazafias, emberiesen érző és gondolkodó ur megkönyörült a nagykanizsai gyermekvilágon és a betegségben szenvedőknél s önként, nemes szívének sugallatára jutányos áron följajlanította a palinai tejtermelését a város közönségének. Megörökítésre méltó leveleket erre vonatkozó részre így hangzik: *A város tejszükségletének olcsóbb ellátásához hajlandó lennék tejjel gazdagom szíves méreteivel hozzájárulni, ha a város a terület a helyszínén literenkint 22 fillért átvenné s a saját koszáján szállítaná el. Öméltsága még azzal a jó tanácsal is szolgál, hogy a város hatósága iparkodjék a környékbeli többi tejtermelővel is hasonló megállapodásra jutni. Olyan szép, nemes, s legteljesebb sikerrel kecsegtető cselekedet ez, hogy*

A NAGYKANIZSAI BANKEGYESÜLET
REZSZVÉNYTÁRSASÁG

mint hivatalos aláírási hely, már most elfogad jegyzéseket

a harmadik 6%-os magyar nemzeti hadikölcsönre,
eredeti feltételek mellett.

eléggyé méltányolni nem is lehet. Ez a nemes ajánlat s a benne foglalt életrevaló ötlet egy csapásra véget fogja vetni nemcsak a tejuzsorára vonatkozó kísérleteknek, hanem a tejmizériának is. A rendőrség örömmel ragadta meg az önként kínálkozó alkalmat s a palinai tej még ezen a héten Nagykanizsa város közfogyasztására kerül. A rendőrség ugyanis kiszámította, hogy ha saját maga állít be kocsi lovat a tej befuvorozására, a 24 filleres nagybani vételárral azt is el lehet érni, hogy a tej literjéért hatósági áron alul bocsáthatják a közönség rendelkezésére. De nem baj, ha 6 fillért számítanak is literenkint a tej befuvorozásáért; a közönség örömmel fogja látni a hatósági árak fölszámításával is a hamisítatlan, tiszta, kitűnő palinai tejet. Egyben a rendőrség még e héten tárgyalásba bocsátkozik több környékbeli uradalommal is, hogy a főntebbi módon engedjék át tejterméküket Nagykanizsa közönségének. A rendőrség bizonyosra veszi, hogy az uradalmak hazafias és humanus kötelességnek fogják tartani a város segítségét.

Aki ma a piacon járt, szívfacsaró jeleneteknek volt könyekig megindult tanuja. Sápadt, kétségbeesett anyák jártak sorba a tejárúkat s az „isten nevében” kértek pénzükért gyermekeik számára tejet.

— Ha istent ismernek, csak féltéret adjanak a kicsikéimnek, — rimázkodott sirva az egyik.

Azokban sem ő, sem a venni szándékozik nagy része nem juthatott tejhez. A kannák üresen álltak, minden csöpp tej elfogyott. A kannák nagy része különben már üresen is érkezett a piacra, mert az óvatosabbak még utközben megvásárolták szükségletüket. Sokan kilométerekre elmennek a falusiak elé, igazán nem lehetőlük rossz néven venni. Bizony nemcsak szomorú, hanem fölháborító dolog is ez, mert nyilvánvaló, hogy a környékbeli tejtermelés bővegesen fődözhetné az egész város szükségletét.

A riport teljessége kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy az ujnépi uradalom tejtermelése a napokban végleg elmarad a kanizsai fogyasztásból. Amint már említettük, az uradalom néhány család kivételével összes kuncsaftjainak beszűntette a tejszállítást, még pedig egyik napról a másikra, mert Nagykanizsa város rendőrsége az uradalom élelmiszer-drágítási kísérletét nem volt hajlandó honorálni. Az uradalom nem tett kivételt tíz tizenöt éves kuncsaftjaival sem, s nem vette figyelembe, hogy a tejszállítás hirtelen megszüntetésével azon családokat, amelyeknek betegek, gyermekeik táplálására kell a tej, szinte

kétségbeesítő helyzet elé állította. Ezen családok nagy része még máig sem tudott tejhez jutni. Az uradalom néhány napig az Erzsébet téri „kastély”-ban árusította tejtermelésének egy részét. Természetesen itt is egy-kettőre szétkapkodták a tejet s éppen azoknak nem jutott, akik legjobban rá lettek volna szorúva. Ma aztán a „kastély” udvarán rondirásos tábla figyelmeztette a közönséget, hogy gondoskodjék tejszükségletének máshol való beszerzéséről, mert az ujnépi uradalom tejének árusítását beszüntetik. Az uradalom tehát valóban nem hajlandó Nagykanizsa kedvéért szárazat kidobálni a zsebéből. Pont.

Az élelmiszer uzsorásokra, tehát azon lelketlen emberekre, akik a mostani nehéz időket is vagyonszerzésre akarják fölhasználni, végre teljes szigorral sujt le a kormány. A belügyminiszter szaktalanul szigorú rendelkezést kel ki az aljas, hitvány törekvés ellen s föl hívja a törvényhatóságok első tisztviselőit, így Zalamegye alispánját is, hogy az élelmiszerrel történő visszaélések ellen elriasztó példát szolgáltatassanak. A belügyminiszter különben erélyesen kijelenti, hogy gondoskodni fog arról is, hogy az üzérkedés által visszatartott élelmiszerek a közfogyasztástól elvonhatók ne legyenek. A szancziós rendelkezést, amelyet jóakarattal ajánlunk a nagykanizsai lelketlen élelmiszeruzsorások figyelmébe, következőket írja a félhivatalos Budapesti Tudósító: *Azok a lelketlen uzsorások, akik a mostani időköt vagyonszerzésre akarják kihasználni, minden lelkifurdalás nélkül tullepi a hatóságilag megállapított maximális árhatárokat. Sándor János belügyminiszter ertesült arról, hogy az ilyen visszaélések nem találnak megtorlásra, sőt bizonyos elnézésben részesülnek. A miniszter véget akar vetni ennek a tarhetetlen helyzetnek. E célból 118568/1915 szám alatt rendeletet intézett valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez.*

A rendelet hangsúlyozza, hogy a hatóságoknak nemcsak konkrét följelentések alapján kell eljárniuk, hanem nyomozniuk kell a visszaélések után a kifogyozott esetekben pedig elriasztó példát kell szolgáltatniok.

A közönséget fel kell világosítani afelől, hogy a maga érdekét is szolgálja a visszaélések följelentésével, ami egyuttal hazafias kötelesség is. Attól nem kell félni, hogy a visszaélések földerítése és megtorlása esetleg élelmiszerhiányt okoz. Egyébiránt ki jelenti a belügyminiszter, hogy a kormány komoly szükség esetén

talál módot arra is, hogy az élelmiszer által visszatartott élelmiszerek a közfogyasztástól elvonhatók ne legyenek. A hatóságok jöadattá teszi a belügyminiszter, hogy a közönséget arra figyelmeztessék, hogy a maximális árt túllépő ár megadású s büntetés alá esik.

A gazdasági kiegyezés

A kormányok az az elhatározása, hogy az Ausztriával való gazdasági kiegyezés tárgyalásait megkezd, az ellenzéki sajtó egy részében bizonyos nyugtalanságot keltett. Az az aggodalom, hogy a politikai élet korlátolt volta s a háború eredményeinek bizonytalansága miatt ezekben a tárgyalásokban nem lehet eléggé megvédeni a magyar érdekeket. Eppen azért kívánják, sőt követelik egyes ellenzéki lapok, hogy a kormány ezeket a kiegyezési tárgyalásokat halassza el jobb időkre.

A körvélemény azonban hamar fölismeri, hogy ez a követelés nem jogos, nem helyes, ellenben a kormány álláspontja minden tekintetben kifogástalan. Örömmel látjuk most, hogy az ellenzék biggadiabb része is ezt a fölismerést valja megérintni s egy tekintélyes ellenzéki pártlap (lapirányzó) érvelésével kéri a kormány elhatározásának védelmére...

Azt fejti ki nagyon helyesen ez a lap, hogy a kormány nem a kiegyezés megkötése mellett foglalt állást, hanem csupán amellett, hogy a kiegyezési tárgyalások anyagát köld időben előkészítse, — ez pedig elmulasztatlan kötelessége. A tárgyalások eredménye istán vagy kiegyezés lesz, — és akkor Ausztriával együttesen vehetjük föl annakidején más országokkal a kereskedelmi alkudozások fonalat, — vagy nem jön létre a monarchia két állama közt új szerződés — és akkor Magyarország mint független Állam Önállóan köt a külfölddel kereskedelmi viszonyokat. De hogy ez az alternatíva szabályszerűen előálljon, ahhoz okvetlenül szükséges a kormány részéről az Ausztriával való megállapodás megkötése s ha ezt a kormány elmulasztaná, nem viselkedhet a következményekért járó súlyos felelősséget.

Többet is mond a szóbanforgó ellenzéki cikk. Kifejti ugyanis azt az őshíjazt, hogy a meginduló kiegyezési tárgyalások Ausztriával eredményre vezetnek. Előre látja, hogy a leggyorsabb küzdelem után gazdasági harc fog megindulni az államok közt s ránk nézve igen kivánatos, hogy ebben a harcban ne legyünk teljesen megütközve hagyva, hanem Ausztriával, sőt bizonyos értelemben Németországgal is gazdasági szövetségben vivjük meg azt.

Amly talpraesetten támogatja ez a tisztán látó ellenzéki hírlap a kormány álláspontját, éppoly ügyesen osztja el a más ellenzéki oldalról fölszöngő aggodalmakat is. A politikai élet korlátosságával szemben arra számít, hogy a kormány bele fogja vonni a tárgyalásokba mindazokat a közgazdasági és politikai tényezőket, amelyek az ő felépítését és követelését nem egy pártkormány, hanem egy léletről harcoló nemzeti kívánságoknak és akaratának megfelelően Hasi továbbá, hogy a kiegyezés parlamentárius elintézésére csak a háború befejezése után kerül sor. Végül, annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy sikerülhet a kiegyezési tárgyalásokban Magyarország közgazdasági érdekeink az eddigiektől nagyobb mértékű érvényesítése.

Maga ez az okos és helyes ellenzéki hang pedig nagyon becses bizonyosságot annak, hogy a kiegyezési tárgyalások kérdése nem zavarta meg politikai pártjaink egyik sem és oly szükséges egyetértést és hogy a kormány a tárgyalások előkészítésében nem egy párttal, hanem az egész közvéleménnyel az álláspontját képviseli.

Zalavármegye

uj nagy fautérképe vászonra huva létezik eladása 22.— Kassa, Kaphaló: Fichel Fülöp Fla könyvkereskedésében Nagykanizsán.

HIREK

A várműve és Németország.

Legnagyobb jelentés Neumann német bérelési képviselőinek új műve, amely a közép-európai államok gazdasági érdeklődésével foglalkozik. A képviselő, aki először gazdasági helyzetet, hangsúlyozza a közép-európai államok érdeklődésének szükségességét és azt követeli, hogy Magyarország néma sem legyen a döntés, mert nemzeti érdekeit egyáltalán nem hanyagolhatja el akkor, amikor a közép-európai államok szorosabb együttműködéséről van szó. A háború azonban azt bizonyítja, hogy nincs megállás és a béke után alkalmazkodnunk kell az eredményekhez. Egy új Közép-európa fog létrejönni, a melyben Magyarországnak nagy szerepe lesz és egy világtörténelmi pillanatot ragadhat meg.

— Október 31-én rekvirálják a gabonát. — A kormány abból elhatározásának megelégedve, hogy a gabonaforgalom fennakadását elcsinálja, legközelebb intézkedik a gabona rekvirálásáért. Míg szeptember 31-én fog hatályba lépni az országos rekvirálás, ami a jelenlegi maximális árnál tíz százalékkal olcsóbban fog történni. — Addig az ideig gondoskodhatunk a törvényhatóságok saját gazdaságukra vonatkozó biztosításáról, azután pedig a gazdaság kegyetlenek lesznek olcsó áron rendelkezésre bocsátani készleteiket, amelyeket ők és el nekik tartottak vissza.

— Megyülük a Roxonyi utcai iskola. A honvédelmi minisztérium, amint már megírjuk, elrendelte, hogy a tartalék-körhízákat lehetőség szerint barakokban helyezze el, az iskolapületeket pedig adják át eredeti rendeltetésüknek. Nagykanizsán a tartalék-körhízá részére a Teleki-utj új lakotanya mögött építettek hatalmas, világos, fűthető barakokat, amelyeknek berendezése is teljesen meg fog a nagy célnak felelni. A barakok már el is készültek a berendezésük most folyik. A cs. és kir. tartalék-körhízá legelső sorban a Roxonyi-utcai iskola épületből telepíti ki az ott elhelyezett sebészeti osztályt s az épületet már a közeli napokban a város rendelkezésére bocsátja. Mielőtt tehát az iskolát régi állapotába helyezik — ami még ebben a hónapban megtörténik, — az elemi iskola visszaköltözik régi helyére. A gimnázium, kereskedelmi-iskola, polgári, zsidó elemi-iskola, ovoda stb. kiürítése szintén rövidesen megtörténik, úgy, hogy a tanításokat mindegyik intézet a saját helyiségében folytathatja.

— Mindennel spekulálnak. A rendőrség tegnap öt kereskedőtől négy métermázsá hagymát kobozott el, amelyet a termelőktől a maximális áron fölül vásároltak, mégpedig iparendelő nyélkül. Ezek az urimberek valamennyien egy vidéki ügyöknöknek az — ügyöknök. A főügyöknök egy kereskedőnek adta volna tovább a portékát. Persze a főügyöknök sem szerelmből továbbította volna a kereskedő se becsátotta volna közfogyasztásra megfelelő árszint mellett. Így elképzelhető, milyen áron jutott volna a kanizsai hagyma a fogyasztókhoz. Ezért van élelmiszerdrágaság Magyarországon. Van bőven mindenből, hanem ott-ban kézen meg keresztül minden, míg a közönséghez jut. Ezért kell időzni az élelmiszer-üzorát. A rendőrség különben a négy métermázsá hagymát hatósági áron rögtön áruvá bocsátotta a piacra, a legcék ellen pedig megindította az eljárását.

— Bab-üzor. Még egy adat árhuz, hogy miért van a kanizsai piacra élelmiszerhiány. A rendőrség tegnap egy asszonytól elkobozott két és fél métermázsá babot, amelyet a derek, szorgalmas asszonyág két hitipiacra vásárolt össze a termelőktől. De ha még maga volna! Azonban se szeri, se száma azoknak az élelmes embereknek, akik a nyílt piacra, a közönség orra előtt hariszojék össze a közfogyasztásra szánt cikket. Ez az oka, hogy a piaci árúok szobá se akarnak állni azokkal, akik az élelmiszerből kisebb mennyiséget akarnak vásárolni. Persze, a kofákra és termelőkre, kényelmesebb így az érte, mint azokkal bejósolni, akudozni, akiknek csupán egy tőbedje van pénzük. Megjegyezzük, hogy a közönség hiányos szarvaságnak sem volt ipar-egedője.

— Kukoricán a rendőrség. A rendőrség az utolsó kocsit kukoricát bocsátja ma a közönség rendelkezésére. Alk tehát vásárolni akarnak, jellemzően a közönség.

— A legdrágább lud Nagykanizsán. A nagykanizsai piacra lud még sohasem volt olyan magas áron, mint tegnap. Egy lakos gazda egyetlen ludját negyvennyolc koronáért követte. A vevők rémülten csapkodták össze a kezüket s kapacitálják az öreget, hogy engedjen valamit az árból, hiszen mióta Nagykanizsán főváros, negyvennyolc koronáért még két ludért sem fizettek. A magyar szabvány nem tájított. Minden körétre, kapacitálásra az volt a válasza:

— Akinek nem tetszik, ut vögye mög. Negyvennyolc az ára.

Később mégis engedett a negyvennyolc-ból s hajlandóak mutatkozni negyvenkét koronára leszállni. A kanizsai viszonyokra jellemző, hogy ennyirezárta az ártól akadt is gundja. Igar, hogy a lud szép jószág volt. Pont nyolc kilót nyomott. De tán mégis csak sok egy ludért negyvenkét korona, ha azt számítjuk, hogy ezért a pénzért békében borjut is lehetett vásárolni.

— A Hadsegélyző Hivatal tájékoztatója. A m. kir. honvédelmi minisztérium Hadsegélyző Hivatala képes tájékoztatót adott ki feladatairól, az elcselt bősök özevelet és árváit, valamint a rokkantakat alapsját gyarapító jótékonyági akcióiról, továbbá a Hivatal jótékonycélú kiadványairól és propaganda cikkeiről. Az ízléses gondallal összeállított tájékoztatót levelbeli kérelemre készséggel küldi meg minden érdeklődőnek a Hadsegélyző Hivatal gyűjő és propaganda osztálya (Képviselet).

— Parancsra cselekedett. A cs. és kir. tartalékházban tudvalevőleg sok száz beteg és sebesült katona fekszik, akikhez természetesen özönével érkeznek a szerető hitvesek, aggódó szülők levelei. Mivel az ápolat sokféle vannak elhelyezve, a parancsnokság a levelek gyorsabb kézbejuttatása szempontjából utasította a katonákat, hogy tüzetesen írják meg haza a címüket Nevezetesen, hogy melyik épületben, hányadik emeleten és ajtószám alatt vannak elhelyezve. Ma aztán, ennek következtében a következő címzésű levél érkezett Csehországból az egyik beteg cseh katona részére:

Emil Kozlíček
Nagykanizsa
K. u. K. Reserv-Spital
Éltetés előtt mosd meg a kezedet
Zimmer 11. II. VI. Abteilung.

A humoros címzésnek az a története, hogy a derek cseh katona a parancs értelmében teljes címet írkodott haza küldeni. Így jelente címül azt a figyelmeztetést is, amely minden beteg szobában az ajtóra van függesztve, a szobaszám mellé.

— A „Háborús Album” című aján-dék-albumra, mely a Pesti Napló előfizetői ingyen kapnak, külön teszik figyelmessé olvasóikat. A háborús irodalom legkimagaslóbb, legszebb munkája ez a nagy eseményeket egybefoglaló pompás díszmű, mely sok száz mélynyomású remek képben a világháború minden mozzanatát maradandó emlékként megörökíti. Az a titáni harc, mely a csatatereken folyik s mely országok sorsát van hivatva eldönteni, oly rendkívül eseményes, a most élő nemzedékek, hogy egy könyv, mely ezt a hatalmas küzdelmet a képek gazdagságával szinte szemléltetően elénk tárja, történelmi becsléssel és egyetemes magyar család könyvespolcáról sem hiányozhat. A Pesti Napló minden új előfizetője a kiadóhivatalnál megtehát feltételek mellett teljesen ingyen kapja ezt a rendkívül, díszkötésű könyvet. A Pesti Napló előfizetési ára: negyvedyre 8 kor., egy hónapra 2 80 kor. A kiadóhivatal, (Budapest, VI., Vilmos császár-ut 55.) kívánságra bárkinek küld mutatványlistát.

— Anek Lajos hentes Kikánizsa Templom-ter 1/4 a utatti bentételeiben friss elsőrangú sertésbú minden részét kg-kiót a hatóság áránál 40 fillérről olcsóbban bocsátja a közönség rendelkezésére.

— Egy bankfiu esete. A mindennapi élet jogtatásába került a szegény bankfiu és nem is Grada, ha aztán lép az igazak ösvényéről mindjárt kész a drams. Ezáltal azonban a „Zsigó formában jön” története nem a dramsé, hanem egy rendkívül érdekes és humoralis megír, nagy művészetrel előadott vígjátékra van szó, melyet az Uránia mozgóképfelvétele a felelő cím alatt, ma azaz pénteken egy npos remek mű or keretében mutat be, s e melyben német színpadok legkiválóbbjai játszó a főszerepeket.

— A Melzer léle háború és a nővér és látványos írtékben megérkeztek a legújabb órák és látványos, melyek legutóbbi nyosabbban krumpliszedés el Szécs Antal művészi és látványos, Keszeg-utca 3. (Vasár-nap.)

Humoros krumpliszedés.

Október elején történt, mikor a krumpli már megérett. Szarvaszól előt foglaltuk el új állásainkat a Lisztagora-magaslaton. A vállunk szemben levő dombot, fölünk egy ezer lépés távolságban az orosz rajonnal szállta meg.

Nekünk is, az oroszoknak is olyan fedezékek voltak, hogy még a fejünk hája sem látszott ki belőle. A srszapl ellen is védve voltunk, egyedül csak a gránát okozott kellemetlen perceket, no de ezek az ember mindent ki van téve, mert mint a furlangos baka, már régen kitalálta: Gránát ellen nincs orvosság, kénytelen-kelletlen beletörődik abba s nem éppen kellemes gondolatba, hogy ha egy bolondos gránát pont hegyibe csap, más beja nem történik, csak meghal. De vigasztalásul mondhatom, hogy ez olyan gyorsan és fájdalom nélkül történik, hogy az illető észre sem veszi a halálát.

Két magaslat állott tehát egymással szemben és e két magaslatról nézett farkasszemmel a magyar és az orosz. A magyart úgy hívták, hogy honvéd, az orosz meg úgy, hogy lövész. A honvédet úgy csúfolták, hogy pesti csibész, a lövést meg úgy, hogy szibériai csuvasz. Egyetlen hasonló tulajdonsága a két félnek csak az volt, hogy oly pontosan lőttek, hogy minden lövésük talált, de nem ám lábat, vagy kart, az sem ér semmit, a fejet, a mellét, a gyomrot, szóval mindegy olyan testrészt, amelytől az ember nem sántul meg, nyomorék sem lett, mert mielőtt meg ez a szomorú jelenség bekövetkezhetett volna, már az illető könnyen sebesült meghalt, eltemették, béket kötött az ellenségével.

A két magaslat között húzódo völgy közepén pompás krumpliföld terült el. Szára lehetett egy méter magas. A lakosság a háború hírere cimenekült, még mielőtt a természet betakarította volna és a nagyszerű gyümölcsöt virított gazdalanul és kinálgatta magát, hogy leszállítsák.

A krumpliföld egyforma távolságra feküdt az ellenfelektől. A sok jó hústól és szalonnától megterhelt gyomru honvédek szörnyű kedvet kaptak a sült krumplira és egész nap azon törték a fejüket, hogy hogyan tudnának legvalóbb egy zsákra valót szerezni. A csuvaszok olyan közel voltak, hogy veszedelem nélkül semmiképp sem lehetett a szerzést megkísérlni. Éjjel szintén veszedelmes volt a próbakozás, mert könnyen megrészegített volna, hogy a be-kés krumpliszédőt nyakon csipi egy éppen arra bujkáló orosz járőr. Ezt pedig nem szereti, úgy a honvéd, mint amennyire szereti a sültkrumplit.

Végre sok fejtezés után azt eszelték ki a katonák, hogy krumpliszédésre legmeglehetőbb idő a hajnali sötétség, mikor az almos muszka cialszik és csak az órség figyel, az pedig sokkal jobban szereti a nyugalmat, mintsem puska-övéssel álarmirozsa társait egy két ártatlanul poroszkáló honvéd miatt.

Amint elhatározták, úgy is történt.

Még mielőtt sötélt volna, két honvéd egy sátorlappal és kézilásókkal felgyverkezve csuszban telopódzott a krumpliföldre. Mire leérték, már erősen hajnalodott. Eppen belekezdtek a krumpliszedésbe, mikor látják ám, hogy fölük alig pár lépésre két fégyvertelen csuvasz emelkedik ki a basig két ledák közül és egy hatalmas zsák krumplit cipel „haza” lelé.

A honvédek ráordítottak a csuvaszokra. A csuvaszok a honvédék láttára ijedve doblák el a zsákot és futni kezdtek. A katonák felszedték a zsákokat és elrúgták vele visszafelé.

Mikor a csuvaszok első ijedségükből magukhoz tértek és látták, hogy a melok is ketten vannak és tiszten fegyvertelenül, ucu neki utánuk eredtek és a következő percben olyan esemény játszódott le a két rajvonl között, melyet úgy mi, mint az oroszok a fedezékükből kiemelkedve és minden óvatosságról megfeledkezve, habotárva néztünk végig.

Az oroszok utólrék a honvédeket. A honvédek maguk mellé tették a zsákokat és hamarosan a honvéd vérekezés támadt, amelyen még a háborúban is csak ritkán esik meg.

Az oroszok vak dőlvél támadtak a honvéd-kr, a honvédek pedig a legnagyobb nyugalommal csak úgy viselkedtek, amint odahaza szoktak. Elkéremkedték magukat, megforgatták fejük felett a kis kőrisét, az-í piff-puff, olyszokot lapítottak az oroszok fejére, hogy minden átis beült volna egy-egy kisebbbaserü menykőcsapásnak. Ha az orosz a fejéhez kapott, a honvéd a lábával segített, hogy ne csak a feje fájjon s csuvasznak, hanem a gyomra is.

Az egész verekezés 20-30 percig tartott. Az oroszok bevert koponyákkal futottak meg, a honvédek megelégedésen töbözgették a kőrisét a krumplilevelekhez, aztán vállakra kapták a zsákokat és mosolyogva érkeztek csapathoz, csak azt az egyet sajnálták, hogy a krumplihoz nem korhatták el mielőtt a pecenyőt is a két muszka személyében.

Csodálatos, hogy az egész incidens alatt egyetlen lövés sem dőrdült el.

Nevelni is kell néha a csatamezőn! Hiszen az ég is mosolyog néha, midőn csak az eső. Nyáry Andor.

Altai Rexso, A német nyelvnek szoban irasban és olvasásban tanító nekül való alapos tanítványára ara 1.- korona.

Altai Rexso, Német-magyar beszélgetések háladóknak magantanulára ara 1.- korona.

Altai Rexso, Magyar-német, Német-magyar szótár ara 1.- kor.

Megrendelhető:

FISCHEL FÜLÖP FIA
könyvkereskedésben Nagykanizsa
Videkre postán küldve minden kőtet 20 fillérral több.

2 butorozott szép szoba
konyhával és összes mellékkeliséggel
azonnal kiadó. 12706

Egy esetleg két egymásba nyíló
butorozott szoba
azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

ALKALMI VÉTEL
ELADÓ
egy rövid női perzsakabát.
Bővebbet Klein női kalapüzletében
12689

Házvezetőnő ki a betegápolásban is járatos azonnal belépésre kerestetik. Jelentkezni lehet ROTSCCHILD ZSIGMOND-nál Nádor-utca 6. 12705

Szerkesztői üzenetek.

F. M.-é. Az élelmiszer-üzorások kártában hazafias kötelessége minden becsültes embernek közreműködni. Semmiféle terrorról visszariadni nem szabad. A kutyakorbács nem azoknak jár ki, akik öretlen lelkiállapítással a közérdeket szolgálják, hanem azoknak, akik a mai súlyos időskben is a legutóbbi magánérdek undok fegyverrel irányítják az emberek mellének. K. A bojkott-mozgalm ügyében sem adhatunk tanácsot. Tegyen mindenki a saját úri izlése szerint. Régi előfizető. M. kir. szabadsági hivatal, Budapest, VII. Erzsébet körút 19. sz. Olvasó. Igens van. Bajas az örökösök döntőket elfojtsal. Vannak emberek, akik a bőr most már embertársairól is lekerjék nyuzni.

Mindennemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay-táska, orvosi táskák, gamaschni, óvszij,

esőköpeny, hátzsák

: a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházban, Fővárosi város bérpalota.**Nagykanizsai Cognacgyárban**

nagyobb mennyiségű finom

törköly pálinka

aránylag olcsó árban kapható.

URANIA mozgófény
palota
ROZGONYI-UTCA 4. számán

1915. okt. 8-án, pénteken

Zsiga formába jön

nagy vigjáték négy felvonásban.

**És még a remek kíséző
műsor.**

Szombaton és vasárnap kerül színré

Mária

nagy katonai dráma kerül színré.

Előkészületben: Ripacsfalvi borbély
és Pálánder legújabb kreációja
Ne játssz a tűzzel.**PAPIRSZALVÉTA**

100 DBR 120 FÉL.

1000 DBR 10 KOR.

FISCHEL FÜLÖP FIAKis- és papirtovábbító
NAGYKANIZSÁN.**Fischel Fülöp Fia**

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

**Legnagyobb választéku
papir és írószerraktár****Mindenféle irodai felszere-
lés, iskolaszerek, sokszoro-
sító készülékek, írógépkel-
lékek, :: diszlevélpapírok,
üzleti könyvek, zsebköny-
vek, díszművek, imaköny-
vek, zeneművek stb., stb****Könyvkereskedés****Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet**Izléses kiállítású nyomtatványok és könyvek
legolcsóbb árban gyorsan készülnek.**Minden
kereskedőnek
érdeke,**

TELEFON 78.

hogy üzleti nyomtatványal izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelmébe üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA = készítse el. =

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

A ZALA kishirdetésea legjobb alkalmat kínálják minden adás-vétel
ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki oselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha
kis hirdetést közöltet a Zalában.**Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.**

Vidékről a kis hirdetés postautatványon küldendő be

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. számú hely.

A kis hirdetések mindig előre fizetendők.

A katonakórház tej nélkül.

Az ujnepi uradalom nem szállít tejet a sebesülteknek sem.

Tegnap azt hittük, hogy pontot tehetünk az ujnepi uradalom tejmánipulációjára mögé. Sajnos, nem így történt. Ha eddig undorral foglalkoztunk az ügygyel, ma a legmélyesébb keserűség és főlháborodás hangján kell írunk róla. Az uradalom napról napra szállítja a visszataszító témát, amely fölött izléssünk lázongása dacára sem térhetünk napirendre, — legfontosabb közügyről lévén szó. Elek Ernő, amikor a tej árának fölemelését semmiféle presszióval sem tudta a rendőrségnél kierőszakolni, így fakadt ki:

— Hát akkor füttyölök Nagykanizsára!

És csakugyan füttyöl. Talán tradícióból, talán sértő szándékkal, de füttyöl arra a városra, amely közszerepléshez juttatta. Nem elégedett meg azzal, hogy minden bejelentés nélkül számtalan családot, beteget, gyermeket fosztott meg a legnélkülözhetetlenebb táplálkozási cikktől, hanem ezen tettét pénteken olyan újabb cselekedettel tetőzte be, amelyre már nem is találunk kifejezést a szótárunkban.

Az ujnepi uradalom milliomos ura a sebesült és beteg katonák-táplálékát magvonta a tejet.

Eddig circa 120—130 liter tejet szállított a nagykanizsai cs. és kir. tartalékkórházban ápolat sebesültek és betegek részére. Pénteken aztán értesítette a kórház élelmiszeri vállalkozóját, hogy a szállítást teljesen megszünteti s hosszas kérsre, könyörgésre csak annyit ígért meg, hogy még két napig, tehát szombaton és vasárnap ad tejet.

Akkor tette ezt meg, amikor a polgári betegek és a csecsemők táplálására sincs tej a városban s amikor a sebesültek tejszükségletét még a legminimálisabb mennyiségben sem képes a napi piac földözni s amikor eléje tárták, hogy a cs. és kir. tartalék-kórház sebesült és beteg katonáinak egy része olyan állapotban van, hogy tejen kívül más táplálékot nem is vehetnek magukhoz. Hát ez a cselekedet, amelynek rutságát lefesteni nincs kifejezésünk. Elek Ernő azoktól a szerencsétlenségtől vonta meg a nélkülözhetetlen táplálékot, akik a hasával együtt az ő birtokát is védtek, amely birtoknak védelmében eddig nem hullott senki más vért, mint azok a névtelen hősök, akiknek Elek Ernő most nem szállít tejet. Afölött már napirendre térünk volna, hogy Elek Ernő a város polgári lakosságától, a város betegeitől és csecsemőitől tagadja meg a tejet. Annak a városnak a lakosságától, betegeitől és csecsemőitől, amely város talajából futott nemrégiben az Ebens pangerek családjára az ujnepi Elekek büszke magyar nemesi koronájába. — De hogy a haza védelmezőivel, hősökkel, kórágyon sanyalódó betegekkel bánt el így, ezt szó nélkül hagyni nem

lehet, különösen ha ismerjük az alacsony rugókat, hogy mindent Elek Ernő afölötti boszújában tette, hogy a rendőrhatalóság az ő élelmiszer-drágítási kísérletét megakadályozta. A sebesült katonák tejének megvonásához több szavunk nincs. A toll mozgását megbénítja az eset fölött érzett megdöbbenés és elkeseredés.

Csak még annyit kell megjegyeznünk, hogy a milliomos földbirtokos a kórházi tej szállításánál eddig sem tartotta be a hatósági ármegállapítást, mert a tej literjét a megállapított 28 fillérral szemben 30 fillérért szállította az ujnepi uradalom. Ma azonban ennyiért sincs tej a sebesült és beteg hősöknek. A milliomos földbirtokos, akinek a zsebet még a háboru is százezrekkel gyarapította, aki vagyont szerzett az alatt is, míg a nemzet vérével, vagyonával, ömegtartóztatásával szolgált a nagy ügyet, 34 filléren alul nem adhatja azt a tejet, amelyet a környékbeli uradalmak s egyszerű, szegény, becsületes polgáremberek 28 fillérért szó nélkül szállítanak. Elek Ernő nem akar katonája lenni annak a nagy harcnak sem, amely a front mögött folyik, amely éppen olyan fontos, mint a fronton való harc s amelyben nemes önzetlenséggel, hazafias áldozatkészséggel kell mindannyiunknak részt vennünk a végleges siker érdekében.

Elek Ernő azzal fizeti ki a tejtét könyörgő anyákat, hogy menjenek Krátky főkapitány urhoz, ott majd kapnak tejet. A városnak ez a derék, önzetlen, lelkes főtisztviselője mély fölindultsággal jelentette ki:

— Ha annyi tejem és vagyonom volna, mint Elek Ernőnek, mindennap kétszáz liter ingyen tejet adnék a hadbavonultak hozzátartozóinak.

Strém Ottó kórházi élelmiszer-szállító pénteken délelőtt jelentette be Krátky István h. főkapitánynak, hogy Elek Ernő megvonta a sebesült és beteg katonák tejszükségletének szállítását s csak hosszas kérsre-könyörgésre volt hajlandó még két napi szükségletet földözni. Az élelmiszer szállító előadta, hogy az ujnepi uradalom ezen ténye több mint száz súlyosan sebesült és beteg katonát foszt meg a tejtől, amelynek élvezését orvosi rendelet írja elő. Kérte a h. főkapitányt, hogy a szükséges tejmennyiség beszerzéséről hatósági uton gondoskodjék, nehogy a kórágyon szenvedők legfőbb táplálékuktól is eleszenek.

Kratky István h. főkapitány kijelentette, hogy azonnal érintkezésbe lép a sebesült katonák, betegek és csecsemők táplálására szükséges tejmennyiséget sikerülni fog megszerezni. Értesülésünk szerint az esetet bejelentik belügyminiszternek és a honvédelmi miniszternek is.

Steckenperfer liliomtejszappan.

Bergmann & Co., Tet chen - E. Gyarabóti elérhetetlen határán szappán előállítására és szállítására szerült a kórházban, mi számtalan előzetes értesítéssel bizonyítottunk. Gyógygátrakban, Drogériákban, Bátorok és fodrász üzletekben 1 kor. ért kapható. Széles körűen határán női kórházban a Bergmann "Mabara" illomkrémje, mely tizenhárom 80 fillérért mindenütt kapható.

Ha öröme van, vagy az Isten segédelmét várja, ne feledkezék meg a vak katonákról.

HIREK

Ez az utolsó hadikölcsön. Nem lesz szükség több erőfeszítésre.

Az idő a hadikölcsön kibocsátására mindenképpen kedvező. A háboru folyamán természetesen fokozott munka még a nagy drágaság dacára is, kelő ellenértékre talált. Keresett az iparban, a kereskedő s igen sokat keres állandóan a termelő. A keresetből származó fölöslegnek több a háza utóirára kell vándorolni, nem teljes áldozatból, hanem jóvedelméből befektetéséért. Oda kell vándorolnia más csak azért is, mert az országgyűlés milliórdollárral lamét hosszú időre tudunk biztosítani azoknak harcosságát, akik tenni lárdalmakkal, vértük hullásával, sőt, sajnos, életük földözésével is előkészítik azt a szebb jövőt, amelyet egy a mostani kor, mint a későbbi korok nemzedékét fognak csak köllőképpen élvezni. Ma ismétellük azt, hogy nem áldozatról van szó amikor hadikölcsönt jegyzünk, hanem jóvedelméből befektetésből, főleg azokhoz fordulunk akik, a háboruban is éltek szellemekkel tündek ki. Ezekről várunk legtöbbet, de ha ezek olyanok mutatkoznak, mint ellenségünk, akkor se félünk, mert hiszen az első és második hadikölcsönben is nyilvánvalóvá lett, hogy a jobb jövőben a háboru sikerében való hit gyökérszála éppen azokban a rétegekben vastagodtak meg leginkább, amely rétegek a háza földjén csapdn élni, szerényen boldogulni, de nem üzleteket csinálni és gazdagodni akar. A harmadik hadikölcsön kibocsátásán előtt végül idéztük a bizalmas pénzügyi állományunk erőssé és bizalomteljes mozdulást: "Még csak egy költő diktálni s ez lesz az utolsó erőfeszítés, amely szükségünk van."

A bolgárok cárja.

A Matin közli Ferdinand bolgár cár mekkéjét s melléje ezt a cikket írja: 1907. februárjának utolsó napjában Bécsben elmentek egy őt, aki — ha modhatjuk ezt — nagy „államférfi” volt, bár francia asszony maradt, aki a háza dicsőségéért szenvedelmesen lekesdte. Mária Clementina, orléans hercegnő egy szász Kóburg góthel kadét özvegye negyedik fiából, Ferdinand Mexicollin Károly Lipót Máriából bolgár trónörökösöt választ; azon a napon tünt el, amikor fia „cár”-rá alakult át. — Egy franciának az a tisztesség jutott ki részül, hogy fogadja őt Ferdinand, miután Lajos Fülöp leányának temetésén megjelent. A Koburg-kastély egyik szalonjában találta a herceget, aki a 11. osztrák magyar huszárezred egyenruháját viselte, amely eszednek ő a tulajdonosa; mellén pusztán osztrák-magyar meg bolgár rendjelek. A herceg bírtelen kinyitotta a dolmányát. Erre a látogató észrevett a mellényén egy nagy sápadtvörös szalgot.

— Ez — mondta Ferdinand — az, amit Lajos Fülöp hordott. Azt akartam, hogy ott legyen anyám koponyájánál.

Az a nő francia el volt ragadtatva, meg volt aduiva s nem firtatta, hogy közelebb a huszárhoz, a szivéhez nincs-e egy poroz „Fekete sas” rendjel. Milyen jellemző ez az „doma”! Teljesen jellemző és meghatározó a mai bolgár cárt. Eredete vagyis, valami köllősség lakozik benne Széllme, kultúrája francia. — A lelke, a szíve azonban tartózkodó nélkül Németországra. A szófili konokban, valamint a csodás hercegi világból, amelyet a Fekete-tenger partján egyszerű erők és rússák kereszte-

nek, azt hiszi az ember, hogy Chantillyban van. Bátorok, Istvánok mindenütt. A maga ugyanaz maradt, mint a „Chateau”-ban 180 körül. Avigra grófok, semléllőben! A Comdie Francaise emléket, kellemes és gálán kö. aikkál sehol sincsenek így intelligens kiváncsisággal megötrve. Kértes levő miniszterulaton jö tudják, hogy egyetlen fővárosban sem fogadják oly szívesen, mint a bolgár cár udvaránál De csak a szalot. Mifután állapított a dolgok minőségét. Szászországban Németországban vannak. Ennek a Koburgnak, aki trónra jutott, legmélyebben őszímet jellemvonása az a politika erély amely Nietzsche, Bismarck útmutat, vagy francia tanítványának szemében igazán nagy emberek teszik. A tekintély a szemében csak csak, de ott is Mikor kiltört a török bolgár háboru, Franciország — emlékeztünk — nem adta Bulgáriának a barátságát és a támogatását. Ez a háboru azonban keddtől fogva francia-ellenes volt, mert — orszolene: volt! A szaloniki palatában van egy híres festmény, amely Ferdinand cássk által dalmoz bevonulását ábrázolja Stent-Stófiás, amely bolgár fővárossá lesz. Ki ellen áldozhatunk ilyen álmot, ha nem a „felzárkódás cí” ellen? 1913. június óta aztán kinyitok a kevéso világosan látó szemek is. Etil kezdve számítottunk hiltelt sem nyitottak Bulgáriának, a bolgár vezetőknél. Mesélik, hogy egy napon, réges-régen, mikor az európai udvarot nem skarták elismerni a szófili trónon battonbergi Sándor utódját, a herceg véletlenül Chantillybe érkezett és Auszali herceg orokki a szavakkal fogadta:

— Ah! te vagy Ferdinand! ... Olyan vagyok, mint Európa... Mag saamerlek!...

Franciország, amelyet a bolgár cár a haza szarabát igazán, most újra elmondja ut. Szohase ismeri majd meg a Coburg hercegi sarját.

Ebben a melankólikus cikkben bucsúik a francia sajtó a bolgár cártól, aki — minden francia érzi — végkép és határozottan a kásponti hatalmak mellé állott, a derék, egyes, rokonzenves bolgár néppel együtt.

Boris, bolgár főerősrök.

— Helyettesítés a kereskedelmi. A lelkészekeddel iskolai igazgató-tentés László Vilmost, a Mercur vasútnak igazgatóját fölkérte, hogy a háboru tartása alatt — tekintettel az óriási tanárhiányra, vállalon helyettes tanári tisztiséget az intézetnél. László Vilmos, aki a kereskedelmi szakismeretek terén valósgot kapacitás, — hazafias készséggel vállalta Bón Samu igazgató-tanár tantervnyának ellátását. Ezek a tantervnyak jobb kezükben sem is kerülhetek volna.

— A Délszati takarékpénztár értesíti te. ügyfeleit, hogy a második hadikölcsönre nála jegyzett 6% -os szabad s zártok és 5% -os végleges kötvények a pénzügyi államtervezék ellenében a mai naptól kezdve átvették.

— Nagykanizsai János. A kárpát felvak segítése érdekében indított kárpát akció meg sem indult az ártózkodás. azokkal oly nagy, hogyjandig is többben ártózkodóitok be adományozták. Így legutóbb a Frano-móton részvényirtáságg 800 koronát, Pöngös. Hozik adományozató 50 koronát adott az orszol állal fölkelt felvak földözésére. Itt jegyzett meg, hogy Toth Mikás 200 koronát, a Szigetvárvárágg fölt 50 koronát adott a 48 ki gyzogered rakhat-álapjának gyarapítására.

A díjazásról és szalonna árak szabályozásáról. Illetékes helyen arról értesül a Budapesti tudósító, hogy a hónap 1-én a hadügyminiszteriumban módokt korábbi képviselőinek részvételével értekezlet volt a sertészár- és szalonnaforgalom szabályozásának kérdésében. — Az értekezlet a monarchia mindkét államára nézve a sertészár- és szalonnaforgalom szabályozásáról látta szükségesnek a lakosságban Ausztriára és Magyarországra nézve olyan egységes eljárást tervezni, amely megvált minden arra irányuló szándékoktól, hogy a készletek egyik állam területéről a másikba való elszállítás útján az árak szabályozás hatása alól kivonhatók legyenek. Addig is ott, ahol ezt a viszonyok szükségessé teszik, a kormány helyi intézkedésekkel fogja a bajok továbbterjedésétől megvédeni.

Művészi-kiállítás Nagykanizsán. Akkor, amikor az élelmiszer-üzorára legjobban rábörg a duszagazdag emberek jórak legelői nagy vagyonok összeharcolásában, — jól csak hallanunk, hogy egyfelművészpár verejtékes, becsületes munkájának értékes gyümölcseivel a jótékonyt támogatja. Sass Ferenc és neje, mindketten országos nevű művészek, festményeikből a Jóléti Irodának a Bogenrider-bárában levő osztályán kiállítást rendeznek s az eladott képek vételárának ötven százalékát a nagykanizsai jótékonyseg ódjára ajánlják föl. Olyan nemes cselekedet ez, amelynek honorálása a közönség részéről szemmi esetre sem fog elmaradni. A kiállított képek a két művész legjava alkotásaiból valók.

A pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókja ezen uton tudatja, miszerint a nála jegyzett II-ik Hadiköltés-kötvények zárolt címeivel, folyó hó 9-től kezdődőleg, a vonatkozó elismervények ellenében a szokásos hivatalos órák alatt átvehetők.

Mozgalom a hadsegélyek főszabályozásért. Az a türelmetlen élelmiszer-üzorára, amely napról napra fékevesztettebben garakdálkodik, legjobban sújta azon családokat, amelyeknél a család főhadbavonult. A hadbavonultak feleségei és nyolc éven fölül lévő gyermekei lejenként átlag napi 70 fillér, — nyolc éven aluli gyermekei pedig 35 fillér állami-segélyt kapnak akkor, amikor a husz, száz kilója 7 korona felé jár s tejet, tojást és más legszükségesebb élelmiszert pedig drága pénzen sem lehet kapni, mivel azokat elvonja, visszatartja a nagykanizsai piacról az élelmiszer-üzorára. A hadbavonultak hozzátartozói eddig két-két munkájukkal szereztek meg a mindennapi betevő-falatjukat. A mező és más egyéb munka azonban az ősz végével megszűnt s küszöbön van a tél, amely a kiadásokat csak fokozza. Erre való tekintettel Dobrovics Milán v. orsz. képviselő, a Jóléti Iroda humanusan érte vezetője följeljesztést intézett a pénzügyi-igazgatósághoz, amelyben kéri, hogy a hadbavonultak családtagjainak segélyösszegét lakberjárásdíj címén haladéktalanul emelje föl. — Kéréség se férhet hozzá, hogy a pénzügyi-igazgatóság teljesíteni fogja a kérelmet, mert a kormánynak is az az intenciója, hogy a hadbavonultak hozzátartozóit a szükséghez mérten kell segíteni.

Eljegyzés. Einspinner Pál eljegyezte Nagy Mariskát, Nagy Antal leányát Nagykanizsán. (Mindem külön értesítés helyett.)

A világ legnagyobb hadi- és kővény-üzorája. A Magyar Földhivatali-üzorák országos szövetsége (Aldruta hant) országos és területi elnökségei által az előző hadi kölcsönök alkalmából számos helyről meggyűlésül óhajtják megelőzni, megjelentettségű elhatározással kiván földhivatalaiknak módot nyújtani arra, hogy amennyiben nem is rendelkeznek az idő szerint kellő készpénzzel hadi kölcsönök kifizetésére, azonnal megkapják a szükséges pénzt. A szövetség elnöke, azaz Teleszky János pénzügyminiszter elnöksége alatt I. hó 1-én tartott igazgatósági ülésében kimondta, hogy kellő fedezetet nyújtó birtokokra hadi kölcsönöknek legalább 50000 koronás tételekben és szabad darabokban való jegyezhetése céljából oly jelzáloghitelket nyújt, melyek a földhivatalos részéről 10 év alatt egyenlő évi részletekben fizetendő vissza, de ezen időn belül is stornó nélkül bármikor visszafizethetők. A kölcsön kamat-terhe azonos a kővények tényleges kamat-jóvedelmével, emellett a Magyar földhivatali-üzorák országos szövetsége a kölcsönigénylőket még mindennemű költéségtől is mentesíti, s mennyiben a kölcsönök lebonyolításával járó mindennemű kiadást, bélyegeket és kicéstarti illetéket sajátjából viseli, a kővényjegyzéseknél pedig úgy elnevezte azokat, hogy a legnagyobb jutalékot is megteríti, amelyet a hivatalos aláírás helyek engedélyeznek. A jegyzett kővények tulajdonosainak a teljesített részletek arányában fognak kiadatok és az intézet által addig is díjmentesen kezelhetők. A kölcsön nagyságának megállapításánál az intézet figyelemmel lesz arra, hogy a kölcsönök részletes elszámolása a földhivatal évi jóvédelmének megtakarításából fedestessék és így tulajdonképpen a földhivatali kölcsönöknek igénybevétele nélkül robusztus új költségvetésre is óhajt alkalmat szolgáltatni. A fentiek után jogos a várakozás, hogy a Magyar Földhivatali-üzorák országos szövetségének elhatározása sok oly jegyzést fog a hadi célokra meggyerni, amelyek különböző elmaradásnak és határozatosan elő fogja segíteni a harmadik hadi kölcsönök sikerét.

Egy érdekes ember Nagykanizsán. Érdekes ember lődik most Nagykanizsán. Ben Aróly Bey gondolatosságát ez az érdekes ember, aki különös csodálatra méltó képességével a legtitkosabb dolgokat fejti meg. Igén érdekes dolgokat produkál Ben Aróly Bey a graphologiai téren. Bárkinél jellemet szinte meglepő határozottsággal állapítja meg írásából. A graphologia a bíres Gehring berlini professzorától tanulta. A kézből való olvasásnak is teljes művésze. Ennek teljesen tudományos alapja van és már nagy tudósok is foglalkoztak vele. Ez az érdekes ember a Korona-szállóban lakik s délelőtt 9—12-ig, délután 3—9-ig készséggel áll a közönség rendelkezésére.

A „Háborus Album” című ajándék-albuma, melyet a Pesti Napló előfizetői ingyen kapnak, külön tesszük figyelemre olvasóinkat. A háborus irodalom legkimagaslóbb, legszebb munkája ez s nagy eseményeket egybegyűjtő pompás díszmű, mely sok száz mlyenomsáru repek képmé a világábror minden mozzanatát maradandó emlékként megőrkíti. Az a titáni harci, mely a csatatereken folyik s mely országok sorsát van hivatala eldönteni, oly rendkívüli eseménye a most élő nemzedéknek, hogy egy könyv, mely ezt a hatalmas küzdelmet a képek gazdagságával szinte szemléltetve elénk tárja, történelmi becsléssel és egyetemes magyar család könyvespolcjáról sem hiányozhat. A Pesti Napló minden új előfizetője a kiadói hivatalnál megváltható feltételek mellett teljesen ingyen kapja ezt a rendkívüli, díszkötésű könyvet. A Pesti Napló előfizetési ára: negydekre 3 kor., egy hónapra 2 80 kor. A kiadói hivatal, (Budapest, VI., Vilmos császár-ut 55.) kívánságra bárkinél küld mutatóvályozmatot.

A szerelem áldozata lett az a fiatal katona, kinek szomorú és megható sorsát az Uránia mozgóképpalota a Mária c. renek katona drámában szombaton és vasárnap mutatja be remek műsor keretében. A fő szerepnek Dorrit Weizler ex a csodás és bübejös filmművésznő és Erna Morena német tragika játéka. A második király találkozás és a Hadi híradó külön-külön szenzációt az Uránia mai műsorának.

A Szent Skarabész. Else Jeruzsalem világhírű regénye, a Szent Skarabész néhány évvel ezelőtti magyar fordításban is megjelent. A könyv páratlan sikere — rövid idő alatt 10000 példány fogyott — és a nagy kereslet arra indították a kiadót, hogy a teljes szöveg mellett olcsó kiadásban tegye hozzáférhetővé a nagyszámú regényét. Az első kiadás ára 5 korona volt, az új 522 oldalas kiadás árát a Népszava könyvkiadói vállalat számos kiállításban 3 koronában állapította meg. A kiadó fordításban megjelent könyv a Fischer-féle könyvkereskedésben rendelhető meg.

A Mezőerő féle házában lévő művészi és látványos üzletben megérkeztek a legújabb órák és látszerek, melyek legújabb nyosabbban értesítendők el. **Szent Antal művészi és látványos**, Kozlány-utca 3. (Vasúti-utca.)

Ami következetesen minden nap használja az Odol, az mai tudásunk szerint az elkövetendő legjobb száj- és fogápolást gyakorolja.

A lillei harcok.

A front egyre hangosabb lesz. Tizenegyet nap óta mozog a tűz. A tüzelés nap-nap után intenzívebb. Még a frontnak aránylag csöndes részén is sürü gránát hullás. Az állásoknak, fedezéknek, vasutainak és összekötő utainak keresik. Az aviatikusok rajokban jönnek. Bombákat dobnak pályaudvarokra és táborokra és embereket tesznek le, a kiknek hidakat, fontos pontokat kellene elpusztítani. Ámde nincs eredmény, s mi sürkélnek nyitva tartják a szemüket! Hírek szállingóznak. Semmi kétség... megkezdődött!

Hol kezdik? Az Északi tengertől az Argonneokig szinte negyediköt alkot a frontunk. Középső volt, hogy legelőbb két szárny benyomásával próbálkoztak. Nyugaton az Ypern-La Bassée-Loretto vonalon, keleten Reims-Argonneok táján. E két szegmensben előnyükre szólal, hogy a terep beláthatatlan, hullámos, hegy-völgy. Itt emelik föl a kalapácsot, hogy szétrúzzák az ostromláncot.

A támadások frontján huszadika táján hatalmas növekedett a tűz. Hajnali szürkülettel kezdődött, délre kifáradt kisé, de este ismét szakadatlanul dörgött. A súlyos napok közlekedik! Caspataink fölérőlvé vártak! Készen voltak veredni mindhalálra! Csak a testükön át lehet előre! Miat tettvéreik a keleten, az ezer kilométer hosszú fronton, Németország ügyéért úgy akartak veredni itt, nyugaton is.

A gránátok szárazszám hulltak a fedezékbe, az árkokba, az össze öt utakra. Óránként ezer és ezer jött. Az árkok megteltek füsttel, kénnel, felhőfállal, mérges gázok fellegével. Aztán jöttek.

Sokszoros tulsúlyal hőmpolyogtek előre keleten és nyugaton...

Kána dühöng a háboru. Vér, füst, a vas és mérges gáz zivatar. Ez vas most. A verejték eszesztja az emberek arcát és a kötözöbelyeken lázasan dolgoznak az orvosok.

Be, egészen Lille szivéig hallik a csend dühöngés. Az agyak durrognak és síkzordnak. Dörögnek ma este, hogy a levegő resket bele, dörögnek ma egész nap és holnap is. Kuris, hangos kukkanna, mintha óriási palackból dugó röplene ki, a katonák fölemlenik a fejüket. A srapnelnek a felhők között robbannak és mérges zöld felhőcskék származnak beömlnek. A kora reggelen közvetlen fölöttem hangzik a pukkanásuk, egy géplegyver dühöng. A felhők alatt egy angol kitévedő kanyarog, merészen és bátran. Az utakon autók szaladnak könnyű sebesültekkel és csapatok igyekeznek. A város lázban van.

Estelődik. A boulevardokon nyüzsgnek az emberek. Égnek a lámpák. A lórró este már a házak közé fészkelődött. Fák, sötétség, nagy csillagok és kösbén az agyak durrogása. Autó töltök. Lámpát vakítva sikkannak el a járókelők falán. Mindenki megáll. Az autóban előkelő angol tiszt ül, egy táboros, egy hadosztály parancsnoka, a ki az ellentámadásunk alatt jött a keletre. Mögötte gyermekifjú hadsereg sapka sötét. Vonással nagy zavarra mutatnak.

Rendőrkatonaik biciklik. Egy autó jön.

Néhány lovas. A legelőbbek mellőrtje arányos csillag a sötétben. Miat öt lövedésműnek.

Sűrű sorokban, végtelenül hosszú, gyorsan, de fáradtan és csöppel se katonáknak jönnek és hátra vetett fegyverrel kerékpárok kitérik őket. Franciák. Kékesesűre kabátok, kékesesűre nadrágok. Minden fajták. Hosszú szakállasok, csapások, néhány bekötötte, kimerülten. Végül-végig sárral és porral van nek leve. Mintha föld alól árták volna ki őket. Souches környékéről jönnek. Szörnyű dolgok történetnek ottan. A sészek izgottak és zavarodott. A honfitársak sorfala között szegyneni és fájdalommal mennek. A legtöbb merve magá elé néz és mechanikusan követi az előtte haladó hátát. Hirtelen megmagasodnak egy fejjel. Sűrűből és földből való emberek jönnek: angolok. Agyagszínű uniformis, szűkek világos szeműk, széles válluk. Tompán, könnyűben mennek. Ember ember mögött, sor mögött sor... a villamos vasut megakadt. A lámpák világa hullámszik a vándorló menetben. Másik világból valók, kísértetek, amelyek végigszaladnak a boulevardon.

Az utca föléd. Egy ablakban halvány, zavarodott ábrázat; egy kéz, mely végigmegy az arcon, egy kéz, amely a szívre tapad. Nyitott ajkak. Egy gyermek kiáltja: „Les Anglais!” Izgatott beszégetések. Ot perc múltán a boulevard újra a megszokott lett. Elegáns üzletek és sétálók. Az utca már megfeledezett a kísértetekről, akik az iszonyat érthetetlen világból bukkantak föl. Előttöm ártatlan, jó családból való leánya halad. Csavognek, nevetgélnek, valami módosított mulattatja őket. Nem ismerték meg az agyagembereket, akik eltaposhatják őket, mintha földelegzőnek. A kávéházak tele vannak. Nem, senki nem gondol már a kékesesűre és az agyagsárga emberekre, a kik ma az öldöz halál ujjai közül menekedtek meg. Nagyon sok embert láttak már ugyanexen az uton. Csak egy asztony, aki almát és körtét árul, mondja: „Igy még jobb. Legalább megmenekültek!” Nem hazafi, de nő.

Tíz óra fekete halott a város. Megint hangosok lettek az agyak. Az utcasorokra vörös piakatokat ragasztanak... az alul megnevezettek a hadbírósg halára itélt. Kivégzésük ma reggel lesz a citadellában.

Egy csöndes utcában harányhangu nő kiáltoz. Artikulálan beszéd, éneklő nyávogás tódul ki a sötét házból és csak jó idő múlva értem meg, a mit szakadatlanul ismétel: Paul, Madelaine! Egy örült kiáltoz.

Néhány házal odébb egy boltban mindenféle tárgyat árúsítanak; gránátzilánkokból, golyókból készülték. Egész olyan, mint egy ákszerész kákrata. Középpütt egy feszület, gránátzilánkból való. E rojtos szélű seelike-rezsten a Megváltó rérből öntött teste csúny.

Bernhardt Kellermanns.

Weisz Miksa női divatruháza Nagykanizsán.

Ajánlja elsőrangú, a divat terén mérvadó újdonságait az őszi időnyre.

Női köppenyek,
Női blousok,
Női ruhaszövetek,
Mengasszonyi kelengyék,
Mosó áruk,
Chiffonok és vásznak

a legjobb kivitelben, mérsékelt szabott áron.

Minták vidékre küldetnek!

Köszönetnyilvánítás.

Özinte köszönetemet fejezem ki ezúton mindazoknak, kik bővögolt lérem elvesztése feletti fájdalommban részt vettek.

Tisztelettel

özv. Veges Józsefné

Csak 5 napig!

10 a tiszta jövedelemből az Országos vörös kereszt nagykanizsai fiókja javára fordítatik.

1915. október 10-től 14-ig (vasárnap, hétfő, kedd, szerda és csütörtökig)

Ben Aroly Bey

a kontinens legkiválóbb

grafologusa

Leányérvonalfejlesztő Nagykanizsán van.

Felvilágosítást nyújt a múlt jelen és jövőről, ugyancsak jellemrajz, írás és fénykép után, írásbeli kérdésekre rögtön válaszol.

Rendelési idő: Délelőtt 9 órától 12 óráig, délután 3 órától este 9 óráig

a **KORONA** szállodában első emelet, 7. sz. mu szoba.

Egy, esetleg két csinosan

butorozott szoba

konyhával november 1-re kiadó. Magyar utca 5. sz. özv. Samek Lajosnénál. 1284

Nagykanizsai Cognacyárban nagyobb mennyiségű finom

törköly pálinka

aránylag olcsó árban kapható.

URANIA mozgókép palota
ROZGONYI-UTCA 4 szám

1915. okt. 9 és 10-én, szombaton és vasárnap kerül bemutatásra:

Mária

remek társadalmi dráma a katonaleletből 3 felvonásban.

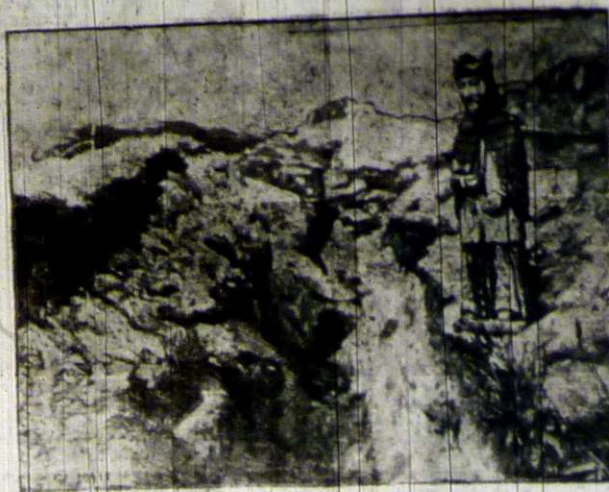
És még a remek kíséző műsor.

A ripacsfalvi borbély remek vigjáték kerül színre:

Előkészületben: Alexandra (Henny Portnell) Ne játszd a tüzzel (Pailander) A pokol vitorlása (Eise Frolich) A belzebub leánya (Ebba Thomsen) stb.

Zalavármegye

új nagy falterképe vászonra huzva tisztelettel eladáva 22.— Kronon. Kapható: Fi. chel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Krisztus szobor a lövészárkban.

Kitűnő elsőrendű

FÉNYSZÉN

magas hőfejlesztésű, háztüzelési és ipari célokra, házhoz szállítva, kicsinyben és nagyban, jutányosan kapható

Pollák Ignác méz- és szénagykeres. kedőnél Nagykanizsa, Király-utca 49 (Berger-féle ház.) 12668

Állandó nagy raktáru öll
vagon és kocsiakományu

tüzifa és kőszén

kereskedésemet bevonulásom miatt Schmidt Zsigmond fogja kezelni.

Magyar-utca 13. Telefon 198.

Tisztelettel LEHR OSZKÁR.

Mindenkinek érdeke, hogy az őszi és téli szükségletet

Kisfaludi és Krausz

rőfös és divatáru üzletében az „Arany kakas”-hoz NAGYKANIZSA, Erzsébet királyné-tér 21.

Moskoviáz cipőüzlet mellett szerezzé be, ahol még olcsó ár mellett az alant felsorolt cikkeket kaphatja.

Női- és gyermekkabátok

nagy választékban, kosztüm-kelmék, blouz, pongyola és alj kelmék, gyapju flanellok, pargetok, nagy és kis téli kendők, berliner kendők, selyem kendők, fejkendők, bársonyok, selymek, kreppdeschinek, ágyneműekre kanavásznak, vásznak, schiffonok, damaskok, rumburger vásznak, asztalnemű, törülköző, zsebkendő.

Hadbavonulók részére trikóing, nadrág, lábszárvédő, szvetter, keztyű, harisnya, hósapka árengedménnyel.

Kész fehéreneműek nagyobb vásárlásnál eredeti gyári ár. Kész pongyolák, blouzok, aljak gyermekruhák nagy választékban. — Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.

Nagy választék

női és gyermek felöltők, Costlüm, ruha, és Blous kelmékben, vászon árúban és szőnyegekben.

Olcsón beszerezhető.

EISINGER divatruházában, Nagykanizsa, Deák-tér.

Ugyanott egy tanuló felvétetik.

Divathölgyek figyelmébe!

Ha elegáns és olcsó akar öltözködni, keresse fel

BARTA ÉS FÜRST

divatruházát,

hol a legújabb feltalálások, blouzok, ruhák, kelmék, selymek, bársonyok nagy választékban. Telefon 523. — Munkáit vidékre postafordulattal küldi.

Csinosan butorozott

2 szobás lakást konyhával azonnal keresek. — Cim a kiadóhivatalban.

Millió ember használ

KOHOGES

rehabilitáció, kataris, elnyelésodás hurni és görögös köhögés ellen kizárólag a jólat Kaiser-féle

Mell-karamellák

(a három fenyővel)

cukorkát. — 6100 közgyógyilleg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánosoktól a biztos hatásról. — Rendkívül kellemes és jóízű bonbonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboza 60 fillér.

Kapható: Neumann Ádár és Reik Gyula Szabó Albert, Mikovényi Árpád és Belus Lajos urak gyógyszerüzletében.

Mindennemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadiczipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay táskák, orvosi táskák, gamaschni, övszij,

esőköpeny, hátzsák

és a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia cipőruházában, Főut., városi bérpalota.

Vizvezeték, lakatos és kutfurási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kívánóságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely célra a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel Füle műhelyt kibéreltem.

Támaszkodva szakmán terén 24 éven keresztül szerzett tapasztalatokra, ill. valamint számos más vidéken teljesített munkáimmal szerzett ismeretekre, magamról és legelőszörre garanciát nyújtok.

Vállalkozom szakmámra végt. legelőszörre és bármely anyagból, munkából elkészítek, magától és magam felett barmadonként átalakítok.

Érdeklődőknek tizenöt éves előkelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépész és elektrotechnikus

NEGYHATÓRÁS ÉS TUDOMÁNYTAL:
NAGYKANIZSA
 HÍVÁR-UT 4. SZÁM
 NYOMDÁNYVÉNYTAL
 A lapot a Magyar Királyság és a Szerb Királyság közötti szerződés alapján a Magyar Királyság területén kell kiadni.
 A lapot a Magyar Királyság és a Szerb Királyság közötti szerződés alapján a Magyar Királyság területén kell kiadni.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség és kiadóiroda: 178
 Helyi híradó: 179
 Helyi híradó: 179

ZALAI

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak	
Helyi és külföldi postán	
Évi előfizetés	1.000 Ft
Trimeszi előfizetés	300 Ft
Hónapos előfizetés	30 Ft
Kezdő példány	10 Ft
Külföldi előfizetési árak	
Évi előfizetés	1.200 Ft
Trimeszi előfizetés	350 Ft
Hónapos előfizetés	35 Ft
Kezdő példány	10 Ft

Egyes szám ára 5 fillér

Nem tart soká.

Az orosz óriás kezére bilincseket vert s lábát békóba tette a diadalmas nemet haditerv. Az óriás tehetetlenül vergődik láncában; iszonyu erőfeszítéssel rugdalozik még de a németek megemissítő öleléséből kiszabadulni nem tud. Az orosz hadsereg — mind bizonyosabbá válik — végleg le van verve. Az a körülmény, hogy még harcol, kúrd az ellenség ellen, nem szól a löbbi föltevés ellen. Az oroszok érzik levertségüket, s hogy elkeseredetten támadnak itt-ott, annak oka tisztán az, hogy a megemisszüléstől igyekeznek megszabadulni.

A francia offenzíva még tombol, azonban mindennap veszt erejéből. Mind világosabbá válik, hogy a német állásokat elloglalni tiszser nagyobb erővel, sászor elkeseredettebb erőfeszítéssel se lehet. A németeknek — tudomásunk szerint — eddig négy védelmi vonaluk volt a francia fronton. Ebből egy vonalat körülbelül ötven kilométernyi hosszúságban sikerült a franciáknak elfoglalniuk. De mit értek el vele? Kétségbeesett emberük ott hagyta a fogát, a németeknek pedig újra csak négy védelmi vonaluk van, mert az elvesztett helyeket építették újat. Jól mondta a német hadak egyik vezére, hogy ha még sok ilyen győzelmük lesz a franciáknak, akkor néhány hét alatt vége lesz a francia hadseregnek. Egyébként Joffrének ez volt az utolsó erőfeszítése, amelyre hat hónapig készült. Most újabb hat hónapra volna szüksége, hogy ismét ily óriási erőt és munióit hordhasson össze. Ezt az újabb túrelmi próbát nem állja már ki a francia nemzet. Joffre azért izzad, dolgozik még, hogy a béketárgyalásokhoz sikerüljön kedvezőbb helyzetet teremtenie. A rajnai ábrándról, a berlini vizitről leglázasabb perceiben sem gondol már.

Az olaszok kudarca talán még teljesebb, mint az oroszé és franciáé. Ilyen óriási tömeg, hogy hosszú hónapokon keresztül semmit se tudjon produkálni, magunk se hittük volna, bár hogy bízunk is erőnkben. A lobogó lelkesedéstől lángoló elit csapatok elvértek az eredménytelen küzdelemben s kedvetlen emberek állnak a mi lelkes csapatainkkal szemben. Mögöttük pedig elkeseredett, kiabándult nemzet áll. Vérre, fegyverrel — minden olasz tudja már — egyetlen tapotnyi terület se lesz Ausztriából itáliaié.

Igy állván a harcok az összes harctereken, az antantnak még csak abban van reménye, hogy a Balkánon saját javára tudja fordítani a hadiszerencsét. A négyes szövetség diplomáciája nyíltan bevallja, hogy a Balkánon várja azt a döntést, amelynek véget kell vetnie a világháborúnak is. Magunk is azt hisszük, hogy a végső döntés itt lesz

még pedig hihetetlenül rövid idő alatt. Csakhogy nem az a döntés, amelyet a szalmaszál után is kapkodó antant vár. A balkáni események csak a német és magyar fegyverek részére hozhatnak döntő jelentőségű sikert. Bulgária óriási lelkesedéssel, bámulatos fölkészültséggel iparkodik a múltak galád büneit a közös ellenségén, a szerben, oroszon, francián megtorolni, mert tudja, hogy Szerbia sohasem fosztja meg Macedóniától, ha Oroszország és Franciaország beleegyezésüket nem adják a rabláshoz. Görögország és Románia az antant kétségbeesett erőfeszítése dacára se akarnak az antant oldalára állni, mert már látják a világháború közeli végét s tudják, kitől kell feljűnk és kitől várhatnak jutalmat, ki lesz abban a helyzetben, hogy büntethet és jutalmazhat. A világháború, most már nem alapítalan jóslgatás, — utolsó és legrövidebb fejtegetéshez érkezett. Az erők összecsapása a balkáni hadszíntéren már megkezdődött. Dramai gyorsasággal fejlődnek az események. Az antant most fogja belátni, hogy hiába fordul kalandor vállalkozásokhoz, — hiába minden presztízió a szemlésekre, az ő sorsa már meg van pecsételve. Nekünk csak rövid ideig kell még türelemmel lennünk, az utolsó áldozatot kell meghoznunk, hogy e küzdelmek, áldozatok megérett, értékes gyümölcsét élvezhessük.

Belgrád bevétele

Heves harcok a város körül.

A német és magyar főhadiszállások jelentései vasárnap számoltak be a szerb főváros bevételével. A belgrádi citadellán és a szerb királyi konakon magyar, német és osztrák zászlók lengenek. A szerb főváros immár másodszer van a kezünkön, de a második sike sokkal értékesebb az elsőnél, amikor kardcsapás nélkül jutottunk Belgrád birtokába. Ezuttal a városból elsőrendű erődöt csináltak a ráció szerbek s a falakat, sáncokat angol és francia nehéz ágyúkkal rakták meg. Elkeseredett, hosszú küzdelem után vittük a szerb lobogó helyébe a miénkét s ezekben a küzdelmekben már antant csapatok is részt vettek. — Belgrád eleste most nem hangulateltérésre alkalmas jelszó, hanem a Balkánon megindult hatalmas magyar-német offenzíva egyik értékes sikere. Höfer jelentése arról számol be, hogy csapataink Belgrád bevétele után nem nyugodtak meg, hanem a fővárostól délkeletre és dényugatra elterülő magaslatokat támadták meg. A német jelentések szerint a magaslatokat küzdelmes harc után már birtokunkba is vettük s tovább nyomulunk előre. Szóval a német tábornokok tudománya s a magyar csapatok vívőessége már ed-

dig is értékes eredményeket ért el. A hivatalos jelentések így szólnak:

— A magyar jelentés. —

Budapest, október 10. A császári és királyi csapatok a Macsvában és Obrenovactól északra sikeresen nyomulnak előre. A Belgrádba bevonult osztrák-magyar és német ezredek a várost elkeseredett utcai harcok után megtisztították az ellenségtől és most a délkeletre és dényugatra fekvő magaslatok ellen intéznek támadást. A folyamatosan lejjebb szövetségeseink nagy haderővel jutottak már át a Duna déli partjára és az ellenséget több állásból vetették ki. A parancsnokok és a csapatok a nagy kiterjedésű folyamterületen való átkelés nehézségeinek legyőzése után jelentéseikben meleg elismeréssel emlékeznek meg derék hídászaink fáradhatatlan hőies tevékenységéről és a Duna-fiótilla önfeláldozó közreműködéséről. Höfer altábornagy.

— A német jelentés. —

Berlin, okt. 10. Belgrád város, valamint a dényugatra és délkeletre emelkedő magaslatok küzdelem után birtokunkban vannak. Tovább keletre szintén visszavertük az ellenséget, ahol ellenállott. Csapataink tovább nyomulnak előre. A legfőbb hadvezetőség.

Az orosz harctér.

Budapest, okt. 11. Az oroszok tegnap se hagyták abba támadásaikat, amelyek mint eddig, úgy most is eredménytelenek voltak. Kelet-Galicában, ahol az utóbbi napokban véghezvitt támadások alkalmával egyes orosz csapatok néha létszámuk felét veszítették el, Strypa harcvonalat támadták meg. A visszavert ellenség egyes helyeken rendetlen menekülésben hagyta el a csatateret. Volhíniában egyik hadosztályunk akadályai előtt támadások visszaverése után 500 orosz hullát számláltak meg. A foglyok tegnap jelentett száma újabb ezerral növekedett. Az ellenség ama szándékát, hogy Cartorisztól északra újra a Stry nyugati partjára jusszon át, tüzeléssel hűsítettük meg. Höfer altábornagy.

Változások a bolgár kabinetben.

Szofia, október 11. A kabinet összetételében ismét változás állott be. Radosszlavov miniszterelnök végleg átvette a külügyek vezetését. Belügyminiszter Eriston Popov polgármester lett. Hadügyminiszteré Neidevov tábornokot neveztek ki.

Szofia, október 11. Párisból táviratozzák: Az itteni bolgár követség tagjai az este elutaztak.

Sikereink az orosz harctéren.

Berlin, okt. 11. A nagy főhadiszállás jelenti: Keleti hadszíntér. Hindenburg tábornagy hadserege: Az oroszok megkísérelték, hogy Garbulovkánál, Dünaburgtól nyugatra, a tőlük elragadott állásokat ismét hatalmukba kerítsék; heves közelharcokra került a sor, melyek az ellenség visszaverésével végződtek. A Dünaburg—Poniewieci vasutól északra Ilukstól nyugatra körülbelül nyolc kilométer szélességben elfoglaltuk az ellenség állásait. Hat tiszteit és hétszázötven főnyi legénységet elfogtunk, öt géppuskát zsákmányoltunk. Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: Újabb esemény nem történt. Linsingen tábornok hadserege: Pinskiól dényugatra rohammal elfoglaltuk Sinczyczy községet. Kuchocka, Wolonal valamint Jerzery környékén a lovasharcok tartanak. — Rafalowka és a Kovel—rownoi vasút közti arcvonalon az ellenség többszörös életrésztét visszaverték és háromszáznál több orosz elfogtunk. Bothmer gróf tábornok hadserege Tarnopolótól északnyugatra nagy erőket vert vissza.

Katonai behívások Oroszországban.

Pétervár, okt. 11. Tegnap cári ukáz jelent meg, amely a népfölkelés egész első osztályát, valamint a népfölkelés második osztályának első évfolyamát december 29-re fegyveres szolgálatra hívja be.

Az olasz harctér.

Budapest, okt. 10. Olasz hadszíntér: A helyset az egész arcvonalon változatlan. Az ellenség már nem szánta rá magát a vilgereuthi fensik ellen nagyobb támadásra. — Kiseb csapatok előretörései sármáson összeomlottak. Az olaszok itt az utóbbi napokban mintegy 2000 embert veszítettek. Höfer altábornagy.

A legújabb olasz vereség.

Budapest, okt. 11. A főhadiszállásról jelentik a Magyar Távirati Irodának: A partvidéken, Turrisconban az épületeket tűz alá vettük s az olasz főtörőket szétromboltuk. Eközben az olaszok súlyos veszteségeket szenvedtek.

A görög semlegeség.

Páris, okt. 11. A görög kormány utasította Görögország párisi követét, hogy a francia kormánnyal körözje, hogy a görög semlegeség az antanttal szemben továbbra is megtartja a legösszintébb jóakarát jellegét.

AZ OROSZ belügyminiszter bukása.

Pétervár, okt. 11. (Hivatalos). Eszterbatov herceg belügyminiszter lemondott. Utóda Costov kamarás lett. A szent szinodus főprokurátora szintén visszalépett A két bukás nagy fellendést keltezt Pétervárott. A belügyminiszter bukását a forradalmi mozgalmakkal hozzák kapcsolatba.

A francia harctér

Berlin, október 10. A nagyfőhadiszállás jelenti: A Souche-től keletre emelkedő magaslatokon a franciák elvesztették néhány árkot. Egy géppuskájuk is a kezünkbe jutott. Champagneban, Tahurenál elvesztett területből négy kilométer szélességben ellentámadással száz métert szerezünk vissza.

HIREK

Vaskoronarend két kanizsai honvédisztnak. A hivatalos lap föltűnő kitüntetés hírt közli. Őfelsége Kráthy György 20-ik honvéddalozozredbeli főhadnagynak az ellenség előtt tanúsított kiválóan vitéz magatartása elismerésül a 3-ik osztályú vaskorona-renddel adományozta a hadiékítménnyel. Olyan kitüntetés ez, amely törzstiszteknél is a legkiválóbb érdemek jutalmazása s általában a vaskorona-rend ezredeseinek szokott kijárni. — A legnagyobb elismerés árad ki azon legfelsőbb kijelentésből is, hogy az érdemrend „kiválóan vitéz” szolgálatok elismerése. A nagyképzettségű és hős ifjú katoná előkelő kitüntetéséhez szívóbból gratulál a város egész közönsége. Kráthy főhadnagy hősi dolgaira s kitüntetésére büszkének vagyunk mindnyájan. — A hadiékítményes harmadosztályú vaskoronarenddel való ritka kitüntetésben részesült — s jóna, már csak halála után, — Salamon Gyula, a 20-ik honvéddalozozred egyik legvitézebb, legrokonszevevebb századosa, akinek hősi halálát sokan gyászolták meg őszinte szívvel. Ő szintén kiválóan vitéz magatartása elismerésül kapta a díszes kitüntetést

Katonai érdemkereszt A hivatalos lap vasárnapi száma több közt ismert 20-ik honvéddalozozredbeli tiszt kitüntetését hozza. Így őfelsége Bugsch Aladár őrnagyot, Lajpcsig Imre, Konkolyi Jenő századosokat az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a hadiékítményes 3-ik osztályú katonai érdemkereszttel tüntette ki. A három hős tiszt kitüntetése városszerte őszinte örömet keltett. Itt említjük meg, hogy legfelsőbb dicsőség elismerésben részesültek a 20-ik honvéddalozozred következő tisztjei: Szalay Ákos főhadnagy, Jeszenszky Emil hadnagy, Nusel Béla százados, Fodor Károly főhadnagy.

Pixavon hajápolás
tudományos alapon
a leghelyesebb mód a fejbőr ápolására és a haj erősítésére
Ára üvegekenként: 2.50 K. — Hónapokig idegenül

A NAGYKANIZSAI BANKEGYESÜLET

RESZVÉNYTÁRSASÁG

mint hivatalos aláírási hely, már most elfogad jegyzéseket

a harmadik 6%-os magyar nemzeti hadikölcsönre, eredeti feltételek mellett.

Radoslawow bolgár miniszterelnök.

Fáklyás zene Belgrád öröme. Belgrád várának bevételeiről a Zala táviratából már szombaton este értesült a város közönsége. A Central-kávéházban jótékony célú zeneestély volt, amelyen óriási közönség vett részt. Kilenc órakereszt meg a Zala hivatalos sárgónyel, amelyek kézzel-kérré jártak s leírhatatlan lelkesültséget keltettek az egész közönség körében. A győzelmi hír öröme a katonazenekar hazafias darabokat játszott s a közönség még sokáig ünnepelte hazafias együttérzésben a magyar-német hadak legújabb legyőztetését. Vasárnap kiűggesztett távirataink publikálták a gyönyörű hadiseeményt. A közönség vasárnap is igen lelkesen ünnepelte. A házak lobogó-díszbe öltöztek; este pedig a landwehr-zenekar fáklyás-takarodót rendezett. Szokás szerint a városbáza előtt néphimuszokat játszottak, amelyeket a katonák fesztes tisztelgással, a polgárság levett kalappal hallgatott végig.

Katonai kitüntetések. A hivatalos lap legújabb száma jelenti, hogy őfelsége Strammer György százados és Vajda Ákos tart. főhadnaggyot a 48-ik gyalogezredben legfelsőbb dicsőség elismerésével tüntette ki

Figyelmeltetés a bevonulóknak. A honvédelmi minisztérium rendelete alapján a polgármester a következő figyelmeltetést teszi közzé az október 15-iki bevonulók részére: A m. kir. honvédelmi miniszter I. évi szeptember hó 20-án kelt 12900/18—1915. évi. számú körrendelete alapján felhívom mindazon 1897. évi születésű néplőkelőket, kik folyó hó 15-én a hadsereghez bevonulni tartoznak, hogy folyó hó 15-én reggel legkésőbb délelőtt 11 óráig a kiegészítési kerületi parancsnokságnál jelentkezzenek.

Megszűnt hadimenetrend. Pécsről jelentik: Pénteken éjfélkor a pécs-dombóvári vonalon ismét életbe lépett a rendes polgári menetrend.

A Déliárali takarékpénztár r. t. mint hivatalos aláírási hely, az eredeti aláírási feltételek mellett, elfogad előjegyzéseket a harmadik 6%-os nemzeti hadikölcsönre.

A piaci árak. A rendőrség most állította össze az új piaci árakat, amelyekben az a változás, hogy a tojás árát 14 fillérben, a bab literjét 40 fillérben állapították meg. Mindkét emelés indokolt, mert ezt a két kelendőt és fontos élelmiszer cikket az eddigi piaci árak magasabb áron vásárolták össze a falvakban, ami azonnal a következményével jár, hogy a kanizsai piacra csak a legminimálisabb mennyiségben kerül a bab is, meg a tojás is. A burgonya árát ellenben kilónként 12 fillérre szállította le a rendőrség. A többi árak változatlanok.

Tanári áthelyezés. A vallás-és közoktatásügyi miniszter rokonszeves földíntet, Noll József okl. rajztanárt a nagyszombati állami főgimnáziumtól a kecskeméti állami fő-reáliskolához helyezte át.

Uj plébános. Koller Imre plébános elhalálása folytán üresedésbe jutott dőskáli plébániára báró Hornig Károly-megyei püspök leterjesztésére a köpöktási miniszter Szántó Géza somogyzentbalási káplánt nevezte ki.

Az untaugliek népfelkelők öszaxatrása. A város katonai ügyosztálya jelentkezésre hívja föl mindazon B. osztályú (katonaság kékéretlen) népfelkelőket, akik az eddigi szemléken nem váltak be. Az 1890—96-os évfolyamuk okt. 13-án, az 1885—89-es évfolyamuk okt. 14-én, az 1878—84-es évfolyamuk okt. 15-én, az 1873—77-es évfolyamuk okt. 16-án délelőtt 9-től 12-ig, vagy délután 3-tól 5-ig öszaxatrásuk végett jelentkezni tartoznak a városi katonai ügyosztályban. Szóval eruttal még nem az újrászorozásról, csak az arra való előkészületről van szó.

A gabona. A belügyminiszter tegnap táviratilag 4000 métermússa gabona vásárlásra adott távirati engedélyt Nagykanizsa város közönségének. A gabonát Zalamegyében fogják öszxavásárolni. Egyelőre ez a mennyiség bőségesen födözi a nagykanizsai szükségletet.

A tapolcai szőlészeti felügyelőség e heti kimutatása így szól: (Zala, Veszprém, Győr és Komárom vármegyék): Az utóbbi beállott esős időjárás a rohadást fokozta. A szüret általánosban folyamatban van, de az eső nagyon hátráltatja. Ugy a minőség, mint a mennyiségben igen eltérők az eredmények. Egyes helyeken 5—10, viszont más helyeken katasztrális hordaként 20—25 hl. mustot szüretelnek 12—22%-os cukortartalommal, melyre 60—80 K-ás kötések történnek.

A háború rokkantjai javára Szombathelyen a vasvármegyei vöröskeresztes egyesület által a szombathelyi és községi helyőrségekkel együtt rendezendő hadiünnepély rendezőbizottsága tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy az ünnepély napját a beállott nagy esőzések okozta technikai akadályok miatt október 10-éről a jövő vasárnapra, azaz 1915 október 17-ére halasztotta el. Abban a reményben, hogy az új terminus szép időt hoz, a halasztással a nagy közönség csak nyerni fog, amennyiben a mértékben impozáns program megvalósítására is hosszabb idő jut.

A vak katonáknak. Stern Margit uránny 50 koronát küldött a Zala szerkesztőségéhez.

Ára: Jél üveg K. 1.20. Egész üveg (hónapokig elég) K. 2.-

Aki következtetesen minden nap használja az Odolt, az mai tudásának szerint az elképzelhető legjobb száj- és fogpoliszt gyakorolja.

Zalamegyei foglyok szállása. Pécsről jelentik: A dráva—száral vasúti katonai őrsége a napokban felfedezte, hogy Dráván egy csónak iparkodók társaságának építési a tulajd. oldalán levő parti bontás közt. A gyáros vitézművet jobban meggyőzték a sákos látták, hogy alább két orosz katoná leszállt az esőből. Rajuk láttatták, hogy kössenek ki, de azok még meggyőzték igyekezettel iparkodók elrejtésül erre utólagos utának látták. A foglyok sem lettek bennük fát, de észrelelték őket. Sőt engedélyezkedtek, mire nyakuk csípték őket. Kitért, hogy a zalamegyei Akad. közéleti széklet meg, ehal meztel munkák voltak. Így hónapig bujdosnak erdőkben, kukoricá-tárolók közt, míg a Drávához jutottak, ahol a gazdáltn csónakra tettek szert. A térkép elég jól ismerték, mert a Drávan és Donán az a Fekete tengelybe akartak jutni, ahol — így vélték — orosz hajókkal találkoznak a egy-barakerülhetnek Oroszországra.

A vásár. A mai országot vásár tartozik a legnépesebbek közt. Ennek részben az éjszakai esős az oka, részben az a körülmény, hogy a nagykanizsai járásban gőllőpén száj- és körülmény miatt a sortűnek és szarvarmárhák fölhatása elmaradt.

Gazdák figyelmébe. A földművelésügyi kormány a háború okozta állattenyésztés pótlása céljából még az év folyamán jellegű 2—2 és fél éves, lehetőleg vemhes üszöket, szándékozik Schweletről a magántenyésztő gazdaközönség részére, kedvezmény mellett behozatni. A beszerzésre nyújtandó kedvezményekről és módosításokról a községi előjárásokhoz küldött felhívás ad fölvilágosítást. A bejelentéseket a községi előjárások után hónapig kell eszközölni.

A „Háborus Album” című albumra, melyet a Pesti Napló előfirtet ingyen kapnak, külön tesszük figyelmessé olvasóinkat. A háborús irodalom legkimagaslóbb, legzesebb munkája ez a nagy eseményeket egybeloglaló pompás díszmű, mely sok száz műnyomású remek képben a világháború minden mozzanatát maradandó emlékként megőrkíti. Az a titán-har, mely a csatatereken folyik s mely országok sorsát van hivatva eldönteni, oly rendkívül eseménye a most élő nemzedéknek, hogy egy könyv, mely ezt a hatalmas küzdelmet a képek gazdagágával szinte szemléltetve elénk tárja, történelmi becslé mő és egyetlen magyar család könyvespolcáról sem hiányozhat. A Pesti Napló minden új előfirtője a kiadóhivatalnál megteudható feltételek mellett teljesen ingyen kapja ezt a rendkívül, diarkötésű könyvet. A Pesti Napló előfirtője ára: negyedévre 8 kor., egy hónpra 2.80 kor. A kiadóhivatal, (Budapest, VI., Vilmos császár-ut. 55.) kívánságra bárkinek küld mutatványszámot.

A ripacsfalvi borbély a dísz annak a ragyogóan ötletes és szellemesen pikáns vígjátéknak, amelyet ma, hónap és hónapután (11, 12 és 13-án) mutat be az Uránia mozgófénykép színház Legközelebb nagy Pállander est lesz az Uránában.

Zalavármegye

uj nagy falitérképe vászonra huzva léczekkel ellátva 22.— Korona, Kapthó Fischer Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Weisz Miksa

női divatáruháza Nagykanizsán.

Ajánlja elsörangú, a divat terén mérvadó ujdonságait az őszai idényre.

Női köppenyek,
Női blousok,
Női ruhaszövetek,
Meygasszonyi kelengyék,
Mosó árak,
Chiffonok és vásznak
a legjobb kivitelben, mérsékelt szabott árakon.

Minták vidékre küldetnek!

Franciaországi képek

Egy semleges újságíró följegyzései.
A papír sou.

Már rövid idővel a háború kitörése után Franciaországban minden pénz, sőt még a kárpénz is csaknem teljesen eltűnt a forgalomból. Amennyiben a kormány nem tette rá kezét az aranyra, magánosok rejtették el azt. Sőt egyideig ugyancsak a kormány óhajára a kárpénztárak még az ezüst- és nikkelpénzt is elrejtették. A kereskedelem és ipar terén a miatti beállott szorultságon a kereskedelmi kamarák oly módon iparkodtak segíteni, hogy minden vidéki várost feljogosítottak egyfrankor, az ötven centimes papírpénz kibocsátására.

Hogy ezek a cédulák végtelenül piszkosak az még a legkisebb baj. Sokkal komolyabb azonban az a körülmény, hogy általában a jancsibankókat kibocsátó városok lélekszámával nem bíznak a legerősebb városokban. Franciaországban való utazásom alkalmával egyetlen helységre sem akadtam, ahol a másoknak papírpénzét fizetségül elfogadják volna, még akkor sem, ha a két város csak egy órányi távolságra volt egymástól a vasúton. Ily módon valahányszor elhagyunk egy várost, kénytelenek vagyunk papírpénzünkön bármily módon tudni, ami az útszokás kényserhelyzete miatt gyakran elég tekintélyes veszteséggel jár.

Német foglyok mint napszámosok.

Marselleben kerültem legelőször össze német hadifoglyokkal. Negyven emberből álló csapat. A kikötőben dolgoztak és serényen rakták át egy nagy gőzhajó rakományát a vasútra. Legtöbben közülük nagy, széles karjau szalmakalapot hordott, védelmi a tropikusán tűző nap ellen és ezt a francia emberiség örvendetes jelének vettem. — Vökömokat kezembem tartottam, amikor egy mellett elhaladó asztroy rám rikk.

— Mi? Le akarja fotografálni ezeket a dísmákat?

A francia emberiségbe bitem erre persze lassú ellanyult.

Mikor közelebb léptem, láttam, hogy minden különös munkára alkalmazták a német katonákat. A vasúti kocsiokon kétirányú jeleket a vonat rendeltetési helyét: Le Creuzot. A foglyokat tehát arra használták, hogy gránátokhoz szükséges nyersanyagot rakjanak fel a vonatra. Kis bengeralaku vasdarabok voltak azok, amelyek aztán kiesztergályozva és megöltve néhány hét múlva pusztlást és halált osztottak ki a német bajtársak között.

Hajósák hajók nélkül.

Marselleben alkalmam volt egy nagy hajótulajdonos és kivétel cég tulajdonosával beszélni. Az illető szüleitől fogva semleges államból származó külföldi, aki szülőföldjét most konzul képviseli. Párisból ismettem még is felkerestem, hogy adjon némi felvilágosítást Franciaország tengerentúli kereskedelméről és hajózási forgalmáról. Kérdéseimre a konzul vállalt vont és így szólt:

— Mind a kettő a lehető legrosszabb helyzetben van; a francia hajózási egyszerűen megszűnt. És ennek a bizonyos az oka, a „Lute maritime” amely még Colbert idejéből származik. Háború esetén ugyanis minden hajó a világ bármely sarkában legyen is — a legrosszabb uton hazai kikötőjébe tartozik visszatérni és legénységét a katonai hatóságok rendelkezésére köteles bocsátani. De ez még nem volna a legrosszabb, ha a kormány a hajókat letiltaná. — Igaz ugyan, hogy vásárolt egyenruhákat, de oly rossz árakat fizetett értük, hogy a hajótulajdonosok kivétel nélkül súlyos veszteségeket szenvedtek. Egyedül a „Messageries Maritimes” értett hozzá némiképp, hogy a megváltott viszonyok ellenére valami kárpótlást találjon. Menetrendszerű utjára semleges hajókat bérelt ki, de különben az egész hajózási a tönk szélén áll.

Egy oroszok által szétrombolt állomást most orosz hadifoglyok építenek.

A Maximális szénárak.

A hajótulajdonosokhoz intézett második kérdésem Franciaországnak szénrel való ellátására vonatkozott.

— Külföldről fogunk szénre beszerezni — mondta. — Meg fogjuk ugyan kapni, de drága lesz, nagyon drága. A hajóújar már most is 7 frankról 40 frankra emelkedett, a rakomány biztosítása 5%,-a, a hajóé pedig 10%,-a az értéknek. Kiszámíthatja, hogy ez mekkora áremelkedést jelent. Ezenkívül sokkal több szénre vagyunk kénytelenek külföldről behozni, mint bármikor a háború előtt. Először is munkásszükségben szenvedünk, de kellő mennyiségű robbanó anyagunk sincs. A bányatulajdonosok figyelmét eleinte a belga menekült munkásokra hívták föl. A belgák azonban kijelentették, hogy elég volt, ha Franciaországért vérezték, nem akarnak még dolgozni is érte. Fellegásuk nyilvánvalóan az, hogy a kormány költségés lehetőleg gondatlan módon költse napjakt.

— Mát a szegények — kockáztattam meg a kérdést, — hogy fognak a hideg ellen védekezni?

— Ugyan ki törődik nálunk a szegényekkel — válaszolta a konzul. — Franciaországban mindent a pénz dönt el. A plutokrácia uralkodik. A demokrácia csak tartalom nélküli szív, gőpönyeg gesztus.

A beszéd további folyamán igyekeztem megtudni, hogyan vélekednek kereskedelmi körökben a háború kimeneteléről. Ezt válaszolta:

— Kezdetben azt hitték, hogy Németország külkereskedelmének megszűnése és a pénzhány miatt össze fog roppanni. Ma már nincsenek ezen a véleményen. A tapasztalat épp az ellenkezőjét bizonyította. — Az az ország, amely magára van utalva s nyers anyaga is van, nem szenvedhet pénzhányban. Inkább mi jutunk abba a szerencsétlen helyzetbe, hogy pénzünk kifogy, mivel mindenért, amit a külföldről behozunk, készpénzzel, még pedig néhéz arannyal kell fizetnünk!

Néhány nappal később a svájci határhoz értem. Amikor pénzemem bevaltóttam, leírtam láttam, hogy csak 91 svájci frankot kaptam 100 francia frankért. Még négy héttel ezelőtt az árfolyam kilencvenhét volt. Vagyis egy hónap óta több mint 6 százalékkal esett. És Párisban büszkén adták tudomásra, hogy a francia pénzt az egész világon parit fogadják el.

Eladó

egy nagyon szép művű antik ebédlőszekrény és egy álló íróasztal.

Cím a kiadóhivatalban.

12714

NAPSZÁMOSOK

munkára felvételnek a Patria nagykanizsai pótkávégyárban.

2 butorozott szép szoba

konyhával és összes mellékkeliséggel azonnal kiadó. 12708

Egy esetleg két egymásba nyíló

butorozott szoba

azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban.

Kerestetik

2-3 szobás lakás konyhával és mellékkeliséggel november 1-ére.

Hadmentes

Fűszer-engroistát

Ünnepi előrendű munkasort keresek mindössze belépésre. Ajánlatok fizetési igény és korábbi alkalmaztatásuk megállásával sürgősen Spitzer Jakab céghez Pécsre juttatandók.

Ugyanott két fűszer és egy vaskereskedősegéd is felvétetik.

Mindennemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay táskák, orvosi táskák, gamaschni, övszíj,

esőköpeny, hátzsák

1. a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban, Pécs, városi térfalán.

Csak 4 napig!

10% a hazta jövedelemből az Országos vöröskereszt nagykanizsai főkéja javára fordítandó.

1915. október 10-től 14-ig (vasárnap, hétfő, kedd, szerda és csütörtökön)

Ben Aroliq Bey

a kontinens legkiválóbb

grafologusa

engérvonallejtő Nagykanizsán van.

Felvilágosítást nyújt a múlt, jelen és jövőről, egyeztetés jellemrajz, írás és fénykép után. Írásbeli kérdésekre rögtön válaszol.

Rendelési idő: Dél előtt 9 órától 12 óráig, délután 3 órától este 9 óráig

a KORONA szállodában első emelet, 7. számú szoba.

Okleveles gépész azonnal felvétetik WEISER

gépgyárban, Sugár-ut 16.

Altal Rexszó, A német nyelvnek szóban, írásban és olvasásban tanító nélküli való alapos elsajátítására Ára 1.- korona.

Altal Rexszó, Német-magyar beszélgétesek haladóknak magántanulásra Ára 1.- korona.

Altal Rexszó, Magyar-német, Német-magyar szeszótár Ára 1.- kor.

Megrendelhető:

FISCHEL FÜLÖP FIA könyvkereskedésében Nagykanizsa Vidékre postán küldve minden kettő 20 fillérral több.

URANIA mozgóképalbum

1915. okt. hó 11, 12 és 13-án, hétfőn, kedd és szerdán kerül színre:

A ripacsfalvi borbély grandiózus vigjáték 3 felvonásban.

És még a remek kísérő műsor.

Csütörtökön és pénteken kerül színre

Az Edlersburgi csata nagy háborús dráma.

Előkészületben: Alexandra (Henny Portennel) No játsz a tüzzel (Psilander) A pokol vitorlása (Elsa Frolich) A belzebub leánya (Ebba Thomsen) stb.

Steckenperfd liliumtejszappan.

Bergmann & Co, Teichsen a E. gyárakból

Elérhetően hatékony szappan előállítására és szűkíthetően szappan előállítására. Gyógyászati, Deszertéri, Bőr- és fogászati felhasználásra is kapható. Szappan előállítására is kapható. A Bergmann „Mars” szappan, mely 100% szappanból áll, mindenütt kapható.

**Az összes budapesti
és wieni napilapokra
továbbá hetilap- és
képes folyóiratokra**

előfizetéseket közvetít
és hirdetéseket felvesz a

„ZALA”

kiadóhivatala Nagykanizsán,

a lapokon feltüntetett előfizetési és hirdetésárakon — akár postán küldve, akár házhoz hordva — minden postadíj, vagy egyéb költség nélkül.

Vidékről előfizetési és hirdetésdíjak postai költség nélkül, a „Zala” befizetés lapjain (száma 12122) továbbíthatók.

**Vízvezeték, lakatos és
kútfurási vállalatomat**

kanizsai régi állandó
megrendelőim kíván-
ságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely célra a Rorgonyi-utca 9.
szám alatti Schavel féle műhelyt
:: :: kibéreltem. :: ::

Tízévesre szakítottam tőlem 24
éves kerekesből szerzett bő
elméleti mint gyakorlati ta-
pasztalatra. Itt valamennyi számom-
ra más vidéken felgyűlt munkáimmal
szerezni tapasztalatot, megrendelő-
imnek a legteljesebb garanciát
ajánlom.

Vállalkozom munkáimra végző legke-
rülőbbre érhető feltételek megvalósítása
és három évszakra munkáim
szükségleteire, megjelölés és megjelölés
felül becsülnék állásukra.

Érdeklődőknek tisztelettel és elő-
kelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépész és elektrotechnikus

Minden **TELEFON 78.**
kereskedőnek
◆ érdeke, ◆

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételeivel készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelméül üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA készítse el. =

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-út 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti-könyvgyár.

F.F.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papír és írószerraktár

**Mindenféle irodai felsze-
rés, iskolaszerek, sokszoro-
sító készülékek, írógépek-
lékek, :: diszlevélpapírok,
üzleti könyvek, zsebköny-
vek, dlszművek, imaköny-
vek, zeneművek stb., stb**

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállítású nyomtatványok és könyvek
= legolcsóbb árban gyorsan készítenek =

A ZALA kishirdetéseit

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vétel
ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki bútorozott szobát keres, vagy bútorozott
szobát akar bérbéadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha
kis hirdetést közöltet a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendőbe

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-út 4. számú lak.

= A kis hirdetések mindig előre fizetendők. =

Az ujnépi uradalom tejszállítása.

A Zala szerkesztőségét a következő sorok közlésére kérték fel:

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Zala” okt. 4, 8 és 9. számaiban megjelent „Az ujnépi uradalom nem szállít tejet Nagykanizsának”, „A tej” és „A katona körhöz tej nélkül” című cikke tartalma tekintetében kérem a következő helyreigazító nyilatkozatot b. lapjában közlőten.

Megfelel a ténynek az, hogy szeptember hó vége felé a helyettes főkapitány urnál a tejárak hatóságilag megállapított árának 34 fillérre való fölemelését kértem. Erre a lépésre, amint azt a helyettes főkapitány ural körölte is, engem több garázdálásom kért fel. Magam is ledokoltam tartottam az érmelet, mivel — amint azt a helyettes főkapitány urnak rendelkezésre bocsátott okirattal igazoltam — a termelés költségei több mint 100%,-al emelkedtek. Ugyanis, amíg 19.4 november hó 14-én az ujnébázi cukorgyár nekem Ujnép pusztára bérmentve 12 K 50 fillérért szállította a szállított répaszeletet, addig ugyaszért l. é. szeptember hó 15-én 33 koronát, szeptember hó 29-én pedig 37 K 55 fillért kért. 1914. évi október 26-án a Mesőgazdák Szövetkezete a kukorikolék (melasse) 100 kg-áért 9 K 65 l-ért szállította nekem, ugyanzért 1915. szept. 21-én 22 K 50 fillért kért. A körpát 1914. december 1-én szákosztu 11 K 40 fillérért szállította a helybelli görma, míg jelenleg 21 K 70 fillérért szállítja stb. A helyettes főkapitány ur nem zárkózott el a tej árának 32 fillérben való megállapításától, ha ezt beszerzendő információk indokoltak mutatják, amit köszönettel tudomásul vettem. Néhány nap - múlva kösölte velem a helyettes főkapitány ur, hogy a kérelemnek helyt nem adhat, mivel más városokban a tej ára alacsonyabb és „gazdasági szakértőjének” véleménye szerint a teheek takarmányozására a braktakarmány nem szükséges.

A polemia sikerülése végett a lefolytatott beszélgetés részleteire nem reflektálok, de egész multam és körzeti tevékenységemet hivom tanúságtételre, hogy Nagykanizsa város és községe érdekeit csak egy erőmböz képest mindenkor előmondánitani törekedtem. Következtes voltam ebben azszal is, hogy bár kijelentettem a helyettes főkapitány urnak, hogy lly körülmények között felmentve érzem magam azon erkölcsi könyser alul, hogy vevőimnek továbbra is tejet szállítsak, a tejszállítást mind a mai napig nem szüntettem be és a Zala erre vonatkozó első cikkének megjelenése napján is 290 liter tejet és több liter sűrű és hig tejszint szállítottam be Kanizsára. A tejnek — kezelési nehézségei miatt — csak a házhoz való szállítása és pasztörizálását szüntettem be, ezt megelőzőleg vevőimel értesítettem, hogy egy ideig nagykanizsai házuknál a tej rendelkezésükre áll és mivel nem tudom, hogy meddig lesz módomban tejet szállítani, tejszükségletükröl gondoskodjanak. Ugyanis a dolog természetes rendje szerint a téli takarmányozásra való átmenetel előtti időszakban a teheek tejelőképesége erősen csökken, így szeptember 3-tól október 10 ig napi tejtermelése változatlan tehénállományal 333 literrel csökkent. Tejet egy cseppet sem szállítottam soha máshova, mint Nagykanizsára és daedra a kecsgeitől ajánlatoknak, ezután sem szándékozom. Természetes azonban, hogy a csökkent termelés és házi szükségletem fokozódása folytán (270 ember élelmezése és sztr hány) vevőim körét is meg kellett szorítanom. A házuakra kifüggesztett rodrásos hirdetések is az volt a fő célja, hogy a rendez vevőim köré nem tartozó tömeges tejkeresőket távol tartsam.

A katona körhöz én tölem tejet soha sem kért. Strém és Bogaszerder vállalkozókhoz szállított tejet, a kik még a tejárak hatósági megállapítása előtt a saját ajánlatukkal 30 fillért fizettek a tejért. A tejárak hatósági megállapítása azonban csak a községekre teje vo-

natkozok és nem a pasztörizált, a melynek Budapeston hatóságilag megállapított ára legalább 8 fillérrel magasabb a községekre teje áránál. En október hó elejéig llyen agygenikus tejet szállítottam, amikor pedig a pasztörizálást megkezdtem, a tej árának megfelelő készletéről nevezett vállalkozókak értesítettem. lgy tehát a hatósági ár megállapítása ellen sem véletem. Most nevezett vállalkozók ugyan újbban magasabb árak ígérése mellett fordultak hozzám tejet, de a hatósági árát meghaladó ajánlat természetesen visszautasításával, a termelés csökkentése folytán őket is kénytelen voltam figyelmeztetni, hogy a szükségletük fedezéséről gondoskodjanak. Azt soha sem mondtam nekik, hogy még csak 2 napig szállított, hogy meddig tudok szállítani, arra nézve természetesen kötelező nyilatkozatot nem tehettem. Mind a mai napig azokban gondoskodtam arról, hogy számot tevő mennyiség 80—100 liter naponta rendelkezésükre álljon.

Hogy engem kicsinyes önérdék a tejtérítésben nem verített, ezt eléggé illusztrálhatja az a tény, — tanúsíthatja a helybelli 3 szálloda tulajdonos — hogy a hatósági ár megállapítása dacára október hó l-éig nagyobb mennyiségű tejet, a hatósági árán alul szállítottam.

A míg végül a front mögötti kürdelmel illeti, nyugodt lélekkel jelenthetem ki, hogy vállalkozó soha sem voltam, hogy a háboru oekne nem szászerekre menő hasznot, hanem tetemes anyagi kárt okozott, hogy mindig kérdöttem azok ellen a kik a háboru conjunkturát vagyis szerzére használták ki és ámboru nem tartozom azok köré, akik csak anylváosan gyakorolják a jótekonyságot, de bátran elmondhatom, hogy 200 liter naponta tejet talán meghaladó értékű edományokkal támogaltam a hadseregélyre ügyét és a front mögötti kürdelmelben részemel, mint bárki más, kivettem és kiviszem.

Nagykanizsa, 1915. október 11.

Elek Ernő.

A nyilatkozathoz a következő megjegyzést fűzük:

Amikor a Zala az ujnépi uradalom tejszállításával foglalkozott, egyedül és kizárólag a közérdeket tartotta szem előtt. Kommentárjaink is kizárólag eme tényre vonatkoztak, mert Elek Ernő ur előző közszereplése mindenkor csak tiszteletet váltott ki tollunkból. Szerintünk fölösleges volt a nyilatkozatban megemlíteni, hogy Elek Ernő ur a front mögötti harcból eddig kivette a részét. Mi magunk voltunk az első, akik követendő példaként konstatáltuk, hogy az ujnépi uradalom hadbavonult alkalmazottai járandóságukat a háboru tartama alatt is élvezik. Mi tisztán abból a szempontból tettük kritika tárgyává az egész ügyet, hogy mindenkülről mástól, csak ujnépi Elek Ernő urtól nem lett volna szabad az ármelet kezdeményezésének kiindulni. A nyilatkozat elolvasása után azonban készségesen közöljük, hogy Elek Ernő ur megbízásából járt el. Továbbá szivesen konstatáljuk, hogy az uradalom rendelkezésének téves értelmezéséből eredt az a hiedelem, hogy az uradalom Nagykanizsára nem szállít tejet. A nyilatkozat meggyöz bennünket arról, hogy az adminisztráció nehézségei miatt maradt csak el egyelőre a tej házhoz szállítása. Öszinte örömmel vesszük tudomásul a nyilatkozatnak azt a részét, hogy Elek Ernő ur — amíg a régi állapotot helyreállíthatja — a lakásán továbbra is kiszolgáltatja, ha nem a régi mennyiségben is, régi vevőnek a tejet a hogy Elek Ernő urnak máshova, mint Nagykanizsára, kecsgető vidéki ígérétek dacára sem lesz teje.

Ami a dolog személyi részét illeti, megismételjük ama kijelentésünket, hogy Elek Ernő ur hazafias front mögötti munkáját mi épp oly jól ismertük és épp annyira értékeltük, mint a nagykö-

zönég és ezen véleményünket a nyilatkozat tartalma a hántó félreértések eloszlatásával teljes mértékben helyreállította. A nyilatkozatot, velünk együtt a város egész közönsége, örömmel veszi tudomásul, valamint a rendőrség is, amelynek kiváló vezetőjét ezen ügyben szintén a legjobb meggyőződés és a közérdek szolgálata vezette.

HIREK

Lengyel testvéreinkért.

A Magyar-Lengyel Egyesület nevében bíró Ngyer Albert a következő lelkes hangú fűhívást teszi a Zala szerkesztőségéhez, illetve a szerkesztőség útján Nagykanizsára és Zala vármegye szabadságszerető közönségéhez:

Milyen tisztelt Szerkesztőség! Nem tudhatjuk, messze vagy közel van-e az idő, mikor nemzetek loiró imádságának és áldásával kísért szövetséges hadseregek a békét parancsolják a letér ellenségre, miként nem is sejtjük, melyik lexen a nap, mikor leten ere alatt béke kösönt a vértartata szomorú tájakra is, de nem is várhatunk az utolsó pillanatra; most kell, most akarjuk szabadság szerető nemzetünk törekéséhez illesz, mi vőnek a lengyel nemzetért való dobbanását hallgatni, most, amikor a rombadült városok, ledult családi fészkek, ezer borzalom, tenger lájladom és annyi könny árán, már ébred a céri hordák vértől feketész karmából kiszabadult Lengyelország! Napok előtt a magyar törvényhatóságokhoz fordultunk, hogy azon érzések jegyében, melyek évszázadok bujában és örömben testvérré tették a magyart a lengyelrel, — emeljék fel szavakat multjukhoz méltóan, a háboruban legérvényesebben szított, a megpróbáltatás retentő órák átzenvedett, szabadságot váró lengyel nemzetért, mely bápotos, fáradt lelke egész bizodalomával és reményteléssel tekint azokra, kiknek módjukban lesz dönteni a lengyeliség jó sorsáról. Ma a nemzet sajtójához, a sajtó minden munkásához küldjük kérésünket, hogy tollának, lelkesedésének ercével szívesen adjon a magyar szászerek imponálás módon való megnyilatkozatára céljából ama gondolatunknak, hogy a békekongresszus elé kerülendő tömeges aláírások révén sorakozzék és anóaljjon meg a nemzet minden rétege, a lengyel nemzet és annak törekvésel iránti rokonszeveg bizonyosságul is. Mely kérésünket, a lengyel nemzet ügyét amugy is oly szives szeretettel felkaroló magyar sajtó és az igen tisztelt szerkesztőség jóindulatába és barátságába ajánlvá, vagyunk

hazafias üdvözléttel:

A Magyar Lengyel Egyesület.

Az egyesület aláírási ívet küldött hozánk abból a célból, hogy azt a nemzeti jogok mindazon barátaival aláírassuk, akik a testvér Lengyelország függetlenségét kívánják. Az akciókat csak akkor lesz sikere, ha bebizonyíthatjuk, hogy az emberiség milliói követelik a hős lengyel nemzetet ejtett szerelmek helyrehozását. Az aláírási ívet szerkesztőségünkben bocsátjuk a község rendezőbizottságára. Nagykanizsa és Zala megye népe társadalmi és rangkülöbséggel nélkül szivesen az aláírók tömegével a szent ügy mozgatására. Fértek, nők, öregek, ifjak egyaránt szivesen tanúsítsák azokat a gálátat, hogy a magyar nemzet épp ugy lekededik más nép szabadságáért, mint a sajátjáért. Az aláírástokat a Zala körhöz fogja.

— Fűhívjuk olvasóink figyelmét a legújabb német katona térképek nyomán készült aktuális balkáni térképre.

— Földrengés a magyar délvidéken. Temesvárról táviratozzák: A múlt éjjel egész Temes- és Torontál-megyékben két heves földrengést éreztek. A rengés különösebben Bánlak és Módos községekben volt érezhető, ahol a házak kéményei ledőltek. Embertelen sincs kár.

— Elhalasztották a vált tisztek tanfolyamát. A beosztott 43—50 éves vált tisztek kiképzési tanfolyamát halasztották elhalasztották. A m. kir. honvédelmi miniszter folyó évi október hó 8-án a körhöz bocsátott rendelkezést bocsátotta ki. A beosztott 43—50 éves vált tisztek és tisztjelöltek úgy letak kiképzési tanfolyamukon való kiképzésüket elhalasztották, miélt is a kiképzési tanfolyamra való letak teire, valamint a népfőiskolák tiszta vált tisztek kiképzésére és az idősebbi beállításra vonatkozó, — a honvédelmi miniszter által és a terjedőkodási hely szerint letak népfőiskolák parancsnokság újak benyújtandó kérvényeknek beérkezési határideje 1916. évi január hó 5-éig meghosszabbították.

— Hasonlít millió koronára a hadikölcsön. Az Első Magyar Általános hitványító társaság a napokban megtartott igazgatói ülésén Ormady Vilmos vezérigazgató förendelést tag' indítványra, a társaság hagyományos hazafias érteletét áthatva, elhatározta, hogy a harmadik hadikölcsönből 25 millió koronát fog a magyar királyi Pénzügyminisztérium útján jegyezni. Az előző két hadikölcsönből a társaság 328 millió koronátéték címetet vett át és így a ma, határozatba ment jegyzés összegét is bocsátotta, az „Első magyar” ösates jegyzésel — leányintézmeneik jegyzésével eltekintve — 578 millió koronára, vagyis oly összegre rúgnak, mely eddig Magyarország és Ausztriában egyetlen pénzüzintézet sem jegyzett. Ezen fontos határozat meghozatalánál az intézet vezetőségét az erkölcsi és hazafias szempont vezérelte, hogy a társaság, vagyis oly összegre rúgnak, mely szigoru területkölsélt elveng követkarményképen hatalmasá vált anyagi erejét a legmesszebbmenő mértékben az állam által kibocsátott, teljes hitványoságot nyújtó és előnyösen kamatozó címetek nagymértő vásárlása által a haza szolgálataiba állítsa. Ezen a társaság által eszközölt újabb imponás összegű hadikölcsön jegyzés, mely a jövőbe vetett hit legfényesebb bizonyítékát nyújtja, mint példásági hazafias cselekedet a legértesebb körökben is bizonyára a legjobb hatást fogja kelteni. Ha eme nehéz időkből, ösates gazdasági tényezőink és pénzügyi vállalatunk ugyanoly hazafias áldonatkészséggel áthatva, a harmadik hadikölcsön kibocsátását anyagi eszközök teljes igénybevételével hasonló mértékben mozdítják elő, a harmadik hadikölcsön sikeres végrehozásában minden bizonytalanság az előzőket is messze túl fogja szárnyalni.

A

Néptakarékpénztár
részvénytársaság
Nagykanizsán,

mint a m. kir. Pénzügyminister által kijelölt hivatalos aláírási hely elfogad jegyzéseket

a 6 %-os III-ik
hadikölcsönre
eredetifeltételek
mellett.

☐☐☐

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1-2 évi időtartamra 6% kamattal mellett.

KÖZGAZDASÁG.

A harmadik magyar hadi kölcsön.

A hosszan elhúzó háború szükségessé teszi, hogy a hadi szükségletek zavartalan ellátása céljából új hadi kölcsön bocsáttassék ki. E szükségletek fedezésére a pénzügyminiszter ezúttal kizárólag az első hadikölcsön címletnek megfelelő, 6%-kal kamatozó adómentes járadékkölcsön-kötvényeket bocsát nyilvános aláírásra. A pénzügyminiszter tehát a harmadik hadikölcsön kibocsátásánál is közvetlenül fordul a közönséghez, amint ez a legutóbb a Német Birodalomban is történt. A kibocsátás összege a nyilvános aláírás eredménye alapján fog megállapítást nyerni.

Az aláírás egy hét leforgása után veszi kezdetét és 1915 október 18-tól november 17-ig bezárólag fog megtartatni. Aláírási helyekül fognak szerepelni az összes állami pénztárak és adóhivatalok, a postatakarékpénztár és közvetítő helyei, valamint az összes számtartó hazai pénzintézetek.

A kibocsátásra kerülő és 6%-kal kamatozó kölcsönkötvény aláírásáért minden 100 korona névértékért:

1. ha az aláíráskor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetettik:
 - a) 1915. évi október 30-ig bezárólag történő aláírás esetén: 97 K 10 fillér,
 - b) 1915. évi október 30-át követő időben 1915. évi november 17-ig bezárólag történő aláírás esetén: 97 K 40 fillér,
2. ha pedig az alább ismertetendő kedvezményes (részletekben történő) fizetési módot választják igénybe, úgy az 1915. évi október 18-tól november 17-ig bezárólag terjedő egész aláírási határidőben történő aláírásnál változatlanul 98 korona.

A harmadik hadi kölcsönnél is a legkisebb jegyzhető összeg 50 koronában van megállapítva, hogy így a kölcsön jegyzése a legszélesebb néprétegek részére is lehetővé válik.

A harmadik hadi kölcsön kötvényei 1915 november 1-től kezdődőleg évi 6%-kal, minden év május 1-én és november 1-én lejárt utólagos részletekben kamatoznak, tehát az első szelvény 1915 május 1-én esedékes. Az aláírás, illetve befizetés napjától a folyó évi november 1-ig terjedő időre eső kamatok akként lértettek meg, hogy a folyó évi október hó 31-e előtt eszközölt jegyzéseknél, illetve befizetéseknél a kötvények aláírásáért 30 fillérrel kisebb összegben van megállapítva, mint az ezen időpont után történő jegyzéseknél.

Az aláírt összegek ellenértéke az aláírási helynél fizetendő be és az aláírási áron felül az aláíróval szemben sem folyó kamat, sem jutalék felszámításának helye nincs.

Ha az aláírt összeg 100 koronát meg nem halad, az aláírás alkalmával mindenkor az aláírt összeg egész ellenértéke befizetendő.

A 100 koronát meghaladó aláírásoknál a részletekben történő befizetés is meg van engedve, de ez esetben az aláírás alkalmával az aláírt összeg 10%-a biztosítékképpen letéendő és pedig a kir. pénztáraknál és adóhivataloknál, a m. kir. postatakarékpénztár közvetítő hivatalainál, továbbá az 1898: XXIII. t.c. alapján alakult Országos Központi Hitelszövetkezetnél közpénzben, míg a többi aláírási helynél vagy közpénzben, vagy olyan értékpapirokban, amelyeket az aláírási hely elfogadhatónak tart. A részletek pedig az aláírási helynél a következőképp fizetendők:

- a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1915 december 7-ig,
- a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1915 december 18-ig,
- a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1915 december 28-ig,
- a jegyzett összeg ellenértékének 25%-a legkésőbb 1916 január 8-ig.

Az utolsó részlet befizetése alkalmával az aláírási hely a letett biztosítékok elszámolja, illetőleg visszaadja.

A jegyzés céljára szolgáló nyomtatvány-írlapok az összes aláírási helyeknél díjtalanul kaphatók. E nyomtatványok bányában az aláírás levélléggel is eszközölhető.

A befizetés alkalmával az aláíró fél az aláírási helytől pénztári elismervényeket kap, amelyek a fél kivászárgára 1915 december 1-től kezdve a m. kir. pénzügyminiszterium részéről úgy a szabád, mint a zárolt jegyzésekre vonatkozólag egyenesen kiállított ideiglenes elismervényekre fognak kicseréltetel, a mennyiben eddig az időpontig a végleges kötvények kiadhatók nem lesznek. A végleges kötvények kiadására ott, illetve a fél kivászárgára kiadott ideiglenes elismervényeknél a végleges kötvényekre való kicserélésére nézve ideiglenes birtokbány utján fog a felhívás kiadástól. A végleges kötvények kiadására kiadott ideiglenes elismervények kiadhatók.

A harmadik hadikölcsön kötvényei — ép úgy, mint az első és második hadikölcsön 6%-

kal kamatozó kötvényei — zároltban is jegyezhetőek lesznek és az aláíró, a ki az általa jegyzett kötvényeket az aláírás alkalmával zárolja és ezt a zárolást öt éven át fel nem oldhatja, azt a jogot nyeri, hogy az öt évi időszak utolsó évszámában, legkésőbb azonban 1920 november 1-én a kötvényes alapból követelését, a napról számított egy évre névértékben leendő visszafizetésére, felmondhatja. A m. kir. kincstár köteles az ilyen felmondott kötvényeket legkésőbb 1921 november 1-én névértékben visszafizetni.

A harmadik hadikölcsön zárolt kötvénydarabjainak úgy a felmondási, mint a visszafizetési időpontja tehát teljesen egybeesik a második hadikölcsön zárolt kötvényeinek felmondására és visszafizetésére megállapított határidőkkel. A zárolásból kifolyólag az aláíró felet költség nem terheli.

Zárolásnak csak 1000 koronát meghaladó összegű jegyzéseknél van helye, tehát itt a legkisebb jegyzés 1050 korona.

A m. kir. pénzügyminiszterium fenntartja magának azt a jogot, hogy előre közléteendő három havi előzetes felmondás mellett ezt a kölcsönt egészben vagy részben, névértékben visszafizethesse, azonban az esetleges felmondás — ép úgy, mint a második hadikölcsön 6%-kal kamatozó kötvényeinél — 1921 május 1-ét megelőző időre nem történhetik meg.

A kamatok ép úgy, mint felmondás esetén a kölcsönkötvények tőkeértéke minden fennálló és a jövőben behozandó magyarországi adó, bélyeg és illeték levonása nélkül fizetettik ki.

A kölcsönre történő befizetésekre a moratorium alá nem eső betétek — a felmondási határidő betartásával — korlátlanul igénybevehetőek.

A betéti üzlettel foglalkozó intézeteknél s más ilyen cégeknek 1914 évi augusztus hó 1-je előtt betéti könyvre elhelyezett, egyébként a moratoriumfeloldó rendeletben foglalt korlátozások alá eső betétek azonban a kibocsátásra kerülő járadékkölcsön-kötvényekre történő befizetések céljára csupán a jegyzés idejében fennálló összegük 50%-a, de legfeljebb a betét tulajdonosa által jegyzett összeg 50%-a erejéig vehetők igénybe.

Azok, a kik a befizetésekre ilyen, egyébként a moratorium feloldó rendelet alá eső betéteiket kívánják igénybe venni, annál az intézetnél vagy cégnél, illetve annak az intézetnek vagy cégnél közvetítésével tartoznak jegyezni, a melynél a betét el van helyezve.

A kibocsátandó kötvényekre és pedig úgy a szabád, mint a zárolt darabokra, az Osztrák-magyar bank és a M. kir. hadi kölcsönpenztár a járadék-kötvényeknek kizárólagi lekötése mellett, a névérték 75% áig, a mindenkori hivatalos váltóárcsúzmólosi kamatlábon, tehát jelenleg 5%-os kamattal, nyújtanak kölcsönt. Ezek a kedvezmények 1917. évi december 31-ik maradésként érvényben. A nevezett két intézet ugyancsak a mindenkori hivatalos váltóárcsúzmólosi kamatlábon nyújt a náluk zárolg elfogadható értékpapirokra kölcsönt, ha a felveendő összeg igazoltan a jelen felhívás alapján aláírt összegek befizetésére szolgál. A meghosszabbított kölcsönök a mérsékelt kamattal kedvezményekben 1917. december 31-éig szintén részvesznek. A letett befizetési határidők alatt folyósított kölcsönök után, a fél kivászárgára, a mindenkori hivatalos váltóárcsúzmólosi kamatláb helyett, 1917. évi december 31-ig, évi 5%-os állandó kamatláb biztosítatik.

Ezenfelül az Osztrák-magyar bank és M. kir. hadi kölcsönpenztár a fent körülírt módokat mellett azoknak, a kik igazolják, hogy a jelen aláírási felhívásban foglalt befizetési határidők alatt az aláírásra bocsátott hadi kölcsön jegyzése céljából más hitelintézetnél (bank, takarékpénztár, hitelszövetkezet stb.) vagy bankcégnél vettek fel kölcsönt, ennek a kölcsönnek visszafizetésére évi 5%-os állandó kamatlábon fognak új kölcsönt nyújtani a ennek a kölcsönnek meghosszabbításánál is évi 5%-os állandó kamatlábat fognak alkalmazni; ez a kedvezmény is 1917. évi december 31-ig marad érvényben.

Az aláírók kivászárgára a járadékkölcsön kötvényeivel a szelvények bevitelével megbízott hivatalos bevitőhelyek és az Osztrák-magyar bank budapesti főosztálya, valamint a magyar szent korona országai, továbbá a Bosznia és Herzegovina területén levő fiókjai 1917. december 31-ig költségmentesen fogják megőrizni és kezelni.

A harmadik hadi kölcsön előnyös feltételei, a pénzpirc kedvező helyete, az utóbbi hónapokban a háborút előzől iszonyú győzelmei és ennek folytán annak kétségtelen és világos felismerése, hogy a háborúért folytatott nagy küzdelem győzelmes befejezésére szükséges ötletlen jegyzésben való minél nagyobb részvétel az aláírók m. g. érdekét mellett a közelebbi és nagy mértékben szolgálja; biztosítékul annak, hogy a harmadik hadikölcsön jegyzésének eredményében az ország teljes szabadsága és nagy teherbírásáról jellemtelen lényeg bizonyosságul levő közgazdasági erve ellenállhatóság még imponosabban fog megnyilvánulni, mint az első és második hadikölcsön alkalmával.

rendkívül meggyűlölt. Sipeki főispán október 19-re rendkívül st hívott egybe, amelyen a vármegyei rendkívül segélyezését, a községének gabonával való ellátását, a hadi kölcsön ügyét s a tűzfeszítősítést fogják tárgyalni.

Vizák a kanizsai lisztet, zsembebe. A rendőrség már régebben egy Nagykanizsáról naponta nagy-egű lisztet és rengeteg péksüteményt ki. Tegnap aztán kiderült, hogy a mi terünk idegenbe való szállításával sen delivastul alkalmazottak, nevezetesen ok foglalkoznak. Az egyik Bécsbe loduló alkalmazottainál a rendőrség tegnap atszár kifilt, személyt talált, amelyet be és Wiener-Neustadtba akartak vinni. latenők, nekünk kifilink bőségesen van a sajnáljuk ezt a szegény bécsiektől sem. aben lisztet magunk sem rendelkezünk a bőségesen, hogy abból vidékre is juttat- zánk.

Adományok a Vöröskeresztnek.

Vöröskereszt nagykanizsai fiókjánál legújabb- an a következő adományok folytak be: Dr. keseres Józsefné koszorúpótló adománya Béus Lajos elhunytja alkalmával 15 K, a nagy- kanizsai 2 postahivatal gyűjtése 36-10 K, Fonyó Mihály egy utatótól 10 K, Remete Géza (Zala utján) 50 K, Weiss Igóac szeptember havi adománya 10 K, ujnépi Elek Ernő új. Lőke Emil bősai halála alkalmával 50 K. — A vak- katonák részére: A nagykanizsai 5-ik számú légyjűtő állomás tisztikarának és legénységének gyűjtése (a Zala utján) 202-50 K, Kohn Pipiske Pász (a Zala utján) 20 K.

Az orosz harctár legátékinthetőbb- képpé olcsó kiadásban is megjelent és ára 1.20. Kapható Fischer Fülöp- Fia könyvke- zetésében Nagykanizsán.

A Tarsaság. A magyar nőül let postikus vendékket Nádasi Béni Anthonia A Tarsaság legújabb- sában, melyben László István regényének folytatásán a Lampert Géza vígjátékának befejezésén kívül Béabás Alia aszp. tarcaja, László István novellája, valamint Kass Miklós és Kassner Ernő cikkei vannak meg- írtamunket. Nem hiányoznak ezúttal sem a Miért? nevű keves aktualitái, míg verset Sasz Irén és Tóth László utak az új számba, melynek képei és illusztrációi mer is érdekesek és aktuálisak. A Tarsaság előfizetési uti egész évre 18 K, lecsere 10 K, negyedére 5 K. Határozástomat legyen küld a kiadóhivatal: Budapest, 4. sz. utca, 10.

A Melczér féle házban lévő műorás és látzerész üzletben megérkeztek a leg- újabb órák és látzerék, melyek legjutá- nyosabban árusítandók el, Szécsényi Antal műorás és látzerész, Kazinczy-utca 3. (Vasut-utca).

A rigai pályaudvar bombázása.

Berlin, okt. 12. Egy német hid- roplán kitünő eredménnyel tíz bombát dobott a rigai pályau- dvarra.

Megtagadott rokonság.

Luganó, október 12. Montpenzier hercege levelet intézett nagybáty- ához, Ferdinánd bolgár királyhoz, aki- nek a rokonságát megtagadja s kijelenti, hogy öt többé ismerni sem kívánja.

Fog-Krém
KALODONT
70 Fillér
Aki Budapestre utazik, nézze meg a Pasaréti Lovászárkot! Az ország egyetlen hadi látogatóhelye!

Ragályok ellen

most igen alaposan kell védekeznünk, mert kolera, vörheny, kanyaró, typhus, himlő és egyéb ragályos betegségek a háború után fokozottabb erővel lépnek fel, mint más időkben, miért is szükséges, hogy minden háztartásban egy megbízható fertőtlenítő szer-készlet legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb fertőtlenítő szere a

LYSOFORM

szagtalan, nem mérgező, olcsó és eredeti üvegekben 90 fillérért minden gyógy- szertárban és drogeriában kapható. Hatá- sása Löffler, Vertun, Pertik, Vaa, stb. intézeteknek vizsgálatai szerint gyors és biztos, miért is az összes orvosok beie- gyesek fertőtlenítésére, antiseptikus kö- zéseknél (sebrekre dagantokra) kök- és arcmosásra és ragályok elhárítására, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM szappan

finom gyenge piperesszappan, 100 lyso- formot tartalmaz és antiseptikus hatású. Alkalmazható a legkényesebb bőrre is szépíti, megpuhítja és illatosítja tenet a bőrt. Egy kísérlet és Ön a jövőben kizárólag ezen szappant fogja használni. Ára 1-20 K.

Fodormenta Lysiform

erősen antiseptikus hatású szájvíz. Száj- bánt rögön és nyomtalanul eltünteti és a fogakat konzerválja. Használandó továbbá orvosi utasítás szerint torok- lobnál, gégebántalmaknál és nátha esetén gurgulizásra. Néhány csepp elegendő egy fél pohár vízre.

Eredeti üvegeje 1 Kor. 60 fill.

Az összes lysoformkészítmények kaphatók minden gyógyszerárban, droge- riában. Kivételre Békinek ingyen és bérmentve megküldjük az „Egészség és fertőtlenítés” cz. érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyszertári gyára Ujpesten.

A Balkán.

Csak 3 napig!

10 a tiszta jövedelemből az Országos vörös kereszt nagykanizsai fióka javára fordították.

1915. október 10-től 14-ig (vasárnap, hétfő, kedd, szerda és csütörtökön)

Ben Aroly Bey

a kontinens legkiválóbb

grafologusa

enyérvonallejtő Nagykanizsán van.

Fel il góstit nyujt a mult jelen és jövőről ugyszintén jellemrajz írás és lénykép után írásbeli kérdésekre rögtön választól.

Rendelési idő: Délelőtt 9 órától 12 óráig, délután 3 órától este 9 óráig

a **KORONA** szállodában első emelet, 7. sz. mu szoba.

Egy esetleg két egymásba nyíló

butorozott szoba

azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

2 butorozott szép szoba

konyhával és összes mellékkeliséggel azonnal kiadó. 12728

Szerb harcztér térképe

Legújabb kiadás; nagyság 1:750.000

A katonai földrajzi intézet kiadása

ára 2 kor. 50 fillér

Fischel Fülöp Fia

könyvtérkedésben Nagykanizsán kapható. — Vidékre 20 fillér pótdíj.

Okleveles gépész azonnal felvétetik
WEISER

gépgyárban, Sugar-ut 16.

TÖRKÖLYT és szilvát

minden mennyiségben vesz
RECHI SAMU
pálínkanagyfőzdéje. Nagykanizsán, Király-utca 15.

Mindenkinek érdeke, hogy az őszi és téli szükségletét

Kisfaludi és Krausz

rőfős és divatáru üzletében az „Arany kakas”-hoz
NAGYKANIZSA, Erzsébet királyné-tér 21.

Moskowitz cipőüzlet mellett szerezz be, ahol

még olcsó ár mellett az alant

felsorolt cikkeket kaphatja.

Női- és gyermekkabátok

nagy választékban, kosztüm-kelmék, blouz, pongyola és alj kelmék, gyapju flanellok, pargetok, nagy és kis téli kendők, berliner kendők, selyem kendők, fejkendők, bársonyok, selymek, kreppdeschinek, ágyneműekre kanavásznak, vásznak, schiffonok, damaskok, rumburger vásznak, asztalnemű, törülköző, zsebkendő.

Hadbavonulók részére trikóing, nadrág, lábszárvédő, szvetter, keztyű, harisnya, hósapka árengedménnyel.

Kész fehérneműek nagyobb vásárlásnál eredeti gyári ár. Kész pongyolák, blouzok, aljak, gyermekruhák nagy választékban. — **Gyászruhák 24 óra alatt készülnek saját műhelyünkben.**

URANIA mozgóképfalota
ROZGONYI-UTCA 4 szám

1915. okt. hó 11, 12 és 13-án, hétfőn, kedd és szerdán kerül színre.

A ripacsfalvi borbély
grandiózus vigjáték 3 felvonásban.

És még a remek kísérő műsor.

Csütörtökön és pénteken kerül színre

Az Edlersburgi csata
nagy háborús dráma.

Előkészületben: Alexandra (Henny Portennel) Ne játssz a tüzzel (Psilander) A pokolvitortlása (Elsa Frolich) A belzebub leánya (Ebba Thomsen) stb.

— IDŐSEBB NYUGDIJAS —

közös háztartásba lépne

jobb magányos nővel. — Cim a kiadóhivatalban. 12728

Mindennemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelkészítések, Gyulay táskák, orvosi táskák, gammachni, övezők,

esőköpeny, hátzsák

és a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia
cipőárúházaiban, Főc. városi bérpályán.

HIREK

Lajpczig Imre.

Megemlékeztünk már lapunk hasábján, hogy Ólétsége a katonai érdemkeresztjével tüntette ki Lajpczig Imre 20-ik honvédegyalozredbeli századost. Ezt az irig-vérig kitűnő katonát, akit alantartal a bálványozásig szeretnek. Niocs is nálánál jobb barátja egyik katonának sem, aki szigorú ott, ahol csak szigorral lehetett azt a bizonyos katonai óhly elvárni, de humánus és mielőnkifélt igazságos szál szomben, akit arra méltónak osztályozott. Kitűnő judiciummal van Lajpczig megáldva, akit egyszer sas-tekintéssel végig mért, azzal tisztában volt. E sorok szerény írója Lajpczig Imre százados akkor látta először, amikor a III-ik pótzászd parancsnokságát átvette. Másodszor már 5 vett észre, amikor a rendszer foglalkozási idő alatt, nem a terepen, de a konyha körül settenkedtem. Meg is lecsaptem, hogy a legközelebbi menettel már megyek is a harctérre. . . . Hogy, hogy sem történt, egy ízben meglátta az írómat. Másnap már bent voltam az irodában. Egész parancsnoksága ideje alatt éreztem lelke melegét. De érezték mind azok, akik Lajpczigot közelebből megismerték. Egy alkalommal a menet századot indítottuk utra. Meglepett az a debattéri készültség, amelylyel Lajpczig katonáit a hosszú utra engedte. Márciusra járt az idő, amikor másodikszor ment a harctérre. „Spuriusom van — ugymond — e sorok írójának, hogy beleharapok a fűbe” . . . A Gondviselés másként határozott Lajpczig imre a harctéren is megmutatta, hogy komolyan veszi hivatását. Ezt az avatosságot méltányolták a legfelsőbb helyen azzal, hogy most kitüntették. Soha méltóbb hős mellett nem ékítette a királyi kegy, — mint Lajpczig Imre mellett. Velem együtt mindazokból, akik őt ismerjük, jól eső örömet vált ki ez a jól megérdemelt kitüntetés, amelyhez e sorok avatlan írója külön küldi szeretete virágából font gratulációját. (p. a.)

A czimer- és zászlókérdés.

Amint tegnapi számunkban jelentettük, Ólétsége a czimer- és zászlókérdést a dualizmus alapján végleg rendezte. A megoldást közjogilag teljesen kielégítőnek lehet mondani, mert méltó kilejezésre jut ebben Magyarország és Ausztria viszonya: a külön államiság mellett a fősíozhatatlan és elválaszthatlan együttlét, amit a pragmatica sanctio állapít meg. A két állam cimereinek egymás mellé állítása mindennél meggyőzőbben jelképezi, hogy a Habsburg monarchiában két teljesen egyenjogú nemzet éli a maga önálló állami életét: a magyar nemzet és az osztrák nemzet, amelyek az uralkodóház közössége és az uralkodó személyének azonossága folytán egyaránt híszeggel sereglenek egyazon trón körül. Ezt az alattvalói érzületet, amely soha ragyogóbban nem nyilatkozott meg, mint a világháboruban, — hiven fogják szimbolizálni a közös intézmények közös cimerei és a hadsereg zászlója, — de egyuttal az egész világon kifejezésre fogja juttatni, hogy Magyarország a közösség keretén belül teljesen egyenrangú független állam Ausztriával. Jöven dőben nem kell pirulnia a magyar embernek ha külföldre megy, hogy az önálló államiság jelvényeivel még képviselőtünknel sem találkozik. Mától kezdve a követési palotákban ott lesz a fényes ragyogásu magyar czimer is, hadbavonuló fiaink pedig arra a zászlóra fognak fölésküdni, amelyen a mi zineink egyenlően fonódnak össze a szövetséges osztrák nemzet zineivel.

A NAGYKANIZSAI BANKEGYESÜLET

:: :: RÉSZVÉNYTÁRSASÁG :: ::

mint hivatalos aláírási hely, már most elfogad jegyzéseket

a harmadik 6%-os magyar nemzeti hadikölcsönre, eredeti feltételek mellett.

— **Kitüntetés.** Skóv Duszó 20-ik honvédegyalozredbeli százados Ólétsége az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a bridiáztiményes katonai érdemkeresztjével tüntette ki.

— **Személyi hírek.** Dr. Schütlik vezérőrzorvos, Vidukovics Sándor és Maxim Ferenc főőrzorvosok Pozsonyból Nagykanizsára érkeztek s itt a katonai kórházakat végzélják fölül.

— **A 40-42 éves népfelkelők és az önkéntesek újabb behívása.** A honvédelmi miniszter október 11-én kelt rendeletével újabb bevonulási hirdetményt tett közzé, mely szerint az 1873., 1874. és 1875. évben született és a népfelkelési szemlén alkalmassnak talált népfelkelők — amennyiben névszerint íőmentve nincsenek — november 3-án a népfelkelési igazolványon kitüntetett kiegészítő parancsnokságokhoz tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak. Ugyanakkor tartoznak bevonulni az 1872., 1873., 1874. évbéli és fiatalabb korosztályú A) alsóztályú (katonailag kiképzett) népfelkelők is, akik egytben már behívattak és bevonultak, de szabadságotáltak. Ezek a tartózkodási helyükhöz legközelebb eső honvéd pótzászlóaljhoz tartoznak bevonulni. Az 1873., 1874. és 1875. évbéli születésű és a szemlén alkalmassnak talált, valamint a még be nem vonult és föl nem mentett A) alsóztályú népfelkelők körül azon hivatásos gőrvagy motoreke-gépezéseknek és fűtőknek tényleges szolgálatra való bevonulása, akik ily gépeknél alkalmazva vannak a községi előjárószágnál személyesen előterjesztendő kérelmekre az illetékes kiegészítő parancsnokság által 1915. november 30-ig elhalasztatik. Végül mindazok, kik önkéntes belépés folytán a honvédségbe vagy a közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntesek is) már besoroztattak, tekintet nélkül arra, hogy mely születési évfolyamba tartoznak, tényleges szolgálatra szintén november 3-án tartoznak bevonulni.

— **A 3-ik zászlóalj hízenete a harc éiről.** Tegnap délután megjelent a Zala szerkesztőségében Ország József zászlós, dr. Oszsag Lajos orvos fővire, aki legutóbb egyhuzamban tíz és fél hónapot töltött a harctéren s hősiességéért két kitüntetés kaptott. 160 korona készpénzt és a 20. honvédegyalozred 3-ik zászlóalja parancsnokának levelet adta át nekünk. A pénz a harctéren elesett hősök özvegyeire és árvaik; a levél pedig Nagykanizsa város közönségének szól. A 3-ik zászlóalj kiváló parancsnoka, Konkoly százados ur, aki szemregeiben színtelen ismételt kitüntetésben részesült, a következő lelkés körömet intézi a csomakelkü emberekhez:

Utatlan utakon, homoktengerben, erdő rengeretében megy a honvéd előre. Tikkasztó fűadásig, győtrő szemjúság nem hoz síkára puskát. Golyók záporában, gránátok dűbörgő, süvítő hangjánál, ismeretlen tájak rejteit veszedelme előtt nem áll lelkét féltelen. Márhetetlen tömegű ellenség szemáda előtt szikla; ha támadni kell: ellenállhatatlan vihar. Mennyi kitértés, bátorság! Nem a testnek, a léleknek földöntul, minden emberit meghaladó erje ez. Hazán a honvéd hazájáért, az otthon levők jólétéért, gyermekei jövőjéért küzd. A dipadosécsok átközetek után egy a súlyos ármény, mely lelkükre meheredik; elesett bajtársak özvegyeinek fekete ruhája, kicsiny árthatlan árva párnások szeme. Mennyi megörögvés volna annak tudata, hogy övértett bajtársunk nem hibá küzdött, hozzátartozói jólétéért, gyermekei jövőjéért. Elfogott orosz katonákért és foglyeikért a 20. honvéd gy. e. III. zászlóaljának kiosztott jutalom és a beküldött öszveg. Véres diadalmának drága emléke. Diadalmat apok emléke váltották át a kétségbeesett özvegyek, a védetlenség maradt árva lecsapítottok szymboljává. Odahaza az ezer boldok

kétségbeesett ontják az aranyat. Kérbetelelőül növekvő vállalkozások, a gyárak szüntelenül kállogó gépei nyugodtan halmozhatják tősdiket. Aki dolgozni tud, dolgozhatik otthon biztonságban. Az ellenség mindent elpusztító ölmontate ezt sebtől vörzik. Heroszok páncél-lelkes szítmorzsolódnak minden földi erő. De ennek a léleknek itt gondtalannak kell lennie. Ne kövessék bennünket egy-egy betemetett sír után az özvegyek és árva gyermekek szörnyű árnyéka. Itt hiszen nyugodtan dolgozók, — oly közel vagyunk, csakközökben dushálhattok, — segítettek! A 20. honvéd gy. e. III. zászlóalj parancsnoksága: Konkoly, százados.

— **A kassai dóm kincseinek vizsaszavítása.** A beavatottak közül is kevesen tudták, arról, micsoda nagyértékű kincsek kerültek a múlt év vége felé Sopronba, akkor, mikor a muszka minden erővel hazánk megszentelt földjére áhított. Mikor az orosz seregnek Bártia elfoglalása után az Alföld felé is irányították tekintetüket, akkor, mindenképpen érthető módon, e földiütek vagyont, kincseit a tulajdonosok igyekeztek biztos helyre juttatni. A földvidék felől a mindenképpen biztosnak tudott Dunántútra küldöttek sokan vagyonyukat és így kerültek akkor Sopronban a kassai dóm kincsei is. Ezeket a kincseket, ereklyéket, drága templomi kegyeseket Fischer-Colbrie püspök dirigálta Sopronba és ott a Soproni Takarékpénztár pánccszobájában helyezték el. Hogy miből állott a kincs, azt persze senki sem látta. Csak két hatalmas ládát vittek két huszár őrizete mellett külön vasuti kocsiában. A püspök megbizottja is elkísérte az értékes szállítmányt Sopronba és az ő személyes fölügyelete alatt helyezték el a takarékpénztár biztos helyén. Azóta elmúlt egy esztendő. Az oroszok inváziója ősteroppant a Kárpátok sziklafalán s Magyarország határain measzta tul fut az orosz és immár Magyarországgal jóval nagyobb hazai területen a muszka volt kénytelen győzelmes hadakul elől elhordani mindent. Most azután újbi megjelent Sopronban a püspök megbizottja. A sokszorosan lepecsételt ládákat kocsira rakták és kivitték a vatra. Megint külön kocsiba tették és két huszár fölügyelete alatt visszavitték Kassára.

— **A vak katonának egy magát megnevezni nem akaró honvéd zászlós tíz koronát küldött a Zala szerkesztőségéhez. Rendeltetési helyére juttattuk.**

— **A franciák borzalmas tettét elevenednek meg abban a remekül színeltetett liban amelyt ma pénteken a „Urállyal lovagja” cím alatt mutat be az Uránia mozgóképpalota egy szupos műsor keretében.**

Weisz Miksa női divatáruháza Nagykanizsán.

Ajánlja elsőrangú, a divat terén mérvadó újdonságait az ősi idényre.

- Női köppenyek,
 - Női blousok,
 - Női ruhaszövetek,
 - Mengasszonyi kelengyék,
 - Mosó áruk,
 - Chiffonok és vásznak
- a legjobb kivitelben, mérsékelt szabott áron.

Minták vidékre küldetnek!

Emlékezés

Abonyi Andor emlékei! Gy. Gy. és Zala volt költő emlékeiről szólunk az általi író sorok.

Ne lőnjék el a hős halottak levesten degadó roválában, — ne csak a csatában elhulltának járó startotip megemlékezés jussunk nekik, kerőljön neve meggyeszer a közt elrebe s hol bráival anynyesor szetepelt, — szerepeljen ott meggyeszer s mi szegény barátunk, Abonyi Andor . . .

Csatán hullt el, mint anyyi más!

Tudjuk, hogy az öngyógyító és a szup-nellizáló nem válogat. Főlkereit és ellátója a parkettek fess lőjst, országos nevi krókat és művészeket csakugy, mint az életüket másfélőben örökös szürkeségben leelő százeszeket. Tudtuk, észleltük, megállapítottuk, hogy nincs válogatás, de valahogyan, mégis . . . nem bűntük-el. Mert a golyó előtt való az a rémült egyenlőség nem vágott bele fájdón és élesen a tudatunkba, — ugy, mint mint most, Abonyi Andor esetén . . .

Elesett, meghalt, — nincs többé; elhullt, mint a több fiatal. Oly fiatal volt, — huszonnyolc éves egészben. Elgondolni is szörnyű, hogy ilyen ember 28 évvel pusztaljon el. Mert jó, ha valaki 28 évvel már fáradt, elhagyott akaratu, lesovadt energíájú ember, — az életben cáltalaul és szomoruan őgyelgő . . . Ha valaki 28 évvel már ugy éri, hogy kész és végszett, hogy rája már semmi sem vár . . . akkor jó . . . De Abonyi nem ebből a fáradt fájtaju 28 évesekből való volt. Alkotás vágya és tenni — akarás töltötte el. Foglalkozás — ügyvéd volt — rideg életvezeteket diktált volna neki s ő indott idealista lenni, — poézissal tudott foglalkozni. És szép dolgokat, — maradandó erejűeket teremtett, tudott írni . . . mert meleg szíve volt és meleg érzése . . . Éveken át vívódott, — fiatalága folytonos töprengés és spekulálás, bánykódás, — mint aki keres valmit . . . Onmagát kereste Abonyi . . . S a végén, most — nem is olyan régen, — végre rávbe ért . . . Zavartalanul élhetett volna régi szerelmének, — az irának (ezt a szerelmét a Muszka már Abonyi jogászkorában viszonzotta, már a fiatal jogás: Abonyinak sikerült költeményei vannak) — és új szerelem is közöztött rája . . . A boldogság beröppent hozzá. Megőszült. Szerelemből nőült meg, ezzel is megmutatván, hogy küiőnb ember ő sok másoknál . . .

S aztán el kellett mennie a háborúba.

Mondják, hogy fönn a harctéren golyók lövözt, gránátok ruhetségában, — ott is, ott is írt. Abonyi, a csupa-idegember, nyugodtan és mordulatlannal állt, írt, s alatt mások a lejtőket jobbra-balra kapkodták . . . Ecce postea íme a költő!

S aztán jött a golyó, — az ő golyója az ő fátuma.

Elvégeztetett!

Az egyetem majd feljegyzi Abonyi Andor nevét hős halált halt doktori alilógó sorába, — kamarája meg törli az ügyvédek névjegyzékéből . . . Ez az egész . . . De hogy kőmapiánál sokkal költőbb gyveleje nem dolgozik többé, nem gondolkodik, nem alkot és nem termel szépségeket: azt nem jegyzik föl az annalesekben. És azt sem jegyzik föl, hogy erős akaratu, nagy ambíciója, — tettak vágytól hevűlő, — ugy lehet nagyokra elhívott élete kisludt — egy csomó alkotás, stípség, gondolat nem született meg . . . nem: minderről nem marrd fölgyegys . . .

Volt — nincs . . . Zengő líraiság — buszoonyole év, — élet hajnala . . . oda — oda . . . Akik Abonyi Andor tervakkal tele, erős akaratu életét lementük: mi tudjuk csak igazán, milyen vastagsza a halála . . . Pihenj halálodban dolgos Abonyi Andor! Álmodj terveidről, íszen, s i odában, valahol a magas Északon, álmodd hogy terveid valósá válnak. — Álmodd, hogy Te válhattad annak valóra . . . Legalább több boldogság jut szívedből a sírba, mint férdi barátainak az életben . . . Álmodj, potta, Álmodj Abonyi Andor! . . . B. Gy. dr.

A
Értéktakarék-pénztár
részvénytársaság
Nagykanizsán,

mint a m. kir. Pénz-
ügyminister által ki-
nevelített hivatalos alá-
írási hely elfogad jegy-
zéseket

a 6 %-os III-ik
hadikölcsönre

eredeti feltételek
mellett.

A jegyzés céljaira 10%
készpénz lefizetése
ellenében 90% köl-
csönt ad az intézet
bármikinek 1-2 évi idő-
tartamra 6% kamat
mellett.

Miért van háború? Hogy a műnyitások mehekő szorongásban magtáruk a szeretet lobogó vörös tűzét, melyet az lefelédőnése érszt

Istenem, hogy lehet enni, inni, aludni, mikor ennyi, sly sugrózni kezdő szeretet, mint nek feltörő és miádjárt labukó fiatal napok helyongnak féledetesen, basátsianul.

Miért érzem a ticskők álloleken, hogy kánán mehekőnek, engem kereknek a halottak, a kék szerettek; boldogilag langyos éjleken?

Miért van szemem, amiben szomorú, megérő világok ének? Miért van lelkem, melynek ez események zordak és fájak, de az emlékek ének benne, mint örök, soha meg nem bolygatható állóvizek, mint tengerzsemek, melyek szememben mindent visszatkröstitnek, változatlanul.

Miért van szomorú szemem, amire valamilyen világban felleget tűrték ki egyszer, hogy mindig borok legyen?

A ticskők feléneklék a régi szerelmeket is, a melyek oh de régen a Balatonon szövédték s a tő fenekekén nyugosznak most. Drága kicsi énekek, hogy tudok ti emlékezni.

Az anyám is olyan szemekkel járt egyszer erre, mint én. Az Ipoly udvar ódon falai előtt, a Kisfaludy Sándor szobra körül, kinek bronz szíve akkor a bon felett kesergett. A vén plátánok alatt akkor is egy sőtáltak a lányok, mint most, csak hogy a kedves romantikus füredi gavaltrók, a wertheri búsvagok helyett lélekre, egy bicogó vaskeresztesekkel lörtölnek a mostani lányok.

Hova lettek a még csak tavaly szereplő uriovasok? A régi somogyi, zalai barátok, fogatok, a pozsonymegyei posztákról lderohasó szandauerok? S a világhíres Assabálók? Anyám s az ő barátai a sárga tarlatán ruhájukban, melyeknek fodrait lepadorták, letépték a polkák és csárdások hevében.

Előtte játszik velők a víz Talán vízbulám, talán habos tarlatán.

Az ember nem tudja emlékezni melyik szebb a holdfényes vizeken...

Mint ékszerartót anyám rámbagyta az ő titokzatos, szomorú szívét.

S most újra itt állok a kupolás kis templomszögben, a híres Benvenuto Cellini lezű-

leterelött a kinek Jézus az örök Itali igéri szomszomságvallásplátdal.

S most újra hallja s lassú a lelkem a régi hangokat. Az orgona megújult, a gyermek énekeit, a Balaton éjjeli zenéjét.

Még a hájos éjjeli zene is, mely miatt akkor gyűlölettel szereltem össze a fogamat, megbékülve zeng, bong a templomi kórus hangjában. Hullanak a hangok, mint az akác-lák szirmai, lassan perognak a fehér, tiszta, illatos melódiák legalkább akkordokkal, a legfinomabb plánsztóval; hall lassú velők az oltár, a templom, mint egy végső ímen, hogy megengeszteljem azt, aki már halott.

S most hogy újra itt vagyok az örök vizek kináló Jézuskép előtt, boldog vagyok, hogy azóta nekem is adott abból a korszából lani.

Most érzem, jó volt nekem olyan mélyen kérékhetetlenül gyűlölni a pozsisba, éjjeli zenébe burkolt csak pénzértéket, mint egy kemény ellenség. Ha nem gyűlöltém volna, most nem tudnák örülni s mindent szeretni ami szép, a gyűlöletet fölismulón, bocsánatadón, mint egy hű, kipróbált jó barát.

Akkor csak mindig megannak örülnék s nem érezném a mások életének terhét. Az én

memóriám vissza is nézek, a nagy múltakban is teresszek, nemcsak előre. Az én lelkemben olyan ősi a bánat, mint a bronzon a római patina, mint a régi, sokat látt házban az ódon vakolat.

Jó volt megjelölve lenni a fenséges kezettel s új lényeket gyapuzna, a hol nincs. S kiképedésből, kiverés a márványtöböl ósmagukat a megkonstatálól nagy végyak, nagy lelkibedelmek ártáskelvel, kívánsi kemény, bústka könyvekkel.

Milyen jó nekünk lényeket látni, ahol más nem lát. Magunkat pazarolhatni, szótárodhatni lelőnköt. Milyen jó a világ minden fenséges dómjait, terét bebarazgolni, ismereni, a lélebbe felalvni s gyönyörködni a művészetek és szavak zenéjében.

Milyen jó nem polgári gondokkal logialkozni. Jó hogy van ticskőcérpelés, harangugrás, vízesobogás, természet lényűzése, ebben a pokoli világajában is. S minden embernek egy gyönyörű ékszer, amivel lelkendezve ezt a sok gyönyört felalvja, a szíve.

S a sok bánatot! Mi, akik fehér ruhában ápolunk, oh mért nem, mint a pompás egyszerűségű görögök, fehér tógában járunk a szenvedő Leonidások, az új termopilei hősök között keresztény szívűnkkel? Mi kötünk maradjon örökké az önfeláldozó, tiszta szeretet, mert ha ezt nem érezzük, egy állunk a világ-háború páholyában, mint a régi pogányok nézték szivtelensül az aréna szörny emberi áldozatát.

Maradjon közöttünk a szeretet, mint ő, őrszem, aki kiálljon valamely Golgotára, mint a Mester, vagy a Vernis hegyére, mint az Aaziai szent Ferenc, a szeretet boldog trobadurja, a legenda misztikus alakja. Vagy a tihanyi hegyre valaki s örökké felemelje az alhukó embereket.

Ne haljanak meg az igazlelkű, a pompáról lemondó aggyastyánok a pusztai Mózesok, az igaz pástorok, akik örökké, éjjel, nappal pihenés nélkül a béke felé tereljük a szegény emberi nyáját, melyet most a Tarkasok megdézamálnak, szíjeltépoek.

A remény stolidizemű kék szalagján vezeték valamerre, mint gyermek a barányt, mint a legendás, szép szavú királyleány a mesés tihanyi hegyen az ő kerekéit.

Párás ősi reggeleken úgy fekszik előttünk a Balaton, mint egy alvó gyermek, vagy boldog aggyastyán, mert a lelke mindegyiknek egy. Rajta leng a ticskők halotti éneke, a régi notturno, a Meika és a Keien tündérek szötte ezüst szövege, a kecskekörmös, ekhos Tihany sok-sok legendája s a kihalt Pax-villa mélységes csendje.

Eltemetett szerelmek, újjászületett emberi szívek örvendő, lényes misztikumai...

Odol

fém-ből készült csinos tábori dobozban

A táborból érkező ismételt ösztönzésekre szeretetadományként leendő szétküldésre 1/2 üveg Odol csinos fém-ből készült táboridobozban szállítunk mint tábori levelet teljesen készen csomagolva (porto 20 fillér.) Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában, illatszerveletben az eredeti áron 1 K. 20 filléért*.)

JA fényből készült tábori dobozt a háború tartama alatt díjazatosan szállítjuk. Kisebbségi szállíthatóság miatt a 1/2 üveget választottuk a csőre.

Ticskők a Balaton mellett.

— A Zala tiszája. —
írta: K. Barabás Atala.

A hol nem ordít a halál, nem bőmből a gyu, a hol nem mint ellenségek állanak egymással szemben, hanem, mint meghitt jó barátok döbögnek a szőlők felé a magyar part és a mosolygó orosz fogoly, itt a füredi állóhegyek közt megenyhült a barag, megenyhült minden fájdalom. A ticskők itt gyűlölnek össze a füredi partokon, éppen a tihanyi templommal szemközt. S ha ott elnémul az új barangzó, akkor ők énekelnek.

Máshol is énekelnek a ticskők, de ilyen, ilyen zengő kórusban sehol, a távoli, szelid tengerék partján, vagy a nyugalmas vizek között nem hallottam őket.

A ticskők kiéneklék az új halottakat. Mostanában a hárguló plátánok árnyékában, a „Pax” villa köré gyűlekeztek, a hol a világgal megbékült nagy szív temetkezett a csend és béke birodalmába.

Az egyik békospostól behalt a világháború zúzavaráb), a galamblelkű, fehér pápa, Pius. És most a ml tisztalelkű, meleg szívű szentként hagyta el csendes tuskulánusát a háború véres és dicső évében.

Olyan a Balaton őszrel fehér csillogása, mint sárga levelekkel a hullámok hátán, megkelt sápadtságában, mint egy stéid, halálból fehér lelkű aggyastyán.

A ticskők kiéneklék az új halottakat. Az ember szívét álomtalan éjlekre kivitték a tó partjára s valahova a sás közé rejtek s jitzsanik rijsza.

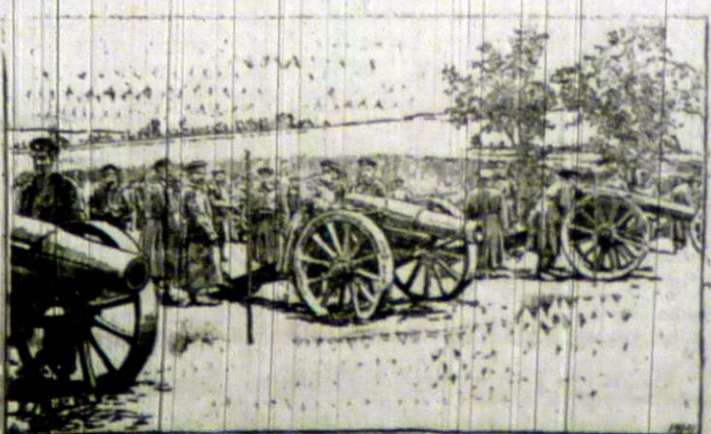
Kiéneklék a boldogemlék, a hűlen déli tájakon s a kopár orosz mezőkön pihenő fiatal halottakat, a kiknek nem jutott ha’o’ti ének, csak égyuszó.

És az éjjeli ticskőköltés az irgalom éneke. A legédesebb legnyitvaszóbb bibliai énekek éneke...

Miért van háború? Hogy már egyszer ne tudnánk magunkat keresni, hanem magunkat megjelölhetünk.

A bolgár gyalogság.

A bolgár tüzérség.

Divathölgyek figyelmébe!

Ha elegánsan és olcsón akar öltözködni, keressen fel

BARTA ÉS FÜRST
divatruházát,

hol a legújabb felöltők, blézsek, ruhakel-
mek, selymek, bársonyok nagy választék.
Telefon 523 hon vanak. Telefon 523

— Mintákat vidékre postafordultával küldünk. —

Szerb harczter térképe

Legújabb kiadás; nagyság 1:750.000

A katonai földrajzi intézet kiadása
ára 2 kor. 50 fillér

Fischel Fülöp Fia
könyvkereskedésben Nagykanizsán kap-
ható. — Vidékre 20 fillér postadíj.

Ha öröme van, vagy az Isten segédelmét várja, ne feledkez-
sék meg a vak katonákról.

HIREK

Fortunátus Imrék.

A lapok hasábjait egy idő óta nem a háború dominálja, hanem a drágaság. Mennél jobban szeretne az ember elbujni előle, annál több formában találkozik vele. Anyai bizonyos, hogy sem irni, sem beszélni nem lehet másról, mint erről. Az uszora a háború első napszállt kezdve oly óriási erővel grasszál, hogy annak letörésére eddig minden intézkedés meddőnek bizonyult. Egy ország, amely összemorizolta a világ leghatalmasabb katonai aralmát, nem tudta megtörni a piaci tulakpásokat. Egy ország, amelynek energiáján eddig egy világ támadása búsult meg, — gyöngy arzó, hogy a gyomor és zseb harcában a zsebet vissza szorítsa. Azt mondják, legyűnk takarékosok. Azok letűnk a szilve érényyé avatuk a szigorizságot, mert beláttuk, hogy az kell a győzelemhez. Elmentünk a rántott levesig, de még ehhez is zsír kell, az pedig nincs, mert visszatartja a lelketlen üzleti spekuláció. Most már meg kell állnunk. Nem azért takarékoskodtunk, hogy érszu len-csúfjért odaadjuk verejtékes munkánk minden gyümölcsét. Ugy élünk, ahogy a nagy idők lomolysága megköveteli, de nem azért, hogy a mi önmegtartódo életűnkkel mások visszájének. Szégyenkezve lajuk, hogy Németországban az állapotok ebben a tekintetben is mennél rendezettebbek a mieinknél. Köveletük, hogy csináljanak végre rendet ebben az országban is. Végre nyitán, intézkedésekkel kell föllép-nünk az alcázott harácsolás ellen is, amely ott bujkál a büntető törvénykönyv paragrafusainak hézagai közt. Minden rést el kell állni a világháború Fortunátus Imrél elől. Ez a kor nem arra való, hogy a telhetetlenség, a kapzsiság, a könnyű lelkiismeret könyéklig vijkáljon mások zsebelben.

— Uj tiszteletbeli doktorok. Buda-pestről táviratozzák: A tudományegyetem jogi és államtudományi kara tegnap délután tartott rendkívüli ülésén Tiszta István miniszterelnököt jogi-, Mackensen tábornokot, József főherceget és Enver pasát államtudományi doktorra választotta. Tiszát az alkalomból a nemzeti munkapártban lelkes ovációban részesítették.

— Halálozások. Verbóti Szilaha Antal földbirtokos, fehérmegyei bizottság tag október hó 4 én 62 éves korába Csecczen elhunyt. A boldogtalan, a ki a köreletben jelentékeny szerepet vitt, alsó-domborus dr. Zalán István fejérmegyei főispánjának titkára, a ki jelenleg a harcban szerzi a vitéség babérait, apóat gyá-zolja. — Lukács Sándor székesszéghvári nagykereskedő 46 éves korában elhunyt. — Benne Práger Béláné a vejét gyászolja.

— Pénzügyi kinevezések. A hivatalos lap jelenti, hogy a pénzügyminiszter a járási számvevők letszámában Okolicsányi Rezső választótróti és Hartl István sümegi számvevőket számvizsgálóká, — Szűcs Kálmán zalaegerszegi számtisztet pedig számvizsgálóként nevezte ki.

— Uj hadapród. Kiela Hugó 20 ik népfőlkéleszedbeil őrmestert népfőlkéles hadapróddá neveztek ki.

— Gyóni Géza levele. Szabadkáról jelenlik: Gyóni Géza a minap levelet írt a Bácskai Hírlap szerkesztőjének fogságából. A kiváló költő tudvalevően Prizmysl elestekor került orosz hadifogságba. A háború előtti munkatársa volt a lapnak és a szerkesztő izancia nyelvű táviratban érdeklődött Gyóni hogy-létéről. Erre a táviratra jött most a következő válasz: Sehonnan a világ egyik téjékről sem vártam level-t — csak Szabadkáról. Én egyetlen sor írást nem is kaptam sehonnan — Szabadkáról a legkevésbé. A te táviratodat megkaptam, de — sajnos — nem tudtam megérteni. (A francia szavakat bizonyára érthetetlen-nék adta vissza a német.) Képzeltetd: miket gondolok hat hónap óta. Egyáltalán megérthet-tem vagyok. Üdvözlél Géza. A levelet szeptember 10-én adta föl a költő Aistában.

A

Néptakarék pénztár részvénytársaság

Nagykanizsán,

mint a m. kir. Pénz-
ügyminiszter által ki-
jelölt hivatalos alá-
írási hely elfogad jegy-
zésekét

a 6%-os III-ik hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett.

□ □ □

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében 90% köl- csönt ad az intézet bárcinek 1-2 évi idő- tartamra 6% kamat mellett.

— A pénzügyi bizottság ülése. Tegnap d. u. 6 órakor ülést tartott a pénzügyi bizottság dr. Pihál Viktor előklete alatt. — A tárgyalás alá került ügyekből a következők a fontosabbak. A polgármester előterjesztette a szeptember 13-án tartott megyei közgyűlésnek a katonai beszállásolások díjazása ügyében hozott határozatát, mely szerint a miniszter rendelete alapján — aki a beszállásolások díjazását nem vállalta el állami kiadásnak — azt határozták, hogy a szeptember 13-ig felmerült beszállásolási díjakat megfizetik a helyiségek tulajdonosának és e célból a legolcsóbb megvevő intézettel kölcsönt vesznek fel és ennek kamatai és a többi fizetésére pedig már 1915. évre 2% megyei pótdótot vetnek ki. Szeptember 13-ától kezdve pedig csak az állandó létszámért fizetik az eddigi díjakat, a többiekért pedig csak a felét. (=09 fillér naponként) — Mitől ez a város kaszárját nagy mérvben érdeklí, kérdést intéz a bizottsághoz tudomásul vegyü-e ezen határozatot vagy fellebbezéssel élünk? A bizottság arra való tekintettel, hogy ezen határozat csak a háború tartamára szól, — nem tartja szükségesnek a fellebbezést. A III-ik hadikölcsönrel újból 200.000 korona jegyzését véleményezi a bizottság a főgymnasium építésére félrelet összegből, de eziránt a javallattételt a tanácsra birta. Több kisebb jelentőségű ügy tárgyalása után Dr. Rotschild Jakab azon kérdést intézte a polgármesterhez, intézkedett-e már a kormány a további gabona bevásárlás iránt? A kérdés feltevésére az ilydi je, hogy már felhangzott a pánasz, hogy list nincs? A polgármester előadja, hogy az engedélyezett 60 vagon gabona listája szeptember két hónap alatt elfogyott, holott ennek három hónapra elégnek kellett volna lenni. De a köröség maga is okozta a listhiányt, mert sokan vannak, akik tulozott óvatosságból már most az egész évi listahűségletet megveszik. Egyes kereskedők is még mindig eledelek vidékre a szigorú tilalom dacára is, amár ezért megbüntették, akik rajta csúpank Ezek elvonják a többiekétől a kizáróított mennyiséget és így bizony egyeseknek eddig nem jut, míg az újabb bevásárlásra való felhatalmazása a kormányknak le nem értezik.

— Az oroszok állítottak Ferenc Józsefet. Dr. Mező Ferenc tanár, kitűnő újságírótervező, aki hosszú hónapokat töltött már a harcokban, szabadsága lejártával most tért oda vissza. Korábban utazott a nemrég vizualogizált Bródya is, ahol hónapokig az orosz volt az ur. Bródyan egy kávéháztalaj-donosod mesélte neki, hogy a kuriaid orosz tisztek mutatás közben a Cofferbalter és a magyar Hymnusot énekelték a lelkesen, és szivből állítottak Ferenc Józsefet a „békesszárt”. Hogy igaz-e — jegyz meg hozzánk intézet leveleiben dr. Mező — arra csak nem tehetek, de az aszony szabadságától magam is meggyőződtem Mező hadonagy egybéként már a fronton van a az ottani éltől a következő sorokban számol be:

Néhány száz lépésre van tőlünk betve a muzsika. V. nálunkon esidőszereit viszonylag csend van; legalább is két nap óta nem jelentektek... Kostunk igen jó, mivelénk nincs huszunkta nap, mint otthon; bor, cigaretták, szivar bővelben van. Eggyzóval jól élünk. Le-gényem köröt sok van somogymegyél is. Egyik listársam közvetlen szomszédomban a Kanizsán is jól ismeri szentbalazsi Balázs Vill. Egy-egy namatos károkukodás — köztük a mi specialitásunk: a rozseb — egy-egy jó mon-dásuk gyakran eszembe juttatja a mi szűkebb pátriánkat: a romantikus Dunántul. S ahogy halom eszünkint, hogy haikán dudorászák:

„Ne sejtetek, ti szép magyar jányok
Visszajövünk tihozzatok
Valaha, valahára, vagy soha...”

valam édes bízsergés járja át belsőmet...
Üdvölet egész Kanizsának!

— Somogyi magyar kalandja Nagykanizsán. Egy somogyi magyart állítottak tegnap délelőt Krúdy István rendőrbíró elé. Az volt a bűne, hogy ő is ki akarta használni a konjunkturákat a portékájáért a hatósági árak éppen a dupláját kérte. Amikor pedig a rendőrök a hatósági ár betartására szólították föl, durván rájuk támadt, hogy miközük hozzá.

Erre igazolástul akartak, de sem engedelmesked-ti, hanem túllégsen is a rendőroktartámadt. A kihágás híré előtti a somogyi ember olyan jámbornak mutatja magát, miel a ma született bárány. Minden áron el akarta hitetni a főka pitányval, hogy ő a rendőroket nem is látta; majd mikor ez sem sikerült neki, még ő panaszkodott, hogy a rendőroket jogtalansai járjak el vele szemben. Persze a tanak mást mondtak, mire a kihágási bíró 50 koronás pénzbüntetéssel sújtotta. Arra a kérdésre, hogy főieibet-e, haragosan jelentette ki:

— Azért főlebbesztek, hogy főlemezék a büntetést?

S rögrön fixetett is. Már meg is feloldkeztek az ügyről, amikor újra beállított a főkapitányhoz a gyors talapforgatás közt előszta, hogy szeretne még valamit mondani.

— Na csak ki veie, — biztattak.
— Hát csak bocsánatot akarok kérni a rendőroktól, amiért megbántottam őket.
A bocsánatot is megkapta, mire hálálkodva távozott.

— A pécsi szünetarulat új tagjai. A pécsi szünetarulat befejezte az újvidéki szünetarulat a tagok bevonulatak Pécsre, ahol az előadásokat e hó 15 én kezdték meg. Magnyító előadásul a Tiszavirág című operettet válsz-

Ódó
A világ legjobb szünetje

Arca fél üveg
K. 1.20. Egész
üveg (hónap-
kig elég) K. 2.-

Aki következetesen minden-
nap használja az Ódót, az
mai tudásunk szerint az elköp-
zülhető legjobb szü- és fogápolást
gyakorolja.

tották. A járcsál tudvalevőleg újra szerve-
kedett. A tagok teljes névsora a következő:
Füredi Béla igazgató; Bartley Zoltán kormen-
ter, Baranyai László kedélyes szponzor,
Borbély Sándor komikus havasbéli, Gómsi
Béla hásszerelő, yodász, Bőssörvényi Béla
operettíró, kesz Mária (Szendri), Kovács
István apa és jellemzész, Latahá Rend
szíves, táncoskomikus, Papp István lírai me-
reimes, Perczel Oszkár ügyfél, Raskóly Odília
énekes, boovivant, Tordai István jellemzész,
Blidár Valéria társalgás színésznő, táncos,
Csanádi Irma operettíró, Csige Béla
hőnő, Fekete Rózi táncos, énekes, néma,
Jávor Aranka anyaxalásznő, Peterdy Éva
szüneti, Rátkay Margit koloratur énekes,
K. Sára Irén operette komika, R. Volgyi
Irén sugónd, Zsolt Margit társalgás színésznő
és énekesnő, Zsigmond Manci néma. A ka-
személyzet tagjai: Aranyosi Manci; Bartley
Sári, Biller Margit, Borbély Sándorné, Dor-
mann Juul, Kocsis Ilona, Radványi Erzsi,
Ritka Vilma, Bitta Károly, Csáky Ferenc,
Sugár Károly, Török Ferenc és Ouday Józ.

— Végre sikerült. A napokban meg-
irtuk, hogy Jecs Sándorné 57 éves aszony ö-
gylikos szándékkal marólugot ivott. Kihalga-
tákor elmondta, hogy immár harmadszor próbá-
l a halálba menekülni rendkívül kínzó re-
méja miatt. Jecsné a mérgezés következmé-
nyeit rendező háborvta, mire kiengedték a
kórházból. Tegnap délelőt újra végreter terve
kivételhez fogott, még pedig most eredmé-
nyel. — A lakásán főlakásoltta magát a mire
észrevették, — halott volt.

— Gyilkosági merénylet a vasuti állomáson. Zalagereszegei írják, hogy az ottani vasuti állomáson Fehér József napisá-
mos öt közzarással súlyosan megsebesítette
feleségét abban a pillanatban, amikor az as-
zony Pestre akart utazni. A merénylet oka
állítólag az, hogy a fiatal aszony és jóval
idősebb férje közt állandó vitakodások voltak
és emiatt az aszony el akarta hagyni az urát
és Pestre készült utazni. A súlyosan sérült
aszonyt a kórházba szállították, a merénylő
férjet pedig a rendőroket letartották.

— A londoni sötétség. Londonból írják: A bibliai Anglia fővárosa most a maga
kárán tanulta meg, hogy az egyiptomi csap-
sok közül nem utolsó volt a sötétség. A Zep-
pelinektől való félelem miatt nem világítanak
Londonban. A „Daily News” így ír erről a
kellemetlen helyzetről: A látyol napról septs
sűrűbb lesz a város fölött és ezért örömmel
üdvözli a lakosság a holdat, mint olyan ver-
deget, kit nem redszabályozhat meg a rendő-
ség. A hatóság nagy bujában nem gondol-
tolt minderre a ezért például megfellekezett
a juhnyájuk és marhacordák hajasárlól, akik
éjszaka vezetik át az útlatokat a városon. Ez
az utolsó héten nagy veszedelmet hozott a
járókelőkre épp úgy, mint a szerencsétlen
állatokra. A sötét utcákon ugyanis belejűk g-
zoltak a kocsk és az autók, viszont a meg-
riadt harkok a gyalogjáró közönséget tiporták
is. A rendőroketnek nagyon sok dolgot ad az
eltévedt emberek hazakidérése is. A közeli
kocsk kalauzál folyton rakitják az utcák
szélre a kérdéseit, hogy milyen megállóból
érkeztek, mert bizony a vakítófényesség meg-
lépésnyire sem lát az ember. Az utcák ren-
desen nem arra az omálbuzra szálának lő,
amelyre akartak, mert nem tudják elolvasni a
kocsi főírását.

— Egy külföldi fogadás. Egy há-
borzongató fogadás tartja legalomban a kül-
térvilágot. Egy előzők amerikai milliomos egy
Cleagdi klubban fogadott, hogy ő napokig list
egy kibételettel listis kátrécében. Alts a me-
vét, a hogy mikép folyt is az egész fogadás
története, azt remekül mesélta be ma az elő-
nap az Uránia mozgószínházban a „Dyngel
rabjai” című csodás szünet. Ugyanakkor el-
kerül „Tragis a talvajamoz”, nagy szponzor
és a Hedi híradó.

— A világháború térképe. Földi
Fildy Fia könyvtárában kaphatók.

termésű babot
 önként katonai szállításokra.
 Feltétel kivételi engedély meg-
 e. Legolcsóbb ajánlatot ker-
 sina - Grossmarkthalle
 MONIEN 1877

lavármegye
 zylal térképe vászonra hurva
 kel ellátva 22. — Korona, Kapitót:
 Fülöp Fia könyvkereskedésében
 Nagykanizsán.

Mindenemű cipők
 ak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők
 és katonai bőrfelszerelések, Gyulay
 táskák, orvosi táskák, gámaschni, övezsi,
csőköpeny, hátzsák
 a legjobb minőségben kapható
Miltényi Sándor és Fia
 cipőárházában, Főu., város bérpalota.

TÖRKÖLYT
 és szilvát
 minden mennyiségben vesz
REICH SAMU
 pálinkanagyüzeméje Nagykanizsán,
 Király-utca 15.

Szerb harctér térképe

Legújabb kiadás; nagyság 1:750.000

A katonai földrajzi intézet kiadása

ára 2 kor. 50 fillér

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésében Nagykanizsa kap-
 tató. — Vidékre 20 fillér póstadtj.

*Ha öröme van, vagy az Isten
 segédelmét várja, ne feledkez-
 zék meg a vak katonákról.*

Minden **TELEFON 78.**
kereskedőnek
 érdeke,

hogy üzleti nyomtatványai izléses
 kiállításban, a modern tipográfiai
 eszközök igénybevételeivel készül-
 jenek, mert csak így lehetséges,
 hogy a vásárló közönség figyelmé-
 re irányuljon. Ehhez pedig csak
 az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA = készítse el. =

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül
 berendezett nyomda, könyvkötészet,
 vonalozó intézet és üzleti-könyvgyár.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

**Legnagyobb választéku
 papír és írószerraktár**

**Mindenféle irodai felszere-
 lés, iskolaszerek, sokszoro-
 sító készülékek, írógépek-
 lékek, :: diszlevélpapírok,
 üzleti könyvek, zsebköny-
 vek, diszművek, imaköny-
 vek, zeneművek stb., stb**

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállítású nyomtatványok és könyvek
 = legolcsóbb árban gyorsan készülnék. =

A ZALA kishirdetése

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi
 ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
 Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
 Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
 Aki alkalmazottat keres,
 Aki állást keres,
 Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
 Aki bútorozott szobát keres, vagy bútorozott
 szobát akar bérelni,
 Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,
 az leghelyesebben cselekszik, ha
 kis hirdetését közölteti a Zalaiban.

Egy hirdetés ára 20 szóig **1 korona.**

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendőbe

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóirodában, Sugár-ut 4. adandó fel.

= A kis hirdetések mindig előre fizetendők. =

Táviratok.

Támadás füstfelhők mögül

— A francia harctér eseményei. —

Berlin, október 14. A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről. Mialatt az ellenséges monitorok Westendél a tengerpartot, tüzérsége pedig állásainkat Yperntől északra sikertelenül agyuzta, az angolok Ypern és Loos között csaknem az egész arcvonalon füst és gázfelhők mögött támadásba fogtak. Támadásuk teljesen megütözt. A füstfelhő több helyen az ellenség árkaiba csapott vissza. Az angolok csak Werbellestől északra keletre és keletre voltak képesek megvetni a lábukat legelől levő árkaik kis részében, ahonnan azonban legnagyobb részt kézigranátókat ismét kiűzték. Támadásukat, melyeket füstfelhők felhasználása nélkül, de nagy erővel a Hulluóhóll nyugatra fekvő állásaink ellen indítottak, az ellenség súlyos veszteségei mellett vertük vissza. Angreutól délre ellentámadásunk közben az ellenségtől két géppuskát vittünk el. Azoknak az apró fészkeknek megtisztítását alkalmával, — melyeket a franciák a Souchezől keletre emelkedő magyalaton megszállva tartottak, — négy százat fogoly maradt kezünkben. Champagneban a franciák támadásaitak Tahure mindkét oldalán végig elkeseredéssel folytatták. Ott támadás a Tahure — sonini országról délre, kettő északra, a támadó súlyos veszteségei mellett összeomlott. Éjjeli támadó kísérleteiket tüzérségünk csirjájában elfojtatta. A Combrer magyalaton az ellenségek egy százharu méter hosszú árkat felfedeztünk. A Vogezéken a franciák megkísérelték, hogy Schraffenbergben tőlünk október tizenkettőn elfoglalt állást visszavegyék, — támadásuk akadályaink előtt omlottak össze.

Sikereink az olasz harctéren.

Budapest, okt. 14. A Lafran és Vilgreaht-fensíkon levő hadállásaink és a Dolomiti harcvonal egyes támpontjai ellen intézett élénk tüzérségi és megterti Egyik, Rivától délre levő hadállásunk ellen előrenyomuló alpini zászlóalj tüzérségünk tüzelese itte el. A tengerparton a Javorcek szakasszon egy olasz lövésárk egy részét megszállottuk. A Mrzli-Vrh ellen intézett két támadást, amely heves előkészítő tüzelés után akadályainkig jutott el, visszavertük. Az Iszónó-harcvonal többi pontján, mint rendszeren, tüzérségi tűz. HOFER altábornagy.

Hazudik a francia fővezér.

Berlin, okt. 14. A nagy főhadiszállás jelenti: Az Agence Havas, a francia kormány hivatalos hírszolgálatának szerve, azt merészel állítani, hogy Joffre tábornoknak az október harmadiki német napjelentésében közzétett parancsa német kohalmány. Ezzel szemben megállapítjuk, hogy az említett parancsnak több eredeti levonata német kézben van és hogy nagy számban elfogott listák, lapok nyíltan elismerték, hogy arról a parancsról, melyet egyébként mindenfélképpen másképpen megkérni kellett, tudomásuk volt.

HIREK

Jön egy perc.

Több percek reptelmes mályva halva születnek a dalok. — Hogy életem hazug ityén el éltetőm... Miert vagyok? —
 Hova hajlt ki a paritlya? —
 a ké, amit sorsom köd, —
 hova hullt le? Pusztaságokba szárad-e? Vagy majdan kiold?
 Nincs bizonyosság, csak reményesség, —
 Csak remény van és kétkedés —
 Minden ábrándom kis csekélység, —
 a sz erőm még mindig kevés.
 Még mindig hálnak az évek, —
 még mindig csak a pillanatok. —
 Előre is sokasom érek? —
 még egyre údós — megamat.
 Még mindig itt sírok a porban, —
 a fész lüveg a tükös lepel. —
 Keresem a keszét, hol van? —
 Jön egy perc, amikor litokban a végtelembé lelemel...

Dr. Abonyi-Andor.

Skvór tata.

Skvór Dzsó 20-as honvéd századot, a katonák egyeteme a „tata” becéző névvel ruházta föl. És méltán. Nem hiszem, hogy akadna katoná, akinek kérését Skvór tata megtagadja volna. Szerette a rendet, elvárta, hogy humanizációját alárendelt katonái szíval viszonozzák, hogy erősebb korholó szavak nélkül is teljesítsék kötelességüket. S mintha ennek a néma óhajának visszhangja kell volna katonái lelkeiben. Parancsnoksága alatt ment minden, akár a karikacsapás. Skvór tata valóságos apja volt katonáinak. Tudok esetet, hogy latin otthonában is nem egyszer zavarták katonái. Ilyenkor ő nem zárkózott el, nem utálta bánátságát, hanem a katonák jószágát szemmel böcsöztette. el magától azt, aki valamit baj vesérelt hozzá. Nagy érdeme Skvór tatának, hogy ilyen ügyes-bujos dolgokban mindig a megértés embere volt. E szűke szabott helyen nem valószínű kellőleg Skvór szívtörését, páratlan humanizmusát, amikkel belopta magát az ifjúságnak szívébe. Nagykatona elletársadalmi szakért. a kitűnő jellemvonásairól szerette. Ez a szeretet jár ki neki a fronton harcoló katonáitól is. És mosolyok meg nyílnak, öszintén, hogy Skvór tata méltó méltóságunk szeretete: Kötöttsége nem jött véletlenül. Aki katonáinak nemcsak megértő barátja, de egyben apja is, ott a szeretet lélektől ölelkedésre léspirálja a katonák. Így van ez a Skvór tata parancsnoksága alatt működő zászlóaljban is. Jó Skvór tata, a bátor és a kegyes, az őt követő katonáinak fogja bírati. Magának — ismert szerényességét — csak egy levelet írt meg. Ékes az egy levél — amit a katonái úján kapott — értékebb, maradandóbb becsü neki a legdrágább drágaköve... A szeretet örök zöldjével a kezében vegye Székes Úr az ifjúságnak a katonáit; ötvözhetet. Eljen sok a hadidiszármányes katonai érdemre vittén. HÖ Skvór tata! ... (p. a.)

Elhunyt hadifogdába esett és megsebesült szilárdan katonák. A cs. és kir. hadügyminisztérium legújabb veszteség leírásában ismét több szilárdan nev szerepel. A katonáiból a következő adókat küldte: Hősök halálai: Boráth Lajos népfőlképvádász Zala-Aranyod, Bernát Bernát István 20. honv. gy. e. 4. század, Blaszincsi György Zala-Alsópusztás, Csavnicár Márton 20. honv. gy. e. 4. század Zala-Végfalva, Csenge Giza 20. honv. gy. e. 4. század Keszthely, Csizsar Gábor apk. vadász Gyepőkaján, Csödör Péter vadász Nagybalóton, Csordás András 20. honv. gy. e. 1. század Sormás. Hadifogdába jutottak: Hebus Mátyás Kotor (1883-ba született), Kubanez Ignác tüzér Csáktornya (1881), Vranovics Lukács tüzér (1877), Demász, Zilbert Mátyás tüzér Dikánfalva, Balog Vendel népfőlképvádász Zala-Baklótás, Bisztróvícs Imre Vízszentgyörgy. Megsebesültek: Fekete Boldizsár Sümeg, Gasi Gyula Nagyapáti, Kis János (1884) Pötréte, Knauz József Nagykanizsa, Kósa József övezetű Csehszék, Kövér Imre övezetű Aranyod, Krányecz Mátyás Murahely (?), Sárvai Károly (1891.) Bagonya, Soós Vendel (1899.) Sőtör, Szécsi János Felsőzsid, Vincze János Dóti (?), Adorjasi János Alsózsid, Barna Andor zászlós Keszthely, Jeneuszky Emil t. hadnagy 20. honv. gy. e., Bakai Viktor Balatinc. Bakari András zászlós Alsózsidva, Ba'og Sándor Zala-Bak, Bán József Balatongyörök, Bujcs János Zala-Gyülevész, Bicsó János népfőlképvádász Alsózsidva, Bogner András Szepetnek, Belezni József Balatonfűred, Borbás Károly népfőlképvádász Zalabér, Borbély József 20. honv. gy. e. 4. század Zala-Csonkahegyhát, Brankó János 20. honv. gy. e. 3. század Perlas, Cset Német Ferenc 20. honv. gy. e. 3. század Zalabér, Csakás Péter 20. honv. gy. e. 4. sz. Csepeli Ferenc övezetű 20. honv. gy. e. 2. sz. Zala-Terence, Cséprei Kálmán népfőlképvádász Sümeg, Csödör István 20. honv. gy. e. 1. sz. Orozstony, Csongrádi János vadász Gyepőkaján, Csontos János vadász Pusztamagyarod. (Folytatjuk.)

Zalán Gyula fogaaga. Zalán Gyula országgyűlési képviselő Przemysl elestek színhely orosz hadifogdába került és azóta nem érkezett hír róla. Most a nemzeti munkapárt országos köre a következő táviratot kapta Kraxnozarszkból: Gottlob gesund. Die herrlichsten Grüßen sendet in warmer Anhänglichkeit Julius Zalán. (Hála leten egészséges vagyok. A legszívesebb üdvözlöt küldi hűséges ragaszkodással Zalán Gyula.)

A Nagykanizsai Takarékpénztár részvénytársaság mint hivatalos aláírási hely már most elfogad jegyzeteket a III-ik hadikölcsönre.

A katonák és a tej. Általánosan tudott dolog, hogy ebben az időszakban a tejtermelés minimálra csökken a városnak tejjel való ellátása békében is nehézséggel jár. Ilyenkor, erre való tekintettel a város hatóságának főfigyelme arra irányul, hogy a tej nagyban ösztönözését megakadályozza, mert csak így juthat minden háztartás részére ebből a fontos táplálkozási cikkből valamiképpen. A polgári közönséget le is lehett szoktatni a nagyban vásárlásról, ellenben általában a paraszt, hogy a cseké katonái nem akarják átérteni a hatóság intencióját, az a polgári rendelkezéseket nem respektálják a nemcsak a piacra veszik önmaga a közönség orra elki a tejet, hanem a városvegyeken is. Ez az oka annak, hogy olyan kevés a tej a kanizsai piacra. Annyi tény, hogy a landvehrök tiszter asszony tejet fogyasztanak, mint a honvédek. — Értéselünk szerint a landvehröknek azért van szükségük a nagy mennyiségű teje, mert a legényesség ellátásán során szerepelnek a tejes ételek. Méltányos lenne, ha a landvehrök is megalkudnának a városnyokkal a tejes ételekkel más a pótolásuk, mert csak így juthat tej a város betegeinek és csecsemőinek. Az ezredparancsnokságnak mindenestre szives figyelmébe ajánljuk eme sorokat.

A
Néptakarékpenztár
részvénytársaság
Nagykanizsán,
 mint a m. kir. Pénzügyminister által kijelölt hivatalos aláírási hely elfogad jegyzeteket
 zéseket
 a 6%-os III-ik hadikölcsönre eredeti feltételek mellett.

A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1-2-évi időtartamra 6% kamattal.

A kárpáti falvak fölépítésére. Amint már említettük, a pénzügyi bizottság tegnapelőtti ülésén elhatározta, hogy a harmadik hadikölcsönből kétárszeker korona jegyzet fogja javasolni a közzétételnek. Jelenleg továbbá a pénzügyi bizottság, hogy a kárpáti falvak fölépítésére indított akció eredményeként a város 3000 koronával járuljon hozzá. Ezekkel az ügyekkel a legközelebbi költségvetésen foglalkoznak a kétség se fér hozzá, a képviselőtestület minden vita nélkül, egyhangú lelkesedéssel hozza meg a legújabb hazánk áldozatokat.

Leas román gabona. Bukarestből jelentik, hogy a román kormány összeírta, mennyi gabonára van az országának szüksége a többi pedig — úgy reméli — eladhatja a központi hatalmának. A kormány hozzájárul ahhoz is, hogy a termények kivitelére vegyen mehetsenek be Romániába a köztársasági teret tett arra, hogy a kocsikát haladéktalanul visszatérítse. A román főhadivédelmi miniszter az a véleményre, hogy a központi hatalmak újabb Romániához fognak fordulni gabonáért is, így a román gazdaság válsága meg fog szünni. Ha a központi hatalmak és Románia közt a gabonavásárlási tárgyalások befejeződnek, azaz körül 500—1000 vagon gabona jöhet be Magyarországra.

Egy honvédfogadóra ritke kintintetése. (Közl. a cs. és kir. hadügyminisztérium sajtóosztálya.) A m. kir. 12-ik honvédfogadóra ed. 11-ik százada a Vola Michovtől északra fekvő egyik orosz hadifogadói támaszpontból t. madta meg a a listák és a legényesség oly fényesen hajtották végre a rehabilitációját, hogy a bészere-ellenséges tüleki megadta magát. A nagymennyiségű hadiszeret felül még 3 géppelgyvert zsákmányoltak derék honvédek. A megfagyott géppelgyverek egyike a ló ellenében kinyitották a rendkívül heveskedő tüleket utúnak. A hadvezetés az ezrednek — a ragyogó víztől lette maradandó emlékekkel — az a géppelgyvert ajándékozta nekik költés, amelyet az ellenségtől szedett el a apelyből azonnal a fejét vesztett szaladó ellenségre kintett től. A hadvez. öparancsnoksága ezen felül az egész 11-ik századot kitűnő életemű dícsérettel látta ki.

Isztantisztalet. Az isztantisztalet, mint a pérek eml. isztantisztalet 1. és 2. osztályú kenderre továbbítottak azután 3. osztályú kenderre.

A NAGYKANIZSAI BANKEGYESÜLET

RESZVENYTARSASAG

mint hivatalos aláírási hely,

az adómentes III. 6%-os magyar

eredeti feltételek mellett jegyzeteket elfogad

és a jegyzések megkönyvelésére magas kamattal

olcsó kamattal magass előleget nyújt.

Az összes budapesti és wieni napilapokra

továbbá hetilap- és képes folyóiratokra előfizetéseket közvetít és hirdetésekkel felvesz a

„ZALA”

kiadóhivatala Nagykanizsán,

a lapokban feltüntetett előfizetési és hirdetési árakon — akár postán küldve, akár házhoz hordva — minden postadíj, vagy egyéb költség nélkül.

lapjain (száma 12122) továbbíthatók.

Vidékről előfizetési és hirdetési díjak pósta költség nélkül, a „Zala” beüzemelési lapján (száma 12122) továbbíthatók.

Keresek

ket szobából és konyhából álló szobát lakást esetleg elütéssel azonnala vagy november 1-re. — Éresítésekkel a kiadóhivatalba. 12727

Szerb harczter térképe

Lapjaink kiadás: egység 1:750-000

A katonai földrajzi intézet kiadása

ára 2 kor. 50 fillér

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsa lap-
hátó. — Vélőkre 20 fillér póstával.

*Há öröme van, vagy az Isten
segédelmét várja, ne feledkez-
sék meg a vak katonákról.*

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papír és írószerraktár

**Mindenféle irodai felszere-
lés, iskolaszerek, sokszoro-
sító készülékek, írógépek-
lékek, = diszlevélpapírok,
üzleti könyvek, zsebköny-
vek, diszművek, imaköny-
vek, zeneművek stb., stb**

Könyvkereskedés

nyomatványraktár :: Könyvkötészet

üzletes kiállítású nyomtatványok és könyvek
= leggyorsabb áron gyorsan készülnek. =

Minden kereskedőnek érdeke,

TELEFON 78.

hogy üzleti nyomtatványait izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készü-
ljenek, mert csak így lehetséges,
hogy a vásárló közönség figyelmé-
re irányuljon. Ehhez pedig csak
az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA

= készítse el. =

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

A ZALA kishirdetése

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi
ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki csalédot, szakácsnót, házmestert keres,
az legköltségteljesen cselekszik, ha
kis hirdetését közölteti a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Vidékről a kis hirdetés postautatványon küldendőbe

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. számú H.

= A kis hirdetések mindig előre fizetendők. =

REKLAZSIOK ÉS HIRDELMEK:
MAGYARIZSA
 HÍR-UT 4. SZÁM
 KÖZKÖZMŰVELÉS
 Budapest, K. M. Utca-Állomás
 11. sz. Helyiség
 Telefon: 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200

ZALALA

POLITIKAI NAPILAP

Hirdetési díjak	
Helyesre számított sorokra	
1. sor	1000
2. sor	800
3. sor	600
4. sor	400
5. sor	200
6. sor	100
7. sor	50
8. sor	25
9. sor	12,5
10. sor	6,25
11. sor	3,125
12. sor	1,5625
13. sor	0,78125
14. sor	0,390625
15. sor	0,1953125
16. sor	0,09765625
17. sor	0,048828125
18. sor	0,0244140625
19. sor	0,01220703125
20. sor	0,006103515625
21. sor	0,0030517578125
22. sor	0,00152587890625
23. sor	0,000762939453125
24. sor	0,0003814697265625
25. sor	0,00019073486328125
26. sor	0,000095367431640625
27. sor	0,0000476837158203125
28. sor	0,00002384185791015625
29. sor	0,000011920928955078125
30. sor	0,0000059604644775390625
31. sor	0,00000298023223876953125
32. sor	0,000001490116119384765625
33. sor	0,0000007450580596923828125
34. sor	0,00000037252902984619140625
35. sor	0,000000186264514923095703125
36. sor	0,0000000931322574615478515625
37. sor	0,00000004656612873077392578125
38. sor	0,000000023283064365386962890625
39. sor	0,0000000116415321826934814453125
40. sor	0,00000000582076609134674072265625
41. sor	0,000000002910383045673370361328125
42. sor	0,0000000014551915228366851806640625
43. sor	0,00000000072759576141834259033203125
44. sor	0,000000000363797880709171295166015625
45. sor	0,0000000001818989403545856475830078125
46. sor	0,00000000009094947017729282379150390625
47. sor	0,000000000045474735088646411895751953125
48. sor	0,0000000000227373675443232059478759765625
49. sor	0,00000000001136868377216160297393798828125
50. sor	0,0000000000056843418860803014868994944140625
51. sor	0,00000000000284217094304015074344974722265625
52. sor	0,000000000001421085471520075371724873611328125
53. sor	0,0000000000007105427357600376858624368056640625
54. sor	0,00000000000035527136788001884293121940283203125
55. sor	0,0000000000001776356839400094214656097014161015625
56. sor	0,0000000000000888178419700047107328048507055578125
57. sor	0,0000000000000444089209850023553640242535277890625
58. sor	0,00000000000002220446049250117768201212676389453125
59. sor	0,000000000000011102230246250588841006063381947265625
60. sor	0,00000000000000555111512312529442050303169097368128125
61. sor	0,000000000000002775557561562622100251515450486840640625
62. sor	0,0000000000000013877787807813110501257577252434203203125
63. sor	0,0000000000000006938893903906555250628788626217171015625
64. sor	0,000000000000000346944695195327762531444431310858578125
65. sor	0,0000000000000001734723475976638812672222156544292890625
66. sor	0,00000000000000008673617379883194063361111078271464453125
67. sor	0,000000000000000043368086899415970316805553941357322265625
68. sor	0,0000000000000000216840434497079851544027769706786361328125
69. sor	0,000000000000000010842021724853992577201388485339431661015625
70. sor	0,00000000000000000542101086242699628860069424267717171015625
71. sor	0,0000000000000000027105054312134981443003471213385858578125
72. sor	0,0000000000000000013552527156067490721500173560669292890625
73. sor	0,00000000000000000067762635780337453607500867803346464453125
74. sor	0,00000000000000000033881317890168726803750043394017322265625
75. sor	0,000000000000000000169406589450843634018750021697008631328125
76. sor	0,000000000000000000084703294725421817009375001084850431661015625
77. sor	0,0000000000000000000423516473627108535004687500054242521561015625
78. sor	0,0000000000000000000211758236813554272500234375000271212605578125
79. sor	0,000000000000000000010587911840677713625001171875000135606302890625
80. sor	0,00000000000000000000529395592033885681250005859375000067803164453125
81. sor	0,00000000000000000000264697796016942840625000292968750000339015822265625
82. sor	0,0000000000000000000013234889800847142031250001464843750000169507911328125
83. sor	0,00000000000000000000066174449004235710156250000732421875000008475395661015625
84. sor	0,00000000000000000000033087224502117855078125000036621093750000042376978305578125
85. sor	0,0000000000000000000001654361225105892753906250000183105468750000021188489152890625
86. sor	0,0000000000000000000000827180612552946376953125000009155273437500001059424457890625
87. sor	0,0000000000000000000000413590306276473188476562500000457763671875000005297122289453125
88. sor	0,00000000000000000000002067951531382365942382812500000228881835937500000264856114453125
89. sor	0,0000000000000000000000103397576569118297119140625000001144409179687500001324280572265625
90. sor	0,0000000000000000000000051698788284559148595570312500000057220458984375000006621402861328125
91. sor	0,0000000000000000000000025849394142279574297781250000002861022949218750000033107014306640625
92. sor	0,000000000000000000000001292469707113978714888906250000014305114746093750000165535071533203125
93. sor	0,0000000000000000000000006462348535569893574444531250000007152557373046875000008276753576661015625
94. sor	0,000000000000000000000000323117426778494468722226562500000035762786865218750000041383767883305578125
95. sor	0,00000000000000000000000016155871338924723436111328125000000178813934326093750000020691883941652890625
96. sor	0,0000000000000000000000000807793566946236171805566406250000000894069671630468750000103459419707890625
97. sor	0,0000000000000000000000000403896783473118089277781250000000447034835815023437500000517297098539453125
98. sor	0,00000000000000000000000002019483917365590444638890625000000022351741790751171875000002586485492697265625
99. sor	0,00000000000000000000000001009741958682795222319445312500000001117587089537558593750000012932427463486640625
100. sor	0,000000000000000000000000005048709793413976111597226562500000000558793544768777968750000064662137317433203125

Tizenkettedik óra.

Elérkeztünk a tizenkettedik órához. Amit az antant régi szokásához híven most csinál, az már nem egyéb fejtelenség, nyílt kapkodás. Az angol lapokból olvassuk, hogy a Dardanellai kirándulást klábrándulás váltotta föl. Olvassuk továbbá, hogy az itt harcoló csapatok egy részét a Balkánra viszik. Ez alatt a központi hatalmak kemény harcokat vívnak az elkeseredett szerbekkel.

A francia kamarában Viviani a, a mindenható francia miniszterelnök ur szóokolt. Ahogy korábban annyiszor, most is patétikus szavakkal nyugtatja meg a közvéleményt. A mi hátrányunk — úgy mond — hogy a szövetséges hatalmaknak előbb a szőnyegen levő dolgokat meg kell tárgyalni és csak azután cselekedhetünk. Addig a központi hatalmak kilométeres léptekkel haladnak a kitűzött cél eléréséhez. Így van jól ez Viviani ur! Önök csak szónokoljanak, kísérletezzenek, — ezalatt az idő alatt talán megírják a központi hatalmak abbéli terve, hogy a török-szövetséggel ka öltve vivja meg a világtörténelem legnagyobb csatáját.

A Szalonikiben partra tett antantbeli csapatokat az a veszély fenyegeti, hogy lefegyverzik. A görögök bölcs királya: Konstantin fenakarja tartani nemzete számára a korábbi szigorú semlegességet. Erre a veszélyre az antant csak most, a tizenkettedik órában eszmél, amikor a Szerbiának nyújtandó segélylyel megkészték. Kineveztek ugyan Hamiltont a Balkán-haderők generalisszimusának, de mit segítenek ezzel Szerbián, ahol nem annyira a vezér, mint inkább a felmentő csapatok megérkezését várják.

Minden jel arra enged következtetni, hogy következik a döntés pillanata.

Az antant nem tesz egyebet, mint hogy a sikertelen akciókért keresi a bűnbakot. Vagyis okoskodik. Már pedig Madách szerint „a tett halála az okoskodás.”

Szerbiai offenzívánk jól halad — írja a legutóbbi Höfer jelentés. A bolgárok már szintén akcióba léptek. A román semlegesség, az antant és főleg az orosz fenyegetődés dacára is biztosítottak látszik. A legbecstelenebb szövetségestársnak az olaszoknak, a Balkán-expedícióban való részvéte pedig valószínűleg meghozza a világ legnagyobb, legváratlanabb szenzációját, azt, hogy a bolgáron kívül más semleges nemzet is fegyverrel a kezében áll a központi hatalmak mellé. Ezt tudják már az antant államokban is, ezért buknak rakásra az antant-diplomaták. Bizonyos, hogy elérkeztünk a döntés tizenkettedik órájához.

Magyar-német-bolgár szerb háboru.

Elfoglalt magaslatok. — Atkelés az alsó Timokon. — A bolgárok diadalmas harcra. — A bolgárok nyolc ágyút zsákmányoltak és hétszáz szerbet elfogtak. — Mackensen 68 szerb ágyút zsákmányolt.

Berlin, okt. 18. A nagy főhadiszállás jelenti: *Balkán hadszíntér*. A belgrád — palankai vasút mindkét oldalán Petrowgrad és a környék felett uralkodó Avala hegy, valamint Avk-Kamen és a Ripotektől a Duna mellett délre eső hegyvidék kerünkbe került. Gallwitz tábornok hadsége az ellenséget Podualjetól a Rajla mögé, Szemendriától délnyugatra vetette vissza és a Sapini Nakkiji magaslatokról elűzte. Bojadjov bolgár tábornok hadserege kikényszerítette az alsó Timokon az átkelést és rohammal elfoglalta az ezerszázkilencvennyolc méter magas Glogovica hegyet Knjazeváctól keletre, miközben nyolc ágyút zsákmányolt és hétszáz szerbet elfogott. Pirot irányában is előrenyomulnak a bolgár csapatok. Mackensen hadserege eddig hatvannyolc szerb ágyút zsákmányolt.

Budapest, okt. 18. *Osztrák-magyar és német zászlóaljok tegnap átkaroló támadással északról és nyugatról rohammal vették be az Avala-hegyen levő szerb állásokat. A Belgrád-Grocka ut két oldalán előnyomul es. és kir. csapatok elragadták az ellenségtől Velky Kamien és Pasuljiste magaslatokat. Szemendriától délnyugatra és Pozsareváctól délkeletre a németek újra visszavetették az ellenséget. A bolgárok Zajcsár alatt áttörték a Timokon és rohammal vették be a Knjazeváctól keletre emelkedő Glogovica magaslatot, kétszáz embert fogtak el és nyolc löveget zsákmányoltak. Támadásuk mindenütt előrehalad. HÖFER, altábornagy.*

A Morava völgyében.

Páris, október 18. Nisből jelentik, hogy a magyar-német csapatok a Morava völgyében rendkívül nagy erővel támadnak. Valószínűleg azért, hogy a bolgárokkal a Timók völgyében mielőbb egyesülhessenek. A szerbek helyzete itt igen veszélyes. Attól lehet tartani, hogy a Pozserovác alatti harcokból szerb csapatokat ketté szakítják és jobbzárnyát a román határra szorítják. A szerbek gyors segítséget kérnek. Ha idejében megkapják a segítséget, biztosa veszik, hogy megsemmisíthetik a magyarokat és németeket.

Az olasz beavatkozás a Balkánon.

Páris, október 18. Az *Excelsior* tudósítója beszélt Salandra miniszterelnökkel, aki kijelentette, hogy *Itália legalább 150000 embert küld a Balkánra, de hogy a csapatok hol fognak partraszállani, azt nem mondhatja meg. Mindenesetre olyan helyen történik a partraszállás, ahol a balkáni hadjáratra nézve döntő eredménnyel jár.*

Az orosz harctér.

Berlin, okt. 18. A legfőbb hadiszállás jelentése: *Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Mitautól keletre csapataink az ellenséget kiverték állásaiból. Gross Echantól északra és északkeletre az oroszokat Nisse folyón túl szorítottuk vissza, öt tisztjük és ezer főnyi legénységük foglyul maradt. — Dünaburg előtt az oroszok erős támadásait vertük vissza. Az oroszok eközben négy tisztet és négyszáznegyven főnyi legénységet veszítettek hadifoglyokban. Szintogy Smorgtól délre az oroszok előretörésait részben kizárta mindenütt visszautasítottuk. — Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: Az oroszokat Milicénél és a Stryan át vetettük vissza. Kormyn mentén megkísérelt támadásait meg-hiusultak.*

Budapest, okt. 18. A Kormin-patak melletti erős orosz támadásokat utasítottunk vissza. — Egyébként északkeleten nincs ujság. Höfer altábornagy.

Az olaszok veresége.

Budapest, okt. 18. Az olaszok tegnap reggel erős tüzéségi előkészítés után a doberdói fensík északnyugati szakasza ellen több gyalogsági támadást intéztek, amelyek mind akadályainkon omlottak össze. Az ellenség súlyos veszteségeket szenvedett és előbbi állásaiba ment vissza. Egy a délutáni órákban megismételt támadást már tüzéségünk tüzelése kényszerített megállásra. Este és az új folyamán az ellenség gyalogsága újra több támadást kísérelt meg, de ezek is az összes korábbiakhoz hasonlóan meg-hiusultak. A támadó csapatokat három-négy gyalogezredre becsljük. Odébb északra a görz és tolemini hídfőben állásaink egész napon át az ellenség tüzéségének tüze alatt álltak. Az ellenség a tolemini hídfő egyes részei ellen gázbombákat lött. Karintában és Tirolban helyenként heves tüzéségi tűz. Esemény nincs. Höfer, altábornagy.

A franciaországi harcok.

Berlin, október 18. A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: *Wermelles és Rothingourt környéken az ellenséges kiegészítő támadások eredménytelenek voltak. A Hartmansweijlerkopf nyugati lejtőjét ma éjjel tervszerűen és anélkül, hogy az ellenség sávjait várt volna, ismét kifűrtették, miután az ellenséges állásokat alaposan szétromboltuk. Soupletől, Souaintól északnyugatra Buelke hadnagy légi harcban egy francia repülőgépet és ezzel rövid időn belül ötödik ellenséges repülőgépet lesuhanását okozta. — Hogy ellenségeink minő várakozásokat fűstek legutóbbi valóalkasáukhoz és minő erőket fordítottak erre, eltekintve a Joffre tábornok szept. 14-iki már közölt parancsától, követhető további parancsoktól, kizárólag az október 13-án egy elesett francia törzsisztánál találtunk:*

A keleti hadsereg nagy főhadiszállása. A főhadiszállás titkos utasítása az északi és középső hadseregcsoportok számára. A támadás előtt az összes ezredekot következő módon kell felvilágosítani: A francia és angol hadseregek által véghez viendő előretörés óriási erejéről a hadműveletekre, de Castelnau tábornok alatt harmincöt hadosztály, Foch tábornok alatt tizen-nyolc hadosztály, tizenhárom angol hadosztály és tizenöt lovas hadosztály, köztük öt angol van rendelkezve. Azonkívül támadásra készen áll tizenkét gyalog hadosztály és a belga hadsereg. Így tehát a francia hadsereg háromnegyed része vesz részt az általános csatában. — Támogatásukra kétezer nehéz és háromezer labóri ágyú szolgál, amelyeknek lövészerkezete messze meghaladja a háború kezdete óta rendelkezésre állott készletet. A biztos siker minden előfeltétele meg van, kivált ha szem előtt tartjuk, hogy az Arras körüli legutóbb támadásainkban csak tizenöt hadosztály és háromszáz nehéz ágyú vett részt Joffre.

Az antant blokáta a bolgár partvidéket.

London, okt. 18. A magyar *Távirati Irodának* jelentik: *A szövetséges flotta Földközi-tengeri parancsnoka közli, hogy az azei tengeri bolgár partvidék blokáda október tizenhatodikán reggel hat órákor megkezdődött. A semleges hajók negyvennyolc óra alatt hagyhatták el a blokáda zónát.*

A spanyol kabinet bukása

Madrid, okt. 18. A tegnapi minisztertanácsban elhatározták a kabinet lemondását, amit Dató miniszterelnök közölt a királylyal.

Belgrád és környéke.

Szereb harczter térképe

Legújabb kiadás; nagyság 1:750.000

A katonai földrajzi intézet kiadása
ára 2 kor. 50 fillér

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsán kapu-
ható. — Vidékre 20 fillér póstadíj.

Bevonulás miatt

Wellisch Márkus-féle
kalap üzlet berendezéssel együtt
azonnal eladó.

Üres üvegek

mindenféle fajta
a nagykanizsai cog-
nagyárban jó árban
megvételnek.

URANIA

ROZGONYI-UTCA 4. szám.

Psilander sorozat első bemutatása!

1915. október hó 18-án és 19-án,
hétfőn és kedden szíre kerül:

A fekete kancellár
dráma három felvonásban.

Ne játszd a tüzzel...
vig szerelmi történet 3 felvonásban.

És még a remek
kisérő kép.

Szerdán és csütörtökön kerül szíre:
Manya, a török leány
Ragyogó kiállítású exotikus dráma.

Nyomdai leányok felvételnek

a ZALA
Nyomda-
jában.

Mindenemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelzerelések, Gyulay
táska, orvosi táskák, gamaschni, övszj.

esőköpeny, hátzsák

a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia
cipőárúházában, Főu., városi bérpálya.

Vizvezeték, lakatos és kútfurási vállalatomat

kanizsai régi állandó
megrendelőim kíván-
ságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely célra a Rozgonyi-utca 9.
szám alatti Schavel féle műhelyt
kibéreltem.

Tizenhat éve szakmában levő 24
éves kereszti szerzett bő
elméleti mint gyakorlati ta-
posztalatra, ill. valamint számos
más vidéken teljesített munkáimmal
szerzett ismeretokra, megrendelő-
imnek a legteljesebb garanciát
nyújthatom.

Vállalkozom szakmában végző legkér-
ülényesebb feladatok megoldására
és bármely nagyüzem munkáinak
alkalmazására, meglévő és megvan-
ni felül berendezések átalakítására.

Érdelődőknek tizenöt éves elő-
kelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDELYI JENŐ

gépész és electrotechnikus.

Levélpapírok

örvái választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv és papirkereskedésében

Nagykanizsán.

Muraszentháromi körjegyzőtől

1584.915

Hirdetmény.

Alsómihályfalva község tulajdonát képező tör-
vényhatósági utmellett fekvő, jó forgalmu koresma-
épülete és tartozékai

f. évi október hó 31-én, délután 2 órakor
nyilvános árverésen bérbeadatik. A feltételek a köz-
ségházánál megtekinthetők

Alsómihályfalva, 1915. október hó 14 én.

Előjárónag.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku papir és írószerraktár

Mindenféle irodai felszere-
lés, iskolaszerek, sokszoro-
sító készülékek, írógépkel-
lékek, :: diszlevélpapírok,
üzleti könyvek, zsebköny-
vek, díszművek, imaköny-
vek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállítású nyomtatványok és könyvek
= legolcsóbb árban gyorsan készülnék =

Irodalmi csata.

Két nagy és tekintélyes fővárosi lapban, a Budapesti Hírlapban és a Világban néhány nap óta igen érdekes és szenvedélyes irodalmi csata folyik akörül, hogy Gyóni Géza a jelenlegi harcok lángjalká dainoka, aki jelenleg hadifogságban van, igazi költő-e vagy sem. A jelenlegi Ady Ede-re nézve egy levelelőből tudjuk ki, amelyben a kétségtelenül tehetséges, de talán az ön- és baráti reklámok által kissé túlbortyban méltatott költő Gyóni Gézáról kijelenti, hogy nem költő és nem is lesz az soha. Ady Ede-vel ez a bebizonyított, hogy a költő nem föltétlenül jó kritikus is, mert állításait semmiféle érveléssel nem támasztotta. A Budapesti Hírlapban Dunántúli vette oltalmába a méltatással s bizony kissé orvul megrázdított Áchimot, aki nemcsak azért nem válaszolhatott, mert dicősféles harcok a mérhetlen szenvedések után hadifogságba jutott, hanem azért sem, mert a „kritika” olyan magánlevél-féleben kegyesít el, amelyet azonban az írója még se szokt azint. A Dunántúli álnév alatt a magyar költő és újságírói gárda legkimagaslóbb vezéralja ír. Az 5 ragyogó sorral azokat is a magyarság Gyóni kiváló költői képességéről, akik őt eddig névből sem ismerték. De ezáltal igazi és alapos, ha nem is kedvező kritika részeseit Gyóni bivalian kritizálója: Ady Ede is. Erre a Világban jött meg a válasza Mórta Zsigmondtól, aki Adyt iparkodott megvédeni Dunántúli ellenében, ésintés megvallva, teljesen sikertelenül. Dunántúli ragyogó, meggyőző, világos évekre Mórta az Ady-iskola érthetetlen homályosságával talál, holott bizonyos, hogy világosabban és érthetőbben is tud írni, látszik ha tudja, hogy mit akar írni. Amíg a harc így egyenlőtlenül folyik, mi megragadjuk az alkalmat annak bebizonyítására, hogy Ady Ede-re nem ok nélkül tagadta meg Gyóni költői mivoltát. Nem ok nélkül azért, mert Gyóni sokkal régebben, éppen egy évtizeddel ezelőtt meg ugyanezt Ádyyal és az Ady-iskola híveivel, vagy tehetségével (egyik jelző sem dicősféle) üdvöndöztetve. Hogy a közönség is tisztán lássa, hogy Adyok oka van Gyónira nézve, itt hoztuk a házaszeret, a hon- vagy, a háborús nyomor és szenvedés, hazafias érzékelés, férless erő költőjének előbbi győztes üzenetét a „moderneak” címére adtuk:

Levél nyugatra.

Hol vagytok most, kis „intellektüellek”, Kiket bus szavad bajjós vége ellet? Szent nyugati előtt rojzongva térszépök, Kik lehányatok minden józan gyepőt; Gonyos mosolygók ideálra, honra, Kiknek a „New York” volt a Pantheonja, Kik igértétek a szent Hoinapot, S akik tegnap is hatra voltakot.

Hol vagytok mostan, fránya fradécsok, Kik erőnk, tucatörécsok? Csórdg e még a sok kis szélkerepő, Amelynek szép volt minden, ami szeplő? Magyar és multat szánva nézdelet, Nyugati szentidő kötyagos velők, Kiszállt bécssek, véznák, betegek, Mit érez mostan horpád mellett?

Hol vagytok mostan, kerge plántécsok? A vhar fődjén azok egyet is lássak. De hol vagytok, haj? Merre csak szemem lát, Vasizma ködök verik a gyehennét, Mely odv liból zúgva löt elő. Csőd, kis fiak, csőd, — beszél az erő, Névtek mállót csiba, korca jcvas! Haljátok: beszél a: Erő s a Vas.

Haljátok: torzunk egy marad a földön; Míg csak Kitzatásra kerestél vár és dörög; E földet s mit rojt terem a zent, Formaterének ke' megvideni; Mert etrodorja véres dródat, Ki nyugatok közti védtelen marad,

Franciaországból Szerbiába.

És hová kéne, hogy elbujátok, Ha idevárnánk — azt a nyugatot!

Az a Nyugat, melyet majmoltatok, S melytől vártatok a szent hoinapot, És a vas Észak, melyet építétek, Rojz-lalok, ná rothadt a penészül. S akik megtartjátok néktek a világot: Erkölcseben tisztok harcban öröksok, S azoknak marod megtartjuk egész, Kiket ki nem kezd a világgörzés.

Halljátok ime a megtartások észbe Koraszült kornak sok kis szenevése: Korhazt ja törzse, min harkály kopácsol, Fődre zuhan név vihar-támpádkor, Csak azéjás fenyves, melyben szok hlnak, Ái hat ellens záli forgatagának. És jöhet vihar világgörzés: Mosolygva állja száz magyar elő.

Gyóni Géza.

„New York” villámfényes berkeiben nagy a harag, Oskal, — mert ha igaz van is valahánk, nem szabad azt olyan kiméletlen ősrítéssel megírni, mint az a reklámozatlan Gyóni tette. És még hozzá olyan remek versben, amelyre nem is lehet hasonlóképp válaszolni!

Az összes budapesti és wieni napilapokra továbbá hetilap- és képes folyóiratokra előfizetéseket közvetít és hirdetéseket felvesz a „ZALA”

kiadóhivatala Nagykanizsán, a lapokon feltüntetett előfizetési és hirdetési árakon — akár postán küldve, akár házhoz hordva — minden postadíj. vagy egyéb költség nélkül.

lapjain (száma 12122) továbbíthatók.

Vidékről előfizetési és hirdetési díjak postai költség nélkül, a „Zala” befizetési lapjain (száma 12122) továbbíthatók.

TÖRKÖLYT és szilvát

minden mennyiségben vesz

REICH SAMU

pálinka-nyugodója Nagykanizsán, Király-utca 15.

URANIA

mozgóképek

ROZGONYI-UTCA 4 szám

Psilander sorozat első bemutatása!

1915. október hó 18-án és 19-én, hétfőn és kedden sziere kerül:

A fekete kancellár dráma három felvonásban.

Ne játszd a tüzzel... vig szerelmi történet 3 felvonásban.

És még a remek **kisérő kép.**

Szerdán és csütörtökön kerül színre: **Manya, a török leány** Ragyogó kiállítású exotikus dráma.

Meghívás

a Merkur Vasművek Részvénytársaság

1915. évi november hó 2-án d. u. 3 és fél óraker tartandó

Rendkívüli közgyűlésére.

Tárgy-orozat:

1. Üzleti jelentés.
2. Az igazgatórág jelentése a jelenlegi gyártelep álcseréléséről tárgyában.
3. Egy igazgatósági tagnak pótlólag való megválasztása.

Nagykanizsa, 1915. okt. hó 18 án.

Az igazgatóság.

Szerb harcztér térképe

Legújabb kiadás; nagyság 1:750.000

A katonai földrajzi intézet kiadása

ára 2 kor. 50 fillér

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsán kapható. — Vidékre 20 fillér postadíj.

Odol

Feltétlenül legjobb szájvizs.

Üres üvegek

mindenféle fajta a nagykanizsai cog-nagyárban jó árban megvétetnek.

Zalavármegye

új nagy fal térképe vászonra huzva kékrekel elillatva 22. — Kérone, Kapható: Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Mindennemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelzerelések, Gyulay táska, orvosi táska, gamaschni, övszif,

esőköpeny, hátzsák

: a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia

cipőáruházban, Főu, város bérpalota.

Megnyilt a tábori csomagposta,

megint lehet katonáknak lysoformot, lysoform-száppant és lodormenta-lysoform szájjárat küldeni. Számos levél igazolja nekünk hogy a lysoform-készítmények igazán nélkülözhetetlenek a fronton, ha tisztaságról vagy fertőtlenítésről van szó, lysoform-gyártmányaink az egész országban minden drogériában és gyógyszerüzemben egyforma áron kaphatók. Várakozni végigvárunk az eredeti csomagolásra és a védjegyre.

100 gr.-os üveg lysoform ára	K —,90
Lysoform-száppan darabja	K 1,20
Lodormenta-lysoform üvege	K 1,60

Hogy azonban hátki társaság nélkül nagyobb mennyiségben és külfelhaszn lysoform gyártmányokkal tábori postahivatalokhoz, külön 5 kilós csomagolást vezetünk be.

Aki nekünk 20 koronát beküld,

annak szállunk érdeklődésére a csomagolva, bérmentve, 10 darab lysoform-száppant, 5 üveg lysoformot, 2 üveg lodormenta-lysoform szájjárat, 1 körömkészítőt továbbá mellékelünk egy érdekes könyvecskét, melyben a fertőtlenítés könnyen érthető módon is van írva és egy „Kölera elleni védekezés” című füzetet. Fenti mennyiség egy személynek 4 hónapra elegendő.

Feltétel, hogy a katona című, híres és rendkívül csomagolt küldemény kívánja, a legnagyobb postaszággal, olvashatóan készüljön a postautalvány hátuljára, ugyanintén kérjük azt is megírni, hogy magyar, német vagy cseh nyelvű használati utasítást mellékeljünk a csomaghoz.

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyár, Ujpesten.

Névjegyeket, esketési és eljegyzési kártyákat

csinos kivitelben, olcsó áron készít a Zala Nyomda R.-T.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papír és írószerraktár

Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorosító készülékek, írógépek, lékek, :: diszlevélpapírok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, díszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés

Nyomatványraktár :: Könyvkötészet

Iszées: Kétféle nyomtatványok és könyvek
 — legelőször árban gyorsan készünek. —

A ZALA kishirdetéseit

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vétel

ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
 Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
 Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
 Aki alkalmazottat keres,
 Aki állást keres,
 Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
 Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
 Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha kis hirdetést közöltet a Zalában.

Egy hirdetés ára 20 szóig 1 korona.

Vidékéről a kis hirdetés postautalványon küldendőbe

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. adandó fel.

— A kis hirdetések mindig előre fizetendők. —

Minden kereskedőnek érdeke,

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelmébe az üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA

≡ készítse el. ≡

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

A III. NEMZETI HADI-KÖLCSÖNRE

a nagy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely, jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

Ki az a nagykanizsai cég?

E cím alatt a Zala 237-ik számában megjelent közleményre a nagykanizsai Schwarz és Tauber cégtől a következő nyilatkozatot kaptuk:

A Zala folyó év október 18-iki számában megjelent cikkre „Ki az a nagykanizsai cég?” mindenki megadhatta volna a legautentikusabb választ, mert hiszen a „Perocid” és az ezzel teljesen azonos „Antispora Villa” magcsívászó szerit hónapokon át hirdették és ezen eseményeket nem okuk, sem szándékunkba nemcsak tagadál.

Válaszunkban kerülni óhajtunk minden személyeskedő vagy polemikus részt, mert erre sem az időpont nem alkalmas, sem pedig a nagyközönséget egyelőre nem érdekli. Mindenekelőtt leszögeznél kívánjuk azontényt, hogy a Perocidot ami közvéleményben is, nem mi gyártjuk hanem a „Vereinigte Chemische Fabrik” és ha a szerrendelteséink megfelel, úgy ez nem a mi érdemünk, ha pedig rossz úgy csak annyiban terhelhet bennünket felelősség, ha a cikk beszámolója körül mint nyereségek nem járunk e el kellő gondossággal vagy óvatossággal.

A Perocidra figyelmünket a Monarchia legelső és legelőkelőbb mezőgazdasági és borászati szaklapok terítették és mellette „Perocid” forgalomba hozták volna, a bécsi napilapokban a következő közlemény jelent meg:

Auszug aus den Wiener Zeitungen die „Neue Freue Presse”, die „Zeit”, „Neues Wiener Tagblatt” von 3. April 1915.

(Beitrag zur Bekämpfung der Rebenkrankheit Peronospora durch Kupfervitriol.) Der unsere Rebe so gefährliche Pilz Peronospora viticola wurde durch Bespritzung mit einer Kupfervitriolalkalibluthe bekämpft. Da jedoch die Kupfervitriolvorrette heuer Infolge der herrschenden Verhältnisse sehr knapp sind; so musste daran gedacht werden, durch a-dere wirksame Mittel diese unserer Weinbau drohende Gefahr abzuwehren. Zu diesem Zwecke fand heute im Ackerbauministerium unter dem Vorsitz des Sektionschefs Ritter v. Ertl eine Besprechung statt, an welcher die staatlichen Weinbauorgane aller Kronländer und Fachleute der Versuchsanstalten sowie das Landesweinbaudirektorat teilnahmen. — Der Fachreferent des Ackerbauministeriums Hofrat Portele sprach sich dafür aus, dass für das fehlende Kupfervitriol teilweise als Ersatz das neue Präparat „Perocid” verwendet werde, welches aus Salzen „seltener Erden“ bei der Gewinnung der Tonerde aus Monazit hergestellt wird. Überdies hob er die Notwendigkeit hervor, auf Ersparungen an Kupfervitriol selbst durch eine vorsichtiger, nicht verschwenderische Art der Rebenbespritzung unter Anwendung gewisser Zerstäubler binzuwirken und eventuell die Kupferalkalibluthe noch mit anderen Eratzmitteln wie „Perocid” zu vermischen. Die eingehende Debatte, an welcher sich alle Anwesenden beteiligten, führte zu dem erfreulichen Ergebnisse, dass es trotz der knappen Vorräte an Kupfervitriol möglich sein wird, diesen Reben-schädling wie bisher erfolgreich zu bekämpfen.

Kivonat a „Neue Freue Presse”, a „Zeit” stb. bécsi újságok 1915. április 3-iki számából.

(Védkezés a peronospora ellen.) A cs. kir. földművelésügyi miniszteriumban lovag Ertl osztályfőnök előttele alatt tanácskozás folyt ma, hogy az érzékeny rézgálic bány mily est. károsító lehet. — A szakemberek között megvitatottak az összes állami szakközvetítők, és ügyelők, be termelési állomások

és állami növénykísérletző és védő állomások vezetői. — A miniszterium referense Portele udv. tanácsos a legelő javasolta, hogy a hiányzó rézgálic a kitűnően bevált „Perocid” permetező anyaggal pótlandó, mely az ugynevezett ritka földfémek vegyülete és Monazitból kész gyárta. — Portele nagy takarékoságot ajánlott a rézgálic használata alkalmából és óvva lott a termelőket a felesleges pócsköltségek és buzdítja a szakközvetítőket odahatni, hogy a rézgálicot felváltva bevált évszerekkel mint például a „Perocid”-dal helyettesítsék.

Vagyis az osztrák földművelésügyi miniszterium hivatalosan foglalkozott a perociddal. Megjelennek még közlemények a Perocidról és külön a nyers Perocidról Dr. Stoklasa Gyula tanár udvari tanácsos, a prágai növény-physiologiai intézet és technika igazgatójától, Portele földművelésügyi udvari tanácsos és végül feltűnt keltő kiadványok Dr. Fr. Stranakól a prágai növény physiologiai intézet vezetőjétől, mely a perociddal egy a peronospora elleni védőszerrel, mint védő magcsívászóval behatolva foglalkozott. Mindezen világhírű szaktekinéltek a Perocidot és a nyers Perocidot a legmegelőzőbben ajánlják és az érdeklődőknek ezen tanulmányokat szívesen rendelkezésre bocsájítják. A kelő gondosságot a cikk beszerzése körül tehát nem mulasztottuk el, s végül igazolja ezt még azon tény, hogy az osztrák kormány augusztus 24-iki kormányrendeletében úgy a Perocidot, mint a nyers Perocidra kiváltságos jogot rendelt el és az osztrák mezőgazdasági és borszerelési céljaira egyúttal lefoglalta, amit bizonyára nem tett volna, ha a Perocid és nyers Perocid az osztrák mezőgazdasági érdekeket sértene, mert eddig úgy tapasztaltuk, hogy csak előrendű és nélkülözhetetlen élelmiszerek és a legfontosabb gyártmányok lettek a hazai fogyasztás céljaira rekvirálva.

Megnyugtathatjuk tehát a nagyközönséget, hogy az osztrák kormány rendelkezése folytán a jövő évben nem is lehetünk azon helyzetben, hogy ezen, a mezőgazdasági érdekeket bázán korlátozva szert oly nagyon sértő, cikket forgalomba hozhassuk.

Ma tehát lelkismeretesen megakarjuk állapítani a sorrendet, hogy kit terhel a felelősség, úgy a sorrend véleményünk szerint csak a következő lehet: elsősorban a Perocidot előállító gyár, azután lovag Ertl földművelésügyi osztályfőnök, az osztrák földművelésügyi szakreferense, Portele udvari tanácsos, Stoklasa tanár udvari tanácsos, Stranak egyetemi tanár, Dr. Broz stb. a rekviráló osztrák kormányrendelet kibocsátója, Sturgh gróf osztrák miniszterelnök, Dr. Zeuker osztrák földművelésügyi miniszter és csak azután következhetik cégünk, mely a fentiek után a Perocidot forgalomba hozta.

Maradunk a tekintetes szerkesztőségnek — sorozat kiadását kérve —

kiváló tisztelettel Schwarz és Tauber

A nyilatkozatból a a produkt bíronyítékokból teljesben igazolnak lájuk a Schwarz

és Tauber cég eljárását a ezt köteleességünk nek tartjuk a helyütt is a nagykanizsai kereskedelem jó hírneve érdekében megállapítani. Ha a cég által forgalomba hozott szernek olyan ártalmass tulajdonságai volnának, mint a budapesti szakapokban megjelent a általunk is ismertetett cikk állítja, — aligha tartotta volna szükségesnek az osztrák kormány annak rekvirálását.

HIREK

Az élelmiszer uzsorás.

A háborúnak van sok hőse. Akiket a hír emleget, Tübornokok, vezérek, tisztek. És ezrevel névtelenek; E szenidős tervet gondolt, Amannak mersze volt esodás — De leghtesebb ember mégis Az élelmiszer uzsorás.

A harc láza csodákra képes: Kis emberből lesznek nagyok, A csaták fűzében teremnek. Ma is káplárból hadnagyok. De hősek között egyetlen Nem akad oly bölcs, oly okos, Mint ki lithon lott civiltől Nem is szentes. — milljomos.

Kezdté a babon, borsón, lenesén, Szűltött árkon-bokron át, Majd lelkepen munkába vette A lisztet és a gabonát. Betekélt később a zsírba, „Kakarcított” is kisalt; — A semmit ezrekké forgatt — Így volt: hiszik, vagy nem hiszik...

A főispánné hadikórháza.

A háborus jótékonykodásból kevesen vették ki annyira a részüket, mint aipeki dr. Balázs Béláné ömeltósága. Még a háboru elején csöndben, föltűnés nélkül 225 ágyas kórházat rendezett be a zalaegerszegi főgimnázium épületében, amelynek azóta minden dolgát ő végzi bámulatos agilitással, pillanatra sem csüggedő bürgósággal, a magyar női lélek szent hevületével. A kórház valóságos látványosságzámába megy. A hatalmas helyiségekben mindenféle rend, tisztaság honol. Szembetűnők a hófehér, kényelmes ágyak, melyekben derék katonáink boldogan pihenik ki a dülő csaták ezer viharának keserves fáradalmait. Öröm, meglepődés tükröződik le minden arcra. A kitűnő ellátás és kezelés hatása már napok alatt mutatkozik az elcsigázott, fáradt embereken. A gazda-

gon felszerelt műtő elfeledtetni, hogy csak ideiglenes bórházban vagyunk. A modern orvostudomány minden eszközt megtaláljuk itt — Az előkamra az előadó-gazdaságot is elhomályosítja. Zár, liszt, főzések, befőtt, aszalt-gyümölcs stb. stb. garmadzsámra áll itt. A konyhában kápolnaszerű tisztaság honol. Hogy milyen arányokban megy itt a főzés, az bizonyítja, hogy a tészanyújtást, darálást praktikus gépek végzik. És minden a főispánné ömeltósága nagy burgalmát, kimerithetlen áldozatkészségét dicsejt. Sajnos, segítőitára kevés van, mert a zalaegerszegi urinók körében a háboru tartama alatt csökkent a buzgalom. Éppen ezért ömeltóságának fokozott tevékenységet kell kifejtenie. A nap minden szakában a kórházban tevékenykedik. Minden perce, minden gondolata, nemes szívének minden sugallata a sebesülteké. A haza hű védelmezőinek még a gondolatát is ellesi s nem marad kívánság teljesítetlenül. A sebesültek imádatos rajongással adóznak a főispánné kiapadhatatlan jószágáért. Mi a vármegye háliját tolmácsoljuk ömeltóságának a kis számú segítőitársainak azért a fölbecsülhetetlen jótéményért, amelyben fiainkat részesítik. A magyarok lstené áldja meg minden lépésüket érte!

— Kitűnő. Öfelsége Lens Rezdő 48-ik gyalogezredből származott az ellenséggel szemben tanusított vitéz magatartásáért legelőször dicsejtő ellenségesben részesítette.

— Főhívás az izraelita lelkész-karhoz. Dr. Neumann Ede főrabbi, az országos rabbi egyesület elnöke a harmadik hadikölcson érdeklődő lelkés hangu főhívást intézett az izraelita lelkész-karhoz. Biztosra vesszük, hogy a gyönyörű főhívás nem marad eredmény nélkül.

— A hadikölcsonra. A nagykanizsai sörgyár részvénytársaság ismételtén szép és bővetésre méltó tanusított szolgálattal: hatfős áldozatkészcségének. A harmadik hadikölcsonból származó koronát jegyezt.

— Hadifogoly szajk katonák. A cs. és kir. hadügyminiszterium legújabb kiadványa szerint a 48-ik gyalogezred következő katonái esték részben orosz, részben más hadi fogságba. A nevek mellett föltűntetik azt a helyet is, ahol katonáink letartották vannak. Asdor József címz. öv. Oszkából (Omak), Antal Elek Kövágóder Niskey Norgoród, Antal Ignác Salonnvá Omak, Baberstor Mihály tiszttisztozga Lendvavasvárszék Omak, Benke Péter öv. Esterogyva Omak, Benke Péter öv. Esterogyva, Omak, Benke Antal póttart. L-piny, Omak, Berde Mihály póttart. Muraszentkemet, Omak, Bercs János póttart. Badonaszton, Omak, Bicsák Ferenc Pusztamagyarórd beteges lószak Vesztoigó Hospital Na. 20. Moszkvában, Bekán lén Lendvavasvárszék, Omak, Bórkodi Károly póttart. Kilmák, Omak, Bors József Gyomrádi, Omak, Brannsz István póttart. Zala-Balics

A NAGYKANIZSAI BANKEGYESÜLET
:: :: RÉSZZÉNYTÁRSASÁG :: ::
mint hivatalos aláírási hely,
az adómentes III. 6%-os magyar
= nemzeti hadikölcsonre =
eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad
és a jegyzések megkönnyítésére
olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Omak, Császári Lőrinc Alsópálya, Omak, Császár Miklós Alsódombor, Omak, Császár János póttart. Megyes, Omak, Csorda István Kispálya, Omak, Deszgyek János Légrád Omak, Dobosi Ferenc póttart. Dízsel, Omak, Dömötör Sándor póttart. Vaspár, Omak, Dörmöl József gyal. Dalaszió Omak, Dudás Tamás póttart. Damás, Omak, Ehrenstein László póttart. Murahely, Omak, Farkas István gyal. Srv. Lestárszombathely Ill., belegen lek. omak a Reserve-Militárispálya Valjevó-Szerbia, Fehér János Tapolca, Omak, Friedrich Ferenc póttart. Zalaapát, Omak, Fülöp István Alsó-egrecse Pevta, Fürst Pál póttart. Zsedény, Omak, Golubics János póttart. Szotmaria, Omak, Goricsanec György Ligetvár, Omak, Gyálai József póttart. Zalabér, Omak, Gyárfai Sándor Óhid, Zilkovsz Szerbia, Hejnyek Mihály póttart. Alsódombor, Omak, Hermann János Sermás, Omak, Jécz József póttart. Csáktorony, Omak, Kanizsai Mihály gyal. Maravít, Omak. (Folytatjuk.)

Kéréseim a jóléti emberekhöz. Szamuely Ottóné uraságyon, a jólétiroda fehérszív osztályának vezetője szíri a kérelemmel fordul a nemesszív emberbarátokhoz, hogy kivásvait napi- és szepirdalmi lapjait engedjék át a sebesült katonák részére. A lapok stengedésével semmiféle lírádság sem jár. A jólétiroda ugyanis a káráról szállítja el minden nap a már kivásvait lapokat. Állik tehát a szerencsétlen sebesültek akénti szórakoztatásához használdók hozzájárulni, — szíveskedjenek címüket Szamuely Ottóné uraságyával közölni. Az áldozatkész németnyokat bírlaplag nyugtázzák.

Hírlézés. A köztisztletben álló Kocsis család egyik rokonszenves tagja, Lajos, hosszas szorvdrés után 26 éves korában térdvészben elhunyt. A srúók gyászra szent napgyűb, mert egyik gyarmuk állítólag elcsétt a barcra, és a másik pedig csónkán, műlábbal tért onnan vissza. A temetésen sokan vettek részt.

A miniszterelnök a szír srának megállapításáról. A dunántúli református egyházközelet hétfőn tartotta Pápin kögyűlést. A költségvetések tárgyalásakor felszólták Tissa István gróf és kifogásolt, hogy a szír írátkilogrammponkint 8 koronával vették a költségvetésbe s ugy nyilatkozott hogy bőven elég, ha 6 koronával irányozzák elő a szír kilogrammját. „Nem akárok hivatalos titkot elárulni, — mondta a miniszterelnök — de eny svit már mondható. A szír srának megállapítása ügyében sajnos, sok tényezővel kell tárgyalni, de ez erre vonatkozó rendelkezések mégis igen rövid idő alatt meg fognak jelenni. Az újtkorica felhasználásával javulni fog a helyzet, a nagyobb kinalatnak is meg lesz az eredménye s nem sokára a szír lényegesen olcsóbb lesz.”

Az oroszágos nyersanyag gyűjtés. A háború viszonyok a szükség-s nyersanyagok behozatását megakadályozták. — A gypju híányzik főképp, mely nélkül a hadseregnek a háború folytán többszörösére fokozott posztóssükségele ki nem elégíthető és a kacsuk és gumi, mely számtalan közlekedési és technikai eszköz előállítására nélkülözhetetlen, mely nélkül a mai hadviselés egyik alapfeltételét képező fejlődött közlekedés el sem képzelhető. Szerencsére csudálatosan fejlődött iparunk új anyag gyártására a hull-dekokat is fel tudja használni: a már hasznavehetetlen rongyokból is megleg új posztót készít, megvédni hős katonáinkat a közlekedés tél zord hidegétől; a gumi és kacsuk hull-dekokat pedig mint búske suturemólok gumi sróncaik kellek új életre. Ezen szükségletek érdekében indul meg egy nagyarányú újactio: a gypju, kacsuk és gumi hull-dek országos gyűjtés. A magyar kir. honvédelmi miniszterium Hadsegélyző Hivatala, az Országos központi hiteltörvénykezéssel együttesen felbívással fordul az áldozatkészégben kimerítetetlen hazafias lérsadalomhoz, mindeneműl ócska ruhákunk és gumi- és kacsuk-hull-dekokunk hadsegélyzési célokra való ádományozását kérve. Jó hasznát

lehet venni mindenféle kötött és szőtt gypju-hull-dekokat, mind amilyen a szövet és hull-dek, stb., gypjukezdő és kalap, sapka, minőr, karktyú, gypjuállagó, gypju-rubbony, alórnba feloldoztatlan gypju, szőnyeg, matrac, ablakvédő futósrőnyeg, kötőpamat, harisnya, zslvsm, namet és vízton cikkek és hull-dekok. Ezenfelöl gumi- és kacsuk hull-dekokra is nagy szükség van; ilyen az autómobil-bicikli és kocsis srónca, mindeneműl gőz, szivó- és nyomó-csákendő, kertl tömlő, labda, gummipórá és csőkőpöny, gumi gyűrű, technikai gummicitkek, gummilepedő, srivacs és kutyra, fésű gramofonlemez stb. Semmi sem értéktelen, még a teljesen hasznavehetetlen állapotban levő anyag sem: mindent fel lehet újra dolgozni. — Az egyesek szempontjából az ócska tárgyaknak nincs értéklük, egy nagyon is csekély pénzértéket jelentenek azok, míg milliók és milliók adományai végredményben a hadviselési hatalmas eszközök, bőcsink meleg ruhájják a csapatok srállitásának gyors lehtőségét és ezzel a biztos győzelmet teremtik meg.

Az ellóppott szobor. Rendkívül érdekes bűnügyi eset tartja írgalomban német szövetségeseink bíróalmi fővárosát Berlint. A német szepmővészeti kiállításra készűdő egyik mesterművet egy német szobrásznak ellópták, amely egy buja szepmőző török leányt ábrázolt, de mint hírlék egy egyes detektívnek és a szobor eredetijének „Mánya a török leány”-nak siveitű a tolvajokat leleplezi. Hogy miként? Azt a kedves plavsz megtudhatja és láthatja, ha ma és holnap, szerda és csütörtökön megtekintsi az Uránia mozgóképalotb-n színe kerűl Manya a török leány című drámát.

A Néptakarekpénztár részvénytársaság
Nagykanizsán,
 mint a m. kir. Pénzügyminister által kijelölt hivatalos aláírási hely elfogad jegyzéseket
a 6%-os III-ik hadikölcsönre
eredetifeltételek mellett.
 A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1-2 évi időtartamra 6% kamattal mellett.

Nyilt-tér.)*
Nyilatkozat.
 A rendőrségtől ellenem eljárás indult meg amiatt, hogy Harsánéknak elhullott sertést adtam volna el. Én a sertést Harsánéknak nem adtam el, hanem szappanlószt céljából az ő kérésére ingyen cagedtem át. Szejtelmem sem volt arról, hogy Harsáné azt élelmiszert céljaira akarja felhasználni. Nevzetel seha más öszre-köttetésem nem volt, minthogy mosóném volt. Ezen állításomat igazolni tudom Kacs Andorné, Novák Mártonné és Salamon Istvánné Petőfútcán 11-ik szám alatti lakosokkal.
 Nagykanizsa, október 19.
 Tóth Györgyné.
 * E rnyel alatt közlekedéért nem vállal felelősséget a szerk.

A nagykanizsai honvédek Oroszországban.
 Cenzurázott tábori levél.

Írta: Dr. Balassa András 20 k. g. a. zámoló.
 Elzárva a világtól, mit sem tudva a körülöttünk történő, bizonyára eseményeinkben menő dolgokról, bolyongunk Oroszország mocsaras földjén. Szeptember 28-án kerültünk moztani állásunkba, amikor is ezredünk II-ik zászlóalja elszállhatatlan erővel ledílt rohamával kiverte lövészárkából a tulajos, de fejét vesztett ellenséget.
 Tudták, hogy a muzka ellenállás nélkül nem futhat Pétervárig s hogy előbb-utóbb mackacs ellenállást fejte ki, szuronyal kell ki-piazzkálni állásából, éppen azért, tekintve egyrészt, hogy ezrednek hosszabb idő óta tartalékban volt, másrészt pedig az új menet alakulással új legénység kaptunk, a 19 éveseket, — bizonyos elfoglaltsággal, megval-lom — titkos félelemmel — indultak neki a bizonytalan kimenetű támadásnak.

Reggel 9 felé járhatott az idő, amikor egy erőség szélén ellenséges járőr tűzzel fogadott bennünket. Ez, a háboruban egyéb-ként békéközsi dolog, egyáltalában nem akadályozott bennünket további előrenyomul-sunkban.

A B. község mellett erdő-átvágást a mai nap folyamán el kell érniük, így szól a parancs. A parancs egyszerű és világos, a végrehajtáson van tehát a sor. Nincs időnk késlekedni, minden perc veszteség.

A zászlóalj két százada rajvonalba fejlődik, másik két százada mint tartalék, a szárnyakon nyel elhelyezést. Az ellenség élén-ken, de onál hatástalanabbul tűzel. A rajvonat feltartóztathatatlanul nyomul előre és pererő-percra közeledik az ellenség állásai felé.

Már csak 250-300 lépésre lehetünk az ellenségtől, még csak néhány perc kellett volna, hogy ráhamra menjünk a velünk szem-ben álló és hevesen tűzzel ellenség ellen, mikor egyszerre néma csend áll be, a fegyver-dördölések zaja elhall a következő pillanatban az ellenség rendetlenül, egymás hátán tolongva hagyja el állásait s menekül a mögöttük el-tarűl erdőség belsejébe. Csakunk tehát elértek, elhárítottuk az első akadályt, ami előrenyomulásunk útjába került. Még déli 12 óra sem volt s mi már az elhagyott orosz állások birtokába jutottunk, melyekből még néhány perccel előbb ellenséges fegyverek szárai redították a golyóáport felénk.

Egy negyedórát pihész után nyugodtan folytattuk utunkat abban a reményben, hogy most már minden nagyobb nehézség nélkül sikerül elérniük az erdőátvágást, amire paran-csunk vonatkozott s amely tőlünk már mind-össze 2500-3000 lépésre volt. Alig tettünk meg 1000 lépést az erdőben, ismét golyózápor fogódott élénk bizonyítékul annak, hogy az imént megfuttatott ellenség lamét megvetele-lésbát s nagyobb óvatlára van srűksége, hogy megkezdett futását a tőle már eddig is meg-szokott tempóban folytassa. A muzka lött erősen, mi pedig az erdő utatlan utain bolyongva tartottunk célunk felé. Előljük az erdőátvágást s akkor lájuk csak tisztán, hogy az ellenség az erdőn túl, egy tisztáson, tőlünk mintegy 600 lépésnyire erősen bozva foglal állást.

Amig más támadással a sik terepen való előnyomulás a legelső időbe s a legnagyobb veszteségbe kerül, addig itt egy véletlen téve-dés néhány pillanat alatt a legkisebb veszte-séggel kezűnkbe juttatta a tulajosban levő el-lenség jól kiépített állásait.

Erdőparancsnokunk, Baksz Orságy ur ugyanis, aki a támadás alatt az első táboron-ban tartózkodott, parancsot adott arra, hogy a tartalékból egy lövészárkot a hálsérnyre kell kitalálni. A kapott parancsot híva standálj-parancsnokunk, Skvór százados ur az őrállj puskaropogás közeppotta hársány hangon adja ki az intéskedést: „tartalék baksz!” A nagy zaja a „baksz” szót valaki „rajt”-nak hallotta s a következő pillanatban már ezer torok rajta kiáltást hallatva rohant le a síkságon az ellensé-g lövészárkai felé. Miábevélő volt ott minden kibálás és minden sípolás, mely a téve-dést korigálul akarta, a földhűsödött s a haragtól vérvörös arcu magyar fiukat semmiféle hatalom fel nem tartóztalhatta. Egy-két pillanat múlva volt, bakáink az orosz állásban teremtek a jó magyar virtus szerint pusájuk boldogabb végét fogva, puskatussal pehították muzkájukat. Aki tudott, az megmenekült az oroszok körül, nagyobb részük azonban fog-szába jutott. Még a roham után is a körű-lötték levő hársakból éjjel kellett szeszvedni a padláson és platókben szerényes meghu-zódó oroszokat. Egy srveretűnk például egy-maga 23 oroszot fogott el, akik egy hárs pad-lásán rejtőzködtek.

A német előljáró hadsereg parancsnokaság, ugyszintén a mi hadtest és hadosztály parancs-nokunk táviratilag fejték ki misnap közönsé-tüket és elismerésüket dicsőségeltjes támadásunkért.

Aróta ujjonnan elfoglalt állásainkon dol-gostunk a bák két ellenséges ezred látszótt támadást szomszéd zászlóaljunk ellen, azt vére-sen szsaverték, egy annyira, hogy esernél több orosz halottat temettünk állásaink mögé.

Ami kevés idő jut a pihenésre, azt a helyi emlékeknek áldozzuk. Itt ugyanis az a legboldogabb, aki képezetében visszatudja va-rázsolni a bákés polgári élet kedves emlékeit, aki most ábrándjába elmerülül tud és finom rózsás fátyolt von köréje, hogy szándékosan eltakarja a szemel elől a rikkét valóságot: Aki gyengéd, minden bánatot tragikusán érő lel-külettel bír, az vigasztalást csak a régi, meg-szépült emlékek legesadás idejébe meríthet.

Mi, akik a sévár vágyódás minden titát megismerték, félig lehasyt, mélyszó szomakkal nézünk a sötét éjszakába és el-el hallgatjuk ba-báink elhaló sójtját: „Mikor az est mesélni kezd...”

Weisz Miksa
 női divatáruháza
 Nagykanizsán.

Ajánlja elsőrangú, a divat terén mérvadó ujdonságait az őszi idényre.

Női köppenyek,
Női blousok,
Női ruhaszövetek,
Menyasszonyi kelengyék,
Mosó áruk,
Chiffonok és vásznak
 a legjobb kivitelben, mérsékelt szabott árakon.

Minták vidékre küldetnek!

Schicht-mosás—Hadi-mosás
 a legolcsóbb, legkíméletesebb és leghatásosabb mosási eljárás:
 Áztassa be a ruhát, **Asszonydicséret** mosó kivonat oldatban néhány órára, vagy egy éjszakán át. Most pedig már csak kevés szappan a legjobb Schicht-Szarvas szappan — szükséges még, hogy szép fehéreműt kapjunk.
Megtakarít munkát, időt, pénzt és szappant.
Öminol kitűnő szer a kerek tisztításához és sűrűsápnál konyhában és házban.

Barta és Fürst

elsőrangú női-divatruház

Nagykanizsa, Főut

az Első Magyar Bizt. Társ. palota.

Telefon 323 Telefon 323.

Női- és leányka kabátok,

Szőrmegarnitúrák

Bluzok és pongyolák

Ruhakelmék

Bársonyok, flanellok

Pargetok, Selymek

Vásznak és Siffonok

Elvállalunk ruhák elkészítését.

Gyászruhákat azonnal.

Vidékre mintákat küldünk.

Legelőcsőbb bevásárlási forrás!

A valódi szakácsság

vagy legújabban átvizsgált és tökéletesített **Képes Pesti szakácskönyv** saját sokszori kísérlet után érhetően és pontosan leírta és kiadta **Hiltaire Jozefa**. Huszonkilencedik, a legújabb szakácsműveléssel, a felszerelés mértékével, valamint a modern asztal terítésével bővített kiadás. — **Ára köve 5 korona.** Vidékre bérmentes küldéssel a pénz előzetes beküldése ellenében **5 korona 60 fillér.** Megrendelhető **Fischer Fülöp Fia** könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Eladó

egy 4 éves sárga mén ló. Bővebbet a Zala szerkesztőségében. 12742

URANIA mozgóképfilm

ROZGONYI-UTCA 4. szám

1915. október hó 20-án és 21-én, szerdán és csütörtökön kerül színre:

MANYA a török leány

Exotikus kalandor és detektív dráma négy felvonásban.

És még a remek kíséző kép.

Pénteken színre kerül:

Parvenüék pikáns vígjáték

HIRDETMENTY.

A nagybakónaki közbirtokosság tulajdonát képező korcsmá a hozzá tartozó 8 hold földdel együtt

1915. nov. 1-én délután 1 órakor

Nagybakónakon a közjegyzői irodában hasznosbérbe adatik. — Árverési feltételek a körjegyzői irodában megtudhatók.

12737

Községi előljáróság.

Minden TELEFON 78. kereskedőnek érdeke,

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelmébe az üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA

≡ készítse el. ≡

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.
A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzletj könyvgyár.

1305 - ad. 1915

12740

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy Drávavásárhely nagyközség tulajdonát képező

drávahídi és pusztafal kocsma tartozékaival

f. évi október 25-én d. e. 9 órakor Drávavásárhely nagyközség-házánál 1000 kor., illetve 700 kor. kikiáltási ár mellett nyilvános árverésen 1916. évi január 1-től egymásután következő 3 (három) évre bérbe fog adatik.

A részletes feltételek a község-házánál betekintheők.

Drávavásárhely, 1915. évi október 7.

Marinovits Ferenc
közs. jegyző.

Frolosnyák Antal
köz. bíró.

Megnyilt

Hamerli Inna

PANNONIA szállodája,
Pécs Király-utca 5.

Interurban-Telefon 1001. szám.

Kávédél-telefo: 1000 szám.

80 szoba. : Gőzfűtés. Hideg-melegvíz. Személyfelvonó. : Emelvényes fürdőszobák **Éttermek.** : Külöstermek. : Diszterem. **Kávéház.** : Bajor söröző-pince.

A város legforgalmasabb helye.

Vidékiek találkozó helye.

Irodai alkalmazást

keres kereskedelmi női tanfolyamot végzett halgató a legzserényebb feltételek mellett. Címe: Kováts Emilia, Hunyady-u. 18

Mindennemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bűrszerelések, Gyulay táska, orvosi táska, gamacschni, övsi,

esőköpeny, hátzsák

a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Főut, városi bérpalota.

Vizvezeték, lakatos és kútfurási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kívánságára Nagykanizsán

megnyitottam,

mely széles a Rozgonyi-utca 9. szám alatti Schavel féle műhelyt kibéreltem.

Támaszkodva szakmán terén 24 éves tapasztalati szerzett képzésű mint gyakorlati tapasztalatokra, itt valószínűleg más vidéken teljesített munkáimmal szerzett ismeretekre, megrendelőimnek a legteljesebb garanciát nyújthatok.

Vállalkozom szakmámhoz végtelenségig a legelőcsőbb feladatok megoldására és bármely ügyeskedés munkáinak elkészítésére, magától és nagyon felül berendezések alkalmazásával.

Érdeklődőknek tizenöt éves előkelő referenciákkal állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ
gépezés és elektrotechnikus

HIREK

A Zala olvasóihoz.

A Zala lapkiadó részvénytársaság igazgatósága tisztelettel jelenti a lap nagyrészt olvasóközösségének, hogy a nyomdai szetek folytonos drágulása következtében november elsejétől kénytelen a lap árát nérszerte emelni. A mi tisztelt közönségünknek tudomása van arról, hogy a fővárosi lapok már egy év előtt emelték az árakat, sőt vannak lapok, amelyeknél az áremelkedés több ízben is be következett. De nemcsak a magyar, hanem az osztrák, német, francia, angol, orosz, horvát, román, cseh sajtótermékek előfizetési ára is jelentékenyen felfűzött. A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége szeptemberi közgyűlésén határozta el a vidéki lapok árának emelését. Ezt a határozatot október elsejétől mindazon vidéki magyar lapok keresztülvették, amelyek már előzőleg nem emeltek. A Zala olvasóközösségének nem kell fölön megindokolni, hogy a papír, festék és minden egyéb nyomdászati és munkabérek többszöri emelkedése kényszerítik a Zala lapkiadó részvénytársaság igazgatóságát a több mint egy évtizeddel ezelőtt megállapított előfizetési árak megváltoztatására. A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetségeinek vezetősége erről a következőket mondja:

Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége Budapest, VII., Erzsébet-körút 49. II. em.

A közönséghez!

A nemzeti megpróbáltatásnak a vérzivataros korszakában, amelynek rengetését esztendője bírjuk már növekvő erővel, a magyar közönségek nem kell megmondani, hogy mi számára ma a magyar sajtó. Két legfőbb lényezője van ma a sajtóéletnek: Hadsereg és Sajtó. A hadsereg a nemzet karja, a nemzet életéért küzd, de az ihletet, a szárnyalást, az erőt, amely a kart diadalra lendíti, mindent a sajtó adja. Az othon maradt társadalmat a sajtó mozdilja, a sajtó sző szárnyát és lelket minden akciónak.

A nemzeti munka legnagyobb fejezete az, amit a háborus esztendő óta a magyar sajtó végez és ezt a munkát a maga teljes egészében a történelem fogja majd méltányolni. Pedig a sajtó — és különösen a vidéki sajtó — helyzete a háboru óta a lehető legnehézebb. A közönségnek, amely a folyton fokozódó drágaság miatt panasza az sajtóban találja meg éppen a legkisebb tolmácsolással, nem kell részleteznünk, hogy mit jelent ma már a drágaság. De aligha van intézmény, amely a minden tekintetben megnehézett életviszonyokat súlyosabban érzem, mint a legnagyobb önfeláldozással küzdő magyar sajtó. A nyomdai árak ma hihetetlenül magasra szöktek, a munkabérek minden téren egyre emelkednek, festék alig kapható és akkor is csak elképzelhetetlenül drágán, a papír ára pedig egyenesen horroris módon drágult meg. Hozzájárul még ehhez, hogy a közönség fokozott hírszolgálati igényeinek kielégítésére a vidéki lapok is sok pénzbe kerülő külön hírszolgálati berendezéseket vesznek ma igénybe és mindet szemben ma, amikor a drágaság az életnek minden vonatkozásában érveteti hatását, a vidéki lapkiadók mostanig vártak legelőször létezőkük életfeltételével, az előfizetési és eladási árak felemelésével.

A budapesti napilapok a háboru körételemül megélesedtek az árakat. — A vidéki lapok a háboru tartama alatt eszeltek ugyanazt. A magyar vidéki lapkiadás a végülökig várt, de ma kénytelen az előfizetési árak minimális felemeléséhez folyamodni, ha továbbra is híven akarja szolgálni közönségét, ha továbbra is a folytatni akarja kulturális, nemzeti küzdelmét.

A vidéki napilapok árának felemelése nem egyetlen elhatározásból, hanem a Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége Vidéki Szakosztályának általános meggyőződésén alapszik történi. A magyar vidéki sajtó bízik benne, hogy a közönség, amely töretlenül szeretettel és ragaszkodással támogatja sajtóját a nehéz időkben, önként és szívesen járul hozzá ahhoz a minimumhoz, amely a magyar vidéki sajtó fennmaradásához ma egyszerűen nélkülözhetetlen.

A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetsége.

Uj előfizetési árának a következők:

Helyben házhoz hozdva:

Egy hóra 1 K 50 fill.
Negyedévre 4 K 50 fill.

A NAGYKANIZSAI BANKEGYESÜLET

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

mint hivatalos aláírási hely,

az adómentes III. 6%-os magyar

nemzeti hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére

olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Félévre	9 K — fill.
Egész évre	18 K — fill.
<i>Vidékre, postai széküldéssel:</i>	
Egy hóra	2 K
Negyedévre	6 K
Félévre	12 K
Egész évre	24 K

Egyes szám ára trafikban és utcai elárulásokban: nyolc fillér.

A Zala a háboru folyamán sohasem tévesztette szem elől a közönség érdekeinek önzetlen szolgálatát. Er a cél vezérli továbbra is tolnakat a közönség kimerítő, gyors, pontos, há tájékoztatására fektetjük jövőben is a főszűt. Megjegyezzük, hogy az egy hósnál hosszabb tartamu előfizetések elfizetés lejártáig a régi árak maradnak érvényben. A közönség anyagi és erkölcsi támogatását továbbra is kérjük!

Z A L A

hírlapkiadó r. l. igazgatósága.

— Uj bizottsági elnök. *Faicz Lajos*, a pénzügyi bizottság eddigi elnöke ideiglenes városi főügyészsé történet megválasztása folytán lemondott tisztségéről. A jogügyi bizottság elnökévé erre a bizottság egyik nagyképzett-ségű agilis tagját *dr. Fried Ödönt* választották meg.

— Hósi halál. *Echard Viktor* 20. bonvgyalogezredbeli hadapródjelölt szept. 30-án este egy ellenséges támadás alkalmával, amidőn szakaszt ellentámadásra vezette, az ellenséget elsöprő roham közben golyótól találta, hósi halált halt. Tetemét Salmón helyezték ideiglenes pihenőre. Benne az erred pontos, lelkiismeretes, bátor katonát, bajtársai kedélyes, jószívű, szolgálatkés barátot vesztettek. Temetésén bajtársain kívül jelen volt testvérbátyja is, ki az erredben zászlós. A megboldogult fia volt *Echard Antal* keszthelyi karnagynak.

— Hatszázkilencvenkét korona. *Esanyi* bírságot rótt ki egyetlen uszon, kedden, *Krátky* István h. főkapitány szokra, akik piaci visszavételest követtek el. A városi szegénységi tehát gyönyörűen gyarapszik s ha a meg nem engedett piaci üzletkedés tovább folyik, a város szegényei is milliósook lesznek. A h. főkapitány erélye talán véget veti a piaci garázdálkodásnak, habár az eddigi jelek nem ezen föltételek mellett bizonyítanak. A megbírságotak ugyancs könnyű lélekkel, apelláta nélkül tizeik ki a bírságot, mivel előzőleg, vagy utólag, tisztelesen is bezedik a fogyasztókön a büntetés pénzt.

— A városi alkalmazottak drágasági pótléka. A tiszteletlen drágaságot leg súlyosabban fix javadalmazásu alkalmazottak érzik meg. Az állam drágasági pótlék kiutalásával és fizetési előleggel iparkodott alkalmazottai terhen könnyíteni. A magánvállalatok tulajomó része is nemesen viselkedett emberrel szemben. Most a város is sorompóba lépett. *Dr. Sebán Gyula* polgármester, a kényszerítő helyzet teljes átértésével akként rendelkezett, hogy a jövő évi költségelölirányzatba a város összes alkalmazottai részére az élvezett fizetés 25 százalékát vegyék be drágasági pótlék gyanánt. Akkor, amikor az összes élelmiszerek árai 100-200 perccenttel emelkedtek, csöppet sem lehet sokalni, ha a városi alkalmazottak egy éven át, tehát 1916 január 1-től december 31-ig havonként 25%-al többet kapnak a rendszer járandóságuknál. A tiszteletlen drágaság egyhűlésre ha nem nem

sok is ez az összeg, de mindenesetre könnyít a városi alkalmazottak sorsát. Kétség se fér hozzá, hogy a város képviselőtestülete egyhangu határozattal járul hozzá a sanyarúságban selylődő városi alkalmazottak helyzetének megkönnyítéséhez.

— Hadiújságok. A háboru meghozta a maga szurnalisztikai újítását is, a hadiújságot. A hadiújságot katonák szerkesztik a katonák részére és céljuk a fronton küzdő vitézeket a világeseményekről röviden tájékoztatni. Az Alpesi Magyar Hadiújságról több ízben megemlékeztünk, mert ez a magyar hadiújság igazán jól van szerkesztve. Érdekes fényképreprodukcióival és humoros rajzaival valamikor igen kezesett olvasmány lesz múzeumokban és könyvtárakban. Most egy másik ilyen lapot kaptunk az orosz harcterről: a *Kerulich-Julische Kriegerzeitung* ez, amely ugyancsak szép képekkel tarkitva, ügyesen összeválogatott szöveggel informálja a katonákat.

— Hadifogoly szalamegyei katonák. A honvéde'ni miniszterium kimutatása szerint a nagykanizsai 48-ik gyalogezredből a következő katonák estek hadifogságba: (A nevek mellett található *Omsk* orosz város neve. Itt vannak fogva az egészséges zala katonák): *Koczán Elek* Damás, *Omsk*, *Kolárics Lajos* Muracsány, *Omsk*, *Kontor Sándor* Gylyk, *Omsk*, *Kopasz József* Zalaindszent, *Omsk*, *Kovács Ferenc* Lendvavásárhely, *Omsk*, *Kovács János* pórtart. Lendvavásárhely, *Omsk*, *Kovács Kálmán* pórtart. Kerkenémetsalu, *Omsk*, *Kovács Miklós* pórtart. Gyümölcshegy, *Omsk*, *Kramár Rókus* Murarév, *Omsk*, *Kramár István* Murarév sebesülten fekszik a vésznél (Oroszország) 45. számú katonai kórházban, *Kraml József* szakaszvezető Balatoncsizsók, *Omsk*, *Kulcsár József* Lendvavásárhely, *Omsk*, *Lendl Mihály* Belatinc, *Omsk*, *Levacács András* pórtart. Muraszterdahely, *Omsk*, *Lévák Vince* Drávaszentiván, *Omsk*, *Leocsaries József* pórtart. Henisfalva, *Omsk*, *Ludas Rókus* Kotor, *Svillajnc* (Szerbia), *Lukács Péter* pórtart. Sarmás, *Omsk*, *Meszarics Rókus* pórtart. Muracsány, *Omsk*, *Németh János* Völgyfalva, sebesülten fekszik a skapijei I. számú katonai tartalékkórházban, *Németh Zsigmond* pórtart. Ónád, *Omsk*, *Novák György* tizedes Murakeresztúr, *Omsk*, *Novák Jakab* szakaszvezető Perlak, *Omsk*, *Novák Tamás* Zalaújvár, *Omsk*, *Obadiás János* tizedes Belica, *Omsk*, *Pintér József* Csereszegtomaj, *Omsk*, *Rasasán József* órv. Bástorny, *Omsk*, *Ritz Ferdinánd* Felsőbesztece, *Omsk*.

— Hadi-biztosítás. Immár 6 hónapja, hogy a hadbavonaltak részére oly végtelenül üdvös intézményt hozoltattak meg a hadi-biztosítással. Azon körülmény, hogy rövid fennállása óta több mint 100 millió korona biztosított összeg áll a hadbavonaltak rendelkezésére, eléggé igazolja, mily gyorsan ismerék fel a hadbiztosítás előnyeit, annak szükségességét és nagy közgazdasági fontosságait. Egyszer és mindenkorra fizetendő csekély díj ellenében, ame yet még a leggyengébb anyagi erők lelett rendelkezési is tejszathatnak, 20000 koronáig terjedő összegre biztosíthatja a hadbavonaltak felesége a férjét, szülő a fiát, főnök az alkalmazottját, adósai annélkül, hogy orvosi vizsgálatnak tenné ki st. Ezen intézmény bemenítését és praktikus voltát igazolja, továbbá, hogy a biztosítás még a lövészárkokból, a táborból is eszélőbízhető közvetlenül posta úján éppen úgy mint a távollévő megbízottja által is Mianst pótdíj ancszen, a biztosított összeg pedig bárhol bekövetkezett halálesetre azonnal kifizetésre kerül, különbözően sjanjuk figyelembe mindazoknak is, akik ezidőközben besorozattak. Felvilágosítással díjmentesen szolgál a Pábolis hadibiztosító osztálya Budapest V. Vilmos császár-ut 64. (Telefon 130-30).

— Budapesti tisztelet. Budapesti sárgányok: Tegnap este a fővárosban óriási bizalmas tisztelet, volt. Sok ezer írvé megad tömeg fényekkel, lámpákkal, katonaszabó vigigvonult az Andrássy-úton az istván uti főkonkultus elé. Közben az Andrássy úton levő török konzulátus előtt is lakos ovolták rendeztek. A török főkonkultus rövid beszédben köszönte meg a tiszteletet. A bolgár konzulátus előtt a tömeg előnkelt a bolgár himnusz. Havas Rensz törvényhatósági tag időbözölte Doreff Páncse főkonkult, aki így válaszolt: „Amikor megválasztott a bolgár ügyet, a török öök vére beszélt a magyar nemzetnek. Beszéde végén elítelte az oroszvas Magyarországot, mint leendő szomszédját Nagy Bulgáriának. A magyar himnusz előnkeltése után a főkonkult magyarul elszavalt a Himnusz első versszakát, mire a tömeg szakadó odoban szétoszlott.

— Az orosz harctér legújabb hírei. új térképe olcsó kiadásban is megjelent és ára K 1.20. Kapható *Fischel Fülöp* Fia könyvkereskedésében, Nagykanizsán.

— Élő halottak. *Kimmel József* 17. honvédegyalozredbeli törzsőrmeester kilenc hónap óta nem adott életjelet magáról. Hozzá tartozói már elveszettek hitték. A napokban arután levelezőlap érkezett Kimmeltől feleségének. A levelezőlapot augusztus 17-én adta fel és ezen köli, hogy Bijakban, Szibériában hadifogoly. Másik eset: *Przemysl magyar hősi* közdöt volt *Návay László* makói nagybirtokos is, aki a mi erős várunk tragikus földalás után orosz fogságba jutott. Egészén mostanig nem adhatott hírt érte aggódo szeretteinek, de ma Návay Aranka táviratot kapott a tóvól Tobolszkból. A rövid, de vigasztaló sárgony így szól: „Egészséges. Hír nélkül vagyok.” Návay László küldötte a rövid értesítést. A két eset vigasztalásul szolgálhat azoknak, akik még mindig hír nélkül aggódnak eljött hozzátartozóikért.

— Az a mi titkunk. A jegyző urnak, egy nagyközségi notáriusnak, levelet hoz a postás. A borítékából először is két darab, nem éppen ropogós, de azért hibátlan tizkoronás bankó hull ki. A bankókat a követő kezű levél magyarizszi:

„Tekintetes Jeddő ur! Ez a husz korona a tekintetes Jeddő uré, ha megcsinálja, hogy V. I. K. orosz Fogój, mint Magyar Álom Polgár közös kivánsággal nálam itt maradhasson. Hogy mijér az a mi Titkunk. A husz korona a tekintetes Jeddő uré, ha ezt ki tudja tisztelettel. Öv. St. I. n.

A husz korona visszament öv. St. I. n. nak és sejtos, az orosz fogolynak is vissza kell mennie a táborba. De majd eljön az idő, a mikor — visszajöhet. Megigéri a bizonyára megígérte.

— Jótékonyság. *Szekely József* urékny 10 koronát lödött hozniék a vak katonáknak és 10 koronát a tudóbetegeknek. Mindkét adományt rendelkezési helyére jutattak

Weisz Miksa

női divatáruháza

Nagykanizsán.

Ajánlja elsőrangú, a divat terén mérvadó újdonságait az ösi idényre.

Női köppenyek,
Női blousok,
Női ruhaszövetek,
Mengasszonyi kelengyék,
Mosó árak,
Chiffonok és vásznak

a legjobb kivitelben, mérsékelt szabott árakon.

Minták vidékre küldetnek!

Levélpapírok

örökös választékban kaphatók

Fischel Fülöp Fia

könyv és papírkereskedésben

== Nagykanizsán. ==

**Két asztalos és két
vasesztergályos**

azonnal levételnek

WEISER géppárban
Sugár-ut 16.

Mindenmő cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelkészítések, Gyulay-
táska, orvosi táskák, gamaschni, övszíj,

esőköpeny, hátzsák

== a legjobb minőségben kapható ==

Miltényi Sándor és Fia
cipőárúházaiban, Főu., városi bérpalota.

URANIA mozgófény
palota

ROZGONYI-UTCA 4. szám

1913. október hó 20-án és 21-én,
szerdán és csütörtökön kerül színpadra:

**MANYA a
török leány**

Exotikus kalandor és detektív
dráma négy felvonásban.

== És még a remek
kisérő kép. ==

Pénteken színpadra kerül:

Parvenüék pikáns vígjáték

Egy a kertészlet összes ágában, mint a
virág, gyümölcs és zöldség-kertészlet
ben jártas

KERTÉSZ

belépésre keresletik Január hó 1-re.
Nally Kálmán, Morgány u. p. Gelse.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku papír és írószerraktár

**Mindentéle irodalmi felszere-
lés, iskolaszerek, sokszoro-
sító készülékek, írógépek-
lékek, :: díszlevélpapírok,
üzleti könyvek, zsebköny-
vek, díszművek, imaköny-
vek, zeneművek stb., stb**

Könyvkereskedés Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

== Iztózes kiállítású nyomtatványok és könyvek
legelőcsőbb árban gyorsan készülnek. ==

A ZALA kishirdetése

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi
ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott
szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az lehelyesebben cselekszik, ha
kis hirdetést közöltet a Zalában.

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendőbe
Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. számú hál.
== A kis hirdetések mindig előre fizetendők. ==

Szerb harctér térképe

Legjobb kiadás; nagyság 1: 750.000

A katonai földrajzi intézet kiadása

ára 2 kor. 50 fillér

Fischel Fülöp Fia

könyvkereskedésben Nagykanizsán kapható. — Vidékre 20 fillér póstadtj.

Altai Reszd, A német nyelvnek szób-
ban irásban és olvasásban tanító
nélkül való alapos elsajátítására
Ára 1.- korona.

Altai Reszd, Német-magyar beszé-
getések helyi dolknak magtanulására
Ára 1.- korona.

Altai Reszd, Magyar-német, Német-
magyar szószótár Ára 1.- kor.

Megrendelhető.

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésben Nagykanizsán
Vidékre postán küldve minden kö-
tél 30 fillérrel több.

Az összes budapesti és wieni napilapokra

továbbá hetilap és
képes folyóiratokra
előfizetéseket közvetit
és hirdetéseket felvesz a

„ZALA”

kiadóhivatala Nagykanizsán.

a lapokon feltüntetett előfizetési
és hirdetési árakon — akár
postán küldve, akár házhoz hozva —
minden postadtj. vagy egyéb
költség nélkül.

Vidékről előfizetési és hirdetési díjak
postá költség nélkül, a „Zala” belső-
lapján (száma 12122) továbbítottak.

Pénzügyi önállóságunk

Egy-két évvel ezelőtt, ha a kormány két-háromszáz milliónyi kölcsönt vett fel belsőden, az akkor olyan megtérülést jelentett pénzügyi önállóságunkhoz, melyet a legnagyobb magyar, gróf Szechenyi több mint egy fél századdal ezelőtt tűzött elénk. A teljes megvalósulástól még távol vagyunk, de a blokádnak a magunkra utaltság és a hadikölcsönök közel hoztak bennünket hozzá.

Eme célunkhoz további lépést képez az új, III. hadikölcsön. Különösen akkor, ha sikerül a népek az eddigieknél is szelencebb réteget bevonni a hadikölcsön jegyzésbe. Ebben a tekintetben is legyenek példaképeink a németek, kik az első hadikölcsön alkalmával alig 1 és fél millió, de már a III. hadikölcsönösi negyedfél millióan vettek részt. — Nálunk 300.000-en jegyeztek hadikölcsön. A legnagyobb tételestímet a kisemberek jegyzése szolgáltatja. A kisemberek szervezete: a hitelzövetkeztek 110.000 jegyzőt gyűjtöttek, ami élelken illusztrálja, hogy a nagy tömeget főleg a hitelzövetkeztek mozgatták meg.

A tömeg jegyzésének óriási jelentősége van. A tömeg lavina módjára ragadja magával az egyeseket, főleg a határozatlanokat, de sőt még a hadikölcsönbe járulékosokat is és mondhatjuk, hogy a tömeg jegyzése juttatja sikerhez a hadikölcsönt. Ezért mindenkinél, legfőképpen a nép természetesen vezetőinek, a papoknak, tanítóknak, jegyzőknek oda kell törekedniük, hogy a nagy tömeget megmozgassák; oda kell hatniuk, hogy a legkisebb ember is megismerje, átértse a hadikölcsön lényegét, jelentőségét és azt az előnyt, ami belőle az egyének és az államra hárulnak. Ajánlatos ebben az irányban a hitelzövetkezőkkel együtt működni, melyek a hadikölcsön érdekében az ország minden részében tartanak négygyűlést. Ha ezeken a gyűléseken több oldalról megállítjuk a nép előtt a hadikölcsönt, ha több tekintélyes vezető szól a néphez, akkor a nép sokkal inkább befogadja, s megkedveli a hadikölcsönt, jobban átérti a reá-háruló kötelezettséget és szívesebben jegyez belőle.

Az, aki szomszédját, jóbarátját, rokonát, ismerőst meggyeri a hadikölcsönre, már

bezárt dolgok művel, de ha valaki egy trakt, mint a német hadikölcsönök győztes táborában maga a császár közölte meg a hadikölcsön propagandáját. — vagy ha mindkét irányba, mint sok helyen a lelkes adóvezetők vezetésén, kik hátról hátra járnak a gyűléseknél, akkor azt a hadikölcsön apostola gyandánál állhatjuk a jövő nemzedékéi.

Legyen mindenképp apostola ennek a hadikölcsönnek és akkor biztos a nagy siker. Siker esetén pedig nagy lépéssel jutunk előre kitűzött célunkhoz: a teljes pénzügyi önállóságunkhoz!

HIREK

Álljuk a harcot!

Kecsgől lehetősé, — ha oly szomorú nem lenne — az, amit az antant újabb a világ nagy színpadán végig csinál. Hogy a bolgár nemzet régi ideálját: Macedóniát, ezt a főleg bolgár lakta vidéket megszeresse, — amiről tudvalevőleg két évvel ezelőtt végkielégítette a Balkán-háború — nyílt, egyenes állásfoglalásával a körponti hatalmak mellé állott és az utóbbi oldalán avatkozott bele a háborúba, azóta a bünök, gőgös nagy államok horda provokálják vele szemben a hadilapopot. A törtételem nem egy fényes lapja futtag, régi a bolgárok nagy és dicső hadi-életéről. A mostani, alig pár-napos teljesítménye is bannatot érdemel. Vranja elfoglalásával az antant csapatállítása — a szaloniki-nál valósa — komoly veszedelembe fog. Hiszünk, hogy melótt járulnak az antantnak nagyobb csapatokkal segítségére lennie Szerbiának, addig a hősiesség tűzkeresztségén oly sokszor álmélet vívta bolgár német, — a német és osztrák-magyar seregekkel — elvégre, amire a jövő békes fejlődése szempontjából szüksége van. Sem az orosz, sem az angol nagyobb tömegekkel nem jöhet az általa dédelgetett Szerbia segítségére. A d'Amadé parancsnoksága alá rendelt gránátos ermeinek nagyobb erőzzakkal való beavatkozása ideig óráig késelelheteti, de föl nem tarthatja a körponti hatalmak céltudatos előretörését. Nem lehet nyom nélkül tovasiklatni Románia mozgósítása felett, de alig hihető, hogy akkor avatkozzék a háborúba, amikor péncsak Románia vezetői körél, de a közvélemény is tisztában van ezzel, amit a német hadvezetőség már korábban megmondott: „a további vérontás céltalan mert a háború továbbvitele az antant meli helyzetén már nem segít.” (p. a.)

Katonai gyásznap a hősök sírjánál. A nagykanizsai helyőrség tisztikara és legénysége állománya halottak napja alkalmával egyszerűségében is egyházi gyásznapot rendez a nagykanizsai katonasírkönel. Mindenszentek napján délután öt órakor a tisztikar és egy százados követél Boér Gusztáv ezredes, állományparancsnok vezetésével kivonul a kőtemetőbe, ahol a landwehr-erőddel zeneकरa gyászindulókat fog játszani, közeben a kivilágított katonasírok valamennyifére öröközőkből font koszorút helyeznek a hadvezetőség revében. A honvédelmi parancsnokok a katonai gyásznapra a város közönségét is meghívja. A részvételtől tehát nem tiltanak el senkit, sőt annak sincs akadály, hogy a katonasírkönel a katonai ünnepet befejeztével magánosok, egycsalétek, vagy bárki akként járjon ki begyűlést, amint ósajja s amint a gyásznap szokások engedik. Sőt kívánatos is lenne, ha a város, továbbá az egyesületek szintén nagyobbarányu gyásznapot rendeznének a katonasírkönel, gyászbeszéddel, karénekekkel egybekötve s ha a katonaság egyszerű koszorúja mellé a polgárság kegyelmeinek díszes virágokból font koszorú kerülne.

Külföldi hírek. Oroszország Roszkovics Ernő 48-ik gyalogezredbeli főhadnagyot az ellenséggel szemben tanúsított vitézségéért a hadi díszítvényes katonai érdemkereszt harmadik osztályával tüntette ki.

Olcsóság Romániában. Bukarestben bámulatos olcsóság uralkodik. Két évvel ezelőtt egy kiló marhahús, egy korona negyven fillér egy kiló sertés- és két korona egy kiló sajt. Az árak szabályozva vannak, azok minden átlalomban felülből helyen vannak kiilgészva. Nálunk még a háború előtt se volt ilyen olcsóság.

A villamos kérdése. Amint már több ízben is említettük a város és a villamos részvényesársaság közt újra megindultak a tárgyalások a forgóórán ügyben. Amint értesülünk, a tárgyalások legközelebb már végleges megoldásba vezetnek. Részletkérdésekben ugyan jelentős eltérések vannak még a cég és a város közt, azonban remélhető, hogy a kölcsönös engedékenység ennek útját is elegetnyeli. Információk szerint az új szerződés (jobb postid) ezek lesznek: A társaság a első öt évben 5%, a másodikban 6%, és a harmadik öt évben, illetve a szerződés végéig 7%-t engedik át a bruttójövedelemnek. Ezenkívül köteleli magát, hogy kellő időben a malomtól teljesen különálló villamstelpeket állít föl, továbbá a körvilágítás megújítására ötven új lámpát szonál, ötvenet a háború után föllállít. A koncesszió meghosszabbításába a város nem megy bele. A villamosüzem tehát 18 és fél év múlva a város kezelsébe megy át.

Egy magyar szerkesztőség üzletci. A hadseregszállítás furcsaságai közé tartozik az, a melyről most szerettünk tudomást. A magyar királyi honvédelmi központi ruhatár parancsnoksága néhány héttel ezelőtt pályázatot hirdetett kétszáz ezer darab báránybőr mellénynek a honvédség számára való szállítására végett. A pályázati határidő e hó 8-án telt le. Az országból összesen vagy harmincan pályáztak. A pályázók között van — mint a Honi Ipar mai száma közli — a Makói Hirlap szerkesztősége is s a szerény cég csak kétszáz ezer darab báránybőr mellény, tehát az egész mennyiség, készítésére vállalkozik 420 ezer k. összeg erejéig. Tudvalevőleg a kormány az érdekelt iparosok és kereskedők kérelmére a legszigorubb elbírálást követi a hadseregszállításoknál és megköveteli, hogy a pályázók szakmabeli cégek legyenek. A szállításra különben is csak az illetékes kereskedelmi és iparkamara megbízhatósági bizonyítványa alapján lehet eredményesen pályázni. Nem hihető, hogy az aradi kereskedelmi és iparkamara ilyen bizonyítványt állított volna ki a Makói Hirlap szerkesztősége, mert a kamara nem követ ilyen gyakorlatot. Nagyon valószínű és kívánatos is tehát, hogy a mikor a szűcsök alig tudnak megélni a munkanélküliségtől, ne kapthasson katonai szűcsmunkára megrendelést valamely lapszerkesztőség, ha mindjárt kormánypárti is az a lap, a melyet a takacsredaktorok szerkesztenek.

Király-hímnusz. Általában régen éreztünk hiányt, hogy a magyar nemzetnek nincsen király-hímnusza. Ezen a hiányon akart segíteni noszlopi Sipoš Károly szentlázló földbírókos is, aki a Kölesel Erkel hímnusz dallamához új szöveget írt. A nehéz problémával már többben is kísérleteztek. Így legutóbb a közoktatásügyi miniszter több neves költőt szólított föl az új hímnusz megírására, de teljesen eredménytelenül. Véleményünk szerint szükségtelen is a további kísérletezés. A király-hímnuszunk a nép lelkéből kell kiserjednie, mint a népdalnak. A Kölcsey-Erkel néphímnuszának is az a báj, hogy éreik rejta a mesterkedtség. A sok kísérletből közül dicérettel kell kiemelni noszlopi Sipoš Károly földbírókos nevét. A nehéz kérdést ő sem tudta kelősen megoldani, de kétségtelen, hogy a legtöbb sikere eddig neki van. Az „isten áld meg a magyart” melódiájára írt szövegét már szélesebb körben énekelgetik s népszerűsítését levelezőlapokkal is megkezdték. — Sőt Budapestben egy szimfonikus-hangverseny keretében a főváros közönsége előtt nagy sikerrel is megmutatták. Az ő hazafias szép szándéka szonál nagyobb méltányolást érdemel, mert jótékony céllal van egybekötve. A király-hímnusz levelezőlapok tiszt. jóvádelme ugyanis a Vöröskereszt alapja megy. Az iko-ák, körök, testületek és magánok figyeljék tehát nyomatékosabban is föl hívjuk az ő művére. Nem lehetetlen, hogy

éppen ez a szöveg fogja a költőnknek a választott költőjét alkotásra inspirálni.

Juliusa ekkéneli város új építése. A legutóbbi napokban Szeged, Mese István városvezető Budapestre jött, hogy illetékes helyen megbeszélje a kárpáti falvak újépítéseihez több fontos kérdést. A főispán az építés munkájáról a következőket mondotta: Az építési munka éppen halad a Kárpitokban. Szegedben eddig kétszáz új házat építették föl, az elvett szomban egyházi nem végezték be az építkezéseket. Az első időjárás folytán a tavaszi szellőtelnek az építkezések, de az újépítés nagy munkája júliusra befejeződik. A tél idején időszerű bajleket emelnek. A tél folyamán is dolgozni fogunk: tégel építünk az épülethézagokat termelők. Sok helyütt a magánosok nem igényeltek segítséget s maguk emelik föl bajleket. Egyes községekben már csinos új házak állnak az elpavilított viadók helyén. Csodálatos, hogy a sokat szenvedett vidék lakossága milyen szeretettel és lelkesedéssel segít magán és ténisz.

Hadifogoly zalai katonák. A hadügyminisztérium legutóbbi kimutatása szerint a nagykanizsai 48-ik gyalogezred kóvetkező katonái jutottak orosz fogságba: Supika György Hodosány, Omsk. Szabó Dénes tiz. Letencei István, Omsk. Szél József Nemcsák, Omsk. Sziládi György Kotor, Omsk. Topál János pött. Zala Szt. László, Omsk. Török Mihály pött. Vaapör, Omsk. Török István pött. Monostoripál, Omsk. Varga József Komárváros, Pente. Vislits István Tótszentmárton, Omsk. Vislits Tamás Cseheks, Omsk. Vitz József Boczföld, Soligalitsch gouverneurment Koostrome, Zaitsek Iván pött. Cserecsocz, Omsk. Igancz Rókus Alsóferencfalva, Omsk. Zsoldos Gabriel pött. Alsóóra, Inoaktico Goneremavt Irtukst. Sárffy Károly Köveskál, Omsk. Salaries Lőrinc Farkashegy, Omsk. Saruga Iván pött. Belatinc, Omsk. Schmid János Murakrály, Omsk. Simon Stelán tizedes Kerkaktes, Pente. Stefics Stelán pött. Aló-dombora, Omsk. Strobel János pött. Szepce, Omsk. (Folyt. köv.)

Szabad kereskedelmi út Bulgárián és Magyarországon között. A magyar Duna-ár az a rész, amely Zimony és Orsova között az ország déli hatáit alkotja, több mint egy esztendője parlagon hevert és ez a körülmény közlekedési viszonyainkat annyiban is súlyosan befolyásolta, amennyiben az áruforgalmat teljesen áthárította a vasuti közlekedésre. Ezzel egyidőben a Szévínek az a rész, amely Racs és Zimony között vezet el, szintén ki volt kapcsolva a forgalomból, ami különösen a mezőgazdasági termékek szállítását körül rendkívül kedvezőtlenül befolyásolta az áruforgalmat. Csapatlanság és a szövetkezés hiánya csapatlanság diadalmi elfolyomulása a Duna és a Széva legnagyobb részét már felszabadította az ellenség ellenőrzése alól és amint a jelek mutatják, rövidesen szabaddá lesz léve a Duna az a délkeleti óriási kanyarulata is, amely Szerbiának közlekedési szempontból egyik legfontosabb átlere. A Duna az a rész, amely Orsovától délre Radujevácig a szerb román határt alkotja, legvonalban mindössze 40 kilométer, a valóságban a kanyarulatokkal együtt azonban mintegy 60 kilométer hosszú és ezen az utvonalon léteznek azok a szerb kikötő állomások (Tekia, Klabova, Grabovica, Palánka, Prabovo), amelyek az Szerbia közvetlen hátszellét nyert Oroszországgal és Romániával. A Duna az a vonal, amely a magyarországi és szerb határ közötti közlekedés és felszabadítása és ezzel a közlekedés újból való felvétele nemcsak azt jelenti, hogy Romániának mintegy 300.000 vagyona ragó és Bulgáriának szintén igen nagy mennyiséget kitevő gabonakészletet szabad utat nyerne Magyarországra, Ausztriába és Németországra, de jelenti azt is, hogy a körponti hatalmak kivételén is nagy lendülettel fog nyerni és az áruforgalom ebben a viszonylatban nagy arányban fog megújulni. A megváltozott viszonyok hamarosan kifejezést fognak jutni végül abban is, hogy a vasuti forgalom igen jelentékeny mértékben lehermentesítettül fog. mert a tömeges nagy része a vas utat fogja igénybevévni.

Főgimnázium, főreáliskola és kereskedelmi női tanfolyam tárgyszámból magánosokat elköszint Rócz Lajos tanár. Ugyanott géprészlet/falgam. Cim: Csurgóvá. 1. II. 48.

A parvenűk címen az este egy remek vígjáték kerül bemutatásra az Urán mozgószínházban. A darab talán az színdarabok közül a legújabb és legérdekesebb, úgy, hogy mindvégig drámaságot kelt. Ahl tehát egy este érkezik a színház, az el ne maradjon megvalni a mai műsort.

A Néptakarékpenztár részvénytársaság
Nagykanizsán,
mint a m. kir. Pénzügyminister által kijelölt hivatalos aláírási hely elfogad jegyzéseket
a 6%-os III-ik hadikölcsönre
eredetifeltételek mellett.
A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1-2 évi időtartamra 6% kamattal.

Hadsereg dicséret 20-as honvédeknek.

Cenzurázott levél a harctérről. —

Északi harctér, október heve. Erredünk jelenlegi állásáról nem írhatok, a nagy szorítás néhány érvénytelen, néhány másban bemutatni szereplésüket egy, hogy a stratégiai érdekeket se érintsem. Azért inkább tájfértásra, helyzetkép alkotásra törek-

Körülöttünk az őserdő néma, sejtelenes néptelenség. Évszázados fák keresztül-karul állnak. A folyóvár néhol alig áthatolható növénye között mékértésre való páf szajvelek díszlenek. Míjd felűnk egy nagyvízi kárcsu alakja. Megáll: pár pillanatra gyönyörködhetünk csak benne. Riadt tekintettel menekül tovább tovább a gyilkoló emberiad elől.

Ezen a terepszakaszon kell előrehaladni, elfoglalni a vonalat, melyre rendelve

Mindenki mindenen gondolkodva halad, kevés muszka tüzelést fel sem vesz már. Aki nem fél, azt nem éri a golyó, azt tartják a harcra készült régi bajtársak, akik a harctéren megadnak sok-sok véres hónapja már. Századunk (s máshol sem több) csupán két lövegy sebesült van s már helyt is vagyunk. (Egy papíron gyorsan ment, de nekünk két pap kellett hozni.) Megkezdődik a beállítás. Ede, megbízható állást kell ide készíteni, mert a muszka készül valamire.

Itt ott a nagy erdőben van falu. A lassú persze elmenekült a hadszíntérről, némelyikben otthagyva mindent, élelmét, ruháját, állását. Szarvasmarhák, (csak tehének, mert az oros minden mást rekvirált — zabrált — már régebben), sertések falkázzák jönnek rajvonalnak felé. Rucák, libák, tyúkok gazdátlanul szerte-szét. Nem látan ellen való vétek ilyenkor szerezni s ha lehet, ha van rá idő, egy kis jó életet rendezni a bakatársadalomnak.

Nekünk is jutott a nagyserű yorkshire-i rótszínű süldőkből. Mérszte a nagy edő ürtőjében sőtét felfelbök szállnak a magasba. Készül az illatos levecs, pörkölt, gulyás és egyébféle, mind olyan dolgok, amik csak bakakéz készíthette remek, mégis jobb sokial az aszony lőtőjénél. (Hiszen otthon háyszor volt baj az ebédnél) Nem is hílik ám a „tomizs” levecs. Jó pár napra van mindenkinél „kenyérmele” valója.

Szép napfényes időben sütkérezünk az ő. avron. Hulló falevél szálldogál, jelzi, hogy őszre jár az idő.

Figyelünk az előterepen éber szemmel érdekönek. Közben egy-egy járőrünk érkezik vissza, jelentik, hogy megselelőds van az orosz vesalon.

„Élénken figyelni!” adja ki a parancsot százparancsnokunk, a már több ízben kiírt teltt Murányi Mátyás hadsereg ur. Lassan kezd alkonyodni.

„No, nem sokára jönnek a muszák.” Jó veselőik az ismerősök.

Tényleg élénkül a front, jobbról balról lövések hallatszanak, a kint levő járőrök südvöltek egymást.

Félkészülök, figye'ni! Hangzik a parancs. Mindenki elfoglalja helyét a lövészár. Kérdő tekintet. Századparancsnokunk, a századparancsnokok (Stabó, Fülöp, Thierjung társaság, Kovács és Deutsch hadspródot) nyugodtan várnak helyükön. Sári őrmester lelkiismeretesen végigjárja a század frontját, hogy az utolsó pillanatban még nagyobb bí-

torságra buzdítsa derék honvédeinket, hogy a 11-ik század továbbra is bü maradjon hír nevében.

Az ellenséget figyelő német vezérkari tiszték.

Kerdek a jobbcsárnyon d-nájukat a züm-mögő darasak, majd miként az éji bogár, ha neki megy a falnak, koccanások, pukkanások hallatszanak. Robbanóvíz lövegek a kutyák! Jertek csak!

Nem is kell sokáig várni. Egyszerre élénk tüzelés indul a jobbcsárnyon. A derék hevesek is munkába kezdenek hátunk mögött. Mint az alvilági koncert, irtózatos a hangtavar. Ordít az őserdő, bög, lejárat, sípol, süvölt minden körülöttünk, remeg a föld, reszket a levegő!

Válságos percek, válságos pillanatok. Egyszerre csak o'daltűzet kapunk. A szomszédos két század ellen egy egész erred támadt.

Jön is már a széles szakasz. Mi minden lörtépbeték pár pillanatra alatt! Jön szemtelenül, kettős redőkben — körvellen közelünkben — vonulnak a muszák. Csak férfias nyugodtság s rettenhetetlen bátorság segíthet már itt.

Előre, visszavérni! Mintegy testét tartva akadályul ve nyílt torlaszokadából Murányi hadnagy.

Kovács hadspródot szakasza előre. Szűni, vágni! Rajta! Élénken tüzelni! Senki el ne fusson! Fülöp zászlós már rendezi a szakaszt. Előre honvédek! Már fut a muszka!

Boxse, Boxse! Nyíma puska panyil! Felélegzünk! Véres fejfel fut, aki meg nem halt, vagy magát meg nem szét! Ellenátmadásunk 700 hatottjába került az ellenségnek.

Sottognak bakánk „Art hitték mások vannak itt, nem huszások!”

A másnapi szredsparancs szerint „a legénység előtt egész terjedelmében kihirdetendő” hadosztály, hadtest és hadsereg parancsnokai dicséretet kaptunk mi kanizsai huszas honvédek. Azóta nem próbálunk meg a muszák. Nyugodtan vagyunk!

Békési László
Igazg. tanító.

Fényezett hálószoba butor és ebédloasztal
E L A D Ó :
Bővebbet:
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében.

Egy a kertészettel összes ágaiiban, mint a virág, gyümölcs és zöldség-kertész-
ben jártas
kertész
belépésre kerestetik január hó 1-re.
Szily Kálmán, Morgány u. p. Geise.

URANIA mozgóképek
ROZGONYI-UTCA 4 szám
1915. évi október hó 22-én,
pénteken kerül bemutatásra:
Parvenűék
Vigjáték három felvonásban.
És még a remek
kisérő kép.
Szombaton és vasárnap kerül színre
Lóverseny és kártya
bűnügyi dráma.

Mindennemű cipők
urak, hölgyek és gyermekek részére
hadicipők
és katonai bőrfelszerelések, Gyulay táska, orvosi táska, gamaschni, övszj,
esőköpeny, hátzsák
: a legjobb minőségben kapható :
Miitényi Sándor és Fia
cipőárúházában, Főu., város bérpalota.

Magyar Ujságkladók Országos Szövetsége Budapest, VII., Erzsébet-körút 49. II. em.

A közönséghez!

A nemzeti megpróbáltatásnak a vérvetáros korokában, amelynek rangjától menteseje bírjuk leírni sülvekvő orbyel, a magyar közönségnek nem kell megmondani, hogy mi számára ma a magyar sajtó. Két legelőbb tényezője van ma a közönségnek: Hadsereg és Sajtó. A hadsereg a nemzeti karja, amely a nemzet életéről küzd, de az illetet, a szárnyalást, az erőt, amely a kart diadala lendíti, mindent a sajtó adja. Az otthon maradt társadalom a sajtó mondja, a sajtó ad szárnyat és lelket minden akciónak.

A nemzeti munka leggyogyóbb jelesete az, amit a háborus esztendő óta a magyar sajtó véget és ezt a munkát a maga teljes egészében a történelem fogja majd méltó nyolni. Pedig a sajtó — és különösen a vidéki sajtó — helyzete a háboru óta a lehető legnehézebb. A közönségnek, amely a folyton fokozódó drágaság miatt panasza a sajtóba, találja meg éppen a legkisebb tolmácsolással, nem kell részleteznünk, hogy mit jelent ma már a drágaság. De elgys van intézmény, amely a minden tekintetben megkehtetett életviszonyokat súlyosabban érezne, mint a leggyogyóbb önfeláldozással küzdő magyar sajtó. A nyomdai árak ma hihetetlenül magasra szöktek, a munkabérek minden téren egyr emelkednek, festék alig kapható és akkor is csak alkékelhetetlenül drágán, a papír ára pedig egyenesen horribilis módon drágult meg. Muzsájára még ehhez, hogy a közönség fokozott hírszolgálati igényének kielégítésére a vidéki lapok is sok pénzbe kerülő külön hírszolgálati berendezéseket vesznek ma igénybe. És mindezt szemben ma, amikor a drágaság az életnek minden vonatkozásában éreteti hatását, a vidéki lapkladók mostanság vártak legelőbb létekedük életbeléptetésével, az előfizetési és eladási árak felemelésével.

A budapesti napilapok a háboru kezétlenl megelőzőleg emelték föl áraikat. — A bécsi lapok a háboru tartama alatt otelekedtek ugyanezt. A magyar vidéki lapkladás a végsőkig várt, de ma kénytelen az előfizetési árak minimális felemeléséhez folyamodni, ha továbbra is híven akarja szolgálni közönségét, ha továbbra is folytatni akarja kulturális, nemzeti küdelmét.

A vidéki napilapok árának felemelése nem egyenl elhatározásból, hanem a Magyar Ujságkladók Országos Szövetsége Vidéki Szakosztályának általános meggyőződése alapján történik. A magyar vidéki sajtó bízik benne, hogy a közönség, amely törhetetlen szeretettel és ragaszkodással támogatja sajtóját e nehéz időkben, önként és szívesen járul hozzá ahhoz a minimumhoz, amely a magyar vidéki sajtó fennmaradásához ma egyszerűen nélkülözhetetlen.

A Magyar Ujságkladók Országos Szövetsége.

A Zala uj előfizetési árai november 1-től következők:

Helyben házhoz hordva:

Egy hóra	1 K 50 fill.
Negyedévre	4 K 50 fill.
Félévre	9 K — fill.
Egész évre	18 K — fill.

Vidékre, postál szétküldéssel:

Egy hóra	2 K
Negyedévre	6 K
Félévre	12 K
Egész évre	24 K

Egyes szám ára trafikban és utcal eldruításban: nyolc fillér.

Két asztalos és két vasesztergályos
azonnal felvételnek
WEISER gépgyárban
Sugár-ut 16.

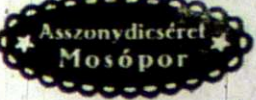
Schicht-mosás—Hadi-mosás

a legolcsóbb, legkíméletesebb és leghathatósabb moári eljárás:

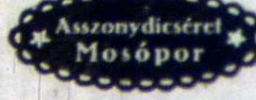
Ártassa be a ruhát „Asszonydicséret” mosó kivonat oldatban néhány órára, vagy egy éjszakán át. Most pedig már csak kevés szappan a legjobb Schicht-Szarvas szappan — szükséges még, hogy szép fehérneműt kapjunk.

Megtakarít munkát, időt, pénzt és szappant.

Ompol kitünő szer a kezek tisztításához és surolásnál konyhában és házban.

Mindenütt kapható!

Mindenütt kapható!

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku papir és írószerraktár

**Mindenféle irodai felszere-
lés, iskolaszerek, sokszoro-
sító készülékek, írógépkel-
lékek, :: diszlevélpapírok,
üzleti könyvek, zsebköny-
vek, diszművek, imaköny-
vek, zeneművek stb., stb**

Könyvkereskedés Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállítású nyomtatványok és könyvek
== legolcsóbb árban gyorsan készülnek. ==

A ZALA kishirdetéseit

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi
ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott
szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha
kis hirdetését közzöltet a Zalában.

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendőbe
Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. adandó fel.
== A kis hirdetések mindig előre fizetendők. ==

Sertészsirt

tiszta jó minőségben
minden mennyiségben
vesszünk. — Strém és Klein
Nagykanizsán. 12747

Köröshegyi balatonmelléki hegyibor

legjobb minőségű rizling és
vörös, nagyobb tétel eladó.
Tudakozódhatni a termelő-
nél Nagykanizsa Sugár-ut 29
Ossko Péternél.

Odol

Felállítású legolcsóbb árban

Az összes budapesti és wieni napilapokra

továbbá hetilap- és
képes folyóiratokra

előfizetéseket közvetít
és hirdetéseket felvesz a

„ZALA”

kiadóhivatala Nagykanizsán,
a lapokon feltüntetett előfizetési
és hirdetési árakon — akár
postán küldve, akár házhoz hordva —
minden postadíj, vagy egyéb
költség nélkül.

Vidékről előfizetési és hirdetési díjak
posta költség nélkül, a „Zala” befizetési
lapjain (száma 12122) továbbíthatók

Minden TELEFON 78. kereskedőnek éerdeke,

hogy üzleti nyomtatvánnyal izléses
kiállításban, a modern tipográfiai
eszközök igénybevételével készül-
jenek, meri csak így lehetséges,
hogy a vásárló közönség figyelme
üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak
az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA

= készítse el. =

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül
berendezett nyomda, könyvkötészet,
vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

A III. NEMZETI HADI-KÖLCSÖNRE

a magy. kir. pénzügyminiszterium által közzétett eredeti feltételek mellett

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókja mint hivatalos aláírási hely, jegyzéseket elfogad.

A jegyzések megkönnyítésére a bankfiók magas kölcsönöket nyújt rendkívül előnyös feltételek mellett.

A nemzeti kölcsön.

A háború immár olyan óriási méreteket ölt, amilyenekre még csak megközelítőleg sincsen példa a történelemben. Ennyi fronton, ilyen nagy területeken, ilyen nagyszámú ellen-séggel még soha hadsereg nem harcolt. És lám a mi világhírű vitézségű derék katonáink hősies szövetségeseinkkel vállaltva minden vonalon legyűrűk, összetörük a nem igazságos ügy szolgálatába szegődött ellenséget. Még egy kis kitartás és véglegesen letiporjuk ellen-ségeinket, egyszermindenkorra elveszük ked-vüket attól, hogy vesztüknre törjenek.

A létünkért folytatott háborút azonban csak úgy lehet sikeresen tovább vinni a vég-leges győzelem felé, ha a nemzet a véraldo-zaton kívül a szükséges anyagi eszközöket is rendelkezésre bocsátja a háború céljaira.

A háború anyagi eszközei előteremtésé-nek egyetlen módja a hadikölcsön, amely a legnagyobbtól a legkisebbig mindenkinek módot nyújt arra, hogy a szent ügy szolgálá-tába álljon. Közvetve azonban egyéb jelentő-sége is van a hadikölcsönnek. Népszerűsíti az állampapírokat, mintegy előkészíti azt az ideális állapotot, hogy az államkölcsönök itthon les-sék elhelyezhetők s így az állam hitelmű-veletei tekintetében nem lesz ráutalva a kül-földre, hanem a saját polgárai színek a hite-lezői, a saját polgárainak fog kamatot fizetni. A hadikölcsön tehát a közgazdasági önállóságot és kulturát is fejleszti, ezenfelül módot nyújt a kispénzes embereknek is magas kama-tozás elérésére.

A kormány mostan harmadszor fordul a nemzethez és a harmadik hadikölcsön kiboc-sátása kapcsán hivatkozik a hazafiúi kötele-ség teljesítésére. A felhívás szól mindenkinek, nagyoknak, kicsinek, gazdagnak, szegényeknek egyaránt. Sőt a kistökre kiválóan fontos fel-adat vár, mert a kistöke megőrző tervszerű koncentráció folytán igen számottevő hatalmas gazdasági erőt képviselhet. A szétszórt, egyen-ként csekély s ennél fogva improduktív kistö-kékből a leghatalmasabb tőkeerő kovacsolható össze, amire egyébként igen személtető pé-dát nyújt a postatakarékpénztár.

Ez az állami pénzügyintézet egyéb tevékeny-sége mellett immár évtizedek óta tölti be a kistökek koncentrációjának hivatását és e tekintetben nagyon szép eredményeket mutat. Egészen apró betétekből sok százmilliót gyű-jtött már össze.

Ez a szerepe a hadikölcsön körül is megvan a postatakarékpénztárnak, amelyre itt is az a feladat vár, hogy a legelrejtettebb kistökeket is megnyerje a nagy célnak. Az első két kibocsátás alkalmával már tanujelét adta a postatakarékpénztár, hogy ezt a szere-pét milyen eredményesen képes betölteni. Az első hadikölcsönre 73 millió koronát, a máso-dikra 75 millió koronát jegyeztek a posta-takarékpénztárnál. Minthogy azonban eddig még csak a népesség 3%-a jegyzett hadi-kölcsönt, — szemben Németországgal, ahol 5%, az arány — e tekintetben még nagy fel-adatok várnak a postatakarékpénztárra, amely a kiterjedt postahálózat és annak révén, hogy minden postahivatal egyszermind a postataka-rékpénztár közvetítő hivatala is, ugyszólván közvetlen kapcsolatban áll a feleivel.

Mint jegyzési helyek, ezáltal is a posta-takarékpénztár és annak közvetítő hivatalai: az összes postahivatalok, továbbá valamennyi adóhivatal (állampénztár), az Osztrák-magyar bank és fiókjai, valamint a múlt alkalom-mal megbízott pénzügyintézetek szerepelnek.

Most is 50, 100, 1000, 5000 és 10000 koronás címletek kerülnek kibocsátásra. Záró-

lásnak csakis az 1000 koronán felüli összegű jegyzéseknél van helye. A kamatozás 6%-os, a valójában azonban jóval magasabb, mert az aláírási ár 100 K névértékért, ha az egész ellenérték egyszerre kerül befizetésre október 30-ig 97 K 10 f., november 17-ig 97 K 40 f., ha pedig részletekben történik a befizetés 98 K, a félételek tehát még a multkorinaknál is kedvezőbbek.

Ezúttal az Osztrák-magyar bank és a M. kir. hadi kölcsönpenztár is több kedvezményt nyújt a lombardkölcsönök és általában a jegy-zések finanszírozása tekintetében.

Minden remény meg van tehát, hogy a mostani kibocsátás az eddigiekénél is fényesebb eredménnyel fog járni. Senki sem vonhatja ki magát e hazafiúi köteletség teljesítése alól. Meg kell mutatni az egész világnak, hogy a vér- és pénzáldozattal egyaránt nem fukarko-duak és az itthonmaradottak csak úgy teljesi-tik köteleességüket, mint a harctéren küzdő fiatalok, testvéreink.

HIREK

Frigyes főherceg a 20-as honvédekhez.

A nagykanizsai 20-ik honvédegyaloz-red a világháború kitörése óta háziomszámra aratja a babért. Csudával határos a zala-megyeyi honvédek teljesítménye, amely előtt a német hadsereg is többször meghajtott a büszke zászlóját. A német lapok rajongással írják a zalai honvédekről, a mi fiatalokról, akik messze messze, idegen országokban is féltté, tiszteltté tették a zalai nevet. A multkoriban dr. Balassa Miklós zászlós hivatott tollából gyönyörű tudósítást közöl-tünk a Karmin-patak melletti ütközetről, amelynél a huszas honvédek ismét rendkívüli módon tüntették ki magukat. Amint most a harctérről közlik velünk, Frigyes főherceg, a magyar és osztrák fegyveres erők főparanca-noka a következő táviratban fejezte ki leg-magasabb elismerését az ezrednek:

A m. kir. 20-ik honvédegyaloz-red II-ik zászló-aljának a Karmin-patak mel-lött, Bogislowkanál vívott heves harcokban tanúsított kiválóan vitéz és a több-szörös tulerővel szemben is eredményes magatartasa-ért különös elismerésemet és köszönetemet fejezem ki.

FRIGYES főherceg sk.,
hadsereg főparancsnok.

A nagykanizsai honvédek hősiességének eme legmagasabb elismerése örömmel, büsz-keséggel tölt el bennünket.

— A főjegyző nem vonul be. Krátky István főjegyzőt és főkapitány-helyettesét a na-pokban katonai szolgálatra hívták be. Vasárnap kellett volna bevonulnia, de most fölöttes ka-tonai parancsnoksága arról értesítette, hogy be-hívása tévedésből történt.

— **Katonai kitüntetés.** Őfelsége Kiss Elemér és Lukács András 48 ik gyalogezredbeli tartalékos hadnagyoknak az ellenséggel szem-ben tanúsított vitéz magatartásukért legfelsőbb djesérő elismerését nyilatkoztatta.

— **Hősi halál.** Zimits Lajos, a 20-ik honvédegyaloz-red egyévi önkéntese, akit hősiességéért a nagy ezüst vitézségi éremmel tüntettek ki, szeptember 4-én a Szereth-partján szuronyroham alkalmával hősi halált halt. Baj-társai ideiglenesen a Szereth-partján, egy kis erdőben temették el és sírját megjelölték. Hősi haláláról szüleikhez most érkezett meg a baj-társak értesítése, majd a parancsnokságé is. A szülők a holttestet hazaszállítatják. A szinpa-tikus fiatal hős halála széles körben keltett őszinte részvétet.

— **Új gyárat épít a Mercur rész-vénytársaság.** A Mercur-vasgyár részvény-társaság, amióta a gyár Csengeri-uti főépülete leégett, csak korlátozott mérvben folytathatta üzemét, mert a város nem engedte meg az elpusztult épület újjraépítését. A város ugyanis — igen helyesen — arra törekszik, hogy egészségügyi, közrendészeti s egyéb praktikus okokból a gyárépületek a város szélein nyer-jenek elhelyezést. A Mercur gyár telkére kü-lönben városrendezési szempontból is szükség van, mert egy részét a népligethez fogják csatolni, másik részén pedig utcát nyitnak. A részvénytársaság nem szívesen vált meg régi helyétől s már-már félő volt, hogy ez a szép multu s nagyjövőjű gyár végleg megszűnési működését. A város hatósága azonban olyan lojális ajánlatokat tett a részvénytársaságnak, hogy a gyár fennmaradása máris biztosított-nak tekinthető. A város ugyanis 5000 négyzetözl területű ingyen-teleket ajánlott föl a társaságnak a szentmiklósi országon, közvetlenül a sör-gyár mellett. Ezenkívül becsárban megváltja a régi gyárépületeket s az üzemszünetelésért is hajlandó méltányos kártérítést fizetni. Ezzel szemben csak azt köti ki, hogy az új gyár-épület is legalább olyan arányu legyen, mint a régi volt. Amint azonban mi tudjuk, a rész-vénytársaság a réginnél sokkal nagyobb-szabásu és modernebb üzemre szándékozik berendez-kegni s így valószínű, hogy a Mercur gyár egyik legnagyobb vasgyára lesz a Dunántul-nak. A város ajánlata fölött a részvénytársaság még ebben a hónapban dönt s az építkezést valószínűleg még az ősz folyamán, de legkés-sőbb kora tavasszal föltétlenül megkezdik. Az új gyár építészeti szempontból is számottevő alkotás lesz. A városnak a szentmiklósi-ut felé eső része pedig hatalmas gyárvárosrészévé ala-kul ki s mielőbb meg kell itt oldani a munká-házak kérdését is.

— **Sebesült és hadifogoly zalai ka-tonák.** Hadifogságba esett: Bozsay Gyula tart. hadnagy, keszthelyi lakos. Jelenleg az oroszor-szági Irkutskba van internálva. Habus Mátyás tűzer Kotor, Kuanecz Ignác tűzer Csáktornya, Vranovics Lakács tűzer Tamása, Zsibret Mátyás tűzer Dekánfalva. **Sebesültek:** Fekete Bol-dizsár gyalogos Sümeg, Gaál Gyula gyalogos Nagypáti, Kiss János gyalogos Zala-Pótrét-, Knáusz József gyalogos Nagykanizsa, Kósa József őrvezető Csesztreg, Kővér Imre őrvezető Zala-Aranyod, Kráncz Mátyás gyalogos Mura hely, Sáriel Károly gyalogos Bagonya, Soós Vendel gyalogos Söjtör, Szényi János gyalogos Felsőszid, Tóth István gyalogos Nagyhorvát, Vincze János gyalogos Zala-Dötk.

— **Hadikölcsönjegyzések a Keres-kedelmi bank nagykanizsai fiókjánál.** A pesti magyar kereskedelmi bank nagykanizsai fiókjánál eddig többek között a következők nagyobb jegyzések esztőltek: Jézus társasági nagykapornaki Apátság K 1000.000, Király söröződe r. t. Nagykanizsa K 100.000 (harmadik jegyzés), Pollák József bőrnagy-kereskedő Nagykanizsa K 62.700 (korábbi jegyzés kiegészítése K 100.000-re), Nagy-kanizsai Izr. Nőegylet K 10.000 (előzőkkel együtt összesen K 30.000), Patria nagykanizsai pótkávégyár K 10.000, Hegyeshalmy Fischer Imre kir. főügyész Nagykanizsa K 40.000 (előzőkkel együtt K 80.000), Tyll László csendőralezredes K 2000. A kis közönség ré-széről sok apró tételben történtek jegyzések.

— **Zalamegye gabonaszükséglete.** Az alispáni hivatal pénteken érkezett leiratával értesíti a város hatóságát s az összes szolgál-bírói hivatalokat, hogy a belügyminiszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértve, Zala-vármegye közönsége részére 62000 méterma-zsa gabona beszerzését engedélyezte. — Ez a mennyiség az új termésig bőségesen fődözi a vármegye szükségletét. Az alispán egyben fel-hívja a fősolgabírákat, hogy a hatóságuk te-rületén lévő uradalmaknál, földbirtokosoknál és gazdáknál járjanak közbe, hogy a törvényhatósági szükséglet fődözésére maximális áron föltétlenül engedjék át termésüket. Reméljük azo-ban, hogy a gazdaközönség amugy is átér-i ama magasabb szempontokat, amelyek a nép-zavartalan élelmészéshez fődödnék s nem is-maszt nehézségeket a vármegye közönségnek lisztel való ellátása elé.

— **Száznyolcvannégy katona-ét.** A zsidó-, görögkeleti- és városi temetőben száznyolcvannégy katona-sír dombul. A háború sebesültjei és betegei közül száznyolcvannégy pihen az enyhet-adó kanizsai földben. A halot-tak túloyomó része magyar és horvát. A többi német, cseh, szerb, orosz. A nemeslelkű ma-gyar közönség nem tesz különbséget a porlaci hősök közt se nemzetiség, se felekezet szerint. Még azt sem keressük, ki volt közülök az é-lenségünk. Halottak napján egyformán jut re-kik a részvétből. A közönség kegyelete egy-formán díszíti föl a sírokat s egyaránt fölhozz-ik mindegyik sírnál a fohász: *Adj nekik Urunk örök nyugodalmat...*

Weisz Miksa női divatáruháza Nagykanizsán.

Ajánlja elsőrangu, a divat terén mérv-adó ujdonságait az őszi idényre.

Női köppenek,
Női blousok,
Női ruhaszövetek,
Menyasszonyi kelengyék,
Mosó áruk,
Chiffonok és vásznak

a legjobb kivitelben, mérsékelt
szabott áron.

Minták vidékre küldetnek!

Főállít marha-spekulánsok. A

kiskunizsaiakban nemcsak az agrárizmus, hanem a merkantillista érzék is pompásan fejlődött. Amióta a háboru tart, különféle közvetítésével állandó összeköttetésben vannak a nagyobb hadseregszállítókkal, akiknek természetesen sok marhát adtak el. Az élelmes kiskunizsaiak hét vármegye vásárait összehangolták s kitűnő üzleteket csináltak. A legtöbb üzlet azonban sehogysem akar felbújni. A kiskunizsai közvetítő marhaszállítók már több mint egy hete nem tudnak találni 200 marhán. A hadseregszállító, állól összeköttetésben állnak, nem veszi át a marhát, mert a sajátján se tud találni. Ennek pedig az az oka, hogy a hadsereg a hódított területeken nagy jószágállományra tett szert, a régi állománya is hosszú időre elég s ezenkívül kaptak a konzervahus fogyasztásra is. A csatlakozott kiskunizsaiak persze olcsóbban nem akarnak találni a portékán. Pedig előbb-utóbb erre kell fanyalodniuk, mert a marha tartása a drága takarmány mellett napról-napra olyan borzálós összeget emészt föl, amely még a legelőtlen magas marhaárak mellett se térülhet meg. A közönség persze csak örülhet ennek a fordulatnak, amely itthon is rövidesen olcsóbbá teszi a húst.

— A **Hadiünnepély.** Szombathelyről jelentik: A rossz időjárás miatt most már két vasárnapról elmaradt hadiünnepély f. hó 24 én (vasárnap) okvetlenül meg fog tartatni. A rendezőség előrelátóan gondoskodott, hogy mi se maradjon meg a gazdag és változatos program lebonyolítását. Egy egész Barakk-tábor épült a piactéren, mely nemcsak az eső, hanem a hideg ellen is oltalmat nyújt szükség esetén. A rendezőbizottság értesíti a közönséget, hogy a tábori mise — az időjárásra való tekintet nélkül — a főtéren reggel 8 órakor kezdődik; a sporttér pedig délután 2 órakor kezdődnek a katonai versenyek.

— **Emésztési zavarok csecsemők-nél,** hasmenés, hányászekelés, bélhurut stb. mindig csak helytelen táplálás következményei és a rettegött betegségek már sok gondot és bánatot szereztek az aggódó szülőknél. Ha azt akarja, hogy gyermeke egy igazán jóízű és könnyen emészthető táplálék mellett szépen fejlődjék, úgy adjon kedvencének Nestlé-féle gyermeklisztet. — **Próbadozokat** teljesen díjtalanul küld a Henri Nestlé-cég, Wien, I. Biberstrasse 6. U.

— **A katonák vásárlása.** Említettük, már, hogy a cseh katonák tömegesen vásárolják össze nemcsak a kanizsai piacon, hanem a környékbeli falvakban is a tojást, vaját, zsírt, szalonnát, főzelék-felét s küldik haza hozzátartozóiknak Csehországba. A gyakori élelmiszerhiánynak ez az egyik nagy oka. A rendőrség ma átírta a honvédelmi parancsnokságnak, s azt, hogy a katonákat az élelmiszernek rendelkezésükre elszállításától tiltsák el. Reméljük, hogy köztudatunk meg lesz a kívánatos eredménye.

— **Főgimnázium,** főreiskola és kereskedelmi női tanfolyam tárgyaiból magántanulólát előkészít Kácz Lajos tanár. Ugyanott gépirástanfolyam. Cim: Csengeri-u. 1. ll. em.

— **Egy kifosztott ezredes.** Érdekes eset tartja igazolomban az újvilágban Cicago arisztokrata szalonját. Ugyanis egy dusszagdag nyugalmazott ezredes egy hamis kártya-játékos banda egész vagyonából kifosztott s a pénzt a löversenyeken köntötték el; ezt az érdekfeszítő legálmas témát játszik meg kitűnő lendülettel Amerika hírneves színészei az Uránia mozgó-kép palotában szombaton és vasárnap színe kerülő „Löverseny és kártya” című bűnügyi drámában, hol különben a színe kerülő műsor egyéb számai is szenzációk.

— A Melzer féle házban lévő műorás és látszerész üzletében megérkeztek a legújabb órák és látszerék, melyek legújabb nyosabban árusítandók el, Szívós Antal műorás és látszerész, Kazinczy-utca 3. (Vasuti-utca.)

Divathölgyek figyelmébe!

Ha elegánsan és olcsón akar öltözködni, keresse föl

BARTA ÉS FÜRST
divatáruházát,

hol a legszebb felöltők, blúzok, ruhakelmelek, selymek, bársonyok nagy választékban vannak. Telefon 323

— Mintákat vidékre postafordultával küldünk. —

Fog-Krém
KALODONT
70 Fillér

Rut, a szabó.

Rut szabó volt egy alföldi sváb városban és másfél esztendő előtt meghalt. Ameddig élt, rendszeres ember volt, aki a katonaságnál megtanulta, hogy az utolsó halandók közül való és minden körülmények között be kell fognia a száját. Azért most a sirban is csendesen fekszik, kezét összekulcsolta a mellén és nyugodtan bámult a feketeségbe.

Egyik éjjel valamelyik kósza kísértet, éj féli útjára indulva, megpihent Rut hantja mellett és így szólt:

— Tegnap este ott jártam a házad mellett. A cégtáblát lekasztották, a feleséged leírjhez ment a mézáróshoz.

Rut csendesen fektet és így szólt:

— És a kis fiam?

Nagyon szerette ezt a gyereket; mikor még élt, esténként a lábszárán lovagoltatta, énekelte neki és nevetett, ha a gyerek kitépte a szakállát. A szellem így felelt:

— A kis fiad vigan lovagolt a mézárós térdén. Megsimogatta az arcát és azt mondta: „Apám!”

Rutnak kést mártottak s szívébe. A feleségét nem bánta, az mindig rossz asszony volt, aki csak pántlika vagy keszkenő után futkosott. de a kis fiáról nem hitte, hogy ilyen hamar tudjon rajta. Becézgette a gyereket, egy télen, mikor a fiu köhögött, meztláb szaladt a városba orvosért, attól hat hétig rázta a hideg. Ami fölösleges pénze volt, féretette ködmőre, csizmára, vásárfiara és még utolsó karácsonya előtt szorgalmasan dolgozott egy kis aranygombos zöld kabátján, amilyen a vadászoknak van. A kabátka nem készült; Rut idő előtt meghalt.

— Ezt nem vártam a fiamtól, — szólt és sóhajtott, hogy a szemfedő meglebbent. — Ezt nem érdemeltem meg.

A kósza kísértet így szólott:

— Minek hagyod fönt az emberek között? Ha neked volnék, régen elvittem volna a föld alá.

Rut elgondolkodott.

— Mégis csunya itt ebben a nagy sötétségben — felelte. — Ha legalább dolgozoi lehetne valamit, ha csak egy ócska mellényen is. De nem lehet.

— Én elhozom a feleséget, — szólt a kósza árny. — Legalább nem lesz rossz aszszonnyá.

— Igar, hogy az emberek bálátlankot, — jegyezte meg a szabó. — sokat fáradtam azért a gyerekért! És most a mézárós térdén ül. Sápadt arcát pír öntötte el, elhatározta, hogy fölkel a sírból és elviszi a gyereket; ne mondhasa a mézárósnak többet, hogy apám és ne lovagoljon a térdén.

— Megyek, — szólt új barátjához és fölemelekedett.

— Csak a keresztetűl és kakaskukorékolástól óvakodj, — adott neki utaválót szomszédja. — Aki kakasszó után jön vissza, annak lelke nem pihen többé békében.

Rut lassan indult neki a fa'ának. A temetőr a kapu mellett állt, az öreg falábu katoná érezte, hogy valami elsuban mellette. Jobban beburkolódzott kabátjába és marokra fogta a botját, mert bár nem hitt a kísértetekben, félt tőlük.

A falu végén kereszt állott, rajta rozsdás plébából a Megváltó. A kísértet lekerült a cigányosnaks és úgy ment be az utcába. Egy kutya, amely a bíró háza előtt fektet, felugrott, sréterpesztette a lábait és üvöltöni kezdett. Oda is kapott a szabó csontja felé, de nem tudta megharapni, a láb engedett mint a víz. A bíró mellett Rut egy régi haragosa, az asztalos lakott, aki mindig mekegett, ha össetalálkoztak. A szabó megállt a ház előtt és benézett a kapun. Abban a pillanatban a téhén panasosan kezdett bögni és a kotlások ijedten rebtentek föl.

— Ki az? — kiálltotta ki az asztalos.

— Ez fizetség a mekegésért, — gondolta magában Rut és gyönyörködött, mint torzul el a mindig vidám asztalos széles ábrázata.

Tovább ment és elérkezett a házához. A cégtábla csakugyan nem volt már ott, helyét egy láncan lógó tagló foglalta el. A kis telken látszott, hogy jobbmódu ember kezébe került, az udvaron nagy kazal állott, mellette csillogó eke hevert, a szérűnél csirke- és disznóolat építettek. Amint Rut kinyitotta az ajtót, a baromfiak nyugtalanodni kezdtek és Foitos, az öreg házőrző dühösen vágott neki a semmiségnek.

— Ó is elfelejtett, — gondolta Rut és az eb fele rugott.

Abban a pillanatban a kutya felfordult, egyet rángatózott és megdöglött. Egy tyúk röpielt el a szabó mellett: szárnya a kísértet kezébe ért, s azon percben a kotló, mint a rongy hullott a földre.

Rut besurrant a kamarába, ahol a kis fia aludni szokott. Holdvilág volt, mindjárt meglátta a gyereket, amint egy ócska plébkatont tartva kezében, aludt. Szép piros gyerek volt, olyan a feje, mint egy nagy, egészséges dinnye. Gesztenye haja a szemébe lógott, — ha megsimogató, tán vége volna az életének. Összeborzongott erre a gondolatra és nem tudta, mit csináljon. Körülnézett a szobában: minden úgy volt, mint régen, a falon lógtak a kölyök ingecskéi, a széknél állottak sárgarézorru cipőcskéi, odébb egy háromlábú hintáló, melynek üvegszeme bátran nézett farkasszemet a szellemmel. A sarokba a régi szekrény, azt már kidobták a nappaliból.

Künn szél kerekedett, késő november volt. A gyerekről lecsuszott a paplan, meztelen lába lelógott a nyoszolyáról. Rut az ágyhoz ment és megigazgatta a takarót, óvatosan, nehogy hideg kezevel a testhez érjen. A gyerek nem mozdult meg. Amint a paplant leeresztette, a szobának eszébe jutott a vadászkatát, amelyet annak idején nem tudott befejezni. Előkotorta az almáriomból (ugy fektet az ott, ahogy akkor éjjel abba hagyta), aztán megkereste egykori tujét, az ócska cernát és térde közé kapva a kis kabátot, nekilátott a varrásnak. Azt akarta, hogy szép munkát végezzen s azért előbb kifordította az ócska szövetet, lesimította, megtisztította és hajszálai vékony, meglegedetten nézte a kaputot: olyan volt, mintha most csinálták volna a legelső párisi műhelyben. A szekrényben Rut egy kis sárgaréz-horgonyt talált, amilyen a tengerészek kabátján van, azt rávarrta a galléra.

Amint a hosszú munka után az ablakra nézett volna a szabó, ijedten vette észre, hogy reggeledni kezd. Mindjárt kukorékolni fognak a kakasok! Még egy pillantást vetett a kis fiura. Mégis csak az ő fia s az ő nevé viseli: egykor talán nagy vagy jó ember lesz belőle s akkor az egész világ az öreg szabóra fog gondolni. Kér volna a föld alá vinni! Gyorsan megfordult és kiserant az ablakon.

Az üveg megzörtent; a gyerek fölébredt és sírni kezdett. Rut megállt az udvaron, visszánézett. A kis fiu felült az ágyban és ügyetlenül takarta el szemét.

— M-gérezte a kísértetet, — szólt magában a szabó — Szegény poronty, minek háborgattalak.

A szomszéd szoba ajtaja kinyílt és a mézárós, kezében gyertyával bejött a kamarába. Az ő arca is nyugtalan volt, kérdőleg nézett az ablak felé, de nem látott semmit.

— Mi bajod van, Sándorka? — kérdezte a fiutól és körülvilágított a szobában. — Rosszat álmodtál?

A gyerek az ölébe mászott és átkaorlta a mézárós kövér nyakát.

— Gonosz lelket láttam, — nyögte félig duzzogva, félig remegve. — Ne engedjen bánatani, éds apám

A mézárós mosolygott, de látszott, hogy egy kicsit ő is megijedt. Megsimogatta a gyerek haját és így szólt:

— Tudod, hogy nincsenek kísértetek, hányszor mondta a tiszteletes ur? Aludj, szépen Sándorka.

A gyerek szemét az ablakra meresztette.

— Ott láttam, — szólt a pityogást nagy sóhajjal befejezve. — Most megy az erdő felé! — sikoltott fel újra, mintha ayuznán.

A mézárós kirántotta az ablakot és kiabált az éjszakába:

— Jár erre valaki? Hej! Ki jár itt? ! Szójj, vagy lüvök!

Senkise válaszolt. Rut a kapu felé loholt, félt, hogy menten megszólalnak a kakasok.

A mézárós visszament a gyerekekhez és nevetni próbált.

— Látod, nincs ott senki. Sokat vacsoráztál, Sándorka, fekdj le.

A gyerek nem nyugodott meg, megint csak látta a kísértet a szilvafák között, Lám, most megáll, visszafordul és bucsut int kezével.

— Ott, ott! — mutatott a kis fiu az udvarra. — Én látom, ott áll és ide néz! Látj, édes apám?

Most már a mézárós is meghökken; hűvös szellő keringett körülötte és a szobában idegen dohos szag lengett. Megint kitépte az ablakot és kiordított, de nem kapott választ. A falon csüngött vadászfegyvere, hirtelen lekapt a falról, megtöltötte és kétszer kilőtt a szilvafa felé.

— Most elment, — szólt a kis fiu hálásan.

Amint Rut a temetőhöz közeledett, mindenfelé megszólaltak a kakasok. A szabó elkezdett futni, de hiába, késő volt. A kapunál természetes, földig érő szakállu alak állott, az öreg szellem, aki minden lekötözött lelket számon tart. Ránézett Rutra és barátságos hangján így szólt:

— A lelked künt marad és a vizek fölött fog bolyongani!

Rut meghajította a fejét, tudta, hogy ez ítélet ellen nincs föllebezés, lelke időtlen idő-kig fog a hideg habok fölött szállni, megkergetve, megtépve sirályoktól és a piszkos hullamoktól. Lassan bevászorgott a temetőbe és lefeküdt koporsójába.

— Miért is nem vigyáztál a kakasokra, — szólt hozzá a szomszédja. — Micsoda könnyelműség, most évezredekg fogsz szenvedni!

A szabó megvonta vállát.

— Megcsináltam a kis fiam ködmönét, — mondta — és nem vettem észre, hogy elszállt az idő. Olyan a kabát, mintha új volna, kifordítottam, megbővítettem, a galléjára egy kis sárga rézhorgonyt varrtam, mint az uri fiuknak.

És az apa szeme bárgyún csillant meg, mialatt lelke már tova szállt a végtelen sárga vízek felé.

Lovik Károly

EGYKORONK ÉLETMENTŐJE A
'SZANITÉC'
TETUPOR

Legbiztosab szer a kiütéses tifuszt terjesztő ruhatetek ellen.

Gyógytárakban, drogériákban már mint kész tábori csomag (csak címet kell ráírni) kapható 1 koronáért. Kérjük azonban határozottan „Szánitéc”-port, mert miat minden jónak, ennek is akadt súlyos utáztata. Ahol nem volna kapható oda 3 dobozt utánvétellel küld, Auber gyógytára, MOHÁCS

KÖZGAZDASÁG

A kereskedelem és a háború.

Írta: Paál Jób.

Néhány nappal ezelőtt Sándor János Magyarország belügyminisztere rendeletet adott ki az ország összes törvényhatóságaihoz, így a törvényhatóságunk vezetőjéhez is. Ebben a rendeletben a miniszter ut arra utasítja a hatóságokat, hogy a jövőben a lisztmennyiség-jelét lehetőleg mindenkor a kereskedők útján keressék forgalomba, a miniszter szerint ugyanis az az eljárás a legegyszerűbb és legbiztonságosabb, amely az eljárással feleslegesen válik egy egyébként sok tagu és nem kis költséggel járó külön szervezet felállítására, másrészt azonban a kereskedelem visszaállását ismét lehetővé teszi a magyar kereskedők érdekeinek javára.

Ezen a miniszteri rendeletnek a megvalósítását hosszabb akció előzte meg. A múlt év vége óta a kereskedők felhívásaitól kezdve egészen a miniszteri rendeletig az érdekes intőzködések követelték a kormánytól. Magyarország hatvan ezer fűszerkereskedőnek legnagyobb egyesülete: a Magyar Fűszerkereskedők Országos Egyesülete sokszorosan munkával igyekezett kikörmölni a fűszerkereskedőket ért sérelmeket és az egyenlőt vezetői körök küldöttségét is vezették az egyes miniszteriumok felé. A küldöttség tagjai: Horváth Nándor, a fűszerkereskedők egyesületének elnöke és Farkas Vilmos egyenlőt vezetői titkár meggyőző szavakkal tárták fel a kormány tagjai előtt azt az aldatlan helyzetet, mely a fűszerkereskedők érdekei mellett határozatlan határyok az ország egész gazdasági életére is. Az volt ugyanis akkor a helyzet, hogy egyes vidékeken az ország gazdasági életére is. Az volt ugyanis akkor a helyzet, hogy egyes vidékeken az ország gazdasági életére is. Az volt ugyanis akkor a helyzet, hogy egyes vidékeken az ország gazdasági életére is.

A kormányrendelet ugyanis megengedi, hogy szövetkezetek és alkalmi vállalatok közvetlenül szerepeljenek be a gabonát a saját tagjaik listájanyelk kiállítására akkor, amikor a kereskedők még csak listát sem vásárolhatnak a legelőbb helyen közvetlenül az évek óta üzemeltető szövetkezetek részére. Amikor tehát a kereskedők a legelőbb helyen közvetlenül az évek óta üzemeltető szövetkezetek részére. Amikor tehát a kereskedők a legelőbb helyen közvetlenül az évek óta üzemeltető szövetkezetek részére.

Az említett miniszteri rendelet megvalósítása most már a helyzetet és megmutatja a helyes utat azoknak a hatóságoknak is, amelyek eddig talán nem tudták, hogy a magyar gazdasági életünk érdekében és gazdasági életünk érdekében és gazdasági életünk érdekében.

Két csillag.

Soha még olyan éjszakát, mint volt az a régi a rém néző felidővel, mely augusztus húszán, az éjszaka első felében, mely augusztus húszán, az éjszaka első felében, mely augusztus húszán, az éjszaka első felében.

Csücs, Csücs.

Két héttel ezelőtt indultunk, Nagyboldogasszonykor már a romló éjszaka mentünk át és ma, ezen a búváros, hangulatok árán remegő csillagoktól ékes éjszakán itt örködöm a kamionok országát szőve, szabadon, firkászva, először.

Deregeknek tetőz félfomály minden. Balra például, talán száz lépésre, talán százötvenre, két fűz koronája vet barna kontúrát az éjszaka alapszínére. Előttük, szelid lankás ormán, a figyelő-baka felszik. Csak a bornyút a sarkja hegyét tudom kívenni. És innen, az évek partjától, nem nagy képzőerő kell hozzá, hogy egy babonás és gúnyoskodó madár lássak a lefelé fordított posztban. A bornyú olyan, mintha a háta lenne a sarkja ellenfele, mintha megfordult csőre lenne annak a tükörnek madárnak. Mintha rettentő székelyű figyelne azon a szelid lankáson. Figyelő-ára a véres csikra, mely ott nyúl el a távol határon a féles és tüvörő fényvel hallja el az ég aját a föld ajától.

Az a véres csik!

Két nap és három éjszaka óta sajtószervi dörög a kiserősségünk. Ha marsolunk, nem hallani, mert a sötét láb egyenletes ritmika magába olvaszt minden idegen hangot. De ha a pihenőkor elnyulunk a földön s fölültek odaszorítjuk a puha talpra, olyan az érzésünk, hogy távol keleten szunyogok dörögnek, alkoayatra kelve pedig megjelenik a horizonton az a véres csik. Ma este óta már dobogni kezdett a föld olyan különösen, mintha két óriás birkóznék valahol messze s vad tülekedésük közben nagyokat toppantásnak lábukkal a porondra. De nem őszes-vissza, hanem bizonyos ütem szerint s legtöbbszörre hatszor egymásután. Ma este óta saporosabb a tempó, már a levegőben is érezhető a dobogás, az a véres csik pedig egyre magasabbra hág. Sőt úgy rémlik olykor, hogy vele derékszögben, arra északfelé is, tűnődni kezd ugyanolyan bíborzú s nyugtalanító fény.

Ah, sejtelmekkel játszó s oszilgatól dörögő pusztaság, soha nem látuk már többet!

... Crip! ... Crip! ...

Késő este óta harsog a tücsökök orgonája. Nótájuktól harsog a mező s észak felé oly kitaró bájjal, hogy nem lehet hallgatni mosoly s bizonyos hí a nélkül. Harsognak, nótáznak oly megindultan, mintha megérző kórusa lennének egy még rejtezkedő-ébredő nagy halott tórnak.

A rettentő székelyű, ott a tanyák telővonalán, most megmordul s birtelen rá három lovas bukkan föl a gerlencen. Oly váratlanul, mintha egy képerletről lépett volna ki mind a három. Monstrum körvonalúik élesen rajzolódnak le a távoli csik viaszfényében. Pillanattal később elfojtott kiáltás.

- Ki vagy?
- Tábori csendőr.
- Már ott állnak mellettünk.
- Jelek?
- Nyergel.
- Rövid és halk diskurzus ledul meg.

Egy jó állapotban levő használt zongora vagy pianó megvételre kerestetik. Cím a kiadóhivatalban. 12753

- Mi újság?
- Semmi.
- Ellenség?
- Sehol.
- Mi az a véres csik?
- Igen nagy csata.
- Micsoda?
- Ötven kilométer.
- Kik csatáznak?
- Három hadtest. Németek, magyarok.
- Régen?
- Három éjszaka.
- Van segítség?
- A csendőrtörzsenek vállat ránt:

- Azt mondják hogy az inasok száron ma dél óta vagy huszszor bővebb is belemest a tűzbe.

Szalutálnak, elkocognak.

... Crip! ... Crip! ...

Csak a tücsök éneke szűnhet nélkül, szinte elkecseregyve, mintha a távoli csik linkadó hönvéljének fujná a birtatgató csatáit.

A figyelő post mintha odaszorított volna a lankás tetejébe, csak a sípkája révén meg nagy körökben.

Jobbról közeledő nevez, aztán oly ritmikus kocogás, mint mikor a bajonett kütyüje oda-csapódik a tábori ácsokhoz.

- Ki vagy?
- Czebe Márton.
- Szervusz.

A sánca heveredik a nyugra önkéntes-kápiár. Olyan vékony, hogy a bornyú széle messzire kiáll a két váll fölött. Lehajlik s először pipára gyújt. A tűz megcsillan a jobb szeme monokliján.

- Ugyan, tedd le már azt a monokliját! Egyet-kettőt szippant látható kedvvel s egy felet a pipásról mőgül.

- Azt nem!
- Nevetséges vagy vele.
- Meg lehet, de jól áll.
- A hátra fordul s úgy referál:

- A szántizek domb alatt kettős őrség strázsál. Az előőrök úgy figyelnek, hogy majd kiugrik a szemük. Kíváncsi vagy még?

- Nem.
- Nem? Mát akkor csak annyit, hogy a faluban ma este egy kakas kukorékol. Most már a hasunkban kukorékol.
- Megértetek?
- De meg.
- Halkan fölbeszél.
- Megérttek, Kukoriku!
- Jokedved van.
- Tudom.
- Nem félés?
- Mitől?
- Látod azt a csikot?
- Czebe fölfelel.

- Látom. Holnap mi is verekedni fogunk. A két karkera kösőköl. A tűz néha felcsillan a pipájában. Ugy bassza, figyelmesen.

- Holnap verekedni fogunk. A szántizek domb alatt husszrok jöttek vissza az este s mondták, hogy a harmadik faluban inas ma délen kőzások fosztogattak ...

- Az ellenség közel. Nem tudom, másnak mi lehet az érzése, de én nagyon kíváncsi vagyok azokra a percekre, mikor először kezd dörögni az ágyú s a mi szép rajonában fölfelelődnék a mezőn. Hogy meghalok-e? Azt valóban nem tudom, de nem is érdekel. Hanem az a pillanat, mikor levágódnak a földre, fölötünk elcsúsznak az ellenség legelső őrszűze, s hadnagy ur kommandót kiált! — Pajtás, ezért érdemcs volt élni ...

- S meghalok is. Az önkéntes hangja hirtelen komolyra fordul s ami itt következik, azt mály meggyőződéssel mondja:

- Én érzem, hogy nem fogok meghalni.
- Az édes anyám, mikor július utolsó napján este alköszöntem tőle, ramutott arra a fűszeranyai csillagra, amelyik ott buyorolt a Nagyzőrnél rudjának középső csillagánál s azt mondta nekem akkor, hogy ne féljek, míg azt a két csillagot látom.
- Bolond vagy te, Czebe.
- Nem, csak kicsit bíboráz! Ott ragyognak az én csillagaim s míg ragyognak, soha baj engemet nem fog érni. Az a nagyobbik az

édesanyám és a kicsi mellett, amelyik egyelőre és szeretettel szeme a nagyobbikhoz, s szinte szeszében birtatgat engemet, az ...

Egy kislény. Czebe nem szól vissza. A monoklijával van elfoglalva.

... Crip! ... Crip! ... Tücsökektől zeng és harsog a végtelen mező. Szeretettel és lelkesen fájja, talán mert éri, hogy onnan északról, távol felől siet már az őz. Talán, mert tudomással vannak róla, hogy itt most sok száz fűz álmódosk, aki többet nem fog gyönyörködni szalagmélá körükben.

- Mány óra, Czebe? Lehajlik a földhöz, az óra lapját odatartja pipája fűzébe s úgy felel nekem.

- Háromnegyed kettő!

Az ég második negyedében váltakozó ragyogással kapaszódik a Fiasztyuk, a Göncöl pedig rudjával erősen lehajlott már.

A fények, élesen és nagyon hideg színben, ott fekszik a látóhatáron. Északi végével miód északabba harapózik, felső vonalával pedig magasabba hág s ha nem csaldóm, ágyumorgást hallok. A horizont szélén most, de rendkívül távol, tűz lobog fel. Valami nagy nagy magtár lehet. Meglát uj pontokon gyul ki a láng, de mintha tránya mi felénk tartana.

- Hallasz valamit, Czebe? Kezét a füléhez emeli s úgy figyel hosszan.

- Valahol egy kutya ugat.

- Nem, — mondja az önkéntes. — Hangosanak.

A tücsökcirpelésen túl csakugyan, mintha harangoi kongatnának. Kiszértelen, egyvégre, nagyon-nagyon messzi.

- Ugye szép? — Nagyon szép, — s megdidered.

A mező fölött, alacsony, finom köd terregel az esztháló. A székelyű a lankás tetején, mocsanás nélkül lesi azt a véres csikot, amely egyre nyúl északnak és fölfele, de már sápadozni kezd. Az ágyumorgás erősebb.

Mintha vitradni akarna. — Czebe, vidd fel a figyelő őrt!

Az önkéntes föláll, nezz nélkül előre indul, két per mulla már a lankás tetőpontján bukkan föl, de ahogy átveszi a post helyét és ledül, a figurája éppensolyan, mint az előző óre volt, mintha mesebeli keselyűmadár figyelen onnan a pusztá felé. A tücsökdal enyhül, az ég keleti széle szürkibe hajlik, a tűz közeledik s mégis nyugodt vagyok, mert a lankáson Czebe Márton áll őrt, fölötte pedig ott vitaszt az ő két csillaga.

Komáromi János

A Néptakarékpénztár részvénytársaság Nagykanizsán,
mint a m. kir. Pénzügyminister által kijelölt hivatalos aláírási hely elfogad jegyzéseket
a 6%-os III-ik hadikölcsönre eredetifeltételek mellett.
A jegyzés céljaira 10% készpénz lefizetése ellenében 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1-2 évi időtartamra 6% kamattal mellett.

Erzsébet-tér 21. sz. (Elek-féle ház) udvarában lévő raktárban **hétfő, október hó 25-től** kezdve egy waggon igen szép

karlsbadi

Porcellán-áru

lesz olcsó árban eladva.

Finom porcellán tányérok 14 fillértől kezdve. Kávés vagy théas csészék 10 fillértől kezdve. Azonkívül mindenféle kávéházi, vendéglői és háztartási edények.

Ha már minden drága vegyen olcsó porcellánt!

A valódi szakácsság

vagy legújabbban átvizsgált és jókéttesített **Képes Pesti szakácskönyv** saját szövegi kísérlet után érthetően és pontosan leírta és kiadta: **Hilaire Jozefa**. Huszonkilencedik, a legújabb szakácskönyvekkel, a felszerelés mesterességével, valamint a modern asztal terítésével bővített kiadás. — **Ára** kötve 5 korona. Vidékre bérmentes küldéssel a pénz előzetes beutalása ellenében 5 korona 60 fillér. — Megrendelhető.

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Mindennemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipők

és katonai bőrfelszerelések, Gyulay-táska, orvosi táska, gamaschni, övsnij,

esőköpeny, hátzsák

a legjobb minőségben kapható:

Miltényi Sándor és Fia
cipőáruházában, Főut., városi bérpalota.

Szerb harctér térképe

Legújabb kiadás; nagyság 1:750.000

A katonai földrajzi intézet kiadása

ára 2 kor. 50 fillér

Fischel Fülöp Fia

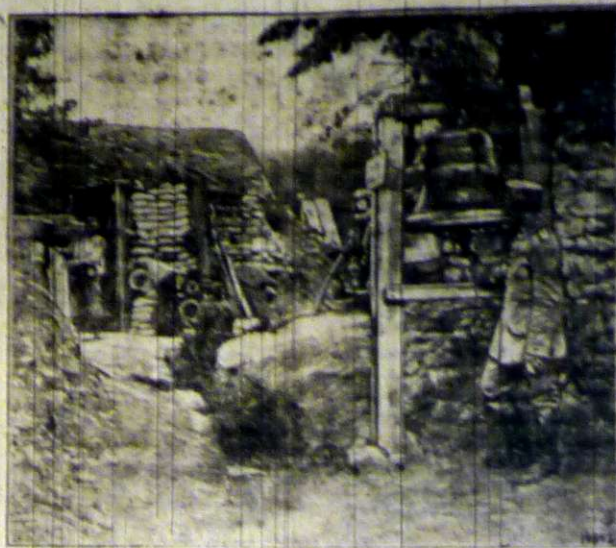
könyvkereskedésében Nagykanizsán kapható. — Vidékre 20 fillér postadíj.

Fényezett hálószoba bútor és ebédlőasztal

ELADÓ:

Bővebbet:

Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében.

Egy francia faluban német katona harangozza az Ave Máriát.

Névjegyeket, esketési és eljegyzési kártyákat

csinos kivitelben, olcsó áron készít a Zala Nyomda R.-T.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papír és írószerraktár

Mindenféle irodalmi felszerelés, iskolaszerek, sokszorosító készülékek, írógépek, lékek, :: diszlevélpapírok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, díszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállítású nyomtatványok és könyvek legolcsóbb árban gyorsan készülnek.

URANIA

ROZGONYI-UTCA 4. szám

1915. évi október hó 25. és 26. án, hétfőn és kedden kerül színi.

Csak álom volt

(Egy művészi regény.) Érték színészek életéből 3 fel.

Es még a remek kisérő kép.

Szardán és csütörtökön kerül színi.

Éjjeli kaland Dráma

Április kisasszony
Vígjáték.

Sertészsirt

tiszta jó minőségben minden mennyiségben veszünk. — Strém és Klein Nagykanizsán. 12747

Millió ember használ

KÖHÖGES

rekedtség, katarrus, elnyálkásodás, hurut, gőrcs, köhögés ellen kizárólag a jól ismert

Kaiser-féle

Mell-karamellák

(a három lenyövel)

cukorkát. — 6100 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány orvosoktól és magánorvosoktól a biztos hatásáról. — Rendkívül kellemes és jótét bombonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboz 80 fillér.

Kapható: Neumann Aladár és Reik Olyai Szabó Albert, Mikovényi Árpád és Belus Lajos urak gyógyszerüzében.

Vizvezeték, lakatos és kútfurási vállalatomat

kanizsai régi állandó megrendelőim kívánságára Nagykanizsán

megnyitottam

mely célra a Rozgonyi-utca 8. szám alatti Schavel féle műhelyt :: :: kibéreltem. :: ::

Támaszkodva szakmán terén 28 éves tapasztalásomra, szerzett műszaki és gyakorlati tapasztalatomra, az alábbi vállalatot megnyitottam a legteljesebb garanciával együtt.

Vállalkozom szakmába végtelenül könnyűsúlyú feladatok megvalósítására és bármely anyagból munkásságot előállítására, magán- és közpénzű feladatok elvégzésére, átalakításra.

Érdeklődőknek tizenöt évesnél feljebb referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ
gépész és elektrotechnikus

REKLAZCIÓS ÉS HIRDELMI:

NAGYKANIZSA

SUGAR-UT 4. SZÁM

NYOMDÁÉRTÉK:

Előfizetés: 1. az előfizetői-
levelet, a hat hirtőlét és
a hirtőlét a hirtőlét

"ZALA" Hirtőlét és nyomda
és a Magyarországi Sugár-ut 4.

TELEFON-SZÁMOK:

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 98
Fővárosi hivatal: 170
Nyomda: 227

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési árak

betyben hához hordva

Egy hóra 1.50

Negyedévre 3.50

Félévre 7.00

Egész évre 14.00

postai szállítással

Egy hóra 1.50

Negyedévre 3.50

Félévre 7.00

Egész évre 14.00

Egyes szám ára 6 Hrt.

Hirtőlétet és nyilt-tárolt áll-
táblázat szerint vaaz 100
a kiadóhivatal

Az olasz harctér.

— Az Isonzónál a csata még tart.
— Ejjeli támadás a Krnen. — A
görzi hídfőnél. — Heves harcok
a doberdói fensíkon. — Trieszt
bombázása a levegőből. —

Budapest, okt. 25. Az Isonzó-csata
még folyik. A védelmezők tegnap a nagy
gyalogosági harcok negyedik napján is az
ellenségnek a legsúlyosabb vesz-
teségeket okozva, verték vissza
az olaszok összes támadásait, ameny-
nyiben azok nem omlottak össze már
előbb tüzéségünk tüzeiben. Csapata-
ink mindenütt megtartották ál-
lásaikat.

A tiroli arcvonalon a vilgereuthi fen-
sikon levő védelmi vonalainkat több
zászlóalj, mint eddig, most is ered-
ménytelenül támadta meg. Ha-
sonlóképpen meghiusultak a Cima Di
Mezdi, Sief község és a Rienz-völgy
legfelső része ellen intézett támadások.
A Krnen egy támadást tegnap,
egy másikat ma éjjel utasított-
unk vissza. A Mrzli Vrh elleni két
előretörés is meghiusult az ola-
szok rendkívül súlyos veszte-
ségei közt. Az ellenség, e hegytől dél-
keletre behatolt az egyik árok
egy rövid szakaszába, de ellentá-
madásunk újra kiverte onnan. Két
alpini zászlóalj kísérelt meg erre itt egy
ujabb támadást, amely azonban tü-
zünkben összeomlott. Ezek az
ellenséges osztagok csaknem
teljesen megsemmisültek. A tol-
meini hídfő szakaszán a támadások fő-
képp a Santa-Luciától nyugatra levő
hegyháton, a Selonál levő hadállásaink
ellen irányultak. Valamennyi mégis bir-
tokunkban maradt.

A Plava-szakasz nehéz tüzéségi tűz
alatt állott. Tüzéségünk szétugratta az
ellenségnek Plavánál gyülekező csapa-
taikat. Zagoránál az olaszok napköz-
ben birtokukba kerítették ár-
kaink egy kiugró szakaszát. Ejjel kiűztük onnan. Tegnap
dél előtt a Monte Sabotino előtt tüzés-
égünk tüzelése fojtotta el az ellenség
egy újabb támadását. Ez után az ellen-
ség már nem is tett abban az irányban
komoly kíséreltet, hogy a görzi hídfő
hadállásait megközelítse.

Leghevesebbek voltak a har-
cok a Doberdo fensík északi
szakaszán, ahol igen nagy olasz
haderő tömegekben előrenyomulva
többször támadott. Mindig újra meg
újra megsemmisítő tüzeléssel
fogadtuk, úgy hogy az ellenség
kénytelen volt fedezékeibe
visszamenekülni.

Egy Monfalconetől keletre megki-
sérelt támadás sorsa ugyanaz volt, mint
az összes többi olasz erőfeszítésé.

Trieszt fölött tegnap dél-
után az ellenség egy repülője
jelent meg és bombázással
két lakost megölt, tizenkettőt
megsebesített. Höfer altábornagy.

A legújabb bolgár jelentés.

— Hivatalos. —

Szofia, okt. 26. Csapata-
ink elfoglalták Negotint és a
prohováci dunai kikötőt. Az it-
teni élelmezési raktárban husz
vaggon hadiszert zsákmányol-
tunk. A harctéren 300 szerb
holttestét számoltuk össze. —
Cyrill bolgár herceget és had-
seregpáncsnokot Üszkűben
nagy ünnepséggel fogadták. A
város zászlókkal, szőnyegekkel
volt díszítve. Az egész lakos-
ság részt vett a fölvonulásnál
és sirt örömeiben. A lelkesé-
dés leirhatatlan.

A bolgár-partvidék bombázása.

Brindisi, okt. 26. A bolgár partvidék
blokádjában és lövetésében az olasz
flotta is részt vesz. Az orosz vezérkar
jelentése szerint október 24-én a bolgár
partvidék bombázásában angol, francia és
olasz hajókon kívül részt vett az Aszkold
nevű orosz cirkáló is. Az antant-flotta az
Aszkold parancsnoksága alatt állt és
Portolagest bombázta.

Görögország.

Berlin, okt. 26. A Frankfurter
Zeitungnak jelentik Athénből: Az ant-
tant Görögországnak tíz milliót fizetett,
mint a harminc milliós mozgósítási hit-
tel második részletét. A London Nwes
cenzurázott hirt közöl, amely szerint
Anglia legközelebb új fényes ajánlatot
tesz Görögországnak. Ez lesz az antant
részéről az utolsó barátságos ajánlat.

Német buvárhajók munkája.

Athén, okt. 26. Marketti angol
szállító gőzöst Szaloniki kikötő
délkeleti részén elsüllyesztették. A
hajón ezer tonna munició és beteg-
ápolók voltak. A legénység 83 em-
berét megmentették.

Berlin, okt. 26. A Kölnische
Zeitung szerint német buvárhajó
október 20-án Withe
szigeténél egy angol szállító
hajót elsüllyesztett. Számos
katona megmenekült.

Páris, okt. 26. Német buvárhajó
a csatornában egy francia hajót
megtörpedőzött.

Valjevóban

A német-magyar-bolgár csapatok diadala.

— A Német hivatalos jelentés. —

Visegrádnál kiszélesítettük az el-
foglalt hídfőt. A Kolubaratól nyugatra
és Ub-tól északnyugatra elfoglaltuk a
Tammava átkeléseket.

Kövess tábornok hadserege elérte
általában azt a vonalat, amely Lazare-
vacnál kezdődik és Arangyelováctól
északra, Rakrovácon keresztül egészen a
Rabaritól nyugatra fekvő vidékig hu-
zódik.

Gallwitz tábornok hadserege a Ja-
sienától délre rohammal elfoglalta a
Banicisnatól keletre uralkodó magasla-
tokat és a Morava síkságon heves har-
cok árán kivivta Bl. Livadicat és Caba-
rit. Innen keletre pedig addig a vonalig
jutott el, amely a Bresečna magaslatnál
kezdődik és Petrovactól délre, egészen
a Meljnicától nyugatra fekvő területig
huzódik.

A Pek völgyben megszálltuk a Ku-
cevtól nyugatra és északnyugatra emel-
kedő magaslatokat.

Az Orsovánál átkelt csapatok to-
vább nyomultak előre déli irányban és
balszárnyukkal elérték Sipet a Duna
mellett.

Bojodjeff tábornok bolgár hadse-
rege elfoglalta a Drenova Glava hegy-
csucs és a Mirkovac közti hegygerincet,
Pirottól északra husz kilométernyire. A
legfelsőbb hadvezetőség.

— A Höfer-féle jelentés. —

Budapest, okt. 6. Osztrák-ma-
gyar lovasság bevonult Valjevóba.

Kövess tábornok hadserege
harcolva közeledik Arangyelová-
hoz. E hadseregnek a Kolubara mind-
két partján előnyomuló cs. és kir. csapatai
a Lazarevactól délre és délkeletre fekvő
magaslatokat támadják, egy másik
osztrák-magyar sereget visszave-
tette a szerbeket Ratarinál, tíz
kilométernyire Palánkától dél-
nyugatra.

Német csapatok rohammal vet-
ték be a Palánkától délre elkeseredetten
védelmezett állásokat és a Mlava völgyé-
ben Petrovácba jutottak el.

Az Orsovánál átkelt osztrák, magyar
és német csapatok a Klissura-vonaltól
keletre fekvő hegyekben nyomulnak elő.
Az ellenség elmenekült, puskákat és lö-
szert hagyott hátra.

A bolgárok a legutóbbi napokban
a Timokon a folyó forrásvidékétől a
folyó torkolatáig számos helyen kel-
tek át. A folyó balpartján levő magas-
latok, valamint a Zajecvár, Knyazse-
vác és Pirot ellen intézett táma-
dások előrehaladnak.

Höfer, altábornagy.

Az orosz harctér.

4700 hadifogoly, 17 gépfegyver

— A német jelentés. —

Hindenburg tábornagy hadcsoportja:
K. Ekantól délre, Rigától délkeletre az
oroszok előretöréseit visszavertük. Duna-
burgtól északnyugatra a folyó hó 23-án
elfoglalt állásaink ellen intézett ellentá-
madásaik meghiusultak. A foglyok
száma huszonnégy tisztre és há-
romezerhét-hátszöt főnyi legény-
sége, a zsákmány pedig tizenhét
gépfegyverre és egy aknavetőre
emelkedett. Gyenge német erő,
amelyek Illuxtól északra a hasonló
szakaszon át előnyomultak a tulerő tá-
madása elől ismét a nyugati partra tér-
tek ki. Dryszviatyától északra a detoni
határvölgy melletti állásaink ellen inté-
zett orosz támadások eredménytelenek
maradtak — Lipót bajor herceg tábor-
nagy hadcsoportja: A helyzet változat-
lan Linsingen tábornok hadcsoportja:
Komarovtól nyugatra osztrák-
magyar csapatok négy és fél
kilométernyire behatoltak az el-
lenség állásaiba.

— Höfer jelentés. —

Budapest, okt. 25. Cartoriszktól
nyugatra támadásaink kedvezően halad-
nak. Az ellenséget, leghevesebb ellen-
állása dacára, a Sztír felé szorítjuk
vissza. Ezekben a harcokban tegnap
2 tiszte és 1000 főnyi legénységet
fogtunk el és 4 gépfegyvert zsák-
mányoltunk. Egyébként északkeleten nincs
ujság.

A francia harctér

— Megakadt francia támadások. —

Berlin, okt. 25. A nagy főhad-
szállás jelenti: Champagneban a
franciák igen erős tüzéségi elő-
készítés után támadást intéztek
ellenünk. Tahurenál, ugyszintén
Lamosniltól északra Lahurenál
támadásaikat tüzeléseinkben nem
voltak képesek teljesen végre-
hajtani Lemosniltól északra ki-
szögélő sarkon késő este még
heves harc foly. Innen északra
és keletre a franciák támadásait
súlyos veszteségeik mellett visz-
szavertük.

Elsüllyesztett német cirkáló.

Berlin, okt. 25. Folyó hó 23-án a
Prinz Adalbert nevű nagy német
cirkálót egy ellenséges tengeralatt-
járó Libau mellett két lövéssel el-
süllyesztette. A tisztikarnak és
legénységnek — sajnos — csak kis
részét lehetett megmenteni.

Az angol király Párisban.

— A Suez csatorna veszélyben? —

Genf, okt. 26. Az angol király
Párisba érkezett. — Francia
irányadó körökkel a Suez csa-
torna védelméről is fog tár-
gyalni. Franciaországban ismét
erősen agítálnak Japán segít-
ségül hívása mellett.

Hadbavonult zalai tanítók és tanárok.

(Saját tudásitól). A zalamegyei tanítók igazán impozáns számmal vesz részt abban a títáni küzdelemben, mely Nagy-Magyarország megteremtéséhez vezet. A vármegyéből a háború tartama alatt 207 polgári iskolai tanár és elemi iskolai tanító vonult be fegyveres szolgálatra. Ezeknek jelentékeny része a tisztikarban foglal helyet, a fiatalabb generáció pedig mint önkéntes és hadapród szolgál. Az öregebbek közlegényi és altisztii sorban aratnak szép diadalmakat. Ebelyült is kötelességünknek tartjuk azok nevét megemlékezni, akik a hazáért védelméből éppúgy kivették részüket, mint a becsületességük munkájából. (Az alább felsoroltak még ma is katonák.)

Állami tanítók:

Hadi Jenő Királylak, Pelyvessy Mihály Zánka, Holczér Béla Muraszenc, Máthé János Egeracsosa, Hevesi Jenő Mólári, Vízay István Zalavő, Reichard Lajos Hodósány, Kéry János, Botta Ferenc, Bekéli János Balatonfüred, Szalay Sámuel, Pavlicsek Kálmán Zalakeresztúr, Wolford Béla Szentadornán, Balogh Endre Balatonléd, Horváth János Muracsány, Menedél Zsigmond Drávaszentmihály, Rózsa Károly, Németh József Sümeg, Almási János, Szécsényi Ferenc Nagykanizsa, Pollák István Perlek, Szeccs Lajos Damása, Rónai Béla Zalaszántó, Percel István Drávaegyház, Tóth Péter, Pliander János Stridóvár, Réffy Ernő Muracsány, Karner Agoston Drávaszék, Zubcsák Gyula Drávaóllás, Németh Ferenc Baglód, Hajnal János Drávaszilas, Illy Károly Szentkozmadombja, Tábori Béla Stridóvár, Bagyary János Gyarmati József Alsódombor, Major Károly Hodósány, Varga Pál Muravid, Földi Géza Felsőpusztás, Savara Pál Jánosfalva, Lugosy Ferenc Mihályfa, Gyarmati János, Hajós István Sümeg.

All. polg. isk. tanárok:

Kollányi Odón Tapolca, Földes Miklós Nagykanizsa, Laschóker Odón Alsóledvna, Bolcsák Gyula, Laitin Dániel Csáktornya, Buday Lajos Tapolca, Molnár Antal Balatonfüred, Blicskel Antal Csáktornya, Dr. Mező Ferenc polg. iskolai igazgató Zalaszántó.

Községi és felekezeti tanítók:

Mész Péter Alsónemesapáti, Héja Lajos Bánokszentgyörgy, Antal Imre Hosszúvölgy, Toma József Karmacs, Szolár István Keszthely, Ujlaki Ferenc Keszthely, Vincze Zoltán Szepetk, Wirtsching Ferenc Adorjánfalva, Filó Balázs Alsóbeszterce, Kiss Ernő Alsódörgytelek, Lakatos Dénes Alsóphók, Deszák Kálmán Bagonya, Király József, Wachtl József Császbors, Csonka József Felsőrajk, Török István Gyulakesszi, Bálint Renő, Major Zoltán Habót, Beké Mihály Kehida, Márkus Károly Kisszigei, Rákóczi János Lendvaszentjózsef, Nemes István Lesencsotvánd, Jani Károly Lesencsotvánd, Kolozsar József Lesencsotvánd, Brusnik Lajos Nagygyógy, Bálint Péter Nagyrad, Horváth Derő Kisrad, Gyarmathy Kálmán Nemesgulács, Fejtő Márton Nyírad, Szilágyi Gyula Pördőföld, Lázár József Sajtó, Varga Ferenc Szentgyörgyvár, Bóni Ernő Szentpéterföld, Kiss István Szécsény, Mészáros Sándor Tekeny, Horváth János, Császár Lajos Turjós, Martinyevics Jenő Zalaapáti, Tamássy Ferenc Zalaapáti, Németh Sándor Zalavár, Mészáros László Zalavár, Cséke Zsigmond Balatonszőlős, Ábrahám János Barabászeg, Csécsényi Lajos Alsóledvna, Németh Kálmán Rigács, Páczkas János Szentistván, Kálmán Armin Tapolca, Holler Andor Bajsa, Paizsi István, Héja Lajos Bánokszentgyörgy, Hartmann Antal Bucanfa, Polgár Jenő Cserégytőz, Kerner Károly Gellésháza, Kenyeres Imre Gyenesdiás, Korönczi Nándor Kemendőllás, Juhász Antal Keszthely, Matska István Szigetvár, Gáspár Odón Magyaracskahely, Páris

A NAGYKANIZSAI BANKEGYESÜLET

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

mint hivatalos aláírási hely,

az adómentes III. 6%-os magyar

nemzeti hadikölcsönre

eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad és a jegyzések megkönnyítésére olcsó kamat mellett magas előleget nyújt.

Lajos Nagybakonak, Ott János Nagypéti, Ferkó Mihály Nagyrócs, Mészáros József Pakod, Vastag György Sormás, Szlavkofsky Gusztáv Szelencehegy, ifj. Andrásy János Zala-bezenyő, Berkovits István Zalakoppány, Bekéli László Zalakoppány, Gyutal István Zalaszántó, Málly Géza Zalaszántó, Szabó István Almásbáza, Starnszky István Badacsonytomaj, Molnár Lajos Balatoagyörgy, Bajtomi Béla Balatonugvari, Duffek Antal Bazsa, Tóth Rudolf Bazsa, Habach Lajos Belatinc, Csépreghy Károly Belatinc, Egyed József Boncódőföld, Nikai Ferenc Dízsel, Török István Gyulakesszi, Nagy József Homokkomárom, Lehotsky Béla Hosszútó, Szekeres Ernő Kerkaszentmiklós, Kovács Lajos Kerkaszentmiklós, Nemess Géza Kálmán Kékhat, Pers Odón János Kisapáti, Wache János Kiskomárom, Páczkas Károly Kisórahely, Széldi János Komárom, Szentgyörgyi József Kővágóörs, Nagy János Kővcsak, Mladonczky Boldizsár Lstenye, Málly Kálmán Mindaszentkál, Mattos Béla Murakerecsur, Fliszár Miklós Muraszentmárton, Preisinger János Murasziget, Martinyevics Ferenc Nova, Tábori Béla Nova, Horváth Lajos Óhid, Molnár Mihály Ozmánbük, Landi Ferenc Pacsa, Török Bertalan Páka, Horváth Jenő Petebáza, Göndör Kálmán Pula, Lencz Ferenc, Tóth Lajos Pusztamagyarod, Varga Károly Radomos, Gábrini Pál Rendes, Kratancaik István Récics, Bodó Béla Rigács, Csérny Béla Sümegyhely, Mohos Ferenc Szentbékál, Egyed Ferenc Szentpéterúr, Horváth György Szepetnek, Janka István Szigliget, Keszler Lajos Zoltán Tapolca, Albeck Gyula, Szlamek József Tótszentmárton, Bihari (Hézfels) János Tótszentmárton, Szabó István Tótszentgyörgy, Monoyi Ferenc Zalaalassa, Nyul Zoltán Zalaigrice, Janikovits Gyula Zalakaros, Németh Béla Zilánémétfalu, Vidosa Ernő Zalapetend, Bors Lajos Zalaszántó, Tóth Sándor Balatonszék, Kiss Árpád Szentmihály, Zibófi Gyula Kapatós, Mészáros László Kisdörgytelek, Bányi Géza Kővágóörs, Kovács János Tallándörög, Szas Lajos Zalaalassa, Gartenbaum Gyula Dízsel, Németh János Csapi, Lakits Pál Alsószid, Mohi József Bakittőz, Ujlaki Imre Balatoncsizs, Nagy Ferenc Gógánfa, Kovács Ernő Nemeszentadornán, Tamandl József Nova, Vastag Vince Zalamerénye, Varga József Zalaújlak, Ligeti Izidor Balatonfüred, Közig Ferenc Zalaszántó, Thalecz Vilmos Cseföld, Láng Tivadar Muráklály, Szeremley János Lovas, Bócsa Antal Alsómihályfalva, Méhes Aladár Pálizseg, Koller János Alsóledvna, Romics István Szentgyörgyvölgy, Csapó István Páka, Wolosky Ernő Zsibér, Kostler Gyula Nagykanizsa, Draskovits Gyula Komárom, dr. Mező Ferenc Zalaszántó közsg. polg. isk. igazgató.

Hogy folyik le az untauglichok sorozása.

A honvédelmi miniszter rendelete.

(Saját tudásitól.) Nagykanizsa város tanácsához bétől-dőlőlt érkezett be a honvédelmi miniszternek az a rendelő, amely a most megartandó népfelkelt szemlék új rendjét állapítja meg. A rendelőnek legfontosabb pontja az, amely a sorozóbizottság összeállítására vonatkozik. A bizottságban — amely vegyesbizottság nevet visel — polgárok is részt vesznek, sőt a sorozóbizottság elnöke csak polgári ember lehet a döntési joga van. A rendelet erre vonatkozó része így szól: A vegyes bizottságban polgári részről a következők tagok vehetnek részt:

Az alispán, vagy polgármester, vagy ezek törvényes helyettese. Ha azonban ezek akadályozva volnának, valamelyik tekintélyesebb állású és idősebb törvényhatósági bizottsági tag is lehet a szemlébizottság elnöke. Részt vesznek még: a járási, vagy tiszti orvos és az illető sorozójárási főszolgabírója, vagy katonai előadója. Katonaorvos hiányában tehát a sorozást polgári orvos is véggezheti. Egyébként a katonai bizottsági tagok összeállítása a régi marad.

A vegyes bizottságban csupán az elnöknek és a katonai képviselőnek van döntő szavazata, a többi tagoknak csak tanácskozási szavuk van. A sorozásnál különösen a következőkre fordítandó figyelem: A szemlénél minden egyes személy vizsgálataánál föl kell olvasni a régi leírásokból, hogy az előző sorozásoknál mért nem váltak be.

Amennyiben egyes fogytatkozások, különösen szívbaj, tüdőbaj, előrehaladott csux vagy közvényes bántalmak a szemlénél feltétlenül megállapíthatók nem volnának, az illető fogytatkozások megállapítása végett a legközelebbi helyőrségi kórháznak adandó át.

Az orvos beható megvizsgálás után azokat, akik fogytatkozás nélkül alkalmasnak, vagy esetleg csupán az erre vonatkozó jegyzékben felsorolt fogytatkozások valamelyikében szenvednek: alkalmasnak, — a többieket alkalmatlannak osztályozza.

A vegyes bizottság az orvosi javaslat után következő határozatokat hozhat és pedig: 1. Népfelkeltési fegyveres szolgálatra alkalmas. 2. Népfelkeltési fegyveres szolgálatra alkalmatlan. 3. Népfelkeltési felülvizsgálatra utasítatik.

Ha a kórházakban az odaszigetelt egyén felől a népfelkeltési fegyveres szolgálatra való alkalmasságot kizáró fogytatkozás állapított meg, eved-után bejegyzik az alkalmatlanságról szóló határozatot. Akik alkalmasnak találják, azt a konvenciók előírásaihoz elő kell állítani, meg kell ott vizsgálni és végleges határozatot hozni.

A rendelet intézkedik ezután a felülvizsgálati feladatokat a bizottságot a főispán elnöklété alatt állítja össze. A felülvizsgálatoknál oly tag nem vehet részt, aki a népfelkeltési bemutató szemléen működött.

A felülvizsgálaton csak bétől-dőlőlt katonák vehetnek részt és pedig népfelkeltési fegyveres szolgálatra alkalmasnak, vagy alkalmatlannak. A besorozottak bevonulása vonatkozólag később fogunk írtatni. A körrendelet intézkedik arról is, hogy a besorozottak közül — amennyiben alkalmatlanságuk fennmarog — kik kérhetik kinevezésüket; erre néve ugyancsak a szempontok irányadók, mint eddig voltak.

HIREK EMBEREK!

Értitek-e az ősi szellő hívós fuvalatát? Láttátok-e a szélben kavargó sárga leveleket? Tudjátok-e, hogy ez a Tél üzenete: „A konytek alatt vagyok már, holnap, holnapután be is álltok!” Emberek! A világháború szenzáció fordulatát követően feledjétek el, hogy a tél a nyomor és szenvedések időszaka. Amikor bélelt selyemkarossyába bujtatjátok gondosan pedikűrözött lábaitokat, ne fordítsátok el szeméteket az utca nedves, sírózó földjén vöröre fázott bűtykös lábakra! Gondoljátok meg, hogy Nagykanizsán a gyermekek száraz fagyoskodnak lábbeli nélkül. Emberek, akik szerecsények lehetnek életvitelük minden szűkséggel felszerelt, — ne feledjétek el, hogy embertársaitok száraz még a ma táplálékát se találták meg szűkebb Emberek, kik a szűlői szeretet szer kedves jeleivel árasztják az elcsúszottakat, ne dugjátok be fölétek ama csecsemők elhaló sírása elől, akik nem találnak fölfrissítést a kiapadt anyai emlékek. Emberek! Sőt az emberek pénzere rugóban, szász és szász árútele környában szász és szász gyötörődő vár könyöröltre. Emberek! A társadalomnak fölkezdésűen kell vársin a tél beállásáig. Az idén még nagyobb mérvben kell gondoskodnunk a segítségre szorulókról, mint más esztendőben. A társadalom kötelessége a gyermekeket fölruhálni, a csecsemőket tejet juttatni, a betegeknek ápolást, az éberökre felület nyújtani. — A jótékony egyesületekre fokozottabb sürűnk vár. A népkönyv az idén korábban kezdje meg működését, mi pedig, akik tehetjük, ayujsunk segédkezni a népkönyv intenzívebb működéséhez. Juttassunk pénzt, élelmiszereket a népkönyv vezetésének. A vezetéshez viszont előszörban a csecsemőköt gondoskodják, és azokról, akiket betegség sür el a karantéllal. Emberek! Minden módunkban álló eszközzel segítsétek azokat, akiket közvetlenül sújt a tél nyomora. A kárpái falvak fölépítése megindítóan szép ötlet. De ez kedvezőbb időkre is várhat. A csecsemők, a beteg, a gyomor nem vár. — A szegények segítségét ebben az évben a hatóságunk is különbözőben ajánljuk gondjába. A szegényregálissal az idén bőkezűen kell bánni. Azért adták ezt össze elődeink, hogy szűkség esetén fölhasználjuk; nem azért, hogy jól karantostassuk. Ott tartunk, hogy a „hét kövér” esztendő” gyümölcsözhes kell ayujsunk, de tegyük könnyű szívvel, mert a „hét szűk esztendő” telán egy esztendőig se tart már s az újabb bőségek napjaiban újra pótolhatjuk a hiányokat.

— Tízsa — Bécsben. Tízsa István gróf miniszterelnök tegnap Bécsben tartózkodott s ott Burján és Sffirghk miniszterekkel tárgyalásokat, kate visszatért Budapestre. — Zala szűret. (A tapolcai szűrettel föllyeget jelentése a mult héiről.) A szűret a nagyobb szűretbirtokosoknál még mindig nem ért véget. A szűreli munkálatokat a mult egész héten alkalmatlan, esős időjárás akadályozta. — Ahol a kellő védekezésben részvevő a szűret ott általában jó közrepan a termés mennyiségét.

Schicht-mosás — Hadi-mosás

a legolcsóbb, legkíméletesebb és leghatásosabb mosási eljárás.

Ázlassa be a ruhát „Aszonnydíszes” mosókövet-oldatban néhány órára, vagy egy éjszakán át. Most pedig már csak kevés szappan — a legjobb Schicht-Szappan — szükséges még, hogy szép fehéreműt kapjunk.

Megtakarít munkát, időt, pénzt és szappant.

Ominol kitűnő szer a kezek tisztításához és szorolással konyhában és háiban.

...nére is jobb a múlt három év... Érezhető a peronospora kártétele... nem volt meg a szükséges védekezés... permetezés és porózás. Jóllehet, a ke... csökkent ugyan a borpiacon, az árak szilárdak.

Jubileum a főgimnázium. A nagy... piarista-főgimnázium november 5-én... állásának másfélszázados jubileumát. ... 1765 november 5-én kezdte meg... és sok viszontagság közt tizenöt év... folytatva azt nagy buzgalommal, a... kultura kiszámíthatatlan hasznára. ... kultúra megünneplésére a béke utolsó... kezdték készülni s az ünnepség... szünetének, az intézet ragyogó múltjához... igérkezett. A világháború véres for... azonban ezt a szép tervet is elsöpörte. ... 5-én csendes ünnepet ülnek a derék... atyák. A nagy napon csupán... istentisztelet tartanak, aztán csend... erényen folytatják az isko'a áldásos... életét.

Föl kell emelni a tej árát. Eddig... ki legelősebben a tej árának föl... ellen, mert azt teljesen indokolatlan... Most aztán nekünk kell azzal az... fordulunk a rendőrséghez, hogy a... érdekeiben mérsékelten emelje... tejeinket. Akkor ugyanis amikor tilta... fölmentük, mások voltak a viszo... Nem volt nagy a kereslet s a takarmány... a jószágállomány élelmezése is olcsóbb... mert teljes pompájukban virultak a lege... Azóta azonban a kanizsa-környéki tejeit... földről idejönnek az élelmiszer-ügynö... Budapestre, Bécsbe óriási mennyiségben... föl ezt a fontos élelmicikket s az... a falvakban éppen annyit fizet a... mint amennyi a hatóságilag megállapított... Nagykanizsán. Ilyen körülmények között... a termék nem hozza be a tejét, ami... is, hiszen így megsemmisíti a fuvar... kívül a tehének tejelőképessége is meg... pont, a takarmányozás pedig határozottan... lett. Nem a nagyobb tejtermelők ér... hoztuk föl ezt az utóbbi indokot, ... a falusi kistermelők érdekében, akik... megérzik a takarmánydrágulást. A főn... főbb okok — szerintünk — nagyban... járulnak a városban érezhető tejlányhoz. ... éppen a nagyközönség érdekében akként... megállapítani a hatóság árakat, hogy a... érdemesnek tartsa a tejet Nagykaniz... beszámítani. Hogy még érthetőbben... ki magunkat, konkurenciának kell a... és pesti ügynökökkel s hogy a tejet mi... vultuk el az ő orruk elől, mindig többet... érte adunk, mint amennyit ők adnak a... szíven. Már több vidéki városban is csak... lehetett a tejkérdést gyökeresen megoldani. ... dolog éppen nekünk kérni a tejár föl... elését, mert mi mindig az áremelésék ellen... döttünk. Azonban kötelességünk azokra is... gondolni, akik egyáltalán nem nélkülözhetik a... et. A tejár legközelebbi szabályozásánál tehát... kisebb okokat a rendőrség figyelmébe... nyújt. Véleményünk szerint a hához hordott... árát magasabban kellene megállapítani, mint... piaciét, mert az előbbi értékesítési mód... nagyobb üzemköltséggel jár.

Pusztulás a Balatonon. — ... helyről jelentik: A múlt szombatán erős... szél hajította a tajtékzó hullámokat a... és a sétány felé. Mintha csak megömlött... a haragos tó vize, pár óra alatt méter... viz borította el a sétányt. A vizár ellen... hatlan ereje a több mézsányi súlyú fedő... öveket lefordította a cementtel rakott part... falról s a részen át zuga ömlött a viz... sétányra, a csónakokat kidobálta cs vitte az... a jégvermekig. A lüdröböz vezető fahidból... csak néhány cölöp mered ki a vízből. A csó... kiegészítő hidoak s az everő pavilonnak nyoma... tics. Ilyen nagyarányú pusztulást már évtize... óta nem láttunk a Balatonparton. A csó... kiegészítőnek óriási kárt okozott a vihar. — A... Balaton vizállása már regen volt ily magas és... Sió zárlipjének megnyitása csak hetek muiva... állítja le pár centiméterrel a víz pívóját. A... pusztulás romjainak eltakarításához hamarosan... hozták a munkások katonai segítséggel. ... a víz a sétányról már eltakarodott, sok spró... pocolyát hagyva ott. A partok kijávitása a... virosnak nagy anyagi áldozatába fog kerülni. ... pusztulásnak az elmuitt hét folyamán sok... szője volt. A Balatonpartnak igazi káborus... képe volt, míg a sok romot el nem távolított... a munkás kezek. Az újraépítéssel elgha... nem tavaszig fognak várni, mert egy újabb... hullám-cstrom megint elpusztíthat mindent.

Lakkbronx mindenféle tárgyakbron... 1. doboz ára 80 fillér. Fischel Fülöp... és papir-kereskedésében kapható.

Katonák a korcsmában. A... Völgyi-féle korcsmában parázs botrány volt... vasárnap este. Egy cseh katona az alkoholfél... hős hangulatokra gerjedt és megtámadta a... védtelen civil közönséget és a korcsmáros... családját. Szilvári rendőr rendet akart terem... teni, mire a katona megütötte, de mindjárt... eme hőstett után futásnak eredt. Szilvári... rendőr azonban elcsípte s átadta a közben... odaérkezett cseh őrszázadnak. — Mikor az... őrszázad vezetője — egy szakaszvezető —... meghallotta, hogy a katonának mindössze... az a bűne, hogy a rendőrt megütötte, — sza... badon engedte. A rendőrség kénytelen volt... fölöttes hatósága útján följelentést tenni a ka... tona és az őrszázadvezető ellen. A landwehr... ezred parancsnoksága bizonyára példás bünte... tésben részesíti a rendőrt bántalmazóit.

A Tüdőbeteg rokkantakért. A... rokkantkérdés egyik legégetőbb problémája a... harcateren tüdőbetegséget szerzett és rok... kanttá vált katonák elhelyezésének és gyógyi... tásának kérdése. A József kir. Herceg Szana... torium Egyesület a magy. kir. Állami Rokkant... ügyi Hivatal munkájába illeszkedvén, két... szanatoriumát, a debreceni Augustia szanato... riumot és a gyulai József szanatoriumot már c... célra kibővítette, úgy hogy a debreceni szana... toriumban 300, a gyulaiban 200 tüdőbeteg... rokkant katona számára van hely. Az egyesü... let tovább akar menni az áldásos tevékenység... terén és többek között most kezdte meg... akcióit egy felvidéki rokkant-szanatorium... létesítésére. Az ilyen céltudatos és nemes... munka megérdemli, hogy a társadalom minél... hatatosabban támogassa. A József Kir. Her... ceg Szanatorium Egyesület az idej halottak... napján egy nagyszabású gyűjtési mozgalom... kapcsán, melyre a belügyminiszter 97323/1915... VI. A. számú rendeletében adott engedélyt, az ország... társadalmának segítségét igénybe... fogja venni. A múltakban az egyesület „Csak... egy virágszálat!” jelszó alatt egyetlen egy... szál virágnak értékét kérte abból a koszoru... ból, amelyet kegyeletos kezek halottaknapján... a sírokra szoktak helyezni. E virágszálat... parányi értékét most a tüdőbeteg rokkant... katonák részére kéri az egyesület s nincs... ketség aziránt, hogy a hősök iránt hálás... társadalom meg fogja hallgatni a kérelmet. Ország... szerte a közigazgatási hatóságok és az... egyesület fiókjai fogják végezni a gyűjtés mun... káját. Nagykanizsán október 31-én és novem... ber 1-én a temetők kapuinál és az utcákon... urnákkal és gyűjtőpótlékkal fogják végezni... a gyűjtést Nagykanizsa jószívű hölgyei. E két... napon meg kell mozdulnia a társadalom szíve... nek és meg kell hallgatnia mindenkinek az... intó felhívást: „Mentsük meg a tüdőbeteg... rokkantakat!”

A Mezei féle házban lévő műorás és... látszerész üzletben megérkeztek a leg... újabb órák és látszerék, melyek legjute... nyosabban árusítandók el. Szívós Antal műorás... és látszerésznel, Kazinczy-utca 3. (Vasuti-utca.)

Rodái vagy raktárnoki... állást keresek. Czim a kiadó... hivatalban. 12754

Mindennemű cipők... hadicipők... esőköpeny, hátzsák... a legjobb minőségben kapható: :. **Miltényi Sándor és Fia cipőárházában, Főut, városi bérpalota.**

SZEGÉNY GAZDAGOK

— Levél a szerkesztőhöz. —

Tekintetes Szerkesztő Ur!

Tudjame, kik a szegény gazdagok? Persze, Ön azt gondolja, hogy az csak regénycim a Jókaiból. Milyen nagy tévedés. A szegény gazdagok mi vagyunk, akiket az ég néhány százezer korona gyommal sujtott. Szerkesztő ur! Tessék elhinni, csöppet sem rózsás a mi helyzetünk. De csak magamról beszélek. Én például, mióta a háború tart, csekély néhány százezer koronát tudtam csak összeiztadni, de azt is több mint három hónap alatt. És persze, most azok, akik a kedvező konjunktúrát nem tudták kihasználni, szeretnék elszedni tőlem. — Reggeltől-estig nincs nyugtom az adománygyűjtőkötől. — Például az egyik ivon a szegény gyermekek tejjel való ellátására kértek tőlem. Hát kérem, muszáj a szegény gyermekeknek tejet reggelizni? Én csak tehetném, de még se reggelizem tejet. Megelégszem szerény teával, vajjal, tojással és egy kis sonkaszelettel. Aztán jönnek, hogy adjak a vak katonák javára. Furcsa. Hát nem lehetne ezt a kérdést másképp megoldani? Tessék kiszuperálni a vak katonát és mindjárt csak közönséges civil vak lesz belőle. Hogy ilyenre rá nem jönnék. De nem folytatom, hogy mi minden címen akarják zsebemből jótékonyág ürügyével az utolsó gátsát is kirabolni. Csak röviden azt akarom még előadni, hogy abból a bagatel pár százezer koronából, amelyet a háború alatt kerestem, már eddig is mennyit fordítottam jótékony célra. Ime:

1. Fizetek huszezer korona egy fillér évi jövődelem után hadiadót.
2. Egy nyomorult kis állami tisztviselőnek jót álltam ötszáz koronáig, hogy a hadikölcsönből jegyezhesen. Az ötszáz koronát tehát voltaképpen én adtam, mert ha nem zsilalok neki, nem jegyezhet hadikölcsönt.
3. Az egész háború tartama alatt fizetem az alkalmazottaim bérét, kivéve a kocsisomét, aki hadbavonult.
4. Ötven üveg befőtét adtam a helybeli cs. és kir. tartalékkórház sebesülteji számára, a szakácsnőnek pedig fölmondtam, mert mégsem tűrhető, hogy a szegény sebesültek az ő hanyagságából romlott befőtét egyenek.

De hagyjuk jótékonykodásaim további sorozatát. A fölhozott példák is elegendők annak illusztrálására, hogy milyen lelkes áldozatkészséggel siettem a drága haza szent oltárához. Ezúttal csak arra kérem az igen tisztelt Szerkesztőséget, amely mindenkor buzgó harcolt a háborus uszora ellen, hogy védjen meg bennünket, szegény gazdagokat is a jótékonyág uszójától. A mai világban, kérem, csak a szegény ember jótékonykodhat, mert tőle köszönettel vesznek egy-két koronát is. De én ennyivel nem kompromittálhatom magamat, ha pedig többet adnék, hova jutnék? Nincs igazam? Igen kérem tehát tek. Szerkesztőséget, ijánsa már egyszer cikket a mi érdekünkben is. Maradtam igaz tisztelettel:

Régi másodolvasójuk.

A valódi szakácsság vagy legújabban átvizsgált és tökéletesített **Kepes Pesti szakácskönyv** saját sokszori kísérlet után érhetően és pontosan leírta és kiadta **Hilare Jozefa**. Huszonkilencedik, a legújabb szakácsvényekkel, a felszerelés mesterségével, valamint a modern asztal terítésével bővített kiadás. — **Ara kötve 5 korona.** Vidékre bérmentes küldéssel a pénz előzetes beküldése ellenében **5 korona 60 fillér.** Megrendelhető **Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésében Nagykanizsán.**

Erzsébet-tér 21. sz. (Elek-féle ház) udvarában lévő raktárban **hétfő, október hó 25-től kezdve** egy waggon igen szép

karlsbadi

Porcellán-áru

lesz olcsó árban eladva.

Finom porcellán tányérek 14 fillértől kezdve. :. Kávés vagy theás csészék 10 fillértől kezdve. Azonkívül mindenféle kávéházi, vendéglői és háztartási edények.

Ha már minden drága vegyen olcsó porcellánt!

TÖRKÖLYT és szilvát minden menyiségben vesz **REICH SAMU** pálinkanagyfőzdéje Nagykanizsán, Király-utca 15.

Irodaszolga felvétetik helybeli :. pénzügyintézetnél :. Cím a kiadóhivatalban.

Sertészsirt tiszta jó minőségben minden menyiségben veszünk. — Strém és Klein Nagykanizsán. 12747

URANIA mozgóképpalota **ROZGONYI-UTCA 4 szám**

1915. évi október hó 25 és 26-án, hétfőn és kedden kerül színre:

Csak álom volt (Egy művészno regénye.) Életkép színészek életéből 3 felv.

És még a remek kísérő kép.

Szerdán és csütörtökön kerül színre: **Éjjeli kaland** Dráma.

Április kisasszony Vigjáték.

Megnyilt a tábori csomagposta,

megint lehet katonáinknak lysoform, lysoform-szappan és lodormenta-lysoform szállítást küldeni. Számos levél igazolja nekünk, hogy a lysoform-készítmények (ezzen nélkülözhetetlenek a fronton, ha tisztaságról vagy fertőtlenítéssel van szó. Lysoform-gyártásnyal az egész országban minden drogériában és gyógyszerüzemben egyforma áron kaphatók. Vásárlásnál vigyázzunk az eredeti csomagolásra és a védjegyre.

100 gr-os üveg lysoform ára	K 1.-00
Lysoform-szappan darabja	K 1.20
Lodormenta-lysoform üvege	K 1.60

Hogy azonban bárki hirdáság nélkül nagyobb mennyiségben és küldhessen lysoform gyártmányokat tábori postahivatalokhoz, külön 5 kilós csomagolást vezetünk be.

Aki nekünk 20 koronát beküld,

annak szállítunk erős faládikába jól becsomagolva, bérmentve, 10 darab lysoform-szappant, 5 üveg lysoformot, 2 üveg lodormenta-lysoformot szállítást. 1 körömeleti: lováltba mellékelünk egy érdekes könyvecsét, melyben a fertőtlenítés könnyen érthető módon le van írva és egy „Kólera elleni védekezés” című füzetet. Fenti mennyiség egy személynek 4 hónapra elegendő.

Fontos, hogy a katona címét, címeit a rendelés a csomagot küldeni kívánja, a legnagyobb pontosággal, olvashatóan közzöljék velünk a postautalvány hátuján, ugyazintén kérjük azt is megírni, hogy magyar, német vagy cseh nyelvi használati utasítást mellékeljünk a csomaghoz

Dr. Keleti és Murányi vegyészeti gyár, Ujpesten.

Névjegyeket, esketési és eljegyzési kártyákat

csinos kivitelben, olcsó áron készít a Zala Nyomda R.-T.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku papir és írószerraktár

Mindenféle irodai felszerelés, iskolaszerek, sokszorosító készülékek, írógépek, :: dizslevélpapírok, üzleti könyvek, zsebkönyvek, díszművek, imakönyvek, zeneművek stb., stb

Könyvkereskedés Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

Izléses kiállítású nyomtatványok és könyvek legolcsóbb árban gyorsan készülnek.

A ZALA kishirdetéseit

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vétel
üzlet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki előimiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott szobát akar bérbeadni,
Aki cselédet, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha kis hirdetést közöltet a Zalában.

Vidékről a kis hirdetés postautalványon küldendőbe

Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. adandó fel.

== A kis hirdetések mindig előre fizetendők. ==

Minden kereskedőnek érdeke,

hogy üzleti nyomtatványai izléses kiállításban, a modern tipográfiai eszközök igénybevételével készüljenek, mert csak így lehetséges, hogy a vásárló közönség figyelme üzletére irányuljon. Ehhez pedig csak az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA

≡ készítse el. ≡
Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül berendezett nyomda, könyvkötészet, vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

NEVELTŐSÉG ÉS ISKOLAVISZAG:
NAGYKANIZSA
 MAGYAR-UT 4. SZÁM
 NÖKKIADÓNYVATAL:
 Budapesti 3. sz. (Fővárosi) Könyvtár, Budapesti 3. sz. (Fővárosi) Könyvtár, Budapesti 3. sz. (Fővárosi) Könyvtár
 "ZALA" iratgyűjtés és nyomatás
 11. Magyarországi Magyar-ut 4.
TELEFON-SZÁMOK:
 Szerkesztőség 10. (Központi) 100
 Helyi 100. 100. 100.

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Munkatársak listája	
Szerkesztő	Dr. J. J. J.
Felügyelő	Dr. J. J. J.
Felelős	Dr. J. J. J.
Alfőszerkesztő	Dr. J. J. J.
Munkatársak listája	
Szerkesztő	Dr. J. J. J.
Felügyelő	Dr. J. J. J.
Felelős	Dr. J. J. J.
Alfőszerkesztő	Dr. J. J. J.

Velence bombázása.

Felgyújtott hadiépületek. — Visszaadott vízit.

Hivatalos.

Budapest, okt. 26. Október huszonegyedikén délután egy olasz repülő triász városa felett jelent meg és anélkül, hogy tárgyakban kárt tett volna, három lakost megölt és többet megsebesített. Alig pár órával később repülők Velencében vizionozták a látogatást, ahol éjjeli fel-tizenegy órai hajnali egy óráig gyors egymásutánban közép és leg súlyosabb kaliberű bombákat raktettek le bőségesen és eredményesen az arzenálra, a villamosági üzemek központjára, a pályaudvarra, néhány erődre és katonai épületekre és számos helyen tűzvészt idéztek elő. Másnap reggel nyolc órakor egy tengerészeti repülősztyálynak újra támadást intézett Velence ellen, ahol még lánggal lobogott egy helyen az éjszakai bombavetés által okozott tűz. Az előbb felsorolt épületeken kívül ezúttal a repülőgépekarnokokra és haditengerészeti járművekre is dobtak repülők eredményesen bombákat. Az ellenség két repülőjének az akció meghiusítására irányuló gyenge kísérletét a mieink puskatűzzel a legrovidebb idő alatt meghiusították. Mindkét vállalkozás alkalmával erős és heves tűzvérségi tűz alá fogták repülőinket. E tűzrel teljesen eredménytelen maradt Valamennyien teljesen sretetlenül tértek vissza. A haditengerészet parancsnoksága.

Még mindig tombol az olasz offenzíva.

Az olaszok általános kudarc. — Este a Santa Lucían. — Gránátos győzelem. — Háromezer csőndes olasz.

Budapest, okt. 26. (Hivatalos.) A doberdől fensíkon levő harcra valóan a nap aránylag csendesebben telt el, ellenben a görzi és tolimeni hídfő állásainknál és a tolimenitől északra a Krn-ig terjedő szakaszon rendkívül heves harc folyt. Mindezek a harcok a támadó teljes balsikerével végződtek.

Krnen az olaszok három előretörése tűzünkben összeomlott. Mrzil Vn. előtt az ellenség egy éjszakai támadása meghiu ut. Délután különösen élénk volt a tűzvérségi tűz, mely nagy haderőnek a tolimeni hídfő elleni újabb támadásait készítette elő.

Csapataink késő este egy a Santa Luciatól nyugatra levő állás ellen újabb támadást vertek vissza, az ellenségnek a leg súlyo-

sabb veszteségeket okozva. Az utóbb említett támadás készítésed fejlődött.

A Desla körüli területre időnkint dobpergészterlen szudult az olasz tűzvérség tüze. Egy a Zagora ellen irányított gyenge olasz támadást könnyű szerrel vertünk vissza.

Az ellenség a Monte Sabotino ellen, mely előtt a legutóbbi napokban legalább két ezeröttszáz embert vesztett, tegnap már nem intézett támadást, de az olasz tűzvérség heves tűz alatt tartotta.

Görz déli részébe is sok gránát hullott.

Este igen nagyszámu ellenséges csapatok a Podgoraj magaslát ellen intéztek támadást. Az sem segített rajtuk, hogy mérges gázokkal telített bombákat használtak. Véresen visszavertük őket.

Tegnap helyenként áttehetett már tekinteni a veszteségeket, melyeket az olaszok a Doberdo fensík ellen intézett támadásaiknál szenvedtek. Így egyik gyalogezredünk harcvonala előtt háromezer olasz hulla fekszik.

A tírel harcra valóan a Lajfraum hadállás védelmezői a száztizenhatodik számu olasz gyalogezred egy támadását alásították vissza.

Az antant csapatszálításai a Balkánra.

Luganó, október 27. Athéni lapjelentések szerint Szalonikiben a partraszállítások tovább folynak. A csapatszálításokat siettetni és fokozni fogják, hogy idejekorán Szerbiában lehessen a segítség. Az antant a görög kormánynál Görögország csatlakozására vonatkozólag mindaddig nem tesz lépéseket, amíg nagyobb csapattestet nem szállított partra.

Véres tüntetés Bukarestben.

Bukarest, okt. 26. Az orosz-barátok vasárnapi háborus gyűlése véres tüntetéssel végződött. A gyűlésen határozati javaslatot fogadtak el, amely tiltakozik az ellen, hogy a román kormány Romániát német szövetségbe vigye bele és követeli a hadsereg nyomban való mozgósítását arra a célra, hogy ilyen szövetség megakadályoztassék. Mikor a gyűlés véget ért, a tömeg Filipescu indítványára a királyi palota elé akart vonulni, de lovas katonák utjukat állták. A tömeg átakarta tömri a katonai kordont, mire a katonaság szuronyrohamot intézett a csőcselék ellen. Egy ember meghalt, sokan megsebesültek. A tömeg ezután a konzervatív párt előtt gyülekezett s újra a királyi palota elé akart vonulni, mire a katonaság ismét fegyverhez nyult. A katonaság lött. A Klub erkélyéről viszont a katonaságra löttek. A tüntetők végre elmenekültek. Filipescu és társai a király elé akartak járulni, de ez nem fogadta őket. Bratianu a tüntetés lefolyásáról jelentést tett a királynak. Az ostromállapot kihirdetése közülöbön van.

Sikerek az orosz harctéren.

Berlin, okt. 26. Hindenburg tábornagy hadseregcsoportja: Az Illuxt-től északra eső Illuxt szakaszt ismét átlép. lk. A Casimiraki majort, amelyet már tegnap elfoglaltunk, bixtosan tartjuk.

Lipót bajor herceg tábornagy hadseregcsoportja: Visszavertük az oroszok támadásait, amelyeket Baranovictól keletre és a Vigonovas-kojettől délre a csatorna mentén levő hadállásunk ellen intéztek.

Linsingen tábornok hadseregcsoportja: Kukiltól keletre (Carto rizktól nyugatra) az október 25-re virradó éjjelen az ellenséges állásokat rohammal elfoglaltuk. Az oroszok általános ellentámadása sikertelen maradt. — Tegnap tovább előhaladtunk. Az ellenségnek négy tisztjét és 1450 főnyi legénységét fogtuk el és 10 géppuskát zsákmányoltunk.

Legfelső hadvezetőség. Budapest, okt. 26. (Hivatalos.) A Czartorysktól dényugatra küzdő cs. és kir. csapatok az orosz lövész-haderő több támadását verték vissza, mely alkalommal két tisztet és ötszáz főnyi legénységét elfogtak és egy géppegyvert zsákmányoltak. Német eredek visszavetették az ellenséget a dényugati irányból a Czartorysk felé vezető ut mindkét oldalán. Ezen területen a szövetséges csapatok tegnap összesen négy orosz tisztet és ezer-négy-százötven főnyi legénységét elfogtak és tíz géppegyvert zsákmányoltak. A helyzet egyébként északi-keleten változatlan. Höfer altábornagy.

Budapest, okt. 26. (Hivatalos.) A Czartorysktól dényugatra küzdő cs. és kir. csapatok az orosz lövész-haderő több támadását verték vissza, mely alkalommal két tisztet és ötszáz főnyi legénységét elfogtak és egy géppegyvert zsákmányoltak. Német eredek visszavetették az ellenséget a dényugati irányból a Czartorysk felé vezető ut mindkét oldalán. Ezen területen a szövetséges csapatok tegnap összesen négy orosz tisztet és ezer-négy-százötven főnyi legénységét elfogtak és tíz géppegyvert zsákmányoltak. A helyzet egyébként északi-keleten változatlan. Höfer altábornagy.

Meghíusult francia támadások.

Berlin, október 26. Souchestől északra keletre az ellenség késigranát-támadásait visszavertük. Az október 24-iki harcokban a Champagneban a Le Mesniltől északra kissőgellő szögletben állásunk mintegy 260 méternyi arcvonalon átmenetileg az ellenség kezére jutott. Tegnap az ellenség innen ismét kúrták. Öt tiszte és több mint 150 főnyi legénységét fogtuk el. Le Mesniltől északra keletre az ellenség még egy kis német árkot megszállva tart. A Combrés-magaslaton robbantásaink jó sikerrel jártak. A franciáknak a Bois de Pretre-ben végzett robbantásai eredménytelenek maradtak. Legfelsőbb hadvezetőség.

A szerbek menekülése.

Bukarest, október 27. Kladovi és Kaston városok lakossága közül eddig hétezeren menekültek Románia területére.

A szerb harctér.

Német jelentés a szerb harctérről.

Berlin, okt. 26. Visegrádtól keletre elértük a Suha-Gora Panoai magaslati vonalat.

Kövess és Gallwitz tábornokok hadseregeinek támadása jól halad. Palánkatól délre a Rácsayölgy északi lejtői birtokunkban vannak. Tovább keletre elfoglaltuk Markovacot, Vn-Laoclet és Kucovet. A legutóbbi három nap alatt 960 szerbet ejtettünk foglyul.

Bojadziak tábornok hadseregétől újabb jelentések nem érkeztek.

Legfelső hadvezetőség.

Rohamos előhaladás a szerb hadszíntéren.

A magyar jelentés.

Budapest, okt. 26. (Hivatalos.) A Belgrádtól keletre előnyomuló osztrák-magyar csapatok az ellenséget a határig vetették vissza. Az ellenség soráiban szerb zászlóalj mellett montenegróiak is voltak. Kövess tábornok hadseregeinek Szerbia északnyugati szögletében előnyomuló cs és kir. csapatai a Kolubara felől folyásokhoz közelednek, amelyet a szerbek lovasságunk elől kiürítettek. Az Obrenovactól délfele küldött osztrák-magyar hadosztályok elkezeredett harc után elragadták az ellenségtől a Lasarevactól délre és a délkeletre levő erős magaslati állásokat. — Német csapatok az ellenséget Arangyolvacon túl üsték vissza. — Topolában és attól keletre fekvő magaslatokon osztrák magyar csapatok állanak harcban. A Morava mindkét partján előre nyomuló német hadsereg elfoglalta a Racától északra fekvő magaslattól Markovac községet és más Petrovactól, délkeletre levő szerb hadállásokat. A Kilsura szorosától keletre levő dunamelléki földszalagban fekvő hegyvidéket az ellenségtől nagyobbára megtisztítottuk. Itt az ellenség által visszahagyott 3 löveget találtak katonáink. Ezek egyike pehéz löveg. Höfer altábornagy.

Az Unió megbélyegzi Anglia eljárását.

Washington, okt. 27. Az Uniónak Angliához intézett legutóbbi jegyzéke hangsúlyozza, hogy a német partok blokádjára vonatkozó rendelkezések ellenkeznek a nemzetközi joggal, törvénytelenek, semmissé és a semleges államokat semmissé sem kötelezhetik. A jegyzék határozottan követeli a tengerek szabadságát.

Take Jonescu fecsegése.

Athén, okt. 27. Take Jonescu, ez a hírhedt antant-barát román utcai politikus egy görög diplomatával folytatott beszélgetés alkalmával így nyilatkozott: — Azt hiszem, Oroszországnak kötelessége megbüntetni Bulgáriát. Boldog volnék, ha az orosz és román haderő ismét együtt működne, mint 1877-ben.

Megállapodás a villamos ügyben. Azok a tárgyalások, amelyek a város és a villamos-üzemeltető között a villamos közlekedés megállapításáról, végre tegnap hajnalban kezdődtek. A részvételről előzetesen a városi tanács döntött, s így az a pár órányi tárgyalás végleges megoldást nyert. A megállapodás főbb pontjai a következők: A részvétel az első öt évben öt, a másodikban hat, a harmadikban hét per centoig emelkedik. Ez a város az első öt évben öt, a másodikban hat, a harmadikban hét per centoig emelkedik. Ez a város az első öt évben öt, a másodikban hat, a harmadikban hét per centoig emelkedik. Ez a város az első öt évben öt, a másodikban hat, a harmadikban hét per centoig emelkedik.

— Hogy ez? — kérdi a kalapot.
— Tíz korona.

Az egyszeri ember kiszurkolja a tíz koronát, aztán kajánul vigyorogva megjegyzi:
— Ha huszat kér, annyit is szólnék megadtam volna érte, mert ilyen nagy kalap sincs az egész városban.

A kalapos is elneveti magát:
— Viszont ha maga öt koronát ígérte, annyit is odaadtam volna, mert nincs olyan nagy fej, az egész vármegyében sem, amelyikre ez a kalap illene.

A villamos-ügy is majdnem ilyen. A tárgyalás anyaga egyenként a legközelebbi közgyűlés elé kerül, de addig még alkalmunk lesz a szerződés-tervezet bővebben is megismertetni a közönséggel.

Jótekonyság. Egy megát megseverni nem kívánó urtól tíz koronát kaptunk a katonák hátramaradottai javára. Rendelést is helyére juttattuk.

Takarékoskodjatok a szappannal! Ez a szükségesség vált intés az anyagiassá az anyagiakat, mert a Schicht Asszonydícséret mosókövetésének használata lehetővé teszi, hogy jelentősen takarékoskodjunk szappannal, anélkül, hogy a fehéreműt meg, egy-két napra kárt szenvedne. Ez a minden tekintetben megbírható szappamosópor a mosással nemcsak szappant, hanem munkát, időt és pénzt is segít megtakarítani. Mindenütt kapható.

A csodák világát éljük. Egy előkelő svéd család egyetlen gyermeke, ki alig hogy féljéhez ment, egy óraműves betegséggel, melyből felébredve elvesztette emlékező tehetőségét. Kétségbe volt esve a család és férj, mert a betegségé közben a hölgy eltűnt a valami kóbor cikizus társulathoz szegődött s ott találtak rá mint artista nőre. E témát rendezte fel filmre a Nordisk Films Co. s azt ma és holnap fogja bemutatni az Uránia „Éjjeli kaland” címen, ugyanekkor Ritta Sacchetts fellépésével színe kerül „Az Április kisasszony” c. bájos vígjáték is és a hadi újság.

Aki fogait
éjszaka akarja megtartani, az jegyezze meg: megvan a jó, hogy ezt csak naponta két-két alkalommal kell megmosni, az Odol, amely tudományos vizsgálatok bizonyossága szerint megvédi a fogcsomó megbetegedését. Az Odolnak ezenkívül még fontos üdítő is van.

Intelligens házvezetőnő
kire két kis gyermek gondozása is bízva lenne, azonnal állást nyerhet. Czim a kisdívatalban.

KÖZGAZDASÁG.

A járadék népszerűsítése

A világháború eseményei már eddig is sok meggyökeresedett felfogást döntöttek szét. Nem akarunk magáról a stratégiai tudományról szólni, mely teljesen megváltozott, hanem a nemzetek belső életének új szerű megváltozásaira kíváncsiak rámutatni.
Igen sokszor s nagyon sokan foglalkoztak már nálunk ezzel a kérdéssel, miként lehetne járadékot, illetve értékpapírt harakban is épp úgy, mint külföldön, népszerűsíteni. Ezen kérdés mint megoldhatatlan probléma szerepelt. S íme, egy világháború véres förtetőgének kellett jönni, hogy a probléma önmagától megoldódik s a járadékpapírnak megbóditás egy a polgári elemet, mint a kismembert. S ahogy az ország kismemberei és polgárai a köztársaságokban fensőséges példáját mutatják hazafiasságuknak, épp úgy az itthonmaradtak igazán bámulatos és nem várt módon, fértéve az eddigi megszokott bizalmatlanságot, teljes mértékben kivették részüket a hadikölcsönök jegyzéséből.

Azon emlékezés, mely az I. és II. hadikölcsön jegyzések között a kistőkénél mutatkozik, igen örömdetes és biztató arra, hogy a jelenlegi III. hadikölcsön alkalmával még tömegesebben veszik ki részüket a kismemberek.

Le kell tehát szögeznünk azon tény, hogy a világháború ezernyi kiszzenvedést mindnyaján érzünk, s mégis sok elrejtett kincsét hozott a napvilágra, mely a jövő szempontjából gazdasági téren is kiszámíthatatlan erőforrása lesz a nemzet életének.

Hogy a kismember belátta azt, hogy a nemzet önmagára van szorulva, s hogy így kötelessége neki filléreivel a haza segítségére sietni, az oly tény, mely legnagyobb részben önmagától alakult, de igen erős mértékben hozzájárult ennek a köztudatba való átviteléhez közgazdasági faktoraink, melyek igazán minden tekintetben példás buzgalmat fejtettek ki. Nemcsak munka volt, mert hiszen nagyon jól tudjuk, hogy az ország férfinepe a harc-téren van, tehát főképp asszonyok bizalmatlanságát kellett eloszlatni, ami mindenesetre nehezebb feladat volt.

Főszéges példát tudnánk felhozni annak az áldozatkészségnek, amelylyel a kismember sietett a haza segítségére, s igen érdekes, hogy míg a múltban ajándékot kért mindig a megszorult állam, ma, mikor igen jó kamatozású kölcsönt kér, a polgári elem és kismemberek egyformán felfogták a kettő közötti különbséget, s megértették, hogy pénzügyi szempontból az államnak mennyire fontos az, hogy polgárait ne szegényítse el azzal, hogy áldozatot kér. Magában véve ezen körülménynek felismerése egy magasabb pénzügyi iskolázásnak felel meg, melynek kihatásai természetesen a jövő szempontjából bír különösebb fontossággal.

Hogy a járadék népszerűsítése így nagy sikerrel járt, s szinte egy csupással meghódította azon elemeket is, melyek téneddig hibából sem hallottak a pénzügyi műveltségről, annak köszönhető, hogy a pénzügyminiszter rögtön észrevette, hogy közgazdasági faktoraink között melyik faktor az, mely ezen feladat megoldására hívottak, sziate predestináltak látszik.

A pénzügyminiszter mindjárt az első hadikölcsön alkalmával megbízta hivatalos aláírási helyül az Országos Központi Hitel-szövetkezetet, mely konstruktívánál fogva a kismemberek bankárja. Ezen intézkedést s ennek kötelekbe tartozó szövetkezeteket a kismemberek igen jól ismerik és népszerűsége a falvakban igen nagy.

Nagy munkát végzett ezen intézet és sikerrel maradandók lesznek, mert nevéhez fűződik az, hogy a kismember s a polgári elem a hadikölcsön gyűjtésben így erős mértékben kivette részét.

Nem könnyű munka volt ez. Föl kellett kerülni mindenkit, s nemcsak bizalmatlanságot kellett eloszlatni, hanem meg kellett magyarázni, meg kellett érteni a hadikölcsön fontosságát, mert hiszen az a fő, hogy a kismember ne jelszavakkal, ne hangzatos frázisoktól élve, hanem saját meggyőződéséből jegyezze

a hadikölcsönét. Így az államnak köztársasági nyeresége van azáltal, hogy a népre szelőd hatással lépés, egyúttal saját tökéletesítését is fűződni tudta.

A Néptakarékpenztár részvénytársaság
Nagykanizsán,
mint a m. kir. Pénzügyminiszter által kijelölt hivatalos aláírási hely elfogad jegyzéseket
a 6%-os III-ik hadikölcsönre
eredetifeltételek mellett.
A jegyzés céljaira 10% ke szpénz lefizetése ellenében 90% kölcsönt ad az intézet bárkinek 1-2 évi időtartamra 6% kamattal.

A rumos üveg

Egyszer azt akartam megtudni, hogy egy bizonyos országban mennyire haladtak a gyolagság kísérése dolgában a kézi lövegverek használatát illetően. Azt is hallottuk, hogy az illető ország újfajta géplegyvert szerzett be, amely rendkívül gyorsan és pontosan tüzel. — Bár lenyelvekből ismertük az új géplegyvert kaliberét és nagyjában a modelljét is, igazi használatosságára vonatkozóan mégis gyanítgatásokra kellett csak szorítkoznunk.
Ebben az esetben feladatom legegyszerűbb megoldásának azt tartottam, ha egyáltalán nem használók állítottam. Egészem nyitán beállítottam hát a helyőrségi varosokba, amelyekben véletlenül volt egy pár tiszt ismerősöm. Az ő révükön megismerkedtem más tisztekkel is, és lassacskán úgy alakult a helyzet, hogy együtt szoktam velök ebédelni és az esteket is az ő társaságukban töltöttem el.

Rendelkezésemre beszállították a lovaikat, elkísértem őket az őrzemlékre, velök voltam a tábori gyakorlóterezsokon és a hadgyakorlatokos. De valahányszor a lögyakorlóterezsok közeledtünk, mindig udvariasan, de igen határozottan felszólítottak, hogy ne menjek tovább, hanem várjam meg őket, amíg vissza nem jönnek, mert itt olyan dolgokról van szó, amiket föltétlenül titokban kell tartaniok. Arról hogy mi történik a lögyakorlóterezsok kerítés mögött semmiféle felvilágosítást nem szerzhettek tőlük.

Két angol barátom egyszer meggondolatlanul megállt az egyik lögyakorlóterezs nyíló kapu előtt, mire nyomban letartóztatták őket. Igaz, hogy csak egy pár óráig voltak föltartóztatva; de csakhamar kiutasították őket az illető helyről, anélkül, hogy céljukat elérhették volna. Itt tehát nagyon óvatosan kellett eljárnom. Csak hébe-korba sikerült barátaimtól egy-egy elejtett szót kicsikálnom az új géplegyverre vonatkozólag, különösen egy ízben, egy rendkívül vidám hangulatban előtűnt este után. Ily módon lassan-lassan megtudtam egyet-mást az új géplegyver teljesítményéről, és meghallottuk azt is, hogy mozgó célt sohasem lehet majd vele eltalálni, mert a katonák álló célra is igen nehezen tudnak csak eredménytelőtűzölni. De ennél többet aztán nem tudhattam meg.

Ennyivel természetesen nem értem be, hanem megpróbáltam más módon előrelépni a témánál egy olyan helyőrségben, ahol nem lehetett lit a lövőtérrel kapcsolatban szigorú körülmények, továbbá áthágástalan kerítések, amelyek mellett mind a két oldalon őrszemek vigyáztak. Bejutni a lövőtérre vagy csak közel a férőrségi hozzá, igen nehéz feladatnak bizonyult.

Egy szép aszpon gondatlanul ott kószáltam a lövőtér közelében, még pedig olyan helyen, amely meglehetősen messzire volt a bejáró kaputól. Egy helyütt aztán lefektettem a fűbe, látszólag azért, hogy szundikáljak egyet Voltaképpen azonban hatalmasan a föltémet begyertyem és a lövések hangjából és abból a csattanásból, amely akkor hangzott, mikor a golyók nekicsapódtak a vas cölkörongnak, megpróbáltam megállapítani az új géplegyver sebességi teljesítményét és találati biztonságát.

Miután ilyenképpen szert tettem bizonyos támaszpontokra, egy kicsit közelebb mentem a kerítéshez, azt remélve, hogy valahogyan talán mégis csak megláthatok valamit abból, ami a kerítés mögött történik.

Amikor az őrszem éppen háttal fordult felém, odarohantam a kerítéshez. Bár a kerítésen áthatolni nem tudtam, az egyik helyén ráakadtam egy meglazult deszkára. Ezt félröbbitoltam egy kicsit s az így támadt részen elég jól megfigyelhettem azt, ami a lövőtérben történt.

Mialatt belemerültem ebbe a kellemes foglalkozásba, az őrszem, nagy lejedelmemre, hirtelen megfordult és közeledni kezdett oda, ahol álltam. De mindig készen voltam az efféle meglepetésekre. Gyorsan visszataláltam a deszkát a helyére, kibuztam a zsebemből egy üveg rumot, amelyet csakis ily célból hoztam magammal, s az üveg tartalmának egy részét ráfecskesztem a ruhámra.

Mikor az őrszert hoztam, azt kellett hinnie, hogy részeg emberrel van dolga, mert szinte büzlöttem az alkohol szagától és a rumos üveggel dőlőgödjéve meg is kínáltam barátságosan az őrszemet.

Bizonyára sehogysom tudott eligazodni rajtam a végül barátságosan, de határozottan elvezetett őrtérletének a határáig, ahol azt a tanácsot adta, hogy menjek haza. És persze nem vártam meg, amíg megismétli a tanácsát.

Barta és Fürst
elsőrangú női-divataruháza
Nagykanizsa, Főut
az Első Magyar Bizt. Társ. palota.
Telefon 323 Telefon 323.

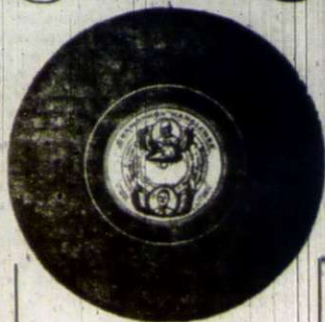
Női- és leányka kabátok,
Szörmegarnitúrák
Bluzok és pongyolák
Ruhakelmék
Bársonyok, flanellok
Pargetok, Selymek
Vásznak és Siffonok

Elvállalunk ruhák elkészítését.
Gyászruhákat azonnal.

Vidékre mintákat küldünk.

Legalcsobb bevásárlási tervre!

* A táborok mint kém, c. angol munkából.

MEGJELENT

gramophon lemezen

PAP ZOLTÁNTÓL

„Áldassék
a király!”

CIMŰ ÚJ NÉPHIMNUSZ
DARABJA 3 KORONA.Minden lemezhez a szöveget is
mellékeljük.Azoan kívül megjelent még számos új
felvétel, úgymint népdal, hazafias dalok,
operettek, humoros és művész lemezek.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küld a

GRAMOPHON

Részvénytársaság

Budapest, IV., Kossuth Lajos utca 8.

**Vizvezeték, lakatos és
kútfurási vállalatomat**

kanizsai régi állandó
megrendelőim kíván-
ságára Nagykanizsán**megnyitottam,**mely célra a Rozgonyi-utca 9.
szám alatti Schavel féle műhelyt
kibéreltem. :: :: ::Tizenöt éve szakmám terén 36
éven keresztül szerzett 66
elméleti mint gyakorlati ta-
pasztalatokra, és valóságban
más időben teljesített munkássá-
m szerelt ölmesterek, megrendelő-
imnek a legelőnyösebb garanciát
nyújtatom.Vállalkozom szakmámra vég-
telművészebb feladatok megoldására
és bármely nagyüzemi munkálatok
alkalmazására, megívó és nagy-
területű berendezések átállítására.Érdeklődőknek tizenöt éves elő-
kelő referenciák állanak rendelkezésükre.

Tisztelettel:

ERDÉLYI JENŐ

gépzés és electrotechnikus

Ha öröme van, vagy az Isten
segédelmét várja, ne feledkez-
sék meg a vak katonákról.**Hirdetmény.**A bocskai uradalmi szőlőben termett,
mintegy 245 hektoliter must eladó.Feltételek Bocskán a gazdaság-irodá-
jában.**Szondy László**
sárgondnok.**Irodaszolga**

felvételük helybeli

: pénztintézetnél :

Cím a kiadóhivatalban.

Sertészsirttisztá jó minőségben
minden menyiségben
veszünk — Strém és Klein
Nagykanizsán. 12747**URANIA** mozgóképfel-
vétel
ROZGONYI-UTCA 4 szám1913 évi október hó 27 és 28-án,
szombaton és csütörtökön kerül színre:**ÉJ J E L I
K A L A N D**

Regényes arisztokrata dráma 3 felv.

**És még a remek
kísérő kép.**

Pénteken és szombaton kerül színre:

HENNY PORTEN est!**A ZALA kishirdetése**a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vételi
ügylet megkötésére.Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott
szobát akar bérbéadni,
Aki cselédét, szakácsnót, házmestert keres,az lehelyesebben cselekszik, ha
kis hirdetést közöltet a Zalában.Videkről a kis hirdetés postautalványon küldendő be
Nagykanizsán a kis hirdetés a kiadóhivatalban, Sagar-ut 4. számú fal.
A kis hirdetések mindig előre fizetendők.**Szerb harczter térképe**

Legújabb kiadás; nagyság 1:750.000

A katonai földrajzi intézet kiadása

ára 2 kor. 50 fillér

Fischel Fülöp Fiakönyvkereskedésben. Nagykanizsa kap-
ható. — Vidékre 20 fillér pótdíj.**Févyezett hálószoba butor
és ebédloasztal** E. L. A. DÓBővebbet
Fischel Fülöp Fia könyvkereskedésben.**BIRTOKOT
KERESEK**Zalamegyében bérbe vagy
örökáron 500—2000 holdig
Bizalmas jellegű ajánlatokat
csakis tulajdonosoktól kér:**Dr. Mesterházy Bedon**
Szombathely, Szelestey-utca.**Mindennemű cipők**

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipőkés katonai bőrfelzerések, Gyulay-
táska, orvosi táskák, gamaschni, övzár,
esőköpeny, hátzsák

: a legjobb minőségben kapható :

Miltényi Sándor és Fia
cipőárnyékában, Póst, városi bércipő.AItai Rezső, A német nyelvűek szá-
ban, irákban és olvasásban tanít
néhány jóvá válogatott elajánlatára
Ára 1.- korona.AItai Rezső, Német-magyar beszé-
getések határ déknek megkönnyítésére
Ára 1.- korona.AItai Rezső, Magyar-német, Német-
magyar beszédtár Ára 1.- kor.

Megrendelhető:

FISCHEL FÜLÖP FIA

könyvkereskedésben Nagykanizsa

Vidékre postán küldve minden ad-
telt 20 fillérrel több.

NAGYKANIZSA
 SZÁM-IV. É. SZÁM
 HONKIAIRODVATM.
 Budapest, 1915. október 28. csütörtök.
 A lap szerkesztéséért felelős: ...
 Helyesíró: ...
 Helyesíró: ...
 Helyesíró: ...

Z A L A

POLITIKAI NAPILAP

Helyesírói díjak	
Helyesíró	500
Helyesíró	250
Helyesíró	100
Helyesíró	50
Egyesületi díjak	
Helyesíró	500
Helyesíró	250
Helyesíró	100
Helyesíró	50
Egyesületi díjak	
Helyesíró	500
Helyesíró	250
Helyesíró	100
Helyesíró	50

A balkáni hadszíntér.

Tizenkét ágyút zsákmányoltunk.
 Találkozás a bolgárokkal.
 — Német jelentés. —

Berlin, okt. 28. Visehradtól keletre elfoglaltuk Dobrunjt, Kövess és Gabwitz tábornokok hadserege vissza vetette az ellenséget mindenütt, ahol elmentült. A bolgárokkal általában elérték a Waljevo-Marawci (a Ljig mellett) Topola vonalát. Aikeltünk a Fasientakadán, Szvilajevsk mindkét oldalán pedig a Kesavan. A Pek völgyben elfoglaltuk Neresnicát. Az Orsovától keletre előretörő erőink Kladowoban tizenkét nehéz ágyút zsákmányoltak. Ljubirevacnál (Duna mentén Brza Plankától keletre) tiszti járőrök közvetlen összehatást létesítettek Bojadjeff tábornok hadseregével. Ezen hadsereg tizenhárom szdrnya nyomában az ellenségnek Negotintól északnyugatra és délnyugati irányban Kujarevac bírtokdéri a harc tovább folyik. A legfőbb hadvezetőség.
 — Magyar jelentés. —

Budapest, okt. 28. Visehradtól keletre csapataink elragadták az ellenségetől Dobrunj határmenti falu két oldalán lévő magaslatokat.

Kövess gyalogsági tábornok hadserege az ellenséget Brn Milanovától északra fekvő hegységbe szorította vissza. A magyar csapatok szuronnal tárták ki az ellenséget a Topolánál levő magaslati állásaihoz.

A Morava mindkét partján lényegesen német hadsereg Rastól délre fekvő magaslatokat elfoglalta és a Mlaváig felfelé vonul előre.

Az orsovai csoport bevonult Brza-Palánkába. Kladowoban 12 nehéz szept löveget, nagymennyiségű lövészkeszletet, valamint élelmiszereket és ruházati felszereléseket zsákmányoltunk.

A Negotintól nyugatra küldött bolgár csapatok ostromjai helyreállították az összeköttetést az osztrák, magyar és német csapatokkal.

A Knjazevac ellen küldött bolgár csapatok tegnap a város keleti részén harcoltak. HÖFER, altábornagy.

A bolgár pénzügyminiszter utazása.

Szofia, okt. 28. Toncses bolgár pénzügyminiszter Stojanovval, az államudóságok igazgatóival, pénzekben Bécsbe, onnan Berlinbe utazik bizonyos pénzügyi kérdések rendezésére.

Zajecsárt és Knjazevacot elfoglalták a bolgárok.

— Legújabb. —

Budapest, okt. 28. A bolgár távirati iroda jelenti: Csapatunk Knjazevac környékén jelentős eseményeket értek el. Knjazevac városát megszállták. Ezenkívül a bolgár csapatok rohammal elfoglalták a rendkívül megerősített Drenova-Glava hadállást, Pirpóterődítmény övének kulcsát.

Szofia, okt. 28. (Hivatalos jelentés, érkezett ma éjjel 3 órakor). Zajecsár város a bolgárok kezébe esett.

SZERBIA.

London, okt. 28. A Krusevo-uscici szerb vasútvonalon a közlekedés megszakadt. Kragujevacból már nem lehet a fegyverkészletek elszállítani. A központi hatalmak seregei már csak harminc kilométernyire vannak Kragujevacotól.

London, okt. 28. Pasics szerb miniszterelnök a Timesnek közlés végett a következő felhívást küldte: Szerbia emberfeletti erőfeszítést fejt ki, hogy létét védje. Németország, Magyarország, Ausztria és Bulgária Szerbiát halálra ítélték. Ellenállásunk nem tarthat végtelenségig. Kérjük Angliát, segítsen minket.

London, okt. 28. Már szinte kétségtelen, hogy a szövetségesek főereje idejében nem egyesülhet a szerb hadsereggel.

Athén, okt. 28. A szaloniki antant-csapatok és Szerbia közt már nincs összeköttetés.

London, okt. 28. Landsdowne lerdnak tegnap a felsőházban mondott beszédét úgy tekintik, mint Szerbia kapitulációjának befejezését.

Kovno parancsnokát tizenöt évre ítélték.

Stokholm, október 28. Grigoriev orosz tábornokot, Kovno volt parancsnokát a Dünaburg kerületi hadbíróság ma tizenötévi börtönrre ítélte. Az volt ellene a vád, hogy a várat anélkül adta fel, hogy az ősszes védőeszközöket kiemeltette volna. A vád képviselője halálbüntetést kért. Az ítéletet fölterjesztették a cárnak.

Az olasz offenzíva.

— Lányhul a támadás a tengermentésen. — Dobpergészerről ágyzás.
 — Tűz alatt a görzi hídfő.

Budapest, okt. 28. (Hivatalos). A tengermentés elleni harcra ellen intézett olasz támadásokat tegnap már nem folytatták oly nagy tömegű ember és lőszert igénybevételével, mint a csata előző napján. Az ellenség haborva tartogatta eddig visszatarított csapatait.

A Kra hadállás elleni több támadás kezdésén sem jutott túl.

A tolimetali hídfő ellen intézett támadásokat, mint eddig visszautasítottuk.

A Plava szakaszra időnként dobpergészerről tűzérési tűz szüdt.

Globnánál egy támadást visszavertünk.

Plavánál az ellenség gyalogsága már képtelen volt előnyomulni.

A még mindig heves tűz alatt álló görzi hídfő déli szakaszán az ott támadó ellenség egy kis szakaszon behatolt egyik árkunkba, melyet azonban még az éj folyamán el kellett újra hagynia.

A doberdói fronton elleni intézett tűzérési tűz, lényegesen csökkent.

A Dolomit harcvonalon az olaszok még egyre támadnak. Az ellenség erős csapatának Col di Lama és Sief nyereg ellen intézett előretörését megállítottuk.

Roverettóban levő kórházunkra robbanó gránátokkal lőttek.

A francia harctör

Berlin, okt. 27. A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszínterről: Lille-arrasi uton tegnap este egy francia robbantás után jelentéktelen átközet fejlődött ki, mely rank néve kedvezően folyt le. Mastigetől északkeletre a franciák kézigránát harcban egy kecskény helyen behatoltak legelső árkaikba. Éjjel ismét visszavertük őket. Légi harcban immelman hadnagy már az ötödik ellenséges légi járművet lőtte le. Egy francia kétfedelűt angol tisztekkel, akiket elfogtunk. A másik két ellenséges repülőgép ellenséges vonalak mögött lezuhant. Egyiket tüzerségünk teljesen elpusztította, a másik Souhestől északra hever, kezeivel az ég felé.

Elnök-válság Franciaországban.

Berlin, október 28. Párisi tudósításokból kiténik, hogy Franciaországban nemcsak miniszterválság, hanem elnökválság is van. Sőt Poincaré bukását annyira befejezettnek tekintik, hogy az elnöki széknek már jelöltjei is vannak. Az új jelöltek Deschanel, Ribót, Bourgeois. Deschanel már a kamaraelnökségről is lemondott, hogy jobban kerülhessen az elnökségre. Poincaré, aki tegnap elutazott Párisból, hogy a fronton az angol királlyal találkozzék, hirtelen visszatért Párisba.

Randevu a francia fronton.

Páris, okt. 28. Poincaré elnök szombaton Millerand hadügyminiszterrel a fronton időzött, ahol az angol királlyal és walesi herceggel találkozott.

Az orosz harctör.

— Német jelentés. —

Berlin, okt. 28. Keleti hadszíntér: Hindenburg tábornagy hadserege: Az abbeli dűnaburgi vasútvonaltól délre Timschany vidékén csapataink mintegy két kilométeres szélességben benyomultak az oroszok állásába. Hat tiszet és négyszázötven főnyi legénységet elfogtak, egy gépfegyvert és két aknavetőt zsákmányoltak. Az így kivívott állást az oroszok több támadásával szemben is megtartottuk, csak a Szatralitemtör (Carbunowkától egy kilométernyire északkeletre) őrítettük ki ismét az éjszaka folyamán.

Lipót bajor herceg tábornagy hadserege: Újabb esemény nem történt.

Linsigen tábornok hadserege: Czartorysktól nyugatra támadásunk a Komarov Kanleuticha magaslatok vonaláig (Vladowcetól délkeletre) haladt előre. A legfőbb hadiszállás.

— A magyar jelentés. —

Budapest, október 27. Cartorysktól nyugatra az oroszok visszautasítása az ellenség leghevesebb ellenállás dacára tovább halad előre. Egyéb újság nincs. Hőjer altábornagy.

Vita egy nyugdíjaztatás körül.

A Zala tegnapi száma jelentette már, hogy Halis István városi tanácsosa, volt helyettes-polgármester nyugdíjaztatását kérte. A nyugdíjbizottság tegnapi este tárgyalta a kérelmet s akként határozott, hogy annak teljesítését fogja javasolni a közsülésnek. Eddig rendszerben volna a dolog. Ellenben ami a nyugdíjkérdés további tárgyalásánál történt, azt igazán sajnálatosnak tartjuk. — A bizottsági ülésen ugyanis az az aggodály merült föl, hogy Halis Istvánt a meglevő jogi kvalifikációja nem a magasabb, hanem az alacsonyabb nyugdíjfokozat élvezésére jogosítja föl s így öt valószínűleg 400 koronával kevesebb nyugdíj illeti meg, mint amennyit igényel, illetve mint amennyi abban az esetben járna neki, ha az újabb rendelkezéseknek megfelelően teljes jogi kvalifikációval rendelkezne. A bizottság a nyugdíj mértéke nem is döntött, hanem előbb meg fogja vizsgálni, hogy a derék szenátornak a magasabb, vagy az alacsonyabb nyugdíjhoz van-e joga.

Előzőtt ezáltal nem kívánunk vitát provokálni, hogy Halis tanácsost jogvétségére melyik nyugdíjfokozatra kvalifikálja. Az ő kvalifikációja, burszá, odaadó hivatali működése megtilt minden ilyen vitát. Ezáltal csak azt kívánjuk megjegyezni, hogy a bizottságnak még abban az esetben sem lett volna szabad az érdemes főtitkárvalóval szemben a garaszkodás álláspontjára helyezkedni, ha jogvétségére nem nyujtana is alapot a magasabb nyugdíjhoz. Halis István az ő országos megbecsüléstől való tevékenységével, Nagykanizsára és Zalavármegyére vonatkozó történeti műveivel és buvátkodásával olyan becses szolgálatakat tett a városnak, amelyeknek méltó honorálására nem is gondolhatunk a mi szűkebbi körűbb pátriánkban.

Eljelen szegényteljes dolog volna az ő kiváló hivatali tevékenységéért is olyan szűkszavú kifizetésre kényszerítést elvárni, amint a nyugdíjbizottság eszelekedte. Halis a tanácsosi fizetés fejében esztendőnkön keresztül ötévi állást töltött be lelkes buzgalommal, korrektiséggel. Mint egyszemélyben városi tanácsos, helyettes polgármester, írásszéki ülnök és községi bíró egy város, mint a község igazgatójának elismerését vívta ki.

És bokros leendő mellett még olyan szolgálattal is tett a városnak, amelyet csak a későbbi generációk fognak kellően méltányolni. Megvetette az alapját a városi múzeumnak s azt laudatlan buzgalommal anyagban a Dunántul egyik legértékesebb régiségtárává fejlesztette. Hogy megfelelő hely hiányában a múzeum még ma sem nyílt meg, igazán nem az ő vétké.

Nála érdemesebb munkása nincs a zalai kulturának. Nagykanizsa városára mindenkor dísz, tekintélyt hozott az ő munkássága s méltón vagyunk büszkék Halis Istvánra. Ezért tekint az egész város helytelenségnek a nyugdíjbizottság határozását, ezért kívánja a város egész községe, hogy ezt a súlyos hibát maga a bizottság reperálja, még pedig sürgősen. A községülés bizonyára angyi is megteljesíti a módját, hogy a város legkiválóbb főtitkárvalójától méltóképpen vegyen búcsút.

A NAGYKANIZSAI BANKEGYESÜLET

RESZVÉNYTÁRSASÁG

mint hivatalos aláírási hely.

az adómentes III. 6%-os magyar
= nemzeti hadikölcsönre =
eredeti feltételek mellett jegyzéseket elfogad
és a jegyzések megkönnyítésére
olcsó kama mellett magas előleget nyújt.

A TEJ.

— A közönség hozzászólása —

A tej kérdés napról-napra több embert szolgált meg olvasóink közül. Őzinte örömről szólunk, hogy végre a nagyközönség is segíti ötleteivel, tervek fölvetésével nehéz munkájában a sajtót és a hatóságot. Mi, amikor legutóbb tettük szót a tej kérdést, a betegek és gyermekek helyzetét tartottuk szem előtt, akiket — az egész nagykanizsai orvosi kar tanúsága szerint — mérhetetlenül sújt a tejhiány. A mi véleményünk az volt, hogy a betegeket és gyerekeket még akkor is hozzá kell juttatni a szükséges tejmennyiséghez, ha ez nem menne másképp, mint áremelés útján. Most is az a véleményünk, hogy a betegek és gyermekek tejét, bármilyen módon, de meg kell szerezni. Ha az áremelésnél jobb módszert talál valaki annak mi örülnénk elsősorban, akik addig nem is hagynak föl a harccal, míg a koruk és egészségi állapotuk miatt arra szorulókat tejhez nem juttatjuk. Eddigi tejakcióink sikere kézzelfogható. Elértük azt, hogy nagymennyiségű tej, amely már kivételre volt itélve, itt maradt Nagykanizsán. Elértük azt is, hogy a tejnek Nagykanizsáról való elvonnására indított akció abba maradt. Elfogjuk azt is érni, hogy gyermekeink, betegeink nem sínylődnek soká tejhiányban. A helyes utat, ha talán nem azonnal is, de meg fogjuk találni, különösen ha a nagyközönség is segít bennünket megingathatlan célunk elérésében. Örömmel adunk tehát helyet az alábbi soroknak, amelyeket érdemes fontolóra venni:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Engedje meg, hogy a tej árának féléremeléséhez én is hozzászóljak, még pedig tiltakozólag. Remélem, hogy a t. Szerkesztőség annak dacára is helyt ad számomnak, hogy ezáltal nem vagyunk egy véleményen. A tisztelt Szerkesztőséget, mint mindig, ezúttal is a legjobb meggyőződés, a nagyközönség érdekeinek szolgálata vezette. A Zala a háború teretése alatt számtalan értékes példáját szolgáltatva annak, hogy semmi más szemponttól nem engedje magát vesztőtelőtül s a nagykanizsai község örök időkre szótó halálját vívta ki magának, mikor anyagi érdekekkel ellentétben a leginkább harcot folytatta a piaci viszonyok megváltoztatásának céljából. Azokban a tej árának féléremeléséig szolgáló most azt a ódát, amely tiltakozást ezúttal is irányította. Őak az áremelésből azt az ódás eredményt remélték, hogy a tej nagyobb mennyiségben jö a városba s így nemcsak a protekciók, vagy a legelőmesterek jutának hozzá, hanem azok is, akiknek igazán szükségük van rá s akik semmilyen pénzért se tudják megszerzeni. Ha így lenne, egyetlen szavam

se volna az áremelés ellen. Azonban bizonyosra veszem, hogy abban az esetben, ha megadjuk a hatóság a tej árát 32 fillérben állapítani meg, — a vidéki ágyúok még többet adának érte s a termelők ezzel az árral sem lenének megelégedve. Aliban tökéletesen igaza van a t. Szerkesztőségnek, hogy a tej-kérdést a nagyközönség érdekében sürgősen meg kell oldani. Különösen sürő kell gondoskodni, hogy a betegek és gyermekek megkapják a maguk tej mennyiségét. De ezt más, radikálisabb eszközökkel lehet csak elérni. Szerény javaslatom — amelyet a hatóság figyelmébe ajánlok — a következő lenne: Veszélyeként kell föllátni, hogy első sorban csak azok jussanak tehez, akiknek azra föltétlenül szükségük van, vagyis: az öregek, betegek és gyermekek. Ezeket írassuk össze a hatóság, azután pedig, ha másként nem megy, a nagyobb termelőkkel — hazafügükra való hivatkozással — kössön szerződést a tej szállításra. Az így nyert tejet aztán hatóságilag osszák szét az össeírkat kárótt. Csak így érhető el az a cél — amelyet a Szerkesztőség is maga elé tűzött — hogy az arszorulóknak legyen tejük. A t. Szerkesztőséget sorain közzlésére, a t. hatóságot pedig annak meggyőztetésére kérvényezem, hogy igaz tisztelettel és nagybecsűléssel:

DOKTOR.

A valóban megfontolásra érdemes sorokhoz mi a magunk részéről csak annyit fűzök hozzá, hogy minden véleményt tisztán tartva s a velünk ellentétes álláspontnak is a legnagyobb készséggel adunk helyet, mert hiszen a cél közös: segíteni a tejhiányon s az ennek következményeit szenvedő betegeket, gyermekeket.

Intelligens házvezető

kire két kis gyermek gondozása is bízva lenne, azonnal állást nyerhet. Cím a kisdóhivatalban.

ANANITEC-TETUPOR

Legbiztosab szer. a kiütéses ifuszt terjesztő ruhatevek ellen.

Leggyökérbe, drágátrákokba, mint minden fűzőt szegő (csak elmet kell ráírni) kaplatul I. Koronáért. Kérjük azonban határozottan „Standár”-part, mert mint minden jónak, ennek is ódát állígy vártunk. Abel nem volna kapható ód 3 ódott szándékúldóld. Anchor győgytára, MORÁCS

HIREK

Itthon.

Irta: Nagy László.

„Édes anyám, hova megy kedv Katonaruhába?”

„Lakodalom lesz oda lent, Elmegyek Sabára. Sabár alatt, Balgrád alatt Malatán a rések Egy-két órára, egy-két órára Lemegyek hozzájuk. Öregapád idejében Ők is voltak nálunk — Akkor égett is a földig Szenttamás háznak, — Ezt a „széves látogatást” Visszaadom, várak. Csak egy órákat nekik is, meg Az édesanyádnak...”

„... Édes anyám, hova megy kedv Öregapád ruhába?”

„Rég nem írt már édesapád, Megyek a postára. Szíven, orsipa aggodalom És a lokom város... Hej, mert az a lakodalom, # Ahol 6 jár, város. Ágyuzó a muzsika ott, Tánctól kardok járnak... S ki tudja, hogy mi lesz orsua Já édesapádnak.”

„Édesanyám, hova megy kedv Fekete ruhába?”

„Imádkozni, főházkodni Az Ur templomába, Őzmet jött Rácországból, Apátról szól — lokom... Öyere te is, kicsi árva, Imádkoznak ketten...”

— **Katonai kitértetésnek** A nagyüzni 48-ik gyalogezred tisztikarából az alábbiakkal szemben tanúsított vírtéségükért a következők részesültek kitértetésben: Pata József főhadnagy III-ad osztályú hadiállomány érdemkereszt; Lacovics Ruzsó százados, Csik Miklós főhadnagy és Németh József hadnagy Signum Laudis.

— **Madikölcsön-jegyzésnek** a Kereskedelmi banknál. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank nagykanizsai fiókjánál a következők között a következő jegyzések soraközltek: Háhu Dávidás K 30,000, Selvay és Tauber nagykereskedők K 30,000, Ferő Artúrú Nagykanizsa K 10,000, Galamb József ügyvéd Pápa K 10,000, Rései Jenő K 15,000, Schurz Ötös Vilos K 10,000, Klein Vilmos pikémetor Nagykanizsa K 10,000, Nagy István földbírtokos Rusztamagyarórd K 5000, Szigó József és Társa Nagykanizsa K 5000, Slobos Testvérek Nagykanizsa K 5000, Jókuthy Béla honvédtörvény K 4000, Berény József és Fő édesapának K 3000, Lovag Sypniewski Győgy honvédtörvény a harcstéről K 1000, Ráts Ötös és kir. százados a harcstéről K 1250, Oshin József kántor főtanító K 1000.

— **Gyászjelentés** Abonyi Andorról. Abonyi Andor dr. a Zala, volt kitértő munkatársának hálálatáról írásba s a következő gyászjelentést hozsította ki: Pre patri! Mélységes fájdalomtól émetőtt szívvel jelentem, hogy felejtéttel, az imádkozás szentelt, jó írtam dr. Abonyi Andor doboszi ügyvéd, ügyész megbízott, a 19. m. kir. honvédtörvényrel megpörőlt állásának 28 halálát háttárságának 2. évében, folyó évi szeptember hó 14-én, az orosz harcstérén Fagyasby kőszeg kátrában vívott város csatában, mi kiből katonái ruhájára vezetve, súlyos sebzéssel gyótydótt talátra, hálálat hall. A keszertint parancsotla hősiességét, példaként állhatott rettenthetetlen hősiességét drága áldást kellett megfizetnie, kora elvante, hálálat gyászba borította kiválem hálálat szegő hálálat, éng szűkült, szűkült hálálat s a gyász ruhájában. Nagyatán, 1915. évi október havában. Öv. dr. Abonyi Andoré sál Fekete Iré.

Horgony-Liniment

Horgony-Pain-Expeller

Dr. Kiskor-Mé

Készítve a Magyar Kir. Orv. Akadémia által

Dr. Kiskor-Mé

Dr. Kiskor-Mé

Dr. Kiskor-Mé

— Van már áram a kanizsai villamos-vasúthoz. A nagykanizsai villamos-vasút terve eddig csupán azoknak a gondolatában élt, akik a várost villamos-gyorsasággal szerelnék a haladás, a városiasság útjára terelni. Most történt először, hogy a nagykanizsai villamos vasút hivatalosan is szóba került a hivatalos akták sejtetik, hogy valamikor meg lesz. A villamvilágítási szerződés revíziójának tárgyalása során ugyanis a város hatósága azt kikötötte, hogy a villamostársaság kilovattóról tíz fillérért köteles az áramot szolgáltatni a leendő villamos-vasút, az új közbizághíd a városi vízművek, csatornaművek és egyéb városi közüzemek részére. Nemcsak a villamos-vasút terve lóg még a levegőben, hanem az új végőhid, vízvezeték, általános csatornázás is csak papíron szerepelnek. Azokban már beszélnek a dolgról: s higgyük el a közmondásnak, hogy: nem zörög a falevél, ha a szél nem fújja; higgyük el, hogy megérjük azt az időt, amikor fűrg villamokocsik futkosnak a vízvezetékcs, csatornáz városban keresztül-kasul. A villamos szerződés dolgában egyébként — amint már megírtuk — teljesen befejeződtek a tárgyalások. A megállapodásokat bíróság elé viszik s csak azután kerül az új szerződés tervezet a közgyűlés elé.

— Az ezredparancsnok közönete. A 20. honvédegyezred parancsnoka, Bugsch Aladár őrnagy külön levélben, ismételtén is megköszönte az ezredéhez, a XV. menetzászlóaljjal küldött szeretet-adományokat. Meleghangú, szép, elismerő levelét a küzdő katonák sorsán nemes, hálás érdeklődéssel csüngő jólelkű burditásul egész terjedelmében közöljük. — „Nagyságos Farkas Vilma urhölgy. Nagykanizsa, Jóléti Iroda. — Kedves Nagysád! Tudomásomra jutott, hogy a XIII. menetzászlóaljjal küldött szeretet-adományokra vonatkozó köszönő levél Nagysád kezéhez nem érkezett. Midőn e miatt és főleg a postai forgalom lebonyolítása miatt előállott késedelemért szíves elnézését kérem, fogadja ismételtén az ezred nevében kifejezett hálás köszönetemet azon nemesszívű és fáradhatatlan buzgalmaért, amelyet az ezred irányában immár egy évnél hosszabb idő óta állandóan tanusít. — Midőn ezt különös hálával kiemelem, nem mulaszthatom el örökké tartó hálaokról biztosítani. Maradtam Nagyságnak őszinte és hálás híve: Bugsch őrnagy, ezredparancsnok.“

— Zalai hősök. A hadügyminiszter legújabb kimutatása szerint a következő zalai katonák sebesültek meg a határterén: Kiss János Bécz, Kocsis Gyula Keszthely, Korcz Zsigmond Zalaszentgrót, Kovács Lajos Tapolca, Kicsmár István Ráczkanizsa, Markus János Zalaszentmihály, Menyhárd János Keszthely, Mihalisz György Csaktornya, Molnár Antal Zalaszentiván, Möriz János Győrök, Möriz István Pacsa, Pap Gyula Lesenczeistvánd, Pintér Flórián Hodosány, Ratosi Gyula Zagyomörd, Safarics Imre Felsőmihályfalva, Samocsi Ferenc Kislippa, Schwarz József Zalaszentgyörgy.

— Hadifogoly munkások a kanizsai iparosoknak. A nagykanizsai ipartestület életrevaló akciót indított meg a kisebb iparosok érdekében s remélhető, hogy ezt rövidesen siker koronázza. A kisebb iparosoknak az anyagdrágaságon kívül a munkáshiánnyal is meg kell küzdeniük. Szakmunkásokban főként nagy a hiány s ez eddig is érzékeny károsodást okozott a kanizsai iparosoknak. Az ipartestület előjárósága most fölterjesztést intézett a kormányhoz, hogy ne csak a nagy-ipari vállalatok, hanem a kisiparosok részére is juttasson a hadvezetőség ipari szakmunkásokat. A kérelmet Balás Béla dr. főispán ur melegen támogatja s így valószínű, hogy annak teljesítése mielőbb megtörténik.

— A nagykanizsai sorozások. Nagykanizsán az untauplichok szemléje tudvalevőleg november 5 én és 6 án lesz. Ö.ödiken kerülnek sor alá az összes nagykanizsai illetőségűek, hatodikán pedig a vidéki illetőségű nagykanizsai lakosok.

Harmadfél éves leányka mellé
a délutáni órákra
Kisasszonyt keresek,
ki szívesen foglalkozik gyermekkel.
Dr. Neumann Edéné, Zrínyi Miklós-ut. 33.

— Feldült tűzhelyeinkért! A Hábóruban Feldült Tűzhelyeket Újratelépítő Országos Bizottságnak Goldschmidt Zsigmondné bajai lisztkereskedő felajánlotta, hogy örömmel segítené a háború felvidéki károsultjait természetben adományokkal. A hazafias gondolkodású asszony 40—50 csomagot szándékozik felajánlani, minden csomag körülbelül 40—50 kgr. súlyu lenne és lisztet, buzadarát, tarhonyát, babot és cukrot tartalmazna. Remélhető, hogy a felebaráti szeretetnek ez a megható példája számos követőre fog találni. Az Országos Bizottság felkéri azokat, akik a szép példát követni akarják, a zemplenmegyei károsultaknak szánt adományokat nagybessenyei Dr. Bessenyei Zénó tb. főjegyző címére Homonnára, a sárosmegyeieknek szánt adományokat pedig Szepesbázy Imre orsz. képviselő címére Felsővízköze szivaskedjenek irányítani, hogy az élelmiszerek közvetlenül és gyorsabban juthassanak rendeltetési helyükre.

A Melcer féle házban lévő műorás és látszerész üzletben megértek a legújabb órák és látszerék, melyek legújabb nyosban árusítandók el, Szívós Antal műorás és látszerésznél, Kazinczy-utca 3. (Vasuti-utca.)

Telefon 130-30

Hadibiztosítást

Köszön meglepően olcsó feltételek mellett:

Önmaga életére	Önt beboroztat	Katona
adósága életére	adósága	
törvény életére	törvény	
alkalmazottja életére	alkalmazottja	

a Phoenix biztosító társaságnál. Kötvényei akár a harctéren, akár egybűtt bekvetkezett halálesetre 20.000.— K-ig terjedő összeget biztosítanak.

Rendes, márakelt díjazás.
Orvosi vizsgálat nincsen
Biztosítás azonnal hatályba lép.
Pótlói nincsen.

Biztosítási díj egyszer és mindenkorra fizetendő.
Eddigi hadibiztosítás összege 100.000.000 K.
Felvilágosítást nyújt és ajánlatokat elfogad a
Phoenix biztosító társaság
Hadbiztosítási osztálya
Budapest, V., Vilmos császár-ut 64.
Telefon 130-30

A néma tatár.

Orosz foglyokat kaptunk. Az utca közepén gubbasztanak s várják a szerencsét, hogy melyik gazda viszi őket munkára? Van köztük mindenféle fajta; a nagy kucsmás cserkesztől a ferde szemű mongolig minden népesség képviselve van köztük. Szomorúság nem látszik rajtuk, élénken csevegnek nekünk ismeretlen nyelveken. A gazdák bizalmatlanul járnak körül őket; szeretnének a lelkükbe látni, mi lakozik bennük?

Jóképű emberkéek ugyan, — de mégis: ellenség. Nem igen bíznak bennük. Végre megindul a vásár, ötös-tizes csoportokban mennek munkára.

Feltűnt köztük egy olajbarna képű, szomorú legényke. Alig lehet husz esztendőse. Míg a társai lármában beszéltek egymással, ő csendesen üldögélt, nedves fényű szemével bámulta a kéklő eget s fásultan várta, hogy mi történik körülötte. Szemétől le az álla széléig alig hegedő piros csik szalad s még érdekesebbé teszi csoportos, barna arcát. Szinte láttam benne a hőst, ki vértócsáiban verekedett a mindenható cárért s valami alapos huszárkard végig rajzolta arcán a magyar vitézséget.

Iparkodtam, hogy hozzám kerüljön munkára. Így aztán sokat megtudtam tőle.

Tatár volt a szegény, a neve: Vaszili: arcán végig futó forradást nem, huszárkard szántotta, hanem — korbács.

Néhány hónap előtt vitték el őt is katonának. Ezzel a parancssal kezdődött az ő kinszenvedése. Majd a szíve hasadt meg, mikor el kellett hagynia a kis tatár falut, ahol visszahagyta élete felét, a kis menyasszonyát. A szülőkkel már meg volt az alku, s csak napok kellett még, hogy kunyhójába vezesse szépséges Fedorkáját.

S nem lehetett; a háború mérges gőze szétfújta ezt a kedves tatár boldogságot. Mennie kellett; alig tudott elbucszni a síró leány

kától. A bajkál lármában zuggott a feje; homályos szemekkel nézte a kavargó tömeget Durva kozák altisztek ordítottak, lármáztak s löködték a hullámzó népséget.

Lassan, prüszkölve csuszott elő a nagy göz gép, mely talán örökre el fogja őt szakítani alig megkezdett boldogságától. A nagy masina nyögött, recsegett, fujta a gőzt s a hosszú kocsisor kattogva ütdődött össze s élesen csikorgott bele az emberek lármájába.

Beszállani!

Vaszili bambán nézte a tülekedést; egyik vagon a másik után telt meg ordító, síró, kacagó emberekkel. Végre rájuk került a sor; az ő csoportjára. Botokkal igazítják őket a vonat felé s lassan-lassan elhelyezkednek a nekik szánt kocsiban Vaszili elkeseredetten vágja egyik sarokba kis batyuját, — de ime, a — nevéet halja.

Az emberek zajongásán, a göz gép fujtató hörgésén is tullehangzik egy éles, kétségbeesett leányhang . . .

A Fedorkái! . . . eljött utána, hogy lássa még egyszer.

Részeg örömmel ugrik fel a tatárlegény, hogy ölelje menyasszonyát. De durva karok visszatartják; visszalökik a sorokba. Ladul a vonat.

Lassu cammogással kezd csuszni a göz gép. Hörög, nyög, fujtat, míg mozgásba bírja bozni a hosszú kocsisort.

Vaszili erővel ki akart szabadulni, látni akarja menyasszonyát, nem engedik! A lány kezelt tördelve szalad a lassan mászó vonat mellett, — csak látni, még egyszer látni akarja vőlegényét . . .

Kergetik és nem megy; a kozákok ütik s verik, de nem használ; ráncigálják a sinck melől, de nem tudják elterelni.

Az egyik kozák derékon fogja, hogy eloldítja: — de jaj! a leányka egyensúlyt vesz s halált jelző sikoltással belevágódik a mozgó kerek közé . . . s feje véres csatban válik el ránkátó testétől . . .

A tatárlegény a vonat zakatolásán kezessül is halja ezt a véres kiáltást, — szédobja őreit s leugrik a vonatról . . .

És látja a menyasszonyát! — a vonagnió, fejtelen testet, a rámeredő üveges, elhaló szemeket . . .

De csak egy pillanatra: vagy a pillanatok is csak egy percentjére . . .

Mert mint a véredek rontanak rá a kozákok; ütik s verik s dobják el a leányka testétől. Ő teljes erővel verekszik velük, hogy hozzá férközhessen. Nem lehet, nem engedik; forog vele már a világ, füleibe dobol a vér indulatja, egy altiszti szijostorral végigvág az arcán s a haragos, fekete tatárvér kiserked nyomában . . .

Többről nem tud; a vonat megáll!

Mikor újra eszméltre tért, kezelt-lábait kötelek szoritottak; úgy feküdt ottan, gombócba kötve, ahogyan visszadobták a vagonba. Egész teste sajgott az ütés-veréstől; nyelve leragadt a szomjuságtól; s mikor első nyöszörgéssel életjelt adott magáról, új du:vasággal új ütést kapott.

S szíve megtelt keserőséggel; végtelen kétségbeeséssel.

Ákárhova került, a hire előre ment. A kiképzés alatt nem volt egy jó órája, egy nyugodt perce sem. Jó, hogy hamar frontra került; hős nem lett belőle, legelső alkalommal megadta magát. Jobb itt, az ellenség között, — mint otthon, gyilkos erőszak járma alatt.

Nem beszél most sem, de szorgalmasan dolgozik. A társai sem bántják, csak sajnálattal néznek reá: a közös sorsban megértik egymást.

A nagy csapás ráült az idegzetére, tompa fásultság mered ki szeméből s az öröme szikrája csak akkor csillanik meg bennük, ha az ember cigarettét nyújt neki; ilyenkor még szófukar ajka is megmozdul: „gyakujem“ — köszönöm. (—)

Ha öröme van, vagy az lsten segedelmét várja, ne feledkezék meg a vak katonákról.

Egy teljesen új ágy,
sodrony betéttel, egy ruha-
szekrény, vasmosdó, jó-
karban levő karosszék, két
függönytartó és egy va-
sált nagy duplalétra azon-
nal eladó. Cim a kiadóban.

Van szerencsém a n. érd. közön-
séget értesíteni, hogy

ács- és kútmesterségemhez
bevonulásom miatt
LAKI SANDORT (lakik Petőfi-
utca 10 szám.) társul vettem.

Tisztelettel:

NÉMETH ISTVÁN Magyar-u 128.

BIRTOKOT KERESEK

Zalamegyében *bérbe* vagy
örökáron 500—2000 holdig
Bizalmas jellegű ajánlatokat
csakis tulajdonosoktól kér:

Dr. Mesterházy Bedeon
Szombathely, Szelestey-utca.

A valódi szakácscság

vagy legújabbán átvizsgált és tökéletesített
Képes Pesti szakácskönyv saját sok-
szori kísérlet után érthetően és pontosan
leírta és kiadta **Hilaire Jozefa**. Huszon-
kilencedik, a legújabb szakácsvényekkel, a
felszerelés mesterségével, valamint a modern
asztal terítésével bővített kiadás. — **Ara**
kötve 5 korona. Vidékre bérmentes kül-
désével a pénz előzetes beküldése ellenében
5 korona 60 fillér. Megrendelhető

Fischel Fülöp Fia könyvke-
reskedésében Nagykanizsán.

URANIA mozgóképek palota

ROZGONYI-UTCA 4 szám

1915. évi október hó 27 és 28-án,
szerdán és csütörtökön kerül színre:

ÉJ J E L I KALAND

Regényes artista dráma 3 felv.

És még a remek
kísérő kép.

Pénteken és szombaton kerül színre:

HENNY PORTEN est!

Sertészsirt

tiszta jó minőségben
minden mennyiségben
vészünk. — Strém és Klein
Nagykanizsán. 12747

TÖRKÖLYT

és szilvát

minden mennyiségben vezsz
REICH SAMU
pállyanagyfőzője Nagykanizsán,
Király-utca 15.

Millió ember használ

KOHOGÁS

rehabilitáció, kataris, elnyúlásodás, húrol és
gőrcsők közbéte ellen kiállólag a járat

Kaiser-féle

Mell-karamellák

(a három leányéval)

csokoládé. — 6100 közigyelőleg hitelesített
bizonyítvány orvosioktól és magánorvosoktól
a hirtelen kezdődő, Rendkívül kellemes
és jóízű bombonok.

Csomagja: 20 és 40 fillér doboz
50 fillér.

Kapható: Neumann Alatt és Reik Gyula
Sándor Albert, Mihályvári Árpád és
Belus Lajos utak gyógyszerárháiban.

Mindennemű cipők

urak, hölgyek és gyermekek részére

hadicipőkés katonai bőrfelszerelések, Gyulay-
táska, orvosi táskák, gamaschni, övzár,**esőköpeny, hátzsák**

a legjobb minőségben kapható

Miltényi Sándor és Fia
cipőárházában, Főut., városi bérpalota.

Fischel Fülöp Fia

Nagykanizsa, Kazinczy-utca 3. sz.

Legnagyobb választéku

papir és írószerraktár

**Mindenféle irodai felszere-
lés, iskolaszerek, sokszoro-
sító készülékek, írógépek-
lékek, :: díszlevélpapírok,
üzleti könyvek, zsebköny-
vek, díszművek, imaköny-
vek, zeneművek stb., stb**

Könyvkereskedés

Nyomtatványraktár :: Könyvkötészet

izléses kiállítánu nyomtatványok és könyvek
legelőszőbb árban gyorsan készünek.

Minden TELEFON 78.**kereskedőnek**

◆ érdeke, ◆

hogy üzleti nyomtatványai izléses
kiállításban, a modern tipográfiai
eszközök igénybevételével készül-
jenek, mert csak így lehetséges,
hogy a vásárló közönség figyelmé-
re kerüljön. Ehhez pedig csak
az kell, hogy nyomtatványait a

ZALA NYOMDA = készítse el. =

Nyomdai iroda: Nagykanizsa, Sugár-ut 4.

A Zala-nyomda a legmodernebbül
berendezett nyomda, könyvkötészet,
vonalozó intézet és üzleti könyvgyár.

A ZALA kishirdetése

a legjobb alkalmat kínálják minden adás-vétel
ügylet megkötésére.

Aki valamit eladni, vagy venni akar,
Aki lakást keres, vagy kiadó lakása van,
Aki élelmiszert akar venni, vagy eladni,
Aki alkalmazottat keres,
Aki állást keres,
Aki gazdasági eszközt akar venni, vagy eladni,
Aki butorozott szobát keres, vagy butorozott
szobát akar bérebeadni,
Aki cselédot, szakácsnőt, házmestert keres,

az leghelyesebben cselekszik, ha
kís hirdetést közöl a Zalában.

Videkről a kishirdetés postautatványon küldendőbe
Nagykanizsán a kishirdetés a kiadóhivatalban, Sugár-ut 4. számú h.
A kishirdetések mindig előre fizetendők.